

HẢI NGOẠI
KÝ SỰ

CHÁNH TRÍ
Mai Thọ Truyền

HỎI NGOẠI
KÝ SỰ

NHÀ XUẤT BẢN TÔN GIÁO
HÀ NỘI 2012

Ban biên soạn:
Ban Phật học Xá Lợi

- TK. Thích Ñòng Boin
- Cö só Toáng HoàCaìn
- Cö só Lâm Hoang Loã
- Cö só Trần Ñừ Hai
- Cö só Trần Phi Hưng
- Cö só ToãVan Thiãn
- Cö só Chính Trung

CHÁNH TRÍ MAI THỌ TRUYỀN
(1905-1973)

1. Cư sĩ Lâm Hoàng Lộc	500 bộ
2. Chùa Phật học Xá Lợi	300 bộ
3. Cư sĩ Trần Đức Hạ	100 bộ
4. Quỹ ấn tống Hoa Sen	500 bộ
5. Gia đình Trần Phi Hùng	100 bộ

I

Mười lăm ngày

Ở NHẬT

Cuối tháng 8 năm 1958, nhân dịp đời Hoa nguyệt Lịch số đầu tiên giao lại cho tôi tại Nông Kinh, tôi nhớ sống mỗi lần hoàn trên nhà Nha và tôi thân nhiều danh lam, thắng cảnh. Thuở nhà lao nhớ tham bài và vô cao Tăng và tiếp xúc với bạn bè và thanh niên Sa môn của chùa nhỏ nhỏ hiện nay theo cầu lộ Núi hoặc tại Thủ Đức và chùa Nha.

Xưa kia quê nhà gặp nhau trong mỗi trường hợp gần nhà ngũ thập không còn cuối tạo phúc nào hơn.

Nếu lại về sau những kỷ niệm êm ấm của cuối việc du này, xin tuy bút ghi lại những gì nào mà thấy tai nghe cũng nhớ những cảm tưởng nào chạm vào tâm nào.

Chánh Trí

TRƯỚC NGÀY KHỞI HÀNH

Khàc hôn chuyén ñi Tân Nhì Li hoả cuoá năm 1956, làn nay phau vái vaũnhieũ veacũ thuũtuũ xuấ ngoai Chavĩ ñõõc phep rái treã Trõn ngay thõusaũ 22 thãm 8, phau chay khõng biế máy nõi mõi lo xong mõi giáy tõi Ñeũ chieũ toá, ñõa chãn ñõõruẽ riẽ vaõchẽ mong ñõõc nghẽ an, trõõũ khi leũ máy bay saũng ngay thõũhai 25. Theãmascũ anh chõ em trong Hoĩ naõ cho!

Trong mõi bõũ thõ võa trõng võa ñõõy tình cam, anh Phõũnhã Minh Tuãũ, nhaũ danh Ban toã chõũ, mõi mình cung cũ gia quyẽ saũng chũũ nhã 24 dõũ mõi tieũ tieũ hãm. Tay cãm thõ, long tõi hoũ: "Chẽcõũmõi ngay thõũbaũy, anh Minh Tuãũ lam theãnaõ võa thõng tin, võa nhaũ lõũ dõũ tieũ cũ cũ bãũ, lãũ võa ñõũ tieũ vaõsaũp ñõũ mõi vieũ cho kõp?" Theãmascũ anh vaõ Ñõũ hõũ Lê Ngoũ Dieũp lam ñõõc. Chãũng nhõũng toãũ Ban quãm trõ vaõcũ Tieũ ban ñõõc tin, mãũ ñeũ chõ Taũng trong Phãũ Hoũ Ñõõng, cũ ñõũ theãbãũ, vaõmõi soãũõng anh chõ em hoĩ vieũ ñeũ hay biế. Phũũ phũc cũ taũ toã chõũ cũ hai õũg bãũ keãtreũ!

Tiêu mañ laotôu phiên nhöng lôu chuè cuâ ñai dieñ Giàu Hoã, Hoã Phaã Höc vaø nhiều ñoan theá bañ nhö Nam Thanh Thành thá, Tam Tông Mieá, v.v... Lai moã phen lam cho mình cam ñöng nöã, cam ñöng ñeá sa nöùt má. Minh coulam gì ñai ñeá xöng ñang vôu bao nhiều tình öu ài áy? Tá cáu nhöng gì mình thöc hieñ ñööt ñeá toan nhö söi ung hoã hieñ thanh cuâ thá phöông giàu höu, rieñg mình ñaöcoucoñg gì, maöduöcouñi nöã, tháñ gì vôu cáu àn boáhoà bao la cuâ Phaã maötrañ, ngam, muoñ öü kiep, nañ tháñ chöa ñeá xong. Ñeá nhö àn nghóa cañhañ, thì quañ mình lañh nhiều hôn laöcho, nay lai com lañh nöã thì bieá xöusao ñaý?

NGÀY KHỎI HÀNH

Thöuhai 25-8-58 – Theo leá may bay cuâ Hañg Air-France phañ cáu cáñh hoã 7g söm mai. Nhöng tööPháp qua, chieá Super-Constellation treãmaá möi giöu lam cho nhiều bañ phañ thá công chay lên Tañ Sơn Nhaá hoã töm böng ñeároá tröulañ chua Xau Lôñ vaöquay lên phi trööng möi lañ nöã.

Ñùng 8g30, trên möi chüch chieá xe oátoábaá ñai lañ bañh, töströü chua XauLôñ höömng veáTañ Sơn

Nhất. Tôi nói, sau khi ghi giấy tờ cần hành lý trôi ra ngoài chuyên hệ không này tôi không kia. Mỗi siêu tay hay mỗi cuối này chào làm choi, rồi vào trong nhà cửa hàng ra sân. Rồi khi lên máy bay, ngoài lái thấy tất cả các bạn thân yêu đang ngồi trên vòng lái trông theo mình, vẫy tay chào. Có lẽ tôi mới cảm thấy cái thân thiện của những cái vẫy tay này...

9g30 – Máy bay cất cánh trong tiếng nổ của tai của bạn máy. Những sao chổi lên qua thế này? Mỗi phút, mình nghĩ dài...

Ngoài trên trời xanh, hệ ngồi bằng la mieen núi non cho cả cây cỏ xanh um, cho trời trời vô màu này vàng, này xám. Những này mỗi giờ rồi, đôi mắt mình chạm mỗi màu xanh biếc, lên tận gần sông, có nhìn thấy những con thuyền chạy buồm, to bằng chiếc la rô... Có lên cao mới thấy này la bet Bie rồi, máy bay này ta từ lúc này, khoảng giờ Nha Trang vào Nha Trang, vào này này bay dọc theo duyên hải này này Hồng Kông.

Kiểm khách ngồi hành, thấy có hai ba mỗi la ba Hieu trong trong Trung học Chu Văn An này đời Hoa này này này Nhất, hai bạn thanh niên

ngôô Baé cũng sang Nhaĩ ñeãhoẽ thờc nghiêp thuê công, vaocánh bên mình, ngôôô bãn töölaai, OÃ Reneu de Berval, Chuũnhieãm Tap chí Pháp Âu(France-Asie) cũng cung ñi dõihoa nghò Toãn giãu nhõ mình.

14g30 (giõõ ñõa phõõng) – Tôũ Höõng Camg. May bay phãũ ñãp tai saãn bãn ñãu Cõũ Long, ñõa dieãn vòũ chàũ thanh Höõng Camg. Tôõ treãn mãẽ bieãn phía ngoãũ, phi cô phãũ hãĩ thãp xuõng vaobay treãn lãũh mõi con soãng, hai bên cõũhõõng ngoãn nuũ thãp nuũ cao lam rao. Lãũn luũ mình cõũcãm giãu nhõ ñõa cãmh cũũ may bay sãp va vaõ ñãũnuũ.

Cãmh sãũ õũñaỹ cõũvũgãt gao. May bay chãgheũ cõũnaãm möõi phũũ, theã mãõ cãũ hãmh khãũh ñi Nhaĩ, khi xuõng quãm phi trõõng giãũ khãũ, phãũ ñãp giãũ thõõng hãmh mõi ñõõũc vaõ quãm.

Gãp em Phãũ Mãũ Sõĩ cung vòũ con ra ñõũ chãũ. Qua lam vieũ tai Lãũh sõĩ quãm õũñaỹ chõa bao laũ, Sõĩ xem tuõng ñãõquen thuõũ nhieũ. Sõĩ aãn cãm mõi theã naõ chũeãn trõũ veã cũõng gheũ lãĩ Höõng Camg ñeãñi xem phõã vaõnhãĩ laõñeãleo nuũ chieãm ngôõõng mõi phõ töõõng Phãũ khõõng loã

15g30 – May bay tãũh Höõng Camg.

tiếng Pháp, môi hay baysang Nhaĩ theo chòng ñang xõũlyùthõõng vui ôûSõũquãm Cam boá. Bascõn bõc hõn mình gáp máy làn vì cõũñõà con gài ñi theo ñang lên cõn sốá.

Ñeán 10g khuya, nhaĩ vieĩn Haõng Air-France mõi hãm khauĩ vao phõng aĩ cõm toá. Baĩn De Berval gheũtai nõũ nhõũ "Toá ñang thõõng thuyet ñeã hoĩ lo cho mình sang kòp ngay khai hoá". Cõm nõõũ xong, taĩ caũñeũ lên xe taxi vao chãũ thanh nghã Toan laõxe Hoa Kyõvaõcũng chãũ phĩa tay phaũ nhõ Hoa Kyõ Tõõ saĩn bay ra ñeã cõng ngoaĩ, quang caĩnh ñay saũ khĩ võũ nhõõng hãng rao đay keĩn gai, võũ nhõõng nhaõvõm trong cõũlĩnh gũũ bõng sũng. Ñõã 10 phũũ sau ñeã Lõũ caũ khauĩ saĩn, toáchõũ theo loá Aĩ Myõ Mã ngõõũ mã phõng. Taĩn xong vao trãũ trõũ ñeã 2 giõõmõũ thieũp. Lõũ lo nghõ ñeã mẽi giaõ quaũyeũ, lõũ lo cho máy thay beũ Nhaĩ trõng ñõũ mõi mõũ.

Sãng ra cõũtin caũ ñãĩ bieũ ñi dõĩ Hoá nghõ sẽ ñõõũ ñõã sang Nhaĩ trõõũ, cõn gia dõ phaũ õũlaĩ ñõũ mã chieũ máy bay khauĩ. Hoũ yũbaõ Mieũ, Bã baũ: "Ñãnh chõũchõũbieũ lam sao bãy giõõ Mã mã con beũñãõbõũ nõũng". Ñeã 10g, mã tin khauĩ lam

cho tất cả chúng ta hoan hỷ không ai ngoài hết. Hôm ra
môi biết rằng 1g trở ra có chiếc máy bay to của
Hãng North-West sẽ đi ngang đây và có người cho ảnh
rồi 40 hành khách đang bỏ ghế. Thế là máy
quạt những bao nhiêu thời gian sẽ đi theo về phía
quí Thầy có còn tới khi đến Nông Kinh
không? Hôm nay là ngày cho những hàng và của
quên hết

11g - Lên xe car chạy vòng quanh máy lọc
môi lên đến ngọn mỗi con nhỏ trôi. Ngày hôm
gày, mọi người đã bắt đầu chạy. Tất cả chúng ta
vào mỗi chiếc còm tán thổi, to lớn, phong ấn có
máy thổi hoa không khí mà rồi. Là đây tiên
vào mỗi chiếc ấn Nhất. Phải phải cái sách sẽ vào
trang hoàng và nên giảm, và mỹ thuật của hội
Cải cách này, công việc cũng nhanh nhé, vui vẻ
à một trang phau. Có lẽ đây là cho danh cho cái
số quan Mỹ

12g - Lên xe ra phi trường và trong 13g là phi
cơ cái cảm. Ngồi ngồi đây thôi!

17g - Tôi phi trường Haneda (Nông Kinh). Tôi
gặp máy là Tân Sơn Nhất và cũng nhìn nhìn
hôn nhiều.

Vào trong, gặp mỗi nhà với chông thanh niên
 ngó mình. Ông tôi giở thiếu lao Nỗ Vaên Minh,
 Tham vui ôu Sôu quan nỡ rời lành ra nôm nhông nãi
 biểu của nôi như Hai ông bà ra làm nôi ăn
 cần, chân nom sân sôu cho tá câu hạnh khải
 ngó Vieã, nhôu vậy mà vieã khám xét hạnh lý vào
 kỳ nhữn thông hạnh nỡ rời mau lể Khoâng cò ông,
 chớ chác giở nôi ăn biểu quý Thầy nỡ rời lể qua
 khoi tay nhữn vieã Nha Quan thua Ngóu Nhữ
 rái nghiã vôi trái cây ngoài quốc. Khoâng cò gì hỏi
 cho nôm vào xôu Thuố huũ củng theá Mỗi vào bao
 thì nỡ rời, trên nôi, hỏi tồch thâu hé. Thâu nôm, lữ
 mây bay gần nển Tokyo mỗi ông kyô sô Nhữ cần
 thữn kiem soát cữ hợp thuố Ấng Lê cữ ông vào
 khui nấp hé. Nhông hoai củng, hai hợp thuố cữ
 ông nãi bô bát giở trên bàn cữ Nha Quan thua

Hạnh lý khám xong, tôi nôi phu lái kua ra
 xe. Ông Minh bảo: "Cũ cữ nôi nôi Chung mình nĩ
 xông tồng dôi cho lả ra, hỏi se nôi nển nãy cho
 mình". Thữ vậy, mình xông tồng dôi chớ bao
 lâu lao hạnh lý theo xông, do nhông cữ thang
 mây, không cò mỗi ngóu nôm kua vào. Nôi
 vào mình cữ khải!

Roài táí cái ñòng lên xe vào châu thành. Ông bà Minh ñưa mình tới khách sạn Hotel Tokyo mới tới giao sau khi trao cho mình mỗi lá thư cũng ghi số ñiện thoại. Mình còn xin ông bà tin cho quý Thầy hay.

Nhờ Ban Toà chủ trì công tác, nên khi mình nói tên là quan hệ ngay. Hồi cho ñưa mình lên lầu 5, phòng số 511. Ô ñây, toà chủ trì theo lối Âu Mỹ không có gì lạ cũng không sang bằng Khách sạn Asoka ở Tân Nhè Li. Theo giá ñó ñưa mình chào, thì tiền phòng mỗi ngày là 250 ñồng bạc ta; bằng theo giá ñến, thì phải 500 ñồng. Nát quá

Vào ñó 7g30 tối, vừa tắm rửa xong, chuông máy nói reo. Ñài đây bên kia có tiếng Thầy Quang Minh: "Phải ñã hữu Chánh Trí ñó không?" Con sung sướng nào hôn! Báo năm trôi, nay mới nghe lại ñó ñó cái tiếng thân quen của Thầy. Sau mấy phút vào gặp Thầy báo số ñiện thoại cho mấy Thầy khác hay vào ñó 8g30 Thầy sẽ ñến.

Ñùng giờ nghe tiếng gõ cửa. Lại ñã chạy ra tiếp. Cửa vừa mở mình không nhìn thấy ñúng ñó ñó mới thanh niên ñài ñó ñó, mình mặc sơ mi trắng, ñôi quần dài ñen. Nhìn lại mới biết là Thầy.

Vào trong, Thầy cái muỗ cái ãnà theáphatù nãen xõa vãn y nguyêñ. Thầy cõõb noit: "Chae Ñãb hõũ ngac̣ nhieñ tháy toã trong boããu phuc̣ nay. Chùng toã vào Ñãi hoẽ, kyùluaṭ nhaotrõõng baẽ buoã chùng toã phaṭ mãe ñoàng phuc̣. Hoãn nay vì trõõ noing, neñ toã khoing choang aò ngoaõ vaõõõ muõkeã của sinh vieñ Ñãi hoẽ. Ñeã roã Ñãb hõũ seõ xem. Vaùlai, duõ nhaõ trõõng cõõ cho phep̣ mãe aò daõ ñãõnhõ beñ ta, chae toã cuõng phaṭ phõõng tieñ thay ñõã ñeãñi hoẽ cho khoi nhõõng trõõngai mãõ ñãb hõũ seõ nhañ thõu vôi camh nõõn nhõp leñ xe, xuoãng xe õũñãy, vì tõõ choãtroi ñeñ trõõng, chùng toã phaṭ ñi xa, baõng xe ñieñ, vaõ phaṭ tranh thuũthõõ gian cuõng nhõ moi ngõõõ." Baỹ giõõ mình mõi hieũ taĩ sao cõõngõõ ñãõvoã pheã binh baĩ lõĩ cho quý Thầy du hoẽ õũ Nhaĩ veãloã phuc̣ sõu.

Sau mãy lõõ mình xaṭ võõ nhaẽ lai, caũ chuyeñ baẽ ñãn doñ tan, nhañ ñõõmõĩ hay taĩ caũboãñ Thầy ñãõphaṭ thõu trõñ ñeñ 25 rãng 26 taĩ phi trõõng trong sõĩ lañh leõ của tieã thu, ñeã ñõõ huĩ mình. Moã ñãõ tình cõõkhaũ!

Lai baĩ ñãõquaũ9g. Lai cõõtieãng goõcõõ. Chuyeñ nay laõ Thầy Tañ Giaũ, trong chieã aò nhaõõ Nhaĩ baõng xuyeñ ñen, trõõng raĩ ñeõp mãe. Thầy traõng

- Quý Thầy chõa ñeán a? Thầy Thiêñ AẤ hoũ
- Thõa chõa, cõuleõvì com sòm.
- Ñeatoấ keâu ñieñ thoãi nhaé, khoâng thì treãmaá.
- Thầy naõ cuõng cõuñieñ thoãi heá sao? Toấ hoũ
- Ôũñaây, möõõ nhaõheá saũ, bay cõuñieñ thoãi.

Chua chieñ cuõng theá Thaĩm chí ñeán ngoaĩ ñõõng, ñãõ höũ muoán dung ñieñ thoãi cuõng cõu hoacẽ tai maý cái phong công công, hoacẽ trõõu cõu hieũ buoñ cõu maý cho theuê Cõubõu moĩ ñõõng 10 yeñ (ñõõng bãc cõu Nhaĩ) vaõ maý laõnoũ chuyeñ. Nhõõ vaý maõchùng ta töütam boãn phõõng, vañ trõc tiep giao thiep vòũ nhau nhõ cung õũmoĩ nhaõ

Mình chõa heá thãm phuĩ cái tieñ lõĩ vaũ mình aý thì boãng nhieñ, ñang ngoaĩ treñ chieá gheádoã, mình cõucái cãm giãũ roõreĩ laõtoam thãm bò ñõõ sang beñ phaũ, roã lai traũsang beñ traũ, nhõ ñõõ vaõõg. Ui chãõ Cái gì lai the?

- Ñãõ höũ cõuthay gì khoâng? Thầy Thiêñ AẤ hoũ
- Dãi thay gì?
- Ñõõng ñãã. Ñãõ höũ khoâng bò laé lõ sao?
- Cõuchõu Ñõõng ñãã laõnhõ theã sao? Laũ naẽm

sau cùng mà là để làm cho ông không, ghen ghét
Cùng chúng ô nhiễm hay còn sôi không?

- Hỏi quen rồi.

- Không hỏi không sôi nữa sao?

- Còn khi hỏi cùng bốn nhà chạy ra ngoài nếu
không to và nhà ở đâu

Thầy Quang Minh tôi, quán ở ngoài phố của
sinh viên Nãi học chanh trà Ở đây nên, ba tôi không
còn huy hiệu, nút vàng. Ngày ký thầy Thầy sớt
khô hơn lúc ở nhà Ở đây cũng xong lại.

Quang cảnh ngoài không thể làm rõ rệt. Tôi
phía tay phải, nam nữ hữu hạn tuổi, nhanh nhẹn
trong buổi đầu phố, không về các tòa "Bul nhin"
dung chèn những ngai vàng, những công ty bán
hiếm nữa ở v.v... Thì ra đây là giới các công sớt
sốt môi của và nếu còn hai dòng nước ngòi bán
tuyệt chạy trên hai vệ không theo mỗi chiều mỗi,
lưu ý ở không nghề còn nhà ga trung ương, nói các
chuyến xe tốc hành, còn mỗi buổi sáng, góp nhặt tôi
những nơi xa trung tâm Không Kinh còn khi nên vào
trên cây số hàng vạn ngòi nên năm nữa xong sân
ga nhỏ những ngọn thau. Không mà không ray,

ñoông maøcoukyûluaã, tuy moï ngöôõ ñeàu couveûhap
tap, voã vang. Moã khĩa canh ñõõ soáng vaã loãn cuã
caù nöôù vaên minh!

Ngoaõ ñöông, xe oãtoãchi chít, chieát naø cuõng
chay mau ñoãsaù, bay chũr moã giõø Thanh thoãng
mõu thay moã vaø chieát xe may daù hay "veã ba". Xe
ñap ráít ít, con xe "xích loã, xe boø xe ngöã thì nhá
ñõnh baẽ boõng. Muoán töømeùñöông beân naý sang
meùbeân kia, phaù ñi theo laèn sôn traóng nhö ôuSao
Gom vaøheát söù caán thaãn. Couñhieàu choãcuõng ñaẽ
ñem xanh ñoũbaù hieäu, nhöng vaãn phaù lei chaân vaø
lanh maé. Caù baù taø ôũñaý deãlaøn mình hoã töông
ñeã nhöõng chieát xe nhaø binh trong thõõ chieát ôu
nöôù mình, may naên veãtröôù. Ñem ñaõbaã ñoũ hoĩ
bieát phaù ngöõng, nhöng cöugiõõmoã toát löc cho töu
khi hoĩ con caùh laèn gaçh traóng ñoãvaø thöôù. Moã
tieáng sieát thaóng laøn mình phaù rôõm où. Ngoù laĩ,
chieát xe caán ñaàu nhuèm leãn nhuèm xuoáng, nhö con boø
röõng bò maé vong, con ngöôõ ngoã phía sau cuõng
chui luũ Huùhoãn, töông ñaàu mình ñaõbò huũ!

– Kia Sankei-kan! Thay Quãng Minh baø.

Nhìn leãn, thay couãaãn baõng chöõnhõ: Saãn kinh
Hoã quãm. Moã "bul ñinh" saù töõng, döõu cho theã

tổng gian ñealaḥ càù thòuhieḥ buôn hay quàn ân, quàn uóng. Caḥba ñòng vaḥ lòng thang màḥ danh riêng cho ñaḥ bieḥ dôi Hoḥ nghò Toḥ giὰ sòu Aḥ còu Myḥ còu maḥ Aḥ cuḥng khoḥng thieḥ, toḥng coḥng 17 ngòḥ. Theámaḥthang ruḥ leḥn mảḥ càùh ñeḥnhang. Ñeḥn tòng thòuñeḥn, coḥgaḥu thang, àḥ tráḥng ngaḥn tay, vaḥy ñeḥn, kheḥñḥoḥa tay còumang bao tráḥng baḥn nuḥ. Thang ngòḥng, coḥmôḥcôḥ böḥuḥ ra ngoḥn cuḥ ñaḥ, mieḥng khoḥng ngòḥ: "A ri ga toḥ (càḥm ôn). Danh baḥ hḥ truyeḥn: ngòḥ Nhaḥ raḥ leḥpheḥp.

Tòḥthang böḥuḥ ra laḥchàḥm muḥ vòḥ mảḥ quang càḥnh gaḥn ñḥ ôḥtròḥuḥ càù rapḥ chòḥp boḥng: keḥqua ngòḥ lai, noḥ còḥ huyeḥn naḥ. Theo càù muḥ teḥn chạḥ chùng toḥ phaḥn len loḥ ñeḥn cuoḥa hãḥh lang môḥ gaḥp phong giaḥy ghi teḥn. Ôḥñeḥy, gaḥp Ñaḥ ñòḥ Böḥu Chãḥn, Ôḥng Ngoḥ Ngoḥ Còḥu vaḥ mảḥ vò ñḥoḥ tráḥng khoḥng lai ñḥoḥng lai queḥn teḥn. Sau hoḥ, môḥ bieḥ laḥnguyeḥn Ñaḥ ñòḥ Thoḥng Kham, nay ñaḥhoḥm tuḥ vaḥ ñaḥ töḥ Ñaḥ hoḥ ñḥoḥng Michigan (Myḥ quocḥ) sang Nhaḥ dôi hoḥ vòḥ tính càùh laḥmảḥ ñaḥ dieḥn cuḥ Ai Lao. Lai taḥ ngoḥ Ôḥng ÑoḥVaḥn Minh ôḥToḥ Ñaḥ sòḥ Taḥ caḥngòḥ cuḥng mảḥ nõḥuḥ beḥn ñḥoḥng chung tròḥuḥ óḥng kính cuḥ ñḥieḥp àḥnh vieḥn, mong ghi lai mảḥ

phụ nữ ngoài kia lại càng đông. Những cái việc
 lao động sau, không biết anh nhiếp ảnh ấy ở đâu mà
 tìm. Tôi thấy môi thấy tai ngoài giao của Thầy
 Thiệp Anh. Khi nói tiếng Nhật, lúc nói tiếng Anh,
 Thầy tiếp xúc với nhiều người, quen cũng có mà
 chưa biết nhau lắm nữa cũng có Thầy rất tốt nghiệp,
 trong khi nhiều con mẹ to mồm nom mồm Thầy vì
 cái áo của thầy chiếu nên nãy la hét và la hét cho Thầy
 giống cái "xinh xinh" ở Thủ Đức Hải.

Công việc ngoài nghề lo xong, chúng tôi trở lại
 khách sạn Tokyo, mang giới thiệu anh xã hội vào chùa
 Tăng Thống Tội

Nhà ga Trung ương trước mặt, chèo thuyền ngang
 một bãi lầy lội, những Thầy Quang Minh lại kéo
 mình rẽ sang tay mặt. Chưa kịp hỏi nguyên do,
 Thầy nào cười ghê: "Mình lại này thì không hạn
 cho tiền, không nguy hiểm nữa thì trên loa. Tuy nói
 không hạn, vẫn rộng rãi, thanh thản và niềm nở
 sáng trưng. Nếu bên kia, lại chui lên. Lại lúc
 mình phải đi về và về này nên tránh những
 lỗi lầm sống ngoài này không nên."

- Nếu hỏi hay cần thêm, Thầy Thiệp Anh bảo,
 nên nhớ luôn.

- Nào hỡi thầy chớ, Thầy Quang Minh tiếp, ôi này không phải nhỏ bên ta. Không kẻo ma nham bọ con gài hoilaán mình nhep xông.

- Hoà môu qua, Thầy Thiên Ân nói, toá vẫn maè aò dai ñaõni hoẽ, nhõng sau moá hoám suyú bò cheá ñạp, toá phải vẫn aâu phuc cho goãn. Nay nheù toá vớa bõõu lên toa xe ñieãn, laõcõngõõõ ñạp lên taõaõ leá pheá cuá toá. Toá bò giõit ngaõngõõõ ra phía sau vaõneá taõaõ toá khoâng raùh, toá ñaõteuvaõbò caùtraên ñõa giay daãn lên mình.

Leãn ñeãn nhaõga. Roãng meãn moãng, ñõõõng doẽ, ñõõõng ngang, thieãn hai nõnõu, nõãn nhang, moá hõõng laõ moá daỹ phong bãm veù trong ñõu nhaãn vieãn lam vieẽ khoâng hõutay. Minh con ñang ngaãn nhìn, Thầy Quang Minh bõng naém tay mình keõ ñi nhanh gãn nhõ chãy: "Mau, keõ nhõõchuyeãn nay". Vớa nõu, tay Thầy mòu tuũ roá ñi ngay laĩ moá cây truĩ tõõng tõĩ nhõ nhõõng "cây xaõng" õu queãnhaõ bõu vaõ moá loá keõ trõõu sau hai ñõõng 10 yeãn. Moá tieãng reõ moá chieá veùbaõng giaáy cõng ñaõ loĩ ra õu caù maõng phía dõõu, roá Thầy tiếp tuũ cho ñeãn khi ñuũba veù

- Nhõõng caù may nay raĩ tieãn khi mình cõubaẽ

nhồi Thầy nói, bằng không, phải là "ghi sẽ mất
thôi giờ

Nếu sân ga thì xe cũng vờ tôi, toa nào toa này
này này hành khách, kẻng, kẻng, tay nắm
những cái vòng trong lưng lưng trên nóc xe, môi
xem cháng khách bỏ treo. Lên xe xong, Thầy Quang
Minh bảo:

- Vào nhà Chùa, Nhà hôm nay soạn vào môn qua
kính biểu ngài Pháp chủ khi ban yết Ngài. Nhà cho ra
vết chúng tôi này sắp này rồi. Nhà hôm sẽ nói giờ
thiền là Hoả trường Hoả Pháp gia Việt Nam.

Mình muốn ngài thì Thầy Thiên Ân tiếp:

- Ôn này khách, ra ngoài khách. Cần phải có thể
thoáng, chớ này hôm nay này.

TỚI TẶNG THƯỢNG TỰ

Chúng tôi đi công trình vào sân Chùa. Công
cao này 15 thước, hai nóc, bốn góc quật lên theo
kiểu Nhà, nhờ chúng ta thông thấy trong tranh
ảnh. Trờ kia, có lẽ này này, những này bỏ hồ hao
ra nhiều, hiện này này này này. Qua khỏi
công, tôi quay này này thì thấy hai bên công có

hai tồông Thaần tồông to bàng rồồồ ngồồồ thồồồ. Không biế bàng goã bàng ñá hay bàng xi maँग, nhöng pho nao cuँग lao moả công trình myỏ thuaả tuyeả taừ, ñáủ mình tay chân ráủ cáủ ñỏá, com gồông maể vaỏcap maể ráủ laỏlinh ñoँग.

Ngay cồủ vaỏ caừh moả saủ roँग, lao neủ ñáủ không cao laỏn nhöng ráủ to củủ ngoả Chua xỏ ñáủ bò chieủn tranh tam phaủ Beủ tay phaủ cồủ moả củủ nhaỏ nouủ trong treo moả ñáủ hoँग chung maỏcaủ duỏ to bàng moả củủ buỏn ghe chỏỏ vaỏdaỏ ñỏỏ thồồồ, hai ñáủ cồủhai sỏủ daỷ xích saể giỏng leủ ngang ngồồ.

Chùng toả reủ sang tay traủ, vaỏ nhaỏ khằủ. Trồồồ cồủ nhaỏ nay, döồủ moả củủ cáỷ, toả döng böồồ xem moả bồồ toỏ ñỏ củủ Chua. Thaủ lao meủnh moँग, thaủ lao ñỏỏ soả nhöng ñỏỏ chieủ vủ củủ camh hieủn tieủn, möồồ phỏủn không com ñỏồồ hai. Chieủn tranh thaủ laỏtai hai!

Nhaỏtieủp khằủ, củủng nhỏ nhööng nhaỏkhằủ ñeủ củủ bàng goã cao cáँग. Theo gồông hai Thaỷ Thiểủn Aủ vaỏQuảँग Minh, toả củủ giỏỏ vaỏgioỏ cho hai vủ chỏँग moả oँग laỏ ngheỏ giỏỏroỏ böồồ leủ sam nhaỏ Thaỷ Quảँग Minh möồ toả ngoả vủủ Thaỷ Thiểủn Aủ quanh moả củủ bỏỏ tron, ñỏủ Thaỷ ñủ bằủ tin vủủ

Thầy Tâm Giác. Mỗi chặp sau, Thầy Tâm Giác ra trang nghiêm vào nếp nễ trong chiếc áo dài nên có thể lộng. Quý Thầy bạn: Mình nào nòi, khi vào ra mặt Pháp chuú phải có một lễ cho sang. Thì này lao cái khay, sắp vào này hai chiếc giò chay, vào hộp muối sâu ô, một tập ảnh Chùa Xà Lôi. A con gì nữa này? Mắm chay vào chao hải Hay quà không thoả, xôi Củi không quen với những thờ này.

- Phải qua thì xong rồi này, con tiền Nào hữu tính cùng bao nhiêu? Thầy Tâm Giác hỏi.

Toà chờ biết traúlôi thế nào, thì Thầy Quang Minh thanh thái bảo toà: "Nào hữu nên vào phong bì 2.000 yên. Cầu hàng Nãi sù khi nên thân chùa, nên cùng nhô thế Minh là Hoả trồ ông Hoả Phải giáo Việt Nam mặt Phải giáo phông diện quá gia". Thầy chắm dứt câu nói với một nữ cô bé bí mật.

Lễ vật sắp đặt xong, Thầy Tâm Giác bồng khay thanh kính đi trồ, Thầy Quang Minh vào theo sau, xuyên qua một dãy hành lang lối chiếu sáng, viên vôi hoa xanh thắm. Sau khi đi ngang Vành phong, trong nhìn nhiều ngườì đang làm việc, taêng có từ còi chuông toà nên một phong nhô tróng trên, cảnh một phong lôm gặp nôi, sáng láng, không

ngoài mỗi cái bàn con thấp nữa giữa mặt sàn, xung quanh có hai chiếc ghế nằm gần và hai chiếc ghế nằm hàng nữa diện nhau, cũng tuy vậy không có một cái gì khác. Thầy Tâm Giác ra hiệu ngoài xuống chiếu ngồi. Rồi mỗi phút, nghe có tiếng còi thông phía cuối phòng nhỏ. Tôi nữa mặt nhìn thì thấy còi như như heo heo bò nữa lấy lưng sang mỗi bên, rồi ở trong mỗi Nãi lão sư, uy nghi trong áo pháp phục, chằm rãi bước ra ngoài ngoài trên chiếc ghế nằm gần phía trong, có mỗi chú tiểu theo hầu. Thầy Tâm Giác bảo khẽ "Cúi Pháp chú. Chúng tôi ở phòng bước sang phòng lớn. Thầy Tâm Giác phủ xuống quỳ, nữa chiếc khay lễ vật lên bàn, tôi làm lễ ba lần và nói: "Chúng con ở Việt Nam sang, lấy làm vinh hạnh hôm nay được đến thăm Chùa và chiêm ngưỡng tôn nhân. Chúng con cúi đầu lễ tạ kính mừng, nguyện mong Nãi sư từ bi nhiếp thọ. Thầy Tâm Giác dõng lái tiếng Nhảy. Nghe xong, Ngài Pháp chủ ban cho tôi ngoài lên chiếc ghế nằm gần nữa diện với Ngài, bên trái có Thầy Tâm Giác, bên hữu có Thầy Quang Minh.

Ngài dạy: "Tôi cảm ơn ông, nguyện xa có tâm thanh tịnh và vững chắc". Tôi trình báo anh Chua Xau Lôi, Ngài tay run run lái xem tông tượng. Xong,

Ngaï noi: "Lôm vaø ñeùp không làm toả vui bằng thấy Chua còu mỗi Thö vieñ vaø mỗi phong phát thuoát. Thö vieñ ñeàboà boátrí tueä nhöng nếu thân theábaç nhöõc, koumaø hoç hoù, vì vậy càn phải sañ sòu sòu khoe, huóng chi ñaø Phaï laý Töø bi làm càn bãm thì công vieñ còm teákhông theákhông cõ. Noi xong, Ngaï hoù thân tình hình Phaï giao nõõu nhaø tieáng noi khao khao. Ngoà nhìn Ngaï, toả liên töõng ñeñ nhöõg bõu tranh oâng Thoï vôu göõng mãe hoàng haø, ñoã mãe saùng döõu cặp chãn may bãc daø, nhöõg neùp nhañ nheo troà leñ huùp xuong ôucoákhì Ngaï noi. Vì tröõu ñaõnghe Ngaï còu mỗi buù pháp loã laç, toả ben xin Ngaï hoan hyùban cho Chua XaùLöi vaø chöõ ñeà làm kyùnieñ. Ngaï dạy: "Toả nay ñaõtañm möõi saù tuoã, tay run mãe lơø không còm càn phong ñoãngay xöa. Nhöng oâng ñaõ có tình, vậy xin heñ nañ ba hoãn". Tôu ñây, chùng toả làm leãcaø töø

- Còm xong chöa? Thầy Quang Minh hoù

- Xong roã, Thầy Tâm Giác ñaùp, nhöng Thầy Thanh Kieñ ñaõñeñ chöa?

Chùng toả tröõra nhaøkhàh. Thầy Thanh Kieñ ñang ngoà noi chuyeñ vôu Thầy Thiệñ Añ. Mỗi

Máy Thầy pha lên cồô: Ngööô Nhaï không dung thìa, cồuhúp ngay trong bát. Tôa càen càen bát goãson ñoũleñ nhìn, thấy nõôù trong, döôù ñây còu moả chà gì vang vang. Theo göông Thầy Quang Minh, tôa lấy ñũa, – thõũũa bằg thông trắng, hai chieá dính laï vồu nhau, vaøphañ taừh ra trồôù khi dung – quẩ càen chà vang aỷ cho nõutan ñeàu vaø húp moả ít. Hay! Raï vồa aên vaøhõng vồ laïlaï nõa muỏ töông nõa muỏ rong beá

– Ñây laøcanh rong beamaøbeñ mình kêu laøphoá tai, Thầy Quang Minh giã. Com càen chà vang vang nay laotõng ñeñ. Ngööô Nhaï thích canh nay laén.

– Ñây com thõucuũcũ muoả nay nõa, beñ ta không còu Thầy Tâm Giác bắ. Giom laén. Tôa theánao khi veà cuõg hoặ lam cho ñõõ thõu aên nay. Cũcũ trắng ôu ñây to laén, daï ñeñ saù, bay tá. Hõ muoả theánao maøgiom quầ Thầy vồa nõi vồa gáp moả mieáng aên ngon lamh. Mình bắ chõôù lam theo: ngon thả.

– Ngööô Nhaï ônhaøqueãcòuthõu quen, sỏm mai aên cũcũ nay uoáng nõôù traø Thầy Tâm Giác vồa nõi tiếp, vồa xỏi moả mieáng nõa.

– Com côm, ñaõ hõu aên thấy theánao? Thầy Thiển Añ hõ. Cồphañ ngon hỏn gắ beñ ta không?

- Mừng thế toạ nấp. Mềm mại, dễ dàng qua
- Không thêm thêm bằng gao tám ô Baé, Thầy Thanh Kiem noi.

Trong buổi Thầy, Thầy Thanh Kiem là ít noi nhất và niềm niềm nhỏ cô gái, lại cũng có vẻ như sùu khoe hôn ba Thầy kia.

Côm nôi xong, chúng toạ vờ sắp lên Chành niềm niềm thì ông Quam lyu- mỗi tu số - trong Ván phong bôu ra, tay cầm mỗi cái khay con, trình trình nấp xuống trời mà chúng toạ và qui cui nài chào theo nghi lễ Nha. Chúng toạ nấp lại. Ông noi máy tiếng, Thầy Tâm Giác dèch: Ông Quam lyu trình niềm niềm soá ba nấp hoi cùng lui nây và côi ôi cầm ôn.

Chành niềm niềm nay là mỗi ngôi nhà tám, năm năm không nôi cái rỗng rỗng và sách sẽ Giôa thoi nôi A Di Nạp gian hoi tám thoi Ngoc Xau Lôi của Thu Tôông Nehru tăng, nôi xây tháp, và bên trái thoi tôông mỗi và nài thí chú nguyện ngôi hoang phau.

Toạ là trời Bôi niềm niềm xong, xin phép chiêm bái Ngoc Xau Lôi. Chú niệm nài theo chúng toạ - gọi là

ngoài, bên nõ chấy vong trong ñeà ñoà phía vô
 nhau khi bõ trôulai saân sau. Ñe bieu la trong hang
 nguõ ngoaõ nhõng thanh niên nam nõ tõi 17, 18 tuõ
 trõu leân, cõu khaun hieâu nhõng ngõõ ñõng tuõ va
 nhõng õng gia treân 50, me p ra ñe ñe bõ, va nhõng
 ba laõ cõng ñõ tuõ aáy. Ta cáu ñe ñe haeng haũ chấy,
 hai tay co laĩ va ñe ñe nhõp theo hôi thõu mieing
 khoing ngõu la theo tieing coõ: Hu! La! Hu! La!...
 Nhõng ñe ñe vong thõu ba, caũ cuõ õng cuõ ba coi moõ
 ñe ñe, tieing la nõu dañ, bõ õu saũ cõng ngaõ. Toã
 khoing vì theã maõ bõu caũ phuõ caũ taũ ham
 chuoing theã duõ va tinh thañ kyũ luaũ cuã caũ cuõ
 Hoũ ra, ñe ñe khoing phaũ moã ñe ñe theã cuã nhaõ
 Chua maõ laõ cuã moã cô quan tu dõ õng, tõi xa ve
 ñe ñe caũ traĩ. Sau laõ quen vô ñe moã nhõm thanh
 niên, hõ cõ cho coi moã cuõ nhaũ khoã con, trong
 ghi nhõng caũ chuyeã saing, trõa, toã, thua ñe ñe lyũ
 va ñe ñe moã hõng vò nõ Thiẽ nõ Laõ.

Ñe ñe moã vong, chũng toã sang thañ caũh
 vô õn chua, cõu hoãn õu trong, caũ vaing, caũ ñõu phõ
 vi. Ñõng treãn nhõng chieũ caũ con baing ñe ñe hình
 baũ nguyẽ, dõ õu bõng rañ cuã nhõng coã thuĩ cong
 queo, nhìn xuoing dong nõ õu ven bõ ñe ñe phuũ xanh

Thầy làm mỗi quang cảnh lại mặt. Cầu bãi hay tồông tồông mỗi ãông phoá rộng lôm gần bãi ãi loã Trañ Höng Ñã ôu Sañ Gom, tồ ãi loã Gallieni ngay xõa, ãi ãõ hai trañ thõõ. Ngay trên mặt loã bó ãi "quãm cõ", theo loã quãm chung quanh chõ Beñ Thanh, san sát nhau theo chieũ beã ãi, chia ãi loã thanh ba con ãõ nhỏ beãng ãõ ba bó thõõ, trên lõp mỗi thõõ tranh thõa, gàu trên mỗi sõõ ãi. Vì ãõ qua sũ giõ chieũ, phã ãõ bò che nhõ theá ãi beñ trong cầu quãm ãi, trañ ngãm ãõ óng sãm choang. Tuy làm "quãm cõ", cõ ãi hãm ãõ cũg xinh xãm, sãm seõ vui tõõ, phãm ãi ãi trañ, sãm ãi ra ãi cõ trañ tõ ãõ myõ thua. Ñã ãi ãõ ãi, cũg nhõ ãõ cầu phoá khã làm mỗi cõ ãi chyeñ bãm ra ãi mỗi thõõ hãm, nhõ bãm mì bãm khõng, trañ cãy thì trañ cãy khõng, v.v...

- Mõ ãi gheũ ãi ãi cho toã mua ãi chieũ ãõ sõ mì, toã ãõ ãõ Thầy Quang Minh.

- Ñã hõ ãõ ãõ theo khõng ãõ ãõ sao?

- Ñũ ãõ toã làm ãõ tay, vì lữ ãi, toã tồông beñ ãi ãi. Ñõ ãõ nhõ theá ãi, toã ãõ ãõ ãõ ãõ tay ãõ cho ãõ.

Mua à xong, chúng tôi tiến về Chùa. Tuy biết phải nỉ gặp kẻ mua, tôi không thể không chặn bừa để nể người bán những gian hàng bán đồ cũ. Phải chăng làm mua đồ cũ Thầy Quang Minh không nấp nấp. Những việc ấy không quan trọng bằng cái khỏe, cái nếp của những chiếc áo, cũng như nếp mặt tinh thần gần như mặt sáng của những cô gái bằng gỗ mặt nhiều kiểu kimono lỏng lẻo. Thế mới biết người Nhật thật là tài, không gì mà họ không làm được và làm luôn còn làm khỏe hơn người Âu Mỹ

Gần đến cổng Chùa, chúng tôi chặn trên với những nhóm người nam nữ như hàng tuốt, ve lam lũ tởm trong nỉ ra, trên ngực có hoa thò bằng vàng, nõn màu xanh nõn màu hồng.

- Nổi lên những nõn hàng, Thầy Quang Minh giàu, có khi tởm xa lên kẻ về chiếc bán. Hồi thuê bao cái mỗi cô xe này, sau mỗi buổi. Vì có nhiều nõn riêng biệt những lái tôi Chùa cũng mỗi lúc, nên hồi phải mang huy hiệu nể để nhận nhau.

- Nay làm ngay lại mà hồi này nhờ thế? Tôi hỏi

- Không có lại gì hết. Chúng ta hiện ở mua thu, mà mua thu làm mua lại bán, hàng hồng, nên

chúng riêng gì này, mà nên mới, chưa, am nào cũng có khả năng. Nhưng nên lại là ô nhiễm. Ni nếu muốn phòng tránh thì Tiên Thiên Quan Âm thì là khả năng không chờ đợi nữa.

- Tại sao thế?

- Vì theo sự tin tưởng của dân chúng, ô nhiễm linh thiêng lắm. Thông truyền cách này khả năng, Nông Kinh là nên rất rõ ràng. Nhưng là nên, là chạy ngoài ngang, so sánh như rất nên, trở lại với người nên tin thì nằm trong khu vực của Chúa. Tin này không mấy cho là truyền khắp nên. Như, làm bởi không mới phong trào tin tưởng có thể nói là không bắt buộc. Nên hầu như biết, có nhiều chủ nhân, so sánh tin nên đồng không nên câu trả lời người. Nên là con số chính thức của Số thống kê Nên hầu không tin, chủ nhân tôi, lại xem, họ chen lấn nhau nên nên vô bổ nên nên ra mình thấy mà hoa mà.

- Asakusa cùng hóa gì? Tôi hỏi.

- Nên theo Trung Hoa là Tiên Thiên. Tiên là cái, Thiên là cái Nên là tên của khu phố này. Phải chăng ô nhiễm trở nên kia tranh cãi nhiều, sau nên

caé doãn thanh khu ñaá ôû Toá chæphômng ñoam vaây thoá, chòukhoâng roõsöítích.

Chùng toá ñaõvaø saân Chua. Moá loøhöông to, baèng ñaù treân còunouè, cao ñoã2 thöôù röôô, ñang bò ngöôô lôm treûcon bao vaây. Laï gaàn, chùng toá thaý nhöông baä cha mej oâng baø laý tay maë xoâng khòu höông ñang nghi nguù ñeároá thoa leân ñaù cà treû mieäng khaán vaù làm thàm.

- Theálaøveàphöông dieñ nay, toá töinghó, ngöôô Nhaï khoâng hôn gì chùng ta.

Ngoõchùng toá vaø laøphia haäi. Ñành moá vong ra phía tröôù, cöü Chua ñaõ ñoàng. Roõ hoab coâng! Nhöng ñöng tööông laøkhaùh ñaõheá. Ñam oâng cò ñam baøcòu töstóp ñoá ba ngöôô, höi com bình tónh böôù leân theàm, veùthanh kính. Ñeán tröôù cöü chàh ñieñ, höi döng laï, lieäng hai, ba ñoàng möôô "yeñ" vaø moá cà thung goã mieäng troáng còuchaán song theo beádaó vaøphia döôù còuñoàng löôô gaø roá hai tay cháp laï, cuì ñaù thanh kánh, khaán vaù caäu, vöä tay hai cà, khaán nöä, roá laï hai làn vöätay tröôù khi quay böôù ra veä

Phaï töüñeñ Chua khoâng leõkhoâng cùng. Moù tuù laý hai möôi "yeñ", ñòngh neim vaø mieäng thung

nhỏ hồi những tôi cảm thấy vô lẽ nên lại nheï bôi vào kẽ song. Sau khi thăm khám cho mẹ giaø tôi cùng Thầy Quang Minh lên hành lang nằnh mới vọng ra phía sau, rồi ñi luôn qua phía hoàng trườ.

Thầy bảo: "Đồũ Chùa, còu mới tồng nhaø hằn, trong ñều còu lính giồũ nhồũng "kẻ" (caisse) bằ, vào nhồũng công chồũ lo việc kiến ñiền. Ñầũ hỏũ phườ biết, nhồũng ñòũng "yên" bôi vào cườ thung phồũ sồũng meũtreũ, ñềũ chằũ xuoáũg nhồũng cườ "kẻ" tồũg đồũũ cườ Mã ngay hằũg máũ mẽũũ vằũn con ngồũũ ta ñềũũ cườũũ, con chũũnhằũũ thì hằũũg trườũũ, thì trườũũ bằũũ biết làm gì cho kẻũũ.

- Sao lại còu lính vào công chồũ làm việc đồũũ hằũũ. Tôi hỏũũ

- Vì chùa nay là chùa củũ Nhaø nồũũ.

Chùa giườũ thằũũ. Khồũũng biết phía trong trườũũ trí nhỏ theũũn, nhồũũng beũũng oằũũ quằũũ lỏũũ ñềũũ ñềũũ kiến cườ ñềũũ ñềũũ, sồũũ ñềũũ, cườ sằũũ, mẽũũ cườ gằũũ mẽũũ hoa sen tồũũng theũũ vằũũ lỏũũng lằũũ.

Hỏũũ mẽũũ chằũũ, chườũũg tồũũ ra sằũũ sau tìm chỏũũ ngoằũũ nghằũũ Trườũũ mẽũũ ñềũũ ñềũũ cao, đồũũũ cườũũ tồũũũ, mẽũũũ ñềũũũ lỏũũũ ñềũũũ mẽũũũ ñềũũũ ñềũũũ hoa tay mẽũũũ chằũũũ,

mieäng noi thao thao baá tuyeá, baá keacoäng chuèng ngoà hoäng maá phía döôù, trên nhöõng caù "banc" ñàù nghe hay không nghe. Chuèng toà ngoà xuoáng, Thầy Quàng Minh lòng tai nghe.

- Ông áy noi gì? Toà hoà khe

- Mọi trié gia. Thầy vöa ñàp vöa cöôù.

- ...?

- Thá ñáý. Ông ñang dieñ thuyé choáng chieán tranh. Ôù ñây töi do ngoân luañ hoam toam. Ai muoá noi gì noi, ôù ñây cuõg ñöôc, y nhö beñ Anh.

Ñeñ nhaø hieñ trié tiep tuõ coäng vieñ cuà oàng, toà ñöa maé nhìn sang tay trái, ôùgou raø maømoá toa nhaø là ñang añ hieñ döôù lum caý xanh moá. Ñoam bieá söitoømoøcuà toà, Thầy Quàng Minh baø:

- Nöulaø Taøg phong. Phaù ñàb höù vaø ñöôc xem, cötaá caùcaù tieñ nghi vaø sang trong laén. Beñ mình maøchö Taøg añ ôùnhö theá maé cho ñöô dò nghè.

- Thầy noi rái phaù. Ôù Chua Xau Lôì coùg ñây, chuèng toà chà giöõ sách seø ñuèng veá sinh, theá maø com coùngöô cho laøcañh Tieñ. Toà không hieñ tai sao göôù mình laí cöcaù yùmuoá cho chö Taøg cöù

soáng maõ trong camh lööim thööm. Ôûchaû thanh maõthieá veäsinh laõcheá.

Ñãõquaùtoá, chùmng toá thaò ra ngoõkhaù ñeàtim xe veà Quang camh con ñöông chùmng toá ñi laon cho toá phaû nhòuñeá Chõĩ Lòim, vòu nhöõng taán baùng quang caò ñeøn maõ xanh ñoü hoaë baùng chöõHam, hoaë baùng chöõNhaá. Còunhöõng hieü caõpheá ñeøn ñuoá lôø môø khaù nghi, laï mang nhöõng chöõ hieü kheü gõĩ baùng Anh hay Phap vaên.

Veátôi khaùh sañ Tokyo, ñãõquaù8 giòõñeân.

- Thoá, ñãõ höü nghæ nheù Toá veà Mai saùng ñùng 8 giòõ toá seõñeá ñom ñãõ höü ñi Takao (ñoõ Ta ka oá).

CAO VÍ SƠN

Ngày 29-8-58 - Chõa 6 giòõ ñãõday trong camh im phaùng phaé cuá chaû thanh. Ñi taén nõõu nõng, thay quaù àõ vaõaên lòu long. Hoâm nay, thoat ly ñõõc boãñoà"næ", nghe nheĩnhang quaù

8 giòõ Thaý Quang Minh tôi, chùmng toá ra ñi. Tröõu dung xe ñieã, ñeá ra tañ ranh Ñãĩ Ñõng Kinh, roá töõñaý laï laý xe "ca" ñeá chãn nuü.

Nãi Nông Kinh to lớn, chiều dài nhất trên 60 cây soá ngàn. Vì vậy, sau khi qua khỏi cầu khu phoá phöông ñông ñuù, cánh ñông queâhieñ ra hai bên ñông saé vôñ nhöng chäng nuñ cao thấp xa gần. Mũi xem, không khàu nao cánh nhaoqueânôi ñaá toá cuñg nhöng thöa ruöng luà xanh, luà vàng, hay nhöng luöng khoai, luöng cải. Nhöng khi nhìn kỹ pháñ lại cho cái tañ ñông nghieñ củ ñöông Nhañ. Vôñ hoñ hình nhỏ không cóu vàñ ñeà chöñ ñaá cho möñ thöu cây, không cóu ruöng luà riêng, hoa mai riêng. Ôñu tháñ cóu luà mañ ôñu cao cuñg cóu luà, roá cánh ñaì ruöng, lañ ñaì döa, ñaì cải.. Báñ lañ nghe ñöñ ñöông Nhañ hoñ toñ lañ chuñ möñ nöñ cho ñañ thieñ thì hoñ cho voñ cho ñañ dö hoñ cho ra, thì ñañ qua ñöñ. Theñ vañ lañ cóñ nao lañ pháñ hoñ hoñ, nao lañ kyö thuañ gieo tröng, thanh ra ruöng ñöng củ hoñ ñöng ñeñ möñ mañ saé töñ toá, không cóñ ñeñ ñañg ñeñ tháñ.

Lañ bañ, xe ñañ ñeñ trañ củ ñañ cung. Ra ñeñ beñ chöñ may lañ ñuñg vañ giöñ xe "ca" chäñ. Ñöñ möñ lañ phuñ sau lañ ñeñ xöñ lañ döa chän nuñ.

Hoñ lañ gì ñöng theñ? – Möñ ñaì röñ Thañ.

Cho ñe ñöñ ñaì cánh möñ cóñ suoá không sañ mañ to, nöñ trong xanh, ñañ toñ ñaño ñaño ñuñ

Xuống xe, tôi lái chiếc máy lái nằm rồi Tôi lái vào chiếc ảnh.

Cái kia của tôi là một chiếc xe song mã trên cầu thang che nắng phủi thật toong treo túi nưũa. Phía trước có bàn ghế, phía sau là ghế ngồi vô cùng rộng rãi. Dưới kia, trước kia kia, cùng với các cây trồng hoa giấy, túi đất. Mỗi khi cây trồng xoay tròn, cái túi tung ra những chiếc xe vô cùng nhỏ theo hàng kia, cuối cùng cái ghế số, làm buồn chán và mỗi lúc một, nhìn rôm rốp me-xic, à đất gần gần quá, quan trọng, toàn một màu trắng cầu vồng xanh.

Bây giờ này, chúng tôi đi theo một con đường cong, giữa hai dãy nhà gỗ lầu lầu sạch sẽ nên vào trạm xe buýt (cable car). Những chiếc xe này của Sài Gòn thuộc trước, với cái này nên làm cái ghế ngồi nên ngã xuống ra phía sau và sắp thanh cấp, sau cao, trước thấp, xe buýt này không cầu kỳ và không nhanh theo giờ khác như trước. Tuy vậy, trước khi ra lệnh cho chạy, trạm trước phải kê đầu này rồi trước coi chuyến xe trên núi xuống nên không nhanh chồm, nên trạm sẽ nên chồm, vì hai

ñoã, sau khi ñoàng yù chùng toã reõsang tay mãẽ ñeã
 lên chua döôù tröôù. Vong quanh chua döôù, chùng
 toã theo ñöông mon lên chieãm bai ngoãn thạp Xau
 Lôì, xây theo loã ÁÁ Ñöã bang ñaũcãm thãch traóng,
 cöã saé hai cãm, cöũ gãm boãn mieáng ñoàng tron,
 chãm troã myõ thuaã. Lai gãm xem kyõ ñoũlaø boãn
 ñoãn ñöũ cuã Ñöũ Thích Ca: giãm sinh, xuaã gia,
 thanh ñaõ vaøthuyã pháp.

Töøthạp chùng toã ñoãdoã, roã lai lên ñeõ ñeã
 sang mãẽ vöõn chôi trên ñãm. Nhöng vöã töũ mãẽ
 ngaõba, chùng toã phãũ döng böõũ ñeãñoũ mãẽ táũ
 bia goã Thày Quãm Minh dòch:

"Cuã Hoang ñeãThãũ Lan, vì tình thãũ thieũ vaø
 ñeũ bình hoa¹ öũ Ñöũng Nam AÛ ñaõ hiẽp vöũ ÁÁ
 Ñöã Tích Lan, Neã Bãũ Nhó táũg vaø ñeũ Thieũ
 Hoa thöũ².

"Döũg thãũ ñeãtãm döũng coãg ñöũ Phãũ vaøgiõũ
 gũn vóũ viẽũ ãũh saũg vaøhoa bình cho ñeũ loãũ".

Chùng toã lai theo ñöông mon theũh thang,
 töũg chãũ lai ngoã nghãtreũ ñöũg "banc" ñaũsãch

-
1. Ngöõũ Nhaũ khoãg ñoũ hoa bình.
  2. Ñeũ nay laøThieũ Hoa ñeũ thöũ³⁴.

seõ döõu nhöõng böng coáthoısuoâng ñuoá, cao vuù vaø to phaù ba ngöõu naén tay nhau oân môù giaøp.

Nhieàu khauh du ngoaøn ñaõ töù ñaámh tröõu chùng toá. Caù treùem ñang tung taêng chay giöõ döõu laø naéng nhaï cuá tröõ thu, ñöà naø ñöà naý khoê mañh hoàng haø, quaøn àø tööm taá. Chùng toá boùmöá ñöng 10 "yeân" vaø möá caù may vieãn kính roá ñaé maé vaø ñaù kính nhìn veà thuù ñoá Ñoàng Kinh. Mañ nhañ, chùng toá xuoáng nuù, theo möá con ñang khai.

Töù Chua trên, còu baéng ñeà laø Ñieãn Döõc Võng. Tröõu sañ còuhai vò Thaøn töõng baéng saé, sau löng còuñoá caámh. Cañh vò Thaøn töõng phía tay maé, còumöá caù trui ñaù trên còugañ hai chieá thieá hañ, to baéng hai chañ ngöõu thöõng. Trên quai nhöõng thieá hañ aý, cònhöõng mañh giaý con ñöõc xe tron vaøcoá sô saø vaø ñaý. Thaý Quàng Minh baø: ñoulaønhöõng laùbuø caù laøh beñh hay tình duyêñ hañh phuù.

Chua goá khoàng to laén, keø xuyeãn chañ löng, sòn sòn thep vang, gañ nhö nhöõng ñeàn mieá beñ ta, nhöng neù neù tinh xaø laïthöõng.

Xuống tới Chùa dõu, chúng tôi bắt vào xem
 một kho bãi Sô cũng ngoài giõ, ngay bên nĩa, trên
 một chiếc nền gạch, hai bên có tường và sô khảm tiếp
 lại pháp phủ màu đồng hoặc màu tím, ngoài nữa
 đất vôi nhau. Ở hai gian nữa bên, có những tín nữ
 đang quỳ, cũng nữa đất vôi nhau. Tiếng chõ Sô từng
 kinh êm dịu, nghe phõng phát nhỏ ôchưa như
 Cười cùng Sô cũn nữa một mảnh giấy xếp làm tờ
 theo chiếc dài. Có lẽ là sô Nãy cũng nhỏ chưa
 trên, nữa nữa cũng là sô phõng có kỹ thuật
 nghe chãm troạ tình của Phu Tang.

Theo nõng trái nữa hai bên có thõ xanh um,
 trong tiếng ve kêu chim hõ, chúng tôi muốn
 xuống xem sớ Ty Ba nhõng hõ thàn thì loá nữa
 trái trái nữa qua trõ, chúng tôi nhanh nhẹn
 hõng trái "xe ru" nữa xuống nữa.

Nếu chãm nữa, ra khỏi xe là chúng tôi chãm
 nữa vôi nữa rõ Thàn nữa gặp buõ mai. Có khảm
 là chuyẽn này dân chúng nõng nữa hôn, nam nõ
 phủ là có nữa Nãm ông mặc kimono vãi trắng có
 sớ, qua từng ông nhỏ máy anh mùa là ngay tế
 xõta, nữa nữa nõ rõm vãi lõm. Nãm bõ con gái
 cũng kimono, nhõng bõng hang lữ, màu sắc trông

ñẹp hôn. Hồi ñành phen la vaosáp thanh hai hang da, keùkeò ngöôñ ñây chieát kieäu.

Nhöông ñöông cho ñành röôù xong, chùng toá ñi kieán quàn aên côñ. Lùè aý laemoá giôströa. Gáp moá quàn côñ, Thầy Quang Minh giao thiệp theá naø không hieäu maøThầy baø không cònhöng thờu aên chay. Ñi ñöä. Cành naên ba nhaø thay moá côñ hang bành nöôù, trong tuú kính cònhöng chieát bành gioáng nhö bành bao. Chùng toá böôù vaø, ñöôù moá baøcuítren bay möôi töôi cöôù ñöñ röôù. Cui môñ chùng toá ngoà quanh moá ban tron ñaé tai hang ba, roá bay bành bay traø Traøraá taøn thöông, nhöng bành thì khàuquàn boá vöa xóp vöa deø, nhön ñaäu ñen ñaäu xanh ngọt. Moá chùng toá xöi ba cau, töông traán aý ñöôù cau ñöù, không ngösbuñg xep maøaên ñoàngöit, thay cang ñöù theñ.

Thầy Quang Minh ngoai giao tröulai. Baø laø nhanh nheñ: "Ñöôù, ñeá toá lai ñang nay nhöø hoi bieñ cho hai ông moá böä côñ". Moá chap sau baø tröuveà maé may hòm hâu "Ñöôù roá, trong ñöamoá giöñöä seöcöucôñ".

Sao baøtoá buñg ñeán the? Ngoà tröng cau vöù khoañeù, cau ñaäu thùng böng cuá baølai chanh nhöù

ñeán meĩ giaø baá giaù töi nghó: Phaù chi meĩ mình ñöôc khoe mãnh, vui töôi nhö baøcuĩ nay!

Hoĩ thaĩn gia söi baøoĩn toĩn baø: "Toĩ goĩ buĩ trên mööü maý naĩn, couĩöü con trai lõm tröü laĩn Ñaĩ uy, nay giaũ nguõcouõĩng vieĩ laĩn aĩn xa. Hieĩn toĩ ôu nhaø vöü daũ vaø chaũ, buoĩn baĩn qua ngay. Hoĩn nay, gaĩp ngay leĩ Thaĩn, chũng ñi hoĩ caũ giao nhaø cho möĩ mình toĩ troĩng".

Toĩ xin pheĩp ra phía sau tieũ tieũ. Baø cho. Cöü giaũ, toĩ böüü leĩn saĩn nhaø ñi ngang gian phong chaĩn, döüü traĩ chieũ, trên keü traĩn, ñeĩra haĩn lang phía haũ. Baø baø reĩsang tay maĩ roĩ ñöa toĩ töü tröüü möĩ phong nhuĩ Ngay ngöüĩng cöü, naĩn chöhai ñöa deĩp nheĩ ñaũ day ra phía ngoaĩ. Toĩ nguĩ yü xöüchaĩn vaø möĩ ñöa vaø xoĩcöü böüü vaø phía trong. Uü chaü Sao maø saĩch seĩnhö theĩn nay? Choĩ tieũ, choĩ tieũ rieĩng bieĩ, baĩng ñöa goĩn traĩng men, theo loĩ Nhaĩ, saĩch tröü, com saĩn goĩthi ñaĩn sön böĩng laĩng. Khoĩng möĩ muĩ hoĩ. Khi xong tröüra, baø chaø möĩ huõ con ñöĩng nöüü, ra daũ baø röü tay. Phong tuĩ ngöüü Nhaĩ laĩnhö theĩ baá luaĩ giaũ ngheø, khoĩng löü öükhauĩ saĩn hay tö gia, heĩvaø nhaø xĩ laø phaũ ñi deĩp rieĩng danh cho nhaø xĩ, vaø sau khi tieũ ñaĩ xong phaũ röü tay caĩn thaĩn.

Trôûra phía trồôù vồa ngoàì xong laøbeân choãthoãì côm cho hay ñãõsáp ñãẽ xong. Chuùng toã gôû maý mòm hãnh trang laï nhaøbaøquãm roã theo baøsang hãng côm. Tôông ñãu laï teûra cài quãm côm maø Thaý Quãng Minh ñãõtieáp xuê lùè nãý. Vaý ra taø ngoãì giao củã Thaý côm kềm!

Coãchũquãm tieáp chuùng toã vaø vaøhoũ chuùng toã muoã ngoãì bãm hay ngoãì treãn sãm nhaø Aũ côm Nhaũ thì phaũ ngoãì theo loã Nhaũ, loã thoã gì nõã? Chuùng toã bôôù leãn sãm. Coãquãm laï ñãũ boã trong mỗã cài ngãên tuũãn vaø vaũh hai chieã neãn ngoãì, ñãẽ vaø hai gồũ mỗã chieã bãm con vuoãng, cao cầũ maẽ sãm ñoãba taẽ. Toã thõũngoãì theo loã Nhaũ cho ñõõc "vieãn maũ", nghĩa laøquì goã, hai bãm chãũ xuoã ra phía sau roã ngãũngõõũ vaø ñãẽ mình treãn hai óng chãũ quãp laï. Nhõng chõu ñãu khoãng noã, ñãũh phaũ trõũlaï cài loã xep bãng củã con Hoãng chãũ Laũ.

Bõã aũ raũ thanh ñãũm, gãũ nhõ bõã aũ ôũchũ Taũng Thõõng: canh rong bieãn, củũcũ muoã, xaølaũh trõũn daũm vồũ caø chua, mỗã ít tõõng giõũng nhõ tõõng ta vaøxì daũ. Theãmaø ngon ñãũ ñẽã chã vi quãũõũ.

Côm xong, toá lai moi phen ni quan sat phia hai cu quan. Cung sach se gan nhö bea nha ba laõ baõ baõ. Thay nöõu röu tay trong xanh, lai cou voi, cou ong nang hoang, toá tim xem, thi thay chu nha lay nöõu sua tö trea nuu chay xuang. Sung söõng tha! Cang nae bieõ hôn nöõ, laõ õu ñaõ cung nhö õu quan baõ, phia sau nha canh chan nuu, cou thõa võõm con, xinh xinh nhö moi hom non boõ cou cay cou laõ cou hoa cou thaõ, cou suaõ cou hoã trong long nöõu bieõ nhõm nhõ vai con cau nõu Sao nõõõ Nhaõ thi só ñeõ theacõ?

- Thoõ chùng ta veõ Thaõ Quang Minh dưõ.
Mai chùng ta com ni thaõ chua Toõng Trì.

Tieõn nong tinh xong, chùng toá khõng queõn cam õn hai õng baõ chuõ quan - õng lam beõ, baõ lam boõ - trõõu khi sang hang baõ thanh toam an traõ vaõ saõ cau baõnh võõ baõ cuõ Baõ nõõa chùng toá ra taõ cõõ vaõ nhaõ soat lai hanh lyõ

Veõ ñeõ Nõõng Kinh, nõõ ba giõõ röõõ. Khaõ quaõ chùng toá tai vaõ moi quan.

- Nõõ hõõ dung thõõ nay khõng?

- Thõõ gì?

- Dũa haái PhuøTang.
- Vaâng.

Thầy "traên" mỗi câu "àuræ". Coảboả sách seỏ mài hòng môả ñoủ nhõ chieá "bup beả, trang nghiêủn cháiủn caủ: Haỷ! Haỷ! Roả quay vaỏ trong. Mảủ ngoả nhìn caủ mảỷ voả tuyeủn tuyeủn hình ñang chieủn nhõng mảủn quẩng caỏ, trong tieủng nhaỏ du dõng, coảboả ñảỏtrờủra hoả naỏ khoảng hay vờủ hai caủ dỏa saủ, dõủu coủmỏỏ khoảnh dỏa haủi tron, xem saủ tõng mảủnh nhỏủ trên phuủmỏỏ lỏp ñỏủ ñảủmảỏ rỏủ "si roả hòng. Theủn mỏỏ chũủ khoa hoỏ vaỏ thieủn nhiêủn laỏtuyeủ, tuyeủ hỏn caủ loả aủn tỏủnhiêủn õủxỏủmình!

THẮM CHÙA TỔNG TRÌ

30-8-58 - Ñũng 8g30 saủng, chũng toả ñảỏxuoẩng "ga" Churimi. Hỏn nay, theủn ñỏỏỏ mỏỏ bảủ ñỏng hỏnh: Thầy Tâm Giừ.

Thầy bảủ: "Nay ñẻủ lỏỏủ Thầy Quẩng Minh hỏhỏng ñảủ Ñảỏ hỏủ Chảủn Trí nheủ vì ñảỷ laỏchua củủ Thầy".

Chính theủ Hinh nhỏ Thầy Quẩng Minh cỏủ duyeủn ñỏủvỏủ Chũủ Tỏng Trủ (Sojiji). Nảủn 1952, khi

ñi dôi Hoã nghò Phaỉ giao Quoa teá laàn thòu ñi, Thaỳ ñã truetai ñây vôu caù Phaù ñoan khai. Roã ñeán 1953, trôulai Ñoàng Kinh vôu tö caùh du hoã sinh, Thaỳ cuõng troi ôu ñây gaàn hai naêm môu thieán ñi nôi khai. Vì vậy, không con ai quen thuoa trong chua cho bàng Thaỳ.

Qua khoi moã coàng to, chúng toã theo moã con ñoõng ñã theanh thang vaø trong. Ñeán trôoü moã caù hoarõng, ñoõng chia lam hai ngaü Chuùng toã reõsang tay maẽ. Con sôm quaü Cõa khai ñoõng chõa môu con ngoaü saân naêm baý phu ñam baø ñã ñi ñoã muõ traúng, mình vañ quañ aø vañ xanh, ngõc phuõmoã tañ choang traúng, ñang queü saân. Toã döng böü trôoü moã bañg goã döng ñõng, trên maẽ coü maý chõõ Tào ñoàng tõng, Đại bản san, Tổng Trì tự. Aø Ra ñây laø chua Thieán cuã phaù Tao ñoàng maø cuõng laø chua Toã hay truõsõ trung õng cuã phaù.

Lõ ñuõng thõ gian chõ ñõ, chúng toã ñõng yù ñi böc ra phía sau thân moã trõõng nõõ trung hoã vaøng hõa ñõa cuã chua. Giõaý, caù lõp ñã baé ñã ñi ñã. Xueñ qua caù cõa soã toã thaý lõp naø cuõng roãng raõ, caù nõõ sinh ñõng phuõ chañ chæ Toan trõõng laø hai ñã nhaø laø ba tõng, xung quanh coü

võm tõi ñẹp vaosân chôi, tá cáuñeù nàem trên sôom mã ñoà con. Tôõñaây troâng ra xa, bòng mã toa nhaolàu nhiều tống, oõu lôm bàng ba Hảng Charner ôuSai Gom, ñang an hiẽn trong lớp mã phum vớ pháp phôi. Hoũ ra môũ biẻ ñoũlastrông Ñai hoĩ thõuba củ chua ñang xây cá.

Thầy Quang Minh giãi: "Chua chiếm tá cáula nàem ngõn nuũ, chu vi rái rõng. Ôũñaây chẻ môũ la mã ngõn. Muón ñi cho giáp, mã ngay không ñuũ Chua cõ2 trõong ñai hoĩ, 3 trõong cao ñang, 4 trõong trung hoĩ vaõ5 áu tró vieũ". Nghe mãmeĩ mãcuõng phũ thêm!

Thầy ñaõ9 giõø chùng toũ sán bõõu vaõ mã con ñõõng con, chấy dũ theo nghóa ñõa ñẻ trõu về Khũ ñõõng.

- Ngõõ Nhaĩ cõtuĩ hoũ tũng, laõ sao laĩ cõ nghóa ñõa? Toũ hoũ.

- Hoĩkhông chõn xũ mãchõn tro, Thầy Quang Minh ñap.

Ñũng. Mã ngoũ mãchẻ to bàng mã cũ hoĩ. Nhõng laõ bàng ñaũxanh hay xi mãng cũn thũ. Cũng cõmoãbia khẻ chõõHũ hay chõõHũ Nhaĩ.

Quanh mỗi một trong bầu công queo, dõ dõu cói lãn khi còu nhõng chieác gheá dãn, chác lãn dãn cho thãn nhãn ñĩ vieáng cãm. Toã còu cãm giãu nhõ lãn loã vãn mỗi hoa vieãn hãn lãn vãn lãn củã ngõõ chẽ. Giãu lãn ñũ ñũ ñũ mỗi ngay xem sãn vãn hõng cãm thũt ñch tónh thì sung sõng biẽ bao.

Ñẽn khãn ñõng. Thãy Quãng Minh trõnh trõng giõu thieũ toã vãn Thãy Thõ kyũ vãn cho biẽ yũ toã muõn vãn bãn yẽ Cũ Thieũ Trõng. Cũ khõng cõu ñũ chũ vì ñãn bãn ñĩ giãng õũ. Chũng toã xin vãn thãn Cũ Phõu

Thãy Thõ kyũ quay mãy ñũ. Trong khi ñũ trõ lãn, toã trao dãn thieũ. Thãy nhãn kyũ vãn xong lãn chũng mãy ñũ ñũ Thãy bãn: Cũ Phõu cho phẽ chũng toã vãn.

Mỗi õng Sõ khãn - Trĩ khãn thì phãn - nhanh nhẽ hõng dãn chũng toã. Bõu giãu tãn khãn ñõng, chũng toã dũng ñẽ mãn nhãn chũ ñẽ sãn cho khãn cãm mãy chũ ñũ. Tõ ñũ ñẽ ñẽ phõng tieũ tãn củã Cũ Phõu Thieũ Trõng, phãn ñĩ qua ba ñũ hãn lãn, ñũ ñũ ñũ trãn thõũ, dõ dõu lãn vãn, hai bãn cõu cõ kãn. Lãn lãn toã sũ ñẽ, vì sãn ñũ vãn ñũ ñũ.

Tôi phong tiếp tân, Cui Phouñaõchõosañ õũñaý, cũng pháp phục trang nghiệp nhờ Cui Biẽn Khuông. Thầy Tri khảnh ñõa chùng toã vaõ. Cui ban cho toã ngoã ngay trõõu mãe con Thầy Quang Minh vaõ Tâm Giàu thì ngoã hai beãn. Toã ñãmh læ võõ xong, mãi chuõu Tieũ 17, 18 tuõa bõng ra cho mãi ngõõõ mãi cheõm traõvaõ mãi gõũ giãý ñõõng hai cõũ bãmh in deõ.

Pháp hiẽũ củi củi Phoulaõ Cao Phong (Koho) Trí Xãmng Thiẽn sõ, ñãm nay 80 tuõa, ñõõng hoõng hao, da thãmng, thãn to, mõũ trõõng ñõõ hình Di Lãẽ. Sau khi hao huyẽn vaõ caũ, toã hoũ thãn veã Ñãĩ sõ Suzuki, mãi Thiẽn sõ ñõã tiẽng khãp Ấũ Myõmaõ toã raĩ cãm meãn qua cõũ trõõu taũ. Cui Phoubaũ Ñãĩ sõ hiẽũ ñãng ñãý Trieũ lyũ vaõ Phaũ giãũ tãĩ mãi Ñãĩ hoĩ ñõõõng beãn Myõ

Toã laõ læ cõõng hõõng du 2.000 "yeãn". Cui cãm õn vaõ ban biẽũ toã mãi cuõn saũũ củi viẽũ vaõ ñõõõ ñõõ ra Anh vaũ, tõã laõ "SOTO ZEN" (Taõ Ñõõng Thiẽn). Xong, Cui mõũ chùng toã ãũ bãmh uõõng traõ Thầy Quang Minh ñãẽ ñõõ toã: "Khi cõũ Ngãõ ban thì phaũ ãũ cho heã, khõõng heã phaũ gõũ bõũ tuũ ñẽm veã ñõõng ñẽlaũ ñẽũ.

Toã xin cung Cui nhip anh kyunieän. Cui hoan hyunhaän lôö ngay. Thay Quang Minh trao may cho Thay Tâm Giác vaocung toã qui hai bên Sö cui Raä tieä laokhoäng thaö ngheä nhaophong vieän tap söi rung tay theánao maamh lômmôquau

&

Thay ñaõlam maä nhip thöô giöocuä Ngao Cao Phong Trí Xang Näi sö, chung toã lam leätötaisang phong Thien sö Thích Näi Nhaä ñeähoä thaän caüh ngoä thien.

Thien sö tuaä ñaõsaü möôi bay, nhöng trong daäng nhö ngöôö ngoaö naän möôi. Vui veü baä tiep, gaö tiep chung toã nöi phong lam vieä của Ngao, canh möä ban con thap, trên aý giaý töbüu möc ngoän ngang. Nhö ñeä caö löä Ngao baö: "Chung toã ñang vieä saüh". Toã lieän nhaäp ñeängay:

- Xin Thien sö vui long daý cho phep ngoä thien?

- Phep ngoä thien laö döü caü voäng nieäm, chuyeän chuñeän möi hanh ñöng của thaän taän. Heä thay voäng nieäm nöä leän, laö phaü ñaüh baä ngay, ñuäng theo ba nguyên taé cân baüm: laövoänieäm, vôä töông, vôänaäng.

- Còucaàn ñieàu tòu không? Toá hoá.

- Còu Ñieàu tòu laosöa hôi thòu cho ñeàu, ñöng mau ñöng chaäm, maocung ñöng cógaäng, còuthòu nhö thöông.

- Phaù chaäng tham thieùn com giup cho hanh giaù deägiöögìn söù khoe.

- Ñùng theá

Thieùn sö noù xong, veùn tay aù röng lên cho chùng toá xem cóatay no tron vaoto lôm cuá Ngái. Xong, Ngái ra daá baù toá ñành vaø buäng Ngái. Toá naén tay laï vaø ñaäp möá caù nheo nheï Thaý Quäng Minh baù:

- Ñaù höü còuñäp mañh ñi, không sao ñaù.

Thieùn sö cung cöôù vaøra daá baù ñành mañh. Toá laøn theo. Baù ñành trên goã không phaù, maø baù ñành trên möá bao gom cung không ñùng. Caù buäng quaù laïcuá Thieùn sö nöa cöng nöa meàn, nhö toan baøng gañ.

- Thóa Thieùn sö, toá noù, phaù chaäng ñaý laøkeá quaúcuá noá công?

- Không còuvaán ñeànoá công vòu Thieùn toäng. Chætrì chí ngoà thieùn, laù ngay laøñöör nhö theá

Thầy này giỏi toán lắm, thầy xin Ngài dạy cho thầy ngoài thiên. Ngài chầu vào nhà chúng tôi sang Thiên Đàng của cô số.

Này là một nhà trẻ, vương vãi một bãi cỏ nhỏ nhỏ, thầy đi ra ngoài lang thang mà thầy chúng tôi đi qua nhà này phòng khách của Ngài Phò Thiên Trông. Bên ngoài trời lúc trưa mùa, ánh nắng chói lọi, những trong phòng có những cây. Nếu ngoài trời, Thiên số đồng bộ với thầy chúng tôi làm theo ngài.

Liếc mắt trông vào, chúng tôi thấy ô giỗ có một bàn thờ xây lồi ra phía chúng tôi nhỏ, bốn bên có kê những chiếc sập dài, một trong những chiếc "banc" hàng tổ trên xe lồi nhỏ Hai bên hàng bàn thờ vào cửa khoảng nhà một nhỏ, có hai sập giống nhỏ thế nằm chẵn ngang nhỏ hai bên vào, chia gian phòng làm nhỏ, những không những hai dãy sập bên hàng. Trên vào, những bàn dài sơn trắng chổi nên ghi tên của những cô số theo học phép tham thiên. Bàn tên ô này thì phải ngoài nhà không nhỏ dôi cho

Hai tay chấp lấy nhà trời, Thiên số chẵn rồi bỏ nhà mẹ qua khỏi ngoài trời, quay nhà

lại xem coi chùng toà còu laom theo không. Rồi Thiền sô ñi trôôù tööbôôù möä, chùng toà, keùtrôôù ngöôù sau cuõng chap tay theo gôù Ngai. Ñöämöôù böôù, Thiền sô rẽqua tay maẽ, sau khi hôi döng böôù vaø quay mình nöä vong, y nhö caù baù lính "ñôø mi tua"¹. Ñöämöôi böôù nöä, ñuùng vaø trung taâm loá ñi giöã hai haug saùp xuoa vaøngang, lại möä phen "ñôø mi tua" thöùnhì, nhöng chuyeán nay "a goá", nghóa laøxaý qua tay traù. Rồi möä làn quay nöä, phía sau vaùh saùp chañ ngang, ñeãñeã trôôù bañ thôø Toà nguòleñ thaý tööng Ngai Chuañ Ñeã Toà laom leãxong, Thiền sô ra daù baù toà ñöng trôôù maẽ ngai, döä vaø caù saùp ngang, ñoá dieñ vôi saùp cuá Ngai, vaødañ coi theo Ngai maølaom: ngoá leñ saùp, xep ñoá chañ lai, cuù xuoaug nhaẽ ñoá ñeù vaø ñeãthuï voãtrong, hai gôù gaù leñ caù thanh chañ saùp. Xong, söä mình ngoá ngay giöã maẽ saùp, bañ toä ñaẽ treñ möä chieã goá tron hình quaùbí, cao ñoä möä taã. Keò chañ maẽ ñaẽ leñ veãtraù vaøchañ traù ñaẽ leñ veãmaẽ, roá cho hai chañ bò beùtreò nhö theá saù xuoaug maẽ saùp. Ñây laø loá ngoá toam giaø maø mình ñaõquen laom; caù hay laønhôøcòugoá loù döôù bañ toä maøthañ không ngaõra sau.

---

1. Demi-tour: Quay nöä vong

Thiền số bên đây giõilông cho thải ngay, ãnài hôi nghiêng veaphía trõôù, tay maẽ ãnẽ trên tay trái vaolãi ngõu ra, hai ngòm cùi ãnũng ãnài nhau vaøthải ngang. Roái heá laøbaẽ ãnài thõutõinhiên vaøñeàu hoa, trong tâm lòng baẽ cùi vớng nieãm. Ñeácho ãnũlõp, Thiền số ra daáu cho moãi vò ãnẽ tõi lấy "thiền trõõng"¹. ãnaih lên vai toái moãi cùi boáp. Ñây laøloái trõõbeñh nguũgaĩ.

Bây giõõñeãn lữ xũ tõi laøxuaá thiền: keò hai chaãn ãnẽxuoáng loũ nít, theo loái ngoái thõõng cùi theágian, hai bãm tay ãnẽ ngõu trên goái, laé mình qua bên trái, bên phải ba laãn, roái cùi xuoáng lấy đẹp ãnẽ ra phía ngoái, ngay choã mình sẽ bõõu xuoáng ãnãi. Boũchaãn xuoáng, xõuvoãdep, ãõõng ngay thaúng, tay maẽ baẽ aãn Tyù (ngòm cùi quap laĩ vaø baãn vaø goái ngòm aạp uũ), boãn ngòm kia naãn laĩ thanh quaũñaãn, roái lấy bãm tay trái trum lên vaø naãn chãe laĩ ãnẽsaũ vaø ngõõ. Keãñõu chaãn raõ nhõ lữ vaø, ãnẽ trõõu bãm thõõÑõu Chuaãn Ñeácũ ãnài

-
1. Thiền trõõng hình nhõ laøchieá daãn bôi xuoáng, lam bãng moãi thõũcaỹ tráng vaøñeĩ cõũleõlaøgoãthõõng. Trong lữ cùi hãm giãũ (hoãe Tãõg, hoãe cõ số) ngoái thiền, moãi vò số hai tay chãp thiền trõõng ãõa ngay trõõu maẽ, tõõg chãp ãĩ quan saũ khaõp cùi đây sãp. Hãm giãũnaø tõũveũgiãũ ãnũ, lõng khõm hay nguũgaĩ, thì bõ ãnaih moãi heo thải maĩnh. Xin xem hình cõũñaõg trong sốãny.

roài quay lại trôura, theo loái lùe nãy, cöũñeán moãi khuê quanh laø"ñôømi tua".

Töø ñây, Thieñ sö ðaãn chung toái qua thañ Thieñ ñöông ðanh cho chö Tañg. Vì riêng lạp cho caù vò tu số, nên toái không ñöøc vào. Loái xếp ñaẽ phía trong, y nhö bên cö số, nhöng phía ngoài khau hôn, vì cöũhãnh lang vào ðaũ theo vauñh ngaiñ hãnh lang vào ña phöng, cöũñe sạp ngoài thieñ. Hoũ thañ môi bieá laø phöng trong ðanh cho chö Tañg ña vieñ, com phía ngoài laø ðanh cho caù vò tu số không phau ñu trong Chua. Moãi caù moũ bañg gõ tööñg hình con caù ðaũ ñoã hai thöø ñöø, treo trên söø ñhaø laøn cho toái ñhö caũ thi:

*Chày kình gióñg tỉnh giác vu san
Mái tóc xem ra nửa trắng vàng...*

Ñaũ mình cuöñg ñaũ ñieñ söông, nhöng ñaũ ðañ thañ ðañ chöa. Baũ giâu mã toái thañ hoũ toái nhö theá

Töø giaũ Thieñ ñöông, chung toái theo gòũ Thieñ sö lên Chañh ñieñ, moãi ngoài nhaø ba gian, röñg lôm, hai cöũ caũ rá to cöũ treo hai khoã giáñ vang, töø ñaũ ñeñ chañ, thay cho ñoã lieñ sôn mã ñu chua ta. Giöũ thöø ñöø Thích Ca, phía haũ, trong moãi caũ

khành khoà cõu, thõ vò Toá khai sàng Phaù Tao Ñõng õuNhaã.

Thay õudõu chieá mã bãchuoàng moõgia trì, toá xin ñành thõu Thieñ sõ cho phép. Toá ñành ba tieáng, vaø thanh thaã thõa vòu Thieñ sõ laø khoàng keá vaøngân bãng chuoàng õuVieã Nam. Ngai cõõ vaømõ toá laï thõumõ caù chuoàng khai, cuõng gia trì, nhõng to caõõn, ñãe cañh bã Phaã. Toá phaù leo leñ mã caù gheáthang bãc cạp vaøhai tay naõng mã caù duõ to töõng mõi thõuñõõc chuoàng nay. Quaõnhõ lõu Thieñ sõ mã bãõ, chuoàng keá raá toá vaøngân daõ. Toá ñãe duõ laï choãcuõ leo xuoàng vaø nõu nõuhoùvõu Thay Quàng Minh:

- Caù duõ to vaønaõng nõ theáney, laõ sao thuõ nõa troñ mã khoà le?

- Uõ chaõ Thay ñap vòu mã veõmaẽ nhañ nhañ thanh phũc, phaù ñãõ hõõ thay hai õng sõ thuõ chuoàng, thuõ mãõ Hõ to lõm nõ hai õng Thanh töõng, chõõphaù nõuõthõnhõ chùng ta ñãu.

ÕuChành ñieñ ra chùng toá ñõõc hõõng dañ sang thanh Giàng ñõõng roãg lõm, sõu chõ 600 nõõõ, cá treñ mã sã gaù cao, sau khi ñi ngang

moi phong tiếp tân theo lối Âu Mỹ danh cho
khách ngoài quốc.

Nhớ mãi nhất, chúng tôi xin phép kể chuyện
Thiền Sơ một chúng tôi ôulại thời trai. Chúng tôi
xin lỗi vì nhớhồi ân cảm ôuChưa Từng Thông tôi
Thiền sơ nữa chúng tôi ra tận Khách nhõông vào
tặng tôi một mảnh giấy còghi máy giông thuubũ
nhõ sau:

*"Phù Phật tổ gia lý, bốn vô Tâm tánh, Phật tánh,
Thức tánh. Để đạo lý đã, chỉ y phong, hỏa, nhân duyên
hòa hiệp nhi hữu động chuyển thi vi, nhi ngu nhân nhận
động chuyển thi vi dĩ vi thức thân giả đã. – Thiệu Hòa
tam thập tam niên, bát ngoạt sơ lục. – Thích Đại Nhạc".*

Liên xe niền, chúng tôi trõu về Từng Thông Tôi
Tõnha "ga" về chùa, phải nĩ bỏ Chúng tôi thờ
dòp tất vào một hieũ bàn trà cây, mua một hộp
nhõ tôi 600 yên nĩabieũ Nĩ sơ Biền Khuõng.

Ngõõ Nhaĩ cõuõ thời teá vào myõ thuaĩ lại Vào
cũng rái tâm ly nõõ. Ôũcũ cõu hang bàn trà cây,
bàn nhõõ hay nõõhõp, hõithõõng xếp sãm cũ thời
nay thanh tõng hõp, tõng giõu lõm nõũ nõũ hãng,
hoã thuaĩ moi thõu hoã nãm ba thõukhũ nhũ,

ngoài bờ giấy kiếng trong ngăn, lại thêm mỗi chiếc giấy bìa màu sắc treo thật khéo. Khành chắt tủy tuốt mình mà lựa chọn. Traútien xong lau trong tay còu mỗi mồm qua võa toát tồôi, võa xinh nếp mà khi nếp nhaobảnh, mình còu theảnhõa ngay ra bìa rái laolòch sõi

Veảnh Chua, Thầy Tâm Giác nữa toát vào tháng phong trời của Thầy, mỗi gian phong bều nhõng xinh xinh, mỗi bên kê chiếc giông ngũ trên còu chiếc gỗ nếp nếp oản cho ấm khi tiết sang nõng, mỗi bên kê chiếc bàn con, phía trên vò hai bên la liếm nhõng kê vò tuúchõa sảh. Nõa mõi phứt sau, Thầy nữa toát sang haù Sõ Cũ Vì laocuoả hoả kiếm thõu hai, Cũ không trang trống nhõ laàn nãu, chemaẽ mỗi cầu àu roãng thõoong thoả. Toát quì daing Cũ hoặ nhỏ vò mỗi phong bì nõng 200 yeñ. Cũ ra daù giâu ôn, roả truyeñ cho thõ giâu laý ra hai cuoñ giáy quyẻn to. Tay run run, Cũ laàn thaù traù trên mà sả. Thì ra máý hoảm trõoừ, giõo lỏh hõa, Cũ nãocañ củi ban cho Chua Xaù Lỏi vaorieing toát máý chõo kyủ niẻm, mỗi chõo vuõng vờu nõa ba, boản taát taý. Ve phañ Chua Xaù Lỏi, Cũ vieát: "Hiẻn tiẻn thoỷ kyủ. Cho toát, Cũ vieát õu giõa: "Nam mô A Di Nã Phả" vaobeñ

ñãb, tröôù heá, laømöa baá hoã kinh nghiãm veàchöõ
 "nhaã". Möa möa cöũñoãng, nhö ruù chieá khãu lau ôu
 thaé löng ra, laã ngöa càù chem vaõñaé tröulai leã
 dóa, môunaõp löi ñöng traõtöoi nghiãm nhöu láy càù
 vaũñeãmuù nõöù soã, möa möa ñeàu càù nhaé, càù
 thaã, chaãm raõ vaõtrong möa im laëng khiãn mình cöu
 càùm giãu nhö läc loã vaõ möa ñöng tieã, trong ñöu
 càù nhaã vaã hoã ñöng nheĩnhaõng nhö càùh böõm
 bay hay nhö nhöõng hình böõng chàp chõn treã
 thaãm cöuxanh của nhöõng càùh coãthoĩ giöã möa
 ñeãm traëng, treã möa ngoã ñöã coãtòch. Töng chàp,
 ñeãchöã möa vaõ cöũchãsaũ, baõsö kheõnoũ, ñuũcho
 baõvaõcoãnöõsinh nghe, baõng khoãng thì baõcöũlaëng
 thinh, ngoã xem, hoã döõtrong möa cuoã saũh con
 naãm goã trong tay.

Khoãng bieã càù coãnöõsinh, ngoã giöõphuũ trang
 tröng của læpha traõ cöugiöõ ñöõc nhöõng càù neãp
 ñaëng quý, ñaëng phuã do baõsö day công uoã naã
 khoãng? Chãé khoũmaõ giöõ hoãm toãm, nhöng cũõg
 chãé khoũmaõ lam phai môõ haãm nhöõng neãp áy.
 Muoã lau càù chem traõõ? Thì phaũ tay traũ nheĩ ruù
 chieá khãu xep vaé ôuthaé löng, chaãm raõ môũra töõ
 chem möa roã traũ leã long baõ tay traũ. Keãñoũmôũ

dùng tay mẹ nhai lấy cái chêm, nống cho khua, nãi vào giỗ khăn vào cuống nhe nhe lau trong, lau ngoài nũa ba lần. Cái chêm nôi nãi trô lai trong lòng dĩa, mẹ ngó lên trên, cuống không mỗi tiếng khua, con khăn thì xếp lại ngay thúng nhỏ lùa nấy vào đát vào choácuô Muôn pha traô? Tay trái phải nũa ra trô ô, bàn tay mẹ vôi theo tem tay à kimono cho nống vông, rồi nằm búp măng tay trái môuse ra nhe cầm cái cầm gào nạng nãi nếm ngang mẹ nũa nôi boá hôi. Tay trái bên phải lại vào nũa chieát gào cho tay mẹ; tay mẹ lấy gào xong laotay trái thay giỗ tay à kimono. Chấn rồi, chieát gào nôi nãi vào miếng nũa rồi nhe nhang nôi cái lên cái xuống ba lần cho nôi nhe thài hê môi lấy ra nũa sang miếng chêm. Muôn lấy thêm nôi lạnh cho nũa ô? Nống tôông coá hơ tro nống xoang dấy rồi phồng ngay lại huõnôi ôugò phong phía mẹ ma làm. Không. Nay xem nây: nạng quì ngoài trên hai bàn chân lại ngó sát vào, coá quì nống lên, nũa la "taeng"¹ thõnhaí. Taeng thõnhì laotõtraing thài quì sang traing thài ngoài choán hóm. Taeng thõba la nống dấy êm dòu nhỏ camh lieũ vôn mình. Rồi cô

---

1. Taeng: temps, laogiai nũa, thõ.

"nôømi tua" qua tay trái, y nhö vò Thieàn sö ñaõgaõp buoả mai, böøù nheĩ nhö ñi treãn boảng, song song theo vaừh. Ñeãn gòù phong ñoả ñaừ vòù huổnööù, coả lai "nôømi tua" moả laừ ñoả vaừñi ngay. Trööù huổ nõöù, coảquì xuoảng, cuốg ba "taừg" nhö khi ñöùg daỷ, nhöng ngöôừ lai, laỷ lon kheỏ muừ nõöù roả cuốg ba "taừg" ñöùg daỷ vaừtheo con ñöùg thööù naừh luừ ñaỷ maừtröùveỏchoỏcuỏ

Ngoả nhìn, toả coảtim caừ trieỏ lyừtrong nhöùg cöùchỏ coừtheỏnoừ laỏlai lung aỷ. Aỏ Phaừ roả, thöù gian voỏtaừn maỏ háp táp lyừgiaừ, huoảng chi Thaừh Hieừ ñaỏdaỷ: duừ toỏ baỏ ñaỏ! Con ñi baừg veỏtaỏ laỏn chi cho mang tieỏng con ngöôừ khoỏng minh chaừh? Ñöù Khoỏng haừkhoỏng baừ: chieỏ traừ khoỏng ngay, ngöôừ quaừ töừ khoỏng ngoỏ? Ngoỏ coừ caừ ngay, caừ chaừh, trong möù coừcaừ chaừh, caừ ngay. Hay thaỏ laỏhay! Lai ñoả, pha coừmoả baừ traỏmaỏ neỏ laỏn uyeỏn naừ leỏn, nhö laỷ baừ baừ khua, ñoả nõöù nõöù theừ, thì tai con laỏn sao chöù noỏ nhöùg tieỏng aừm ó cuỏ nhöùg coỏng trìnừh vỏ ñaỏ hỏn. Phaừ baỏ chööù caừ "traừn tồch" trong trööù ñaỏ laỏ caừ xööùg roỏng lỏm voỏbieừn, trong ñoừnuừ bieừn ñöùc xỏy ñaỏ ngay ñeừn maỏkhoỏng nghe moả tieỏng vang.

Kinh ão 200 cây số biết rằng thì ão bao giờ cũng háp táp, cũng vô vọng, không quan sát gì nữa, toàn tâm toàn ý Thầy Quang Minh, sáng sủa, ngoài xe toàn hành, hằng nhì, giá về mỗi giờ 420 yên, thì riêng.

Tuy lái hằng nhì, hằng nhà bên mình vẫn không bằng. Ghe ngoài nhờ mỗi "fauteuil" ô tô như sang trọng, bốnhung, cho đến nhà và tay bao vải trắng tinh hoa. Trên tôi ngồi, thêm chỉ trong phòng rửa mặt, phòng xí, nhà nhà cũng sạch sẽ. Giờ lái hành rất ãnh, vì xe chạy 100 cây số mỗi giờ.

Tiết thu về ãnh hôn mấy bữa trước, vì vậy cảm thấy mỗi số mặt mặt thì số chờ ãnh hòng ãnh như

Trong toa của chúng tôi, lộ thì ãnh lái mỗi giờ. Tôi hỏi Thầy Quang Minh sao hành khách quá ít nhờ thầy bảo:

- "Những chuyến lái hành buổi mai, tôi ãnh ra ngoài, bao giờ cũng ít khách. Trái lại, những chuyến ãnh phía ngoài vào Thủ ãnh thì ãnh nghe khách. ãnh hồi phải biết, ãnh Kinh ãnh ãnh 9 triệu giờ, chen chui qua trong thanh cũng ãnh, và ãnh ãnh ãnh ãnh ít, lái gì

kiếm ra mỗi choắtroi Những leõaáy bắt buoẽ mỗi soá
raí ñoàng dân chùng phau tâm ra nhõng vung ngoai
oạ cườ trung tâm Ñoàng Kinh mỗi vào trên cây soá
Tuy ôuxa, hõikhoàng gặp gì trõngai trong vieã ñi
lãm, nhõovãn ñeãlõu thoàng ñõõc giãu quyẽ mỗi
cườ chu ñaõ thàn tình. Toã cõumoã bãn sinh vieãn
nhaõõNikko, cõumoã buoã mai anh laý xe toã hãm
vao Ñoàng Kinh, trõa ôulã roã chieũ veãnho taã cũ
nhõng ngõõõ khau trong cườ giõũ vao cung mỗi
trõõng hõp nhõ anh. Noũ cho ñuõng, nhõõõũñaãy sõi
lãm vieã toáchõũ theo loã Anh, sõm mai ñeã 9 giõõ
cườ cõng tõ sõmõũ mõucõũ, ñeãn duõcõũcườ ñõa
thãm ñeãn vào trên cây soá cõng chùng vãn cõũũũ
thõõ giõõñeãn choãlãm. Chính lữ nay laõ lữ hõ ñõa
xoã vao Ñoàng Kinh. Ñãõ hõũ cõũ trõng nhõng
chueãn xe ngõõc chieũ thì thaý".

Thay Quãng Minh noũ ñuõng: trên cườ xe nay,
hãm khau ñoàng ngheĩ, lõp ñõõng lõp ngoã, thay
maõmeĩ.

- Con soá 9 trieũ, Thay Quãng Minh tiếp, toã
noũ võũ Ñãõ hõũ lữ nay, laõ con soãdãn của noã
thãm, cõũgia cõ taĩ ñõũ hay ñeãnoũ theo ngõõõ õũ
ñããy, ñõũlaõsoãdãn bãn ñeãn của Ñoàng Kinh. Neũ

phải thêm số dân ban ngay nữa, Nông Kinh có thể
 nông nên mở trường không công.

Trở lại mẹ tôi, bỗng hiện lên những quang
 cảnh tập nập và mạnh mẽ nhờ thái độ nhờ nhờ
 lối ôcà nhaoga...

Xe nên tránh chột. Chùm tôi xuống. Mọi tá
 "bên" đang ngang phía trước chùm tôi, trên có máy
 dòng chột Anh chột mở cửa lái biển Hoá nghè.

- Có lẽ chùm ta trên hôn Phải nào rồi, tôi nói
 với Thầy Quang Minh, khi chùm tôi ra khỏi trạm.

- Sao Nào hỏi biết? Thầy vẫn lái tôi.

- Vì, kia kia, ngoài sân "ga", không thấy xe nào
 hỏi lên núi.

- Phải, phải. Những thế nào rồi chùm mình
 cũng gặp hỏi.

Chùm tôi leo lên mỗi chiếc "bus" loại xe lớn
 bằng xe ni lên của ta. Giá về mỗi giờ là 120
 yên. Cho ngoài rồi ra, ghé ngoài cũng bớt nhưng,
 có lẽ nên để hút bụi, sạch hôn da hay vai.

Từ khi bán không bao xa, xe bắt đầu leo
 núi. Những rừng xanh thung, bằng phẳng chột

boán chieát xe to, phàn nhiều không trái ñầu tròng dài maø ñuù, maẽ baêng phàng pháng. Nhöng câu sao laũ laũ xe laĩ vòng lên nhö cảm tròng mỗi vaĩ gì? Xem laĩ thì thấy ñòu laø taĩ nhöng laũ tròng cảm phàn chöa giöã hai khoá "beton", ñeà cöu sõi co giaõ, maẽ ñöông khoũ nöũ. Tao xe rá giöũ, chấy nhanh maø cảm thaĩ. Nhiều khuê quanh nhö cuê choũ qua ph laĩ, khién xe phàn ñaãm ñaũ gaãm saũ mí ñöông môũ queõ. Ban sô, toá không khoũ hoà hoỹ. Mỗi lô ñeũnh hay vuẽng veã ñuũ ñöa chieát xe xuóng hoá

Töo ñaũ ñöông saũ lên, phong cảmh cảmg phũ cảmg ñeũ. Trong cảm thieãn nhiều thoàng thấy, hình nhö cöũ ban tay con ngöõ xen vaø, cho ñeãn cảm röng ruò ñuũ ñaũ cöũ theã noũ laø mỗi cảm röng ruò vaũ mình hoà. Nhiều coã coã thoĩ ñaũ khoũ chieát àø vang thu, xen laũ vöũ cảm xanh man màø xếp thanh töng, khi aũ khi hiẽn trong nhöng àng maũ xam xam. Laũ luũ toá queãn không bieã mình ñang ngoã xe laũ trên maẽ ñöông, hay ñang cöũ maũ tung giöũ vì ngöũ lên cöũng thấy maũ, maø ngöũ xuóng cöũng thấy maũ.

Xe ñoã ñuũ mỗi saũ röng. Chuẽng toá xuóng vaø ñi daũ theo mỗi ngöũ suố cảmg queo, saũ vaø trong

vaét, hai bên cònuu xanh xây thanh. Vöö qua mỗi khuê quanh, mỗi cánh ngoãn mũc hiên bay trööu maét chùng toá. Trên nên xanh thám của còucaý, nói bái hình dáng mỗi chieát càu sôn ñoũ dái trên hai chữ thööu, nói liền hai meùsuó. Toá ñinh ninh theá nao trong choát lau cũng ñööc ñaét chái lên chieát "thàn kieù" - ñoũ lao tên chám thöu của càu, - những khi ñeán ñaù càu thì thấy loá vào bờ mỗi ñoãn xiêng sát chái ngang, cánh bên còucaén mỗi búng cá. Hoi ra môi biét, càu chêmôuloá mỗi nên mỗi làn, ñeároöu Hoang ñeá vào téThàn ôumỗi ñeán trong xa. Theá laocút hòng!

Mỗi ñoã ñoã, chùng toá reó vào mỗi công viên ñang tạp nập du khách. Thái không ngoa truyên! Ngööu Nhaí rái thích càu thuũ ñaêng sôn. Trong ñàm ñoãng kêu ra ngööu vào, nhìn kyö thấy ñuũ háng ngööu, ñuũ háng tuó. Mỗi soáít ngööu ngoãn quá da trắng cũng chen vai thích càm, vào ñeá nhaí nhaí lao những anh binh số Mỹ cao nhö cây tre, ñang khoà tay lui tòi vôi những cô nhaí tình nhaí ngáo Nhaí luo nhö máy chuêheá. luo. Hình ảnh haü qua của chieát tranh! Mỗi hình ảnh ñaõ làm sáng dấy trong kyüöu toá nhiều hình ảnh ñoã cööu

Theá laø xong, vaø theá maø chuùng toá aên ngon laøh, ñuùng nhö caâu:

*Miếng cao lương, phong lưu mà lợm,
Mùi hoắc lê, thanh đạm mà ngon...*

Bây giờ uóng gì ñây? Raø màt lên cái keä maáy tòng ñây nhöng chai nöøu xanh, vang, traéng, ñoù toá döng laï ôu maï chai maø toá nghi laø caø pheäsö. Ních thờ! Màt mình con tinh quau Tuy ñã mang naên möôi bán cái xuaân. Caø pheäsö maø voá chai, còu laï không cù bán? Càng laï hôn nöä, laø bán muoán uóng noùng laø còu noùng, muoán uóng laïh laø còu laïh.

Toá con ñang baí quyé, tröu böng laé raé hoä vaø möä trañ möä phum laø ñuä camh tööi. Theá laø tröu baø uóng noùng, daïm ñaäu caö tröu... Nhöng thuü quau Còu khau naø caø pheäsö deø ñaäu!

Löông thaø ñaø cuï tuü, bây giờ con chö gí maø chúng tañ binh? Chuùng toá, hai tay thờ saäu vaø tuü quau, xoäng xaø ra ñi, maë cho möä xoa maë.

Töü meü hoä Trung Thièn, chuùng toá baé gaëp leü teü nhöng ngöøu trong Phaü ñoan. Cung nhau, chuùng toá ñöng ngaén böü tranh hoà röng ñaäu non, mô mang döøu trañ möä söng.

Hoà Trung Thiên rộng 25 ngàn cây số vuông, cao hơn mặt biển trên 2.700 thước tây, bốn bên núi bờ, ngọn cao ngọn thấp, cầu xa cầu gần. Cảnh choả chúng tôi ngắm, cầu mỗi cầu dài nữa nữa khành xuống chèo tay du ngoạn hai tổng sơn trang, ngoài con cầu bên cho mồi ca nô bơi. Yếu muốn ngoạn du sơn thủy mỗi phen, những trăn mùa phụng là là trô thanh nắng hồng, chúng tôi nhanh bốn ba theo con đường ven hoà tiến tới Chùa Trung Thiên, ô tô phía xa, cầu cầu tay nữa 300 thước.

Đợt ngắm, chúng tôi ghé mỗi cầu miêu nhô chiêm bái tổng ngả Thành Thống Nãi nhân, và khai sơn phá thạch cảnh Nhả Quang. Không biết số thời nhô thế nào, những cầu theo pho tổng thố Ngả cầu về mỗi và Thành tổng: ngườ gần quốc, nữa trăn, chân nấp hia da, tay trăn mang chũa Bả nữa chổng vào hồng, tay mặt cầu tiến trổng cầu xuống nữa, oai vô nữa nữa. Tổng giáo miêu, chúng tôi mỗi mặt nhảm hồng chùa Trung Thiên.

Vào trong, tôi làm lễ Ngả Thiên Thuê Thiên Nhãn, cầu an cho thân mẫu tôi. Nay làm mỗi pho tổng gả sầm thước bề cao, sơn son thép vàng, vào

xóa ñөөѳ 1.200 năm¹. Keá ñөөѳ chuếng toá vaø thaên Vieãn Baø tang cuá nhaø chua, trong còunhieäu pho töông ñөөng raá coá raá kheø, vaønhieäu vaá quí khai. Quí nhaá laø pho töông ñөөng cuá Nãi Nhaá Nhö Lai, boákinh Phạp Hoa vieá trên giấy boá gám, hai ñөөu còutruế vaøcuóá tron lai ñөө nhö ñөөng táán tranh lieãn xóa ôunöôu nhaø vaøbuú tích cuá Ngáo Hoáng Phạp Nãi Sö, cầh nay boá trên năm. Nhöthayá boákinh Phạp Hoa vöö noú maø toá môu hieäu ñөөѳ ñөөng chöѳ "tháá trườ trang" cuá caá: "Luế vaãn dö ngoãn, tháá trườ trang" trong baó táán kinh Phạp Hoa. Nhö chuếng ta bieá, Kinh nay chia ra laøn baý quyeyn, ñөөng vì thuôuxóa móá quyeyn ñөөѳ chep trên móá trang giấy daó hai ñөөu còutruế, cho neãn toãn boágoá laø "tháá trườ trang".

- Chuếng ta, Tháy Quáng Minh giuế, sang thaên thầ Hoa Nghieãn (Kegon) chöu

- Xa gáè? Toá hoú

- Hôi xa. Chuếng ta pháú trôúra ñөөlááy xe "bus" qua Minh Trí Bình, roá töø ñөө ñөө ñөө xe treo (telepheúique) lên Trieãn vöng ñөө, môu tháy thầ.

---

1. Vì pho töông nay maø Chua còon móá teãn ñөө laø "Lạp Móá Quán Án".

- Vaâng, ñi thì ñi.

Tổbeán xe bus qua Minh Trí Bình, xe chạy theo ñõông nui, maí ñõãõã giõõ Ñeán nõi, Thầy Quang Minh vaø mua veùxe treo. Coãbaèm veùõn toãn baø: "Hoãn nay mõi giõu trõõ ñũe nhõ sõã, không thay gì heá, xin thõa trõõu õng hay".

Thầy dõch laí vaøngõtoã hoũ yù

- Ñãõleãn tõũ ñãy, không leõtrõuvehã toã noũ. Cõu ñi, thay ñõõc gì laøthay, com không noã vieũ ñi xe treo cũng ñũũroã.

Thầy mõi trao 60 yeãn, nhaãn hai veùvaøra daũ cho toã theo Thầy leãn xe. Noũ laøxe, thaĩ sõi gãn nhõ mõi cũi thung kieáng to, trong cõugheá "banc", sõu chõũ ñõã 12 ngõõõ, trên noũ cõu cãn mõi vaø mõi sõi ñõũ saé to baøng bap tay. Ngoã mãn meãhai cũi veù toã baé nghõ ngõi: "Trõõ xaũ hay toã, cõuxem ñõõc thay hay không, laøchuyẽn cũ du khãch, com boãn phaãn coãbaèm veùlaøbaèm veù coãbaø trõõu laøm gì? Ngoãngõõõ ta thõã chí không ñi, cõuphaũ coãmaí 60 yeãn không?" Nhõng ngõõõ Nhaĩ không luaãn nhõ theã. Mõi baũ hoẽ ngay thaĩ cho ngõõõ mình...!

Mỗi chặp sau, mỗi tiếng tu huyệt va xe bắt đầu bò rụt lên tong teng trên không, theo chiều sôi nổi náo nức, nó bắt đầu non Minh Trí Bình vùn vùn non Triền Vọng nữa. Dường chừng toàn lạc triền núi thăm thẳm, cây cỏ um tùm, trông thấy maogheá

Triền Vọng nữa là mỗi sân rộng trên chót núi, trảng ciment, cầu thang máy về kính nhìn xem cảnh Nông Kinh. Qua nhà lô cô ba em về núi. Mưa tuy bớt nắng hơn, toàn cảnh chung quanh như chìm đắm trong sa mạc không thấy gì xa hơn vào cuối thềm. Leora nói này, chừng toàn phải thấy ngọn tháp Hoa Nghiêm cao gần 100 thước, chia ra làm ba cấp, nhờ còi ghi trong tán rừng gõ đồng tại mỗi chót núi. Những chừng toàn chẳng nghe tiếng nổ như ào ào, gió thổi như tiếng của mỗi nhà máy vó nữa, trong cảnh buổi rêu vạc giông. Thoạt nhanh tuốt xuống.

Từ Minh Trí Bình, chừng toàn đạp xe đẩy lên (cable-car) nhờ ô tô Cao Vó Sơn, xuống Nền Nông Chiếu. Trên xe, toàn cõn lộn lộn lại những tên phong cảnh ô nhiễm, như là Hoà Trung Thiên, như là Minh Trí Bình, như là tháp Hoa Nghiêm... Qua nhà Pha còi mỗi anh hùng sa xa trong nỗi sóng của dân tộc Nhà.

Trở về khi vào năm, chúng tôi kiến quan âm cô, rồi tất vào thân tháp Tôông Luân, trông trên mỗi cái nền cao hai thước rưỡi. Nãi ba đời này bằng ruộng, do Ngài Thiển Hải Nãi Tăng Chánh Tôông Nãi Sô (Soyome Daisi) như năm Khoan Vĩnh thọ 20. Là thanh thản bảy năm ấy, tháp chừa 1.000 bộ kinh văn "nền này nguyên cho quốc thái dân an".

Gần núi không năm vào mỗi khu tháp, giữa năm trong ba đời tôi, mỗi ngôi tháp có 5 tầng (ngôi trong tháp) ngài nghe, năm trên 20 thước tây, do Hải thọ Tôông Tân Trung (Sakai Shyusa) xây. Tháp trông khâu có những không thấy dấu mỗi nhỏ bên ta.

Theo ruộng lớn, chúng tôi là vào cô chành Nền Nông Chấn, mỗi năm Thành năm, thọ Vua Nông Chấn Nãi Quyển. Có thể do cây Thành kiến núi ôphiá trở về ma vào Nền này nữa.

Phong cảnh thật lạ lùng vô, cầu cây có thể năm ba ngôi ô, phòng mình ngay vào lên không trung, con ruộng sa thì rộng lớn, kiến con ngôi tô thấy buồn. Tôi con say sưa vào những yung họ so sánh giữa hai cái này và kiến thiên nữa, thì Thầy Quang Minh kiến tôi sẽ sang tay mặt. Thầy ba:

- Trööù khi vaø ñeøn Thaøn ñaõ, phaûi "taý tòn", ñeønnoùi theo ngöôøi Nhöt, nghĩa laøsuù mieäng, röô tay röô maẽ cho sạch, baøng khoâng, hoĩkhoâng cho vaø.

Coungai gi, heãnhaõp gia thì phaûi tuy tuõ. Chuùng toâ ñi ngay laï moãi ngoã nhaøcon raá xinh, chaïm troá vaøson veõraá kheø. Giöõ nhaøcouñhöõng voõ nõöù töø mieäng nhöõng con hoã ñaùphun ra. Chuùng toâ laáy nhöõng cau gaø baøng caý thöng traøng ngaø cam daõ, höõng nõöù röô maẽ vaøsuù mieäng. Vì laønöù suoa, neøn trong ngaøn vaømat lañh. Röô maẽ xong, thaý trong ngöôøi thö söõng laï Theo goù Thaý Quäng Minh, chuùng toâ tieán laï moãi cau nhaøhoũkhaù cañh coång chañh, trong ñouñoã ba coãgañ ñang töù lui, lui töù, xeõ vaã nay, nhaẽ vaã kia, chañg khau cau coã quañ saõp ñeõp haøg. Thaý Quäng Minh hoũ mua hai veùvaø leãÑeøn. Moãi coãvui veũñap laõñaõheã giöõroã. Toã ngoũñoõng hoätay, kim chæ 5 giöõchieù. Röõhoã coång! Khoång chòu thua, chuùng toã tieán ñaï laï coång. Naøn ba khauh chaïm chañ ñang ñi ra döõu maẽ moãi camh saù vieãn to beø chöõ ñoõng aõp coã laï. Ra gioõng thöõng thieã, Thaý Quäng Minh töùtình camh xa mong cuã chuùng toã vaøxin oång ta thöõng tình cho vaø baù yeã. Oång laẽ ñaù vaønoùi maý tieång maø

toà ñoàn laokhoàng thuañ. Thày Quang Minh cótaán công làn choi. Ông cho phép chúng toà vào sañ trong ngàén mỗi vong roà ra, chòukhoàng ñoõc ñi sañ vào phía hañ.

Ñoõc xem "Dông Minh Moñ" (Yome mon) ñhò theáney cuõg laõñuilaén roà. Ñây laõcoàng chành vào ñeñ, mỗi kyõcoàng tuyeñ tàv veàngheãthuañ ñieñu khác trên goã Noù coàng töõng hình mỗi cái mãõ, möõng töõng ñhõõg cái mãõ hañ boñ, vaõcuõg ñhò cái mãõ thañ, nhiều töõng nhiều lớp, còutõg còutui, chành troà mañ saéc voãcuõg tà mãv voãcuõg kheò leò. Còungõõc dành baõ, sang chõì ñoõc Nhañ maõ khoàng thấy Dông Minh moñ, laõchõa bieñ ñoõc Nhañ. Khañh Añ Chãu goĩ cõu này laõ"Cõu maõdu khañh phañ döng chành cõngay", döng ñeàngaén töõ chi tieñ mỗi cái kheò lañ lung, maõcang nhìn cang tìm ra ñhõõg ñeù tuyeñ tàv. Luè aý, möa ñãõtañh, trõõ lañ trong xanh, cho ñeñ tuy añh thañ döõng saõ lañ, chúng toà com thấy khañroõmỗi phañ cái ñeõp võa tàv

Thay bàv cãmh sañ ra veñnoàng veà chúng toà cãv töõ roà ñoã boàng bieñ lành trong coãtõch hoãn hoàng cõu cãmh ñuñ röõg im thim thíp.

banh ngay hang, choãcao choãtháp vaostuy gióng cây
 trong maññañ ñöôc ñeãöôu hay giöôkhoã Döôu cãu
 hang dã ñieñ chãng chõt nhö löôu ñeñ, giãng
 trên nhöng coã goã to nhỏu cãu bãn ñãng phu,
 thöông trên mãc à sô mi tay ñãñ, döôu vã quã
 boãxanh óng boutrong ñoã hia cao su ñeñ, xa trong
 in nhö nhöng anh lính Nhañ ñãolãm möa lãm giou
 mö ñã ñũnööu mình. Ñã ñãmö ñhoim ñang cho
 mãy bõm ñõa nõöu vaø ruõng, ñõ ñãñ ba ñgöô
 khãu hoã ñang cuoã ñãñ, hoã ñang ñã ñe, hoã
 nõ ñang hõu xem. Lañ lañ, mö vã bõng phũ nõ
 vöu chieã choãng (tablier) bãng vã xanh, luñ huñ
 giöã nhöng ñãm hoa mãu, hình nhö ñang hãu rau,
 ñhoãcãu gì ñõu

Xe chã ñang mö vã chõ ñhã queã Nhieñ
 quã cõ bình ñãñ, mã ñgöô Nhañ goñ laø "Ñã
 chũng thõc ñöông", lãm cho mình ñhũñ ñhũng
 "tieñ nõöu" cũ ñgöô Hoa õuqueãnhã

Kamakura chã cãh Ñõng Kinh cũ 48 cãy số
 ñãñ. Nhöng cũ ñõãmöôi cãy số ñã ñeñ ñõ,
 chieã xe chũng toã ñõ ñã chieã mãy. Bãn taõ cõsõ
 mãkhõng ñöôc, ñãñh phũ ñãm yõñõñõ ñõ xe khãu
 ñeñ thay. Sõ khãh buõñ, ñhãhõõng ñã mö cõ

"lô" – vaêng, táí caúxe "ôatôabút", xe "car" ôuNhaã ñeàu dung hang thieá nöôlam kieán veù- nhaohöông ñaõ môõ cô"lô" haù vaõ baõ. Coákhông ngaàn ngaã, cõõ ðuyeá roá cáí giõng. Baõ ñaàu couleõlaõñieá coá nghe buoàn buoàn, baõ sau nhanh nheñ vui töõí hôn, hôn möá tí thoá. Nhõng ai cuõng voátay. Möá chàp sau, chúng bieá còuphaù vì côáñaõtroáheá táí ngheá không, coálaí môõ khauh xõõng hoá. Möá baõñaàn Pháp ðaùng treá naén möõí, nhañ lôõ ngay. Möá trang phaõ tay hoan ngheáñh. Keára, baõkhông hôn gì côá "lô", nhõng ðaén trõõng xe cheá, nhõng hy sinh ngheáthuaá nhõ theánaý quaũlaõnhõng coáng hieá ñaë bieá vaõñaùng keá Ngõõõ Pháp baõ: Boátieá thuyeá naõ hay cho theámaý, cuõng phaù còulù chàñ döù. Tieá thuyeá con theá haõhuóng chuyeá cheá xe... Vì vaý, ñoãnoá giõõsau, chúng toá laí leá ñõõng vaõkhông bao laá ñeá Khieán Thõõng, laõnõi noá ðanh nhõõphotõõng ñoàng thõõloáthieá, tieáng Nhaã goí laõ"Dai Butsu" (Ñaí Phaá).

Tõõng cao 13 thõõù, trong long còubam thõõÑõõ Quam TheáAán vaõcòuthang leo leá tôù ñaámh. Nõõõ ñuè hoá naén 1252, döõù thõõ möá Chính phuùphong kieán ráí uy theá Tuy camh cõõñeá, phañ nhieàu khauh

ñeän ñaây ít ai laáy laøm laä vì ñaõcoùdòp laøm quen roài nhòøtranh ành, bàø chí. Bôu côu sau khi cung nhau chup möi ành kyúnieän. Phaù ñoam keò sang thaén Khiêm Thöông cung, möi ñeän Thaén ñaõ.

Nhòø còu saép ñaë tröôù, Phaù ñoam ñöôc tiep röôù noàng haäu. Tröôù khi vaø ñeän caù ñaä bieäu laøm laë"taý tòn". Tieáng noù laøvaø ñeän, thaä ra chæñöng vong raø trong, tröôù ñoä canh cöa kheùp chæ cuä ñeän, ñeäxem öng Tröômg Phaù ñoam Nhaä laøm laë Phía trong thöphöông nhö theánaø, không möi ai bieä. Caù vò Leäsö Thaén ñaõ ñeäu maë laëphuë, maõ ñen kieäu "vaén ñaèng" cuä haü boä, còuquai bao haøm, àø röng tráng hay ñen, quaén tráng, bí taä tráng, guoä maë sôn ñen, ñeäbaèng möi thöucaý tráng nheü nhö goä voäng cuä ta. Vò Chành laë trao cho öng Tröômg Phaù ñoam möi canh caý laùxanh. Hai tay tiep, öng ra tröôù, ñöng ngay cöa Chành ñieän, làn raän vaø caü roä trao canh caý cho vò Chành laë vö tay hai caü, phía sau nhöng ngöôø Nhaä trong ñoam hoa nhòp. Öng làn raän vaøvoätay möi làn nöä roä lui ra. Vò Chành laëthay öng vaø giöä, hai tay cung laë, ñoä canh caý lên töü tràm, nhö chüng ta daäng höông, roä öng ñöc to lên möi caü vöü möi giöng

nôô la nôô haù. Raá tieá laokhoâng còai thoâng ngoân cho mình bieá coi oâng khaán gì. Chænghe traàm traàm nhöông tieáng OÁ. Toá. Roá.

Leá xong, vò Chành leá ñoá Phaù ñoan ra phía trööù, choáVuõñaá, ñeáxem moá ñieá muá teá Toan ban goàm còubóá vuõñoáà traéng roéng tay, xieám ñoú ñáú ñieéng vong hoa cué traéng, toú gioué bính boútao daá theo hai beám oú. Nhaá thì còumoá óng tieá, moá kem lam baéng saù óng trù lóm nhuókhóang ñeá ghep lái vaómoá troáng, gioéng nhó troáng nhaá cuá ta, gióá veóvong thaá cöc ám döông, khóang ñeánaen maó loéng ñöéng trong moá cái khuón cáy sôn ñoú Nhaá baé ñáú troá, cáu còavuõñoátha thöóú, tay càm hoa, baé ñáú muá, theo nhòp kem tieá vaótieáng haù cuá moá nhaá coáng. Xa nghe phöóhng pháá nhó tieáng ñaó thaó ôúmaý ñáám cùng ñình beám ta.

TöögiaóKhieám Thöông cung, chùng toá leám xe sang thaén Chua Vieám Giáú, Ñáí baám sôn cuá phaù Lâm Teá thuóé Thieám toáng. Chua bò traám theáchieám thöühì tam phaùnhieám vaóñang lo taú táó ngoá Baó ñieám Ñáí Quang Minh treám neám cuó Ôúñaáý cüéng nhó ôúchua Toáng Trì, còuThieám ñöóhng cho chö Taéng vaócö sá. Chùng toá ñeám nhaám gióótham thieám

may sô thanh niên trong chùa, ào dáo ñen, quần trắng, bông bình traøra rồu.

Ñâu ñòu an bài, ngài Phòu Việñ trồông Cao Phong, pháp phư ñang hoang, ñông lên ñòu may lờ cảm ôn vaomôo khàùh dung traødung bành. Sau lờ dòch của thoàng ngoân, hai ñai biệu, trong ñòucòu vò Hoã trồông Hoã Toân giao sôu thay mã Phau ñoan toulong thanh kính ñoá vòu vò Cao Taêng vaø xin ña tãisõiñom tiếp ñòng haù của Ngài.

Ôũchua Toàng Trì ra ñaõquaubay giồtoá. Xe chay ñoã möôi phư lao veà ñeán trung tâm ñieñ Ñoàng Kinh vaølà löôit boũkhàùh xuoàng của ñòu nguĩ döõu ñhõng ành ñeñ ñuũman của của bãng quang của.

Lai mã mã ngay ñoã.

Veàñeñ phong không bao lâu, quí Thày lai ñeñ thãm. Chùng toã heñ nhau hoãn sau ñi thãm Ñeñ thõvua Minh Trò, nhaõñai của meñh ñaõñoã ñaũ toã Nhaĩ ñeñ choãcõong thõh.

THẮM MINH TRỊ THẦN CUNG

2-9-58 - Trõn của ngay phau ñi döi cuõ thõ luañ của Hoã nghò, thanh ñeñ chieù, hoã 5 giồ môu

cung Thày Quang Minh ãi thăm Nền thồ Vua Minh Trồ (Meiji Jingu).

TổSankei-Kan, chùng toá ra ga láy veùxe ãieã vaõñoãmöôô laãn phuù sau, chùng toá ãeã nôì phâu xuoáng ãeãñi boãvaø Thàn cung.

Con ãöông vaø Ñeã röng lôm, theãh thang gaãn nhö Ñãi loãThoáng nhaá ôuSãã thanh, nhöng u nhaø, thanh nhaõhôn nhieãu. Neãu laõõutreãn maỹ bay ngoù xuoáng, chùng ta deãlaãn töông ãiõulaõmoã con soãng nõõu bã ãng uoã mình giõã moã khu röng raãn, röng ãeã 22 maũ taỹ. Ôũngay Thuũñoãmaõcoũmoã khu röng to nhö theã quaũngõõ Nhaã thieã ãã nuoã ãeã, chõũkhõng thieã ãã sung thõõng.

Qua hai khuè quanh, chùng toá gặp coãg thõu nhaã, toãn bàng gõã döng ngang loã cao ngaã ngheã, moã coã beã hoãnh ãõã hai ngõõõ oãn: sõi hung vó trong ãõn giaãn vaõnhu nhueã. Neãn nõi theãn raẽg, trõõnhõõg kieãn trũ taãn thõõ, beãtoãg coã saã, thõõng môũ coũtõõsau traãn theãchieãn thõu hai, taã caũnhõõg ãeã ãã, chua thap danh tieãg vaõ ãõãõãtreãn ãã Nhaã ãeã bàng gõãcũ Phaũ chãg vì thõõng bò ãã ãõg ãã, ãeã ngõõõ Nhaã chõõ gõã cho ãeã? Raã coũtheã nhõng rieãg toã, toã cho caũ

thích gõ hôn ñàùgạch củà con chàu Thàn döông Thàn ñölaømoả bieu hieñ củà tinh thàn nhu tháúg cang củà hoị maøtoả cam thấy trong Nhu ñàö, hay trong nhieàu cöüchænhöôc maøhuong, nhö vieä nhön thua tröôù mieäng sùng thàn công củà Myö tiep theo laøsoï môücöü giao thông vôù Aâu Taây, thanh tháñ nháñ củà kèm củà mình vaø coá hoïc củà hay củà ngöôù, ñeàroả còudòp, gaỷ ông ñáp löng ông möả phen cho bieá, nhö ôuTrañ Chàu camg, ôuTañ Gia ba... cháúg hañ.

Ñây laønhöng yùnghó ñaõtrieàn mieñ trong ñàù où toả, lùc chùng toả ñi làn vaø coàng thöùnhì laø coàng tröôù Ñeñ.

Thàn cung ñang lùc trung tu. Phía trong, tháy thöixoañ xao lam vieä; bên ngoài, döôù möả mài nhaø nhöñnám veà phía tàù möả thung ñöng tieñ, möả quyèñ soávang vaømöả tôøboácaù keñ goï long hao hiep củà toan dân trong vaøngoại nöôù, ñeädöng laï ñeñ thöövò Thàn hoảquó táñ dân.

Toan camh khu röng còutheáví nhö möả củà tráp to, cháñ troámyöthuaá, long lòù nhung xanh, nhöng táñ củacủà vó ñaï, kheù leù áý táñ ra ñeächæ ñöng möả möñ nöõtrang ráñ táñ thöông vaøráñ nhöñ laø

ngoài Nền thơ Vua Minh Trò vào Hoàng hậu. Nền thơ
 này làm tôi ngạc nhiên, vì tôi đã nhìn thấy rằng,
 nền thơ này cũng vô cùng kiến quốc của nhà vua vào
 lòng sung kính phải chăng của dân chúng, ngoài
 Nền thơ này mỗi công trình kiến trúc, nếu không
 hôn, ít ra cũng to đẹp bằng ngoài Nền Thơ ôi
 Nhà Quang, ngoài nền thơ mỗi công thần¹. Hai ngày
 này, tôi lại liên tiếp nên cảm thấy ngoài
 nền thơ này mà tôi đã thấy ôi Lòng Vua Tô
 Nền thơ vào một Thành Gandhi. Ôi hai nơi này, khu này
 cũng to rộng, chớ không cảm thấy như một tay
 ngoài tôi nên thêm cho tăng vẻ hữu tình. Những
 khi vào nên trung tâm nên của mỗi khung cảnh,
 tôi đã không khó lấy làm lạ cho tính cách quần
 quần và qua đến buổi của mỗi ngoài một không gì
 hôn mà mỗi khó gặp này bốn bên ba bên nên bằng
 phẳng nhỏ mỗi cái thung, chúng mỗi nên chạm tro
 Những ai đã nhìn ra kiến tạo của cảnh và các
 danh thơm của Vua Minh Trò, cho hai cái của này
 Quốc vô cùng thi số Việt Nam và của vô anh hùng
 giữa phòng dân tôi Á, qua lòng ngoài này biết kính
 nên cái chí hòng cao của những vô nhân khua

---

1. Trong Tô Quang số 90, nói làm về Vua Nền Thơ.

biêng: phau lam laolam, cam to cam hay, nhong lao lam cho dan toa, cho quoc gia, chokhong phau rieng cho minh...

Theo cuon Than cung Chænam (Guide Book of Shinto Shrines), do Hoa Than cung xuat ban thang 8 nam 1958, Næn Minh Trø nõõc khõu cong xay cai næn 1815 vaomaõ næn 5 nam sau mõi hoan thanh. Næn næn næn trên nãa của Hoang trieu vaolanõi maõ khi sinh tien, nhaõ Vua vaõ Hoang haõu thich ngoi chõ, con khu rong lao do than dan dong cung. Leãlaõ thanh an vø nõõc long trong cõuhoanh ngay 1 thang 11 nam 1920, vaõleãteãhang nam thì nõnh vaõ ngay sinh nhaõ của Vua, tõu mong 3 thang 11. Mã næn, tõsãng mong mã Teã næn chieã, soã ngõõc næn dong hõng chieãm baõ, thõng nõng næn baõ trieu.

Chung quanh nhõng caõh xa, cõngõi uyeã trong nhieu kyhoa dò thao, cõhoãlyngõ nõõc trong, lòng biêng mã nhaõthuy tai cai döa meõ Ngoã ra con naõ Kyünieã caõ lõu trõõnhõng vaõ dung của nhaõ Vua, naõ Vieã Baõ tang chõa nõng nhõng sâm phãm cheã taõ nõõc trong thõu duy taõ, naõ trõõng nãa vaõ, naõ saõ baseball sõu chõa 56.000 ngõõc.

THĂM MỘT TRƯỜNG PHẬT GIÁO

Thăm Nền xong, chúng tôi trôura kiếm xe sang thăm Tröông Caù Träch (Komazawa), möi Nãi Höc ñöông của Phái Thièn Toâng, vasáo nôitong höc ñài tiên của Thầy Quang Minh. Khu ñái khàu roäng, dung chöa möi toa nhaø chính gõi laø Bàm Quàm, möi Giảng ñöông ñuù choã cho 1.000 sinh viên, hai dãy nhaø lài chia thanh 500 lớp höc, möi Thö viên 5 töng còuraá nhiều saùh veà Phái giaø, Kinh teá Chành trò, Xaõhoã, Ñòa dö, bàng chöõ Ham, Nhaã, Ba li, Sanscrit, Anh, Phap, Ñöù, Trieu Tiên, vasö möi tröông riêng chuyên dạy Anh, Phap ngöõ Ngoaø ra con möi sân böng tron vasö möi khu vôøn ñe cho sinh viên laøn nôitáp theäduç vasöi döông tinh thàn.

Tuy nhàn lùè nghe höc, tôi ñöüç vasö trong xem xét nhiều nôit, nhöø Thầy Quang Minh laø choã quen bieá của tröông. Không bieá càu tö thúç Phái giaø khàu ñöüç táchöù vasö roäng lôm nhö theánaø, chöu noã camh Caù Träch ñây ñuù laø möi lôõ giöu thiäu hung bieñ vôù khàu ngoaï quoa veäsöi phөн thөн của Ñaõ Phái trên ñái Nhaã. Nhöng theo Thầy Quang Minh, quang camh tröông tröü chieån

tranh toá ñẹp hôn nhiều. Thả vạy, nhiều nôì con mang daá vể tam pháucủ bom ñã Ñòng minh ma ñeá nay, gầ möö läm naem qua, nhaotröông chõa ñuítieñ söa chõa.

Sau khi läm sañ thöông trên nõ Giang ñöông ñeàngaém toam cámh, chùng toá tröüxuóng, ñình ra vể Böng döng toá nghe tieáng heü la, tieáng cay va chãm chan chát vaotieáng chãm dañ ñung ñung, nõ củ möá tieü ñõ ñang hañ thanh. Toá hoü Thày Quang Minh cõchuyeñ gi theá Thày cõõ:

- Máý anh sinh vieñ ñang hoñ ñành kieñ nõ
- Ôñãñ? Toá hoü tiep.
- Ôütöng döõ ñã. Ñã höü cõmuoá xem khoñg?

Leõ coá nhieñ laotoá muoá. Chùng toá ñi quanh co ñeá möá ñã ñang vaoböõ chãm töng naé vì tröü hoü toá. Trong phong thöñhi củ möá ñã möö cáü, xay döõ ñeñ Giang ñöông, sañ cáü trai lun cõ möö sañ möö bay tuoá ñang tap ñành kieñ bañg goá trên möá cáü sañ cuñg bañg goá Chia ra töng cáü, cáü cáü vö ñành vö la, cáü thöüla ñã lam cho quañ Phap tãm ñöñ kinh tañ trong cuõ ñã chính öñöñ nhaõ ñeñ 1945.

Thầy Quang Minh giảng Trông chúng những dạy chớmaøcom dạy võngheävaøngoà thieøn. Y nhö caù Chua Thieøn toàng, tröông còuThieøn ñöông vaø Thieøn ñönh laømoãi moãn cuõng nhö caù moãn khai trong chöông trình giảng khoa.

- Ñaõ höu nên biết, Thầy Quang Minh nói tiếp, Thieøn toàng của Nhái laødo caù Thieøn sö của Phái Thieäu làm töi ôuTrung Hoa truyền sang. Ñeàcãm hoà dân toã Phươtang laømoãi dân toã còutinh thần thöông võvãraá trung thành với Thần ñaõ, caù vò Thieøn sö Trung Hoa, trong lúc ñaù, không ném Phái giảng ra giảng màñem moãn vớThieäu làm ra truyền. Vềsau, khi chinh phủ ñöõc long moãn sinh, caù ngãø môi lànlöõc ñöa eãn hỏi vaø cõu Thieøn. Chöng hỏi nhãñ ñöõc chân tinh thần của pháp moãn này, hỏi hỏi söt hoang nghinh vì Thieøn toàng không làm lui bại khí phãh của dân toã hỏi trả lại com giúp cho khí phãh ấy này nội phãñ ñaã. Do ñaý màhãng thöông lóu Nhái cho rằng không thểãban ñeãn nên vaãn hoà của Phươtang màkhông ñeãcãp ñeãn Thieøn toàng...

Câu truyền com kể dài hơn nữa, vaøtoã thích thuùquaùcho ñeãn ñaã xe veãñeãn ga chính Ñöông Kinh màkhông hay.

3 vas4-9-58 – Tron hai ngay nay, Hoai ngho hoip thaui luaui tong tieui ban, nhong vi cau van nieaneui ra nieui ngoai phaim vi Phai giao, chung toi ban nen loi dung thoi co ni dao phoamoi phen cho biet.

Ni nai bay giou Chung toi khong cou chong trinh nhat nonh, cou thaui rong ra phoa gap gi xem nay vastuy thumachon hoiung. Tuy nhien, khi ra khou khach san, toi lai noi yu

– Xin Thay noi toi ni xem phoaban kinh sauh Phai, toi noi vuu Thay Tam Giao.

– Phoi nay xa lam, Thay noi, bay giou chung ta hay nen xem troou phoaban noi thoi

– Vaing.

Chung toi len xe oato abuyi. Nen moi phoi rong vas dai, giou cou xe nien chay, moi trong moiung tong noiung Thuu binh cua Choi Lom thuou xoa, chung toi xuang. Theo chan Thay Tam Giao, toi lan looi vas xem noi tren moi hieu, noi cou lon cou Ban moi quy y vas muoi cou moi ban thoi Phai, ban cou chou kou nen nay. Tou tu thoi cho nen lo hoiung, chon nen, bat tram, chuoiung, moi khong thieu moi thoi gi, vas cou nuu moi hang cho moi tuu

tiền. Bãñ seõ hoa mãt vì nõõu bông của sôn mãt
 củng nhõ veasoá löõng của của thõu hang. Của leõ õu
 Nhaĩ, danh töø "tuũthõõ mũu dung ñũng, vì ñũng
 vũu nghóa mũu của tuũtrong ñõngõõũ ta thõõ Quaũ
 thaĩ laõ mũu của tuũnhõng khoãng chõn, giõãng nhõ
 mãy của khãm thõõ Baõ trong Nam, khãu chãõng laõ õu
 ñãy chãm troãraĩ kheõ vaõ sôn mãt ñien huyẽn vaõ
 thep vang saõng chõu. Phía trong, tuũõõũ chia ra
 laõ hai phãn, củcõũ che, khoãng che mãt phãm toũ
 mãch đõn hãm. Mõũtuõõng của ngoãũ, bãñ seõ thaỹ
 lõ hõng, chõn ñien, bình hoa, đũa quãũ Tõng trong,
 nũp sau tuõõng của thõũhai, ñõõũ ngãũ laõ ba gian,
 giõõũ lõm, hai beãn nõũ laõ nõũ ñãũ töõõng Phaĩ vaõ hai
 vò Bõatũ. Thaĩ laõ tiẽn lõũ cho nhõõng nhaõ chãũ hẽp,
 nhaĩ laõ cho nhõõng nhaõ ngõõũ Nhaĩ ít phõng vaõ
 thõõng laõ chã củcõũ mũu phõng vòũ dung laõ phõng
 khãũ phõng aũ, vòũ dung laõ phõng nguũ phõng
 thõõ Phaĩ. Thõũ thõõng, tuũthõũõõũ ñõng kín vaõraĩ
 trang nhaõ trong mũu phõng khãũ. Ñẽũ giõõũ leã Phaĩ,
 mũũcõũ ra, chõng ñien ñõũ hõng leũ thì khoãng củcõũ
 gì trang nghiẽn hõn.

Cũũhai mũũ hang laõ cho toũ ñãũ bieũ ñẽyũ nõũ
 laõ nhõõng bõũ hoa sen củcũ hũ củũ laũ bãũng gõũ thep

vàng vào những bát cái cũng bằng gỗ thep vàng. "Trang phạn, bát cái" là những danh từ thông nữc trong Kinh, những nay tañ mắc môi thấy mỗi bát cái. Cái còuñghóa là lóng che ñaù, những là mỗi thòulóng không cầm, treo trên trần chủa, ngay trên ñanh tồng Phaï, tòng tuï rái ñẹp mắc, nòu phía trong lá còuñá ñem óng toả ành haø quang. Long bống nhòuñeán Chua XauLôi, toả bên löa mỗi chieá ñẹp nhá váto nhá, giáù130 ngam "yeá", lắp tañ khi veáñeá queáñhaøseõcòáñoáng cho còuñuítieá thanh trang ñgieá tồng Phaï.

Tổgiáoophoánay, chúng toả sang mỗi phoákhaù. Ông chaó Thieá hai laøn gì ñoáng the? Lá ñàn xem thì ra ngòõ ta ñang meá meá ñòuñen vòu những cái màý quay soá Cù ñá còutồng tồng mỗi nhaø hai gian, beáthá ñoáchín hay mòõ thòõ. Thémaø tồtròõ ñeá sau ñen nghe ñngòõ laøngòõ, giaøcòu trêucò ñam ông ñam baøñuúhaøg, anh naø chò naý ñeá ñhì ñaù vào những cái màý còuñuít xanh ñòu máhoíbañ roá ñom, ñom roá bañ.

- Hò ñàñh áñ tieá pháù không, toả hó?

- Không, áñ ñòá vá, nhò thuó lá ñòng hò v.v... Tháy Tañ Giáù traúlò.

Vậy ra, ngồô Viei mình ão chòu tieáng oan lao ham meâcôbaä baä nha!

Lãi ñi qua moãi räp haü tuông coá Khoâng bieä phía trong hoï trang trí nhö theá nao, nhöng beä ngoaï xem na naü nhö caü räp Trung Hoa, vôü nhöng hình quäng caü to töông, mau saé löng laỹ.

Moãi hieü saüh. Chùng toä taï vaø. Töø coá caäp kim, Saü Gom hoa læchöa bao giöø coü moãi hieü to nhö theá Saüh baü chöô Nhaä chieäm phaän löm, keäñou laeschöô Anh, com chöô Phaäp thì räá ít. Chöô Ham, trau laï khoâng coü Thaä lao moãi röng saüh, maø ngööo nham roä phaü maü ít nhaü vaü ba ngay möü xem kháp. Sau khi daü qua caü gian, toä döng bööü ôü gian Trieä hoë toä giäv. Ngoaï tröø Thieü toäng, khoâng moãi saüh nao kháü veä Phaä giäv. Thaä laü laï cho moãi nööü cöü nhieü chi phaü cung gaü thañh hamh nhö nhau. Cung vôü Thaü Thieü Aä, chùng toä löä mua ñööc ba quyän.

Ñeä ñây kháü tröa, chùng toä kieäm hieü aü côm. Caü moãi vaü ñeä Bañ ñöng tööông voä lao Ñöng Kinh ít hieü aü. Khoâng, nhieü læn vaø ñuü caü hañg, vaø gaü kháü cung. Caü khoü cuä chùng toä lao phaü tìm cho ra moãi nöü baü thöü chay, baüg

không thì tha hoà. Bần cũng không sôi ngoân, ngộo bả
 ãoàng mà không tìm ra món ăn bần thích. Ngộo
 Nhà còtiếng lãthờc teákia mà Thờc ãn của hời
 không "ché" mà "sóng". Ché lã toan bãng chõ
 nhõ ôucà nõoừ khàừ, cõn sóng lãvì hờitrình ngay
 nhõõng món ăn vừi giãucũnãy ãu cho khàừ mà
 tình lõa chõn. Bần cõudãm mà vao kính tuũlaobiet:
 tuy khoã hay nõoừ, cà món ăn ãoừ trính bay
 trong nhõõng bũ dĩa to nõu Mã nhõ theãnao thì
 khi bần mua, hời seõ doũ ãu ãng nhõ theããý. Mõu
 ãaũ, toũ tõõmng nhõõng thõũ ăn bay trong tuũla
 thờc, nhõng sau xem kỹ toan lã nhõõng ão giãũ
 không biế lãn bãng phãm chá gì, nhõng nếu lã
 mõi miếng thờ bõ thì giõng nhõ sõi thã, nếu lã
 miếng cà cõn toũ... thì cũng không mõi ti hã
 nã sai khàừ.

Ñi raũ nhõ theãheã hiẽũ ãy ãẽã hiẽũ khàừ,
 bõng Thày Thanh Kieũ hoã "Thõũ ãy chũng ta ăn
 ãoừ". Thày võ nõi võ lãý tay trõuvã tuũkính.
 Toũ nom theo, thì ra mõi thõũnõũ bãm taũ, nõũ
 bũũ, trãng ngã ãã trẽũ mõi cà vãbãng tre ãõõng.

- Trõũ bõũ, ăn thõũ ãy thuũlãũ, Thày Thanh
 Kieũ nõi tiếp.

Trong ñoan, hình nhö chöa ai cöukinh nghiënn
cuû Thày, nhöng Thày ñaõbaõ ñaõm thì cöuvaõ tieån
keâu aên coi ra sao.

ÔÛñây cuõng nhö ôucaù hieäu aên khai, "boá" toan
laø caù coá nhöng vì hieäu bình daån neån caù àõ
choang cuû caù côngaán vaøkhông ñöõc traúng nhö
ôucaù choásang. Caù chuyeån ñom tan giöõ chung toá
chöa ñöù thì böã aên ñaõdoån xong. Cougì cho cam!
Bành tàem bùm ñöõng trong möá toånöõu laån, treån
maẽ noá leån beån naån ba cuõ nöõu ñaù vaømöá cóc
lum chöa möá thöünöõu men meù maøtoá ñoam laøxì
daù pha loãng.

- Aên nhö theánaõ ñây? Toá hoù

- Thì ñaõ höõu laøm nhö toá, Thày Thanh Kieån
ñap, nghóa laøcho vaø xì daù roá aên, muoán uoáng
luoån caünöõu ngaån cuõng ñöõc.

Vì ñoån hay vì khai, không bieát, nhöng khi aên
vaõ, toá thấy cuõng hay hay. Ba Thày Thiëån Aån,
Quaång Minh vaøTaån Giaù hình nhö cuõng cung möá
caån giaù. Ñeån ñây, caù chuyeån baẽ ngang vaøchung
toá ñeån laøm cöumöá vieã laølay ñuã vöù bùm bành
tàem cho sang cóc xì daù vöa chua vöa ngoĩ vöa
maẽ, roá töñây ñöa vaø möam keásatù mieång cóc. Cöu

hai ba miếng nhỏ thế lại hụp mỗi bữa nõõu ngấm. Chúng mày choé lảheá, heá thì kêu mỗi ngõõõ mỗi toãnõã, cõuhaĩ gì. Không hai vì chæcõuba chũc yeãn, nghĩa lảõõõba ñõng bãc ta, theo giãuhoá ñõaũ chãm thõũ. Xong lảõ uoáng nõõu trạ traũ tieũ roĩ ñĩ ra, không mỗi trái chuoá, không mỗi cái bãmh, dàũ chũng toá sãm long traũmõĩ giãũñaé. Vì sao? Vì cái lả chuyẽn nghiẽp õũñaỹ: heábãm cõm lảbãm cõm, bãmh bãmh lảbãm bãmh, không bao giõõxen loãn.

Nhõng không leõvì cái lảẽãỹ mãschũng toá thũ thuũ quy hang. Chũng toá tìm hiẽũ traũ cây. Ñũũthõũ vãsthõũnaõ cũng tõõĩ toá, nho, bãm, xãũlĩ, cam... gì cũng cõũ giãũlãĩ phãũ chãũg, nhõng toá phãũ tõĩ cãm thõũchuoá giãũhõng ñõũ nhãĩ bãm õũñaỹ, vì quãũ ñãé: hai trãũn yeãn bãũn traũ, vãỹ ra tõũ ñãũn ñõũng Viẽĩ Nam mỗi quãũ Chũng toá mua mỗi kí loãxãũlĩ vãmõũ traũ dõã thõm mõõũg tõõũg loãĩ melon cũũ Phãp, roĩ mỗi mãch vèphõng ãũ trãũg miẽũg.

– Ngay mai ñĩ ñãũ? Toá hoũ. Toá chæcom cõũmõũ ngay nõũ lảõphãũ xa quĩ Thãỹ ñẽãtheo Phãũ ñõãũ ñĩ nhiẽũ choãkhãũ.

– Chũng toá, Thãỹ Thiẽũn Ấũ ñãp, seõdãũ ñãũ hõũ ñĩ xem mỗi Ñãĩ hoũ tõũ thũc vãõneũ ñãũ hõũ

muốn mua gì, chúng ta sẽ ghé thăm vào hiệu buôn
lớn mà họ gọi là "nhà bán đồ mua đồ".

Toàn chúng tôi và chúng tôi chia tay nhau.

ĐI RONG TRONG ĐÔNG KINH

4-9-58 – Hôm nay chúng tôi đi chơi. Chúng tôi
đã đi ra ngoài để mua đồ trong thành phố
Đông Kinh, trước khi tôi phải cùng Phan đi sang
thăm cầu thủ đấu trong năm liên tiếp.

Vì vậy vào hôm 8 giờ sáng, hai Thầy Quang
Minh và Thích Ân đã đến thăm tôi ở khách sạn.
Tôi đã đi ra ngoài để mua đồ, chúng tôi ra thăm bên
xe ô tô buýt, lấy vé đi thăm trường Waseda (Đại
Học Nữ) ¹.

Vì Đông Kinh mình mình, phần đông sau
không tên, nhà cửa không số nên thủ thuật không
biết trường Nữ học này nằm về phía đông
nào. Nhưng tôi còn nhớ và thấy rõ nhờ chuyến
hôm qua, quang cảnh của ngôi trường này.

Con đường của trường thật là thanh thản

---

1. *Tào Đạo Điền*: Đường làng xóm, Quang cầu trường mà nhà tên
nhờ thế và nghề cũng hay.

vaohôi doá, hai bên còitròng cây láy bông, nhacõa nhiều tống lau san sát. Nây laonôi tống hồ cuà Thầy Thiên Ân, nên Thầy lãnh vai tuồng hõông ñã.

Sau khi qua mõi sân rộng, phía tay phải còi Vân phong giãm ñóá, quan lữ con phía tay trái thì sòng sòng toạ Thõ vieñ ba tống, chùng toá ñĩ sâu vào trong, ñeán mõi ngaõtõ. Trõu chùng toá reõsang tay trái, roá trõulái con ñõõng phía tay phải, maé nhìn nhõõng táán bãng keá teñ nhõõng nganh hồ bãng chõõAnh Nhañ. Nao laeVân khoa, Luañ khoa, Khoa hồ, Kinh teá hồ, Xaõ hoã hồ, nao laeMyõ thuañ, Kieán trũ, Hoã hoã, Coãg chành, Ñieñ khí... không thieáu mõi nganh nao. Tãp trung mõi chõa cù khoa nhõ theánao, cõuleõchæõuNhañ mõi cõu nhõvay maecon soásinh vieñ, neáu toá nhõuñuõng, leñ ñeán mõiõ laeñ nganh. Lá ñõã, laemõi trõõng tõ, nhõ ñãõnõ, chõõkhõng phải mõi trõõng coãg.

Xem ngoaõ xong, Thầy Thiên Ân ñeãng hõ võu toá vào xem Thõ vieñ vaePhong ñõc sãh danh cho sinh vieñ. Thầy baõ: "Thõ vieñ nay to laeñ, ñũucà thõsãh bõ kim cõachõõNhañ vaõngoã ngõõ thuõc cù mõi hồ. Neáu laõngay thõõng, thì bao giõsinh vieñ cũõg phải sãp hang chõõñõi cõukhi phải maé

ñeán nũa giôo môu vaø ñoôc vì chaúng nhõng hoĩ ñoàng caúnga, maø con vì sõi kieán soaù chaẽ cheõ Thaĩ vaỹ, muoán vaø, phaũ xuaĩ theũsinh vieân cuã trõoàng cho Phong kieán soaù xem ñeacaùp moã veùoã coã. Veùnay phaũ xuaĩ trình cho ngõoũ giõocõa soaù vaøhoan laĩ khi ra".

Nou ñeán ñaỹ, Thaỹ Thiẽn Aũ baø chùng toã ñoàng chõ ñeã Thaỹ ñi ngoaĩ giao xin cho Thaỹ Quàng Minh vaøtoã ñoôc ñaẽ caũh vaø xem. Couleõ coàng vieũ khoàng deãdang, vì ñoàng ngoaũ dom vaø, chùng toã thaỹ Thaỹ, sau khi trình theũsinh vieân, phaũ nou gĩ raĩ laũ vôi vieân quãm lyùphia trong. Chùng toã hoĩ thaĩ võng, nhõng khi thaỹ Thaỹ trõu ra vôi nũ coũ treã moã, chùng toã bieĩ ngay laũkeĩ quaũtoã.

- Ñaõ hoũ thaỹ khoàng, Thaỹ nou vôi toã, ra ngoaũ khoàng khoũ ñoôc. Thaỹ hoĩ baũ dung, toã phaũ moã laũ nõũ giõũ thieũ ñaõ hoũ laũ Hoã trõoàng Hoã Phaũ giao Vieũ Nam, hoĩ môũ chõu caùp veù Thoã mình voã

Ñi ngang Phong phaũ veù oàng Quãm lyũnghieũg mình chaø. Toã ñaùp leã nhõng khoàng khoũ coũ thãm. Nõi coã vaø Thõ vieãn, couñaẽ moã caũ ban

quay chia làm bốn cánh, bắt buộc phải vào tônggồ, không chen lấn nữa. Mỗi khi qua lối cửa này, thì tha hoà muốn đi ngang đi dọc, hay lên xuống tùy do, không ai quay raý mình nữa. Mỗi gian phòng dành cho một ngành học, sách vởsắp bày cótrải tới tui vậy, vẫn cùnggồ tuở trở vềchạ dần. Phòng mũi mũi hai hàng tuởhoở tởdởdởn nữa lên cao làm cho toả phải vềyủbả nhất, kẻnởlở Phong bả chỉ mũi nhởng chởng bả nỏng thanh tởp nếu lỏcuở hay cởng trỏn khuởn cho nỏn nỏn hai mũi, nếu lỏmỏn xuỏ bả trong ngay. Rỏ hỏ lỏ Phong nỏn sỏn, hay nỏn cho nỏng lỏ Phong tham khỏn vì cỏn sinh viỏn vỏn nỏn, y nhỏ ôủcỏn Nỏn hỏ nỏng Aủ Taủ, không phải vềxem sỏn giỏn trí mỏn vềtỏm tỏn liỏn bỏtuở sỏn hỏ vỏn hay nghiỏn cỏn nhỏng vỏn vềhỏ theo nỏn vềviỏ lỏn àn chỏng hỏn. Sang Phong Hỏn vỏn, cởng phong phỏnhỏ cỏn Phong khỏn, toả nỏntỏn tay lỏn xem mỏn quyỏn rỏ cỏmỏcỏnỏnỏn này khỏnỏn ôủTrung Hoa.

Xem xong, chỏng toả, theo lỏn mỏn củn Thỏy Thiỏn Aủ, xuỏng tỏng hỏn uỏng giỏn khỏn. Lỏn nỏn tiỏn, trỏn nỏn Nỏn, toả mỏn thỏy mỏn gian phong không nỏn sỏn. Phải chỏng vì tỏn nỏn chỏn tiếp

những hàng "nhất quá nhì ma...". Thầy Thiêm Ân trâm mỗi câu tiếng Nhất; mỗi thieát nõõng mang mỗi tám choàng kèm trảng hôn nôi khàu, ñem ñặt trên bàn chùng toá ba có sỗ tõi. Thầy Thiêm Ân bảo: "Hồi neámình ñấy. Ôũ ñấy laøquám sinh vieãm vaø theo tũc leã mỗi ngõõõ phau tõi cung phũng laáy mình". Vởa nõõ xong, Thầy bắt gặp ñoá máe của mỗi bảñ ñoàng hoẽ ñang cung vôi ngoá aẽ uoáng ôumỗi bảñ khàu, vaø cuoá phong. Thầy xin phép chùng toá roá sang nõõ chuyẽm cho ñeãm phũ choũ.

TõõThõ vieãm, chùng toá sang thãm Phong Thea dưc của trõõng, ôũngoại khu, những không xa. Khi ra ñeãm nõõõng của, toá mõi nhãm thấy rằng trõõng không cõuvong raø, vaøneãm không ai nõõ, hoặe vầyũ không nhìn thấy cây truĩ mang bảũg hieãm, khàu qua ñõõõng rái cõũtheácho ñõũlaømỗi khu phoánhõ trên ngam khu phoákhàu. Toá hoũ duyeãm cõũ Thầy Thiêm Ân bảo luũ ñeãm trõõng không to roãng nõõ ngay nay. Ñeãm sau, nhõõcang ngay cang phau ñeãm, trõõng mõi mua laĩ những nhaõ ñeãm keácã roá lan dần ñeãm chieãm heá của khu. Bảũ giõõmuoá lam raø thì không cõũ ñeãm vì những ngoá nhaõmua ñõõõ ñeãm nằm sát leã nõõõng.

Ñi daø theo con phoáhep vaøcong queo dañ ñeà Phong Theà duø, toà còutheàtôômng mình ñang raø böøù trên moã con ñöông xöa ôu Chôi Lôm, neà không còunhöng tieàm chuyeàn baàm vaø ñung cho sinh vieàn nhö muõkeá (casquettes), ñoàng hoà buø maý, giaý, möc... vaønhöng quàm aên cho nhöng sinh vieàn naø không muoán ñung böã trong quàm aên củà tröông.

Tôù Phong Theà duø roã. Nòù laø Nhaø Theà duø ñùng hôn vì raá to lôm, beàngang ñoãtreàn hai möôi vaø beà daø trên ba möôi thöøù. Ñeã bieã laø giöã không còumoã cây coã, giam cho khám giaùthì ñeã ba phía, neàn toam lòù goã trên ñoüöøù vaø trên sinh vieàn ñang keññamh voalay, ngööù ñamh caù... Nòù toim, gañ nhö caù moãn theàduø, theàthao ñeà còutheà tap ñuyeã ôuñay ñöc, mieñ chòu khòudep nhöng ñung củi củà thöùnay, ñeabay nhöng ñung củi củà thöùkhàù.

Chùng toà thoá tröura kieàm xe loãn veàphoáGinza (Ngân toà) laøphoábuoãn baàm truømaã nhaã. Daø theo phoánay, còunhieù hieäu buoãn to, toächöù theo loã "Magasins geñeùaux" nhö NhaøHang Charner thuöù xöa ôuSai thanh, nhöng to lôm gap naem, gap mööù.

Những xa, để nhàn và trí của những hiện tượng nay mà thông thông ngông ta gọi là "nhân bản tô ma" to. Cũng ngoài trời, cho nên có những chỗ là cao, phía trên các công trình, là những chỗ ro. Hình như các hiện tượng này là những của mỗi hay hai công ty mà thôi, và mỗi công ty là mỗi nơi

Vào năm cũ, chúng tôi phải làm ngay với mỗi quang cảnh tập nập, kể vào những ra ngoài ngông. Hiện có sự tổng là, toàn dung bốn thang máy nữa, mỗi cái sẽ có hai trục ngông. Những tổng tổng đều như muốn lên những tổng trên, phải luôn luôn dung "thang dây trên", danh thang máy cho lên xuống. Đây là mỗi danh tổng to nữa, vì không biết phải gọi thế nào cho đúng. Quyển và hàm nữa thấy những dây trên (courroie) ở các nhà máy cũ thì loại thang này cũng giống như thế các nhà máy trên thang này rộng bằng nhau mỗi cái thang nữa, phải rồi quay phải và khi chúng ta lên những trên ấy, thì mỗi nhà máy sau, mà dây trên, ngay cho chúng ta nữa phải, là là là lên, bằng thang như mỗi cấp thang nữa. Nếu nữa trên, cấp này liền hợp xuống, sự liền với mí gác cho chúng ta để đi qua.

Sau khi mua va-lô mới cho hai đứa cháu nội công của tôi, chúng tôi ra về

Troài buối chiều, tôi lo sắp đặt hành lý rồi tôi không còu thò giở vì phải nên dùng một bữa cơm thân mật với Ông Bả Nãi sòu Bả Văn Thịnh la bả có giao tởn năm 1948. Nhân tiện, tôi nhớ Tôi Nãi sòu cho gói về quê ở những sách vở tôi đã mua hoặc thu góp về Hội nghề và Phải giao ôu Nãi. Tôi không quên nhớ tiếp nối những cái của Ông Bả Nãi sòu cũng nhớ cái mỹ y dù đôi toan thò chạy nên hai Ông Bả cùng ăn với tôi cho vui. Lại gặp nhau, nay tôi lại trên nhà nó ở ngoài, cái truyện giờ chúng tôi còu the àke đả nên khuya, nếu tôi không nhớ lại rằng sáng hôm sau phải đi sớm. Vì vậy, chúng tôi 10 giờ tôi còu về.

&

MỘT VÒNG TRƯỚC KHI TỚI KINH DÔ

5-9-58 – Một sáng thò hai mẹ tôi cùng tôi nhớ cùng đi một chuyến xe nên tôi hành, chúng tôi rồi nhà ga thành Tokyo hồi chúng tôi 8g45. Tuy ngoài xe hàng nhè, tôi nhớ thấy một số sang

trông chõa tìm ra ôùnõòu nhaøduølaøtreên toa hañg
 nhaát: moã ngõõøø moã gheábanh kieàu trên màý bay,
 neãn boĩ nhung xanh, trên choãdõä ñaàu cõubao vaũ
 traóng nhõ tuyeát. Hanh khaih deãcõucaĩm giãu ngoã
 trong moã phong khaih taĩn thõũ, võa roãng saĩch,
 võa thoãng khí, trên vaũh nhõõng loĩ hoa tõõĩ tranh
 nhau phõamaũ.

Ñõaũ xe hõõmng veàNam, xuyeãn qua nhieũ hang
 ñũũc trong nuũ. Moã khi tõõtrong camh toã om, xe
 võõũt ra ngoãũ aũh saũng bình minh, toã sung sõõmng
 tõõmng chõõng nhõ ñaõũõõũc giaũ thoãũ voãmĩnh.

Ñeãn 10g30, cõũtieãng trong loa cũũ hõõmng ñaũ
 vieãn baũ tin ñõaũ xe ñang traũy ngang quaũ PhuũSõ.
 Thaũ theã phĩa tay maũ chũmng toã, ngoũ cõũ hoã
 dieãm sũn hĩnh tam giãu, troã ñaũ tuyeát bãc khi trên
 cũũ raũng cũũ xanh, khi trên nhõõng ngoũ nuũ khaih
 thaũp hũn. Laũngoũ hung phong cao nhaát trên ñaũ
 PhuũTang (3.775th.), PhuũSõ cõũtheãxem nhõ tõõng
 trõng cho ñaũ tãmũ cũũ daũn toũ Nhaũ, laũsõĩ niẽm
 nõũõõa vũũ khaih. Luũ màý bay cũũ bãũ tieã gaũ
 trên ñaũ Nhaũ, PhuũSõ hieũ ra ñõũm chaũ tõõxa, neãũ
 laũban ngay vaũ trõũ quang ñaũng, vaũ cũũg chĩnh
 PhuũSõ, luũ bãũ ra veã seũtieũ bãũ cho ñeãn khi màý

bay má đặng. Phuù só thay maui ñoá saé luôn, cũng nhö côgàu Nhaï thay xieân ñoá àu, tuy theo sõi ñoó hoù cuâ thõu tieá boá mua xuaân hải thu ñoâng. Lai ñoá, tuy choá bã ñoàng ngaén maø Phuù só còu veù hung tràng, uy nghi, hoặ ñeân thô khaùu.

Hoân nay, trõu khoâng ñoó trong cho ñeân Phuù só vòu ñoó ñeù phai môø xa xaên, vòu lan maý tráng chaén ngang cò ra veù cô gàu ñeân trõoàng trong giòu mua thu, cò quaá khaù choàng lañh.

10g40 xe ñoó ñeân Chieäu Tañ (Numazu).

Ñi chañ ñeân môá côg trõoàng, Phaù ñoan ñoó môá toañ ñoó sinh tömõu hai tuoá trõu xoàng, ñoó chao vaø muà haù ñoó sõi ñeäu khiên cuâ môá ñoó giòe vieñ. Taá caù thay cũng nhö trõ ñeäu vañ quoa phuc, àu kimono maui saé, ñeäu gaó trañ, chañ mang bí taá tráng vaø guoa Nhaï. Trõng caù em giòng ñoó con "bup beá ñeä thõoàng thõoàng thay trong tuú kình caù hieäu, toá muoá baé chõu Trang Tôu möng hoà ñeäu maø töi hoù khoâng bieá caù em bieá thanh bup beá hay ñoó bup beá bieá thanh caù em.

Chùng toá lai lên xe "car" ñi Nagoya, ngang qua quaá Toá Danh, cañh baó bieñ.

biết là bán cho những người cùng chung phòng, nhà này mà tôi nhớ "chia chầu xe ngựa" với bán R. de Berval nên ấy, mỗi năm giùm mà những thiếu trang thanh, cảnh mỗi bảo biển.

Chúng tôi vào vào nên phòng la-cô "bà" tôi tôi trao cho chúng tôi mỗi người mỗi áo kimono, ra đây bảo thay vào mỗi chúng tôi thì ta đến trở về khi dùng bữa tối. De Berval bảo tôi: "Hôm nay chúng ta sẽ sống theo lối Nhật mỗi trên trên trên. Bà có biết ta đến không? Nay nhé trở về phải đôi nữa lạnh, chầu phòng, đôi mỗi là nữa cho thay sạch, sau rồi mỗi vào bàn ngắm nữa nhìn. Bà nên thôi trở về, nếu nữa nhìn qua thì cho thêm nữa lạnh vào, không thì bỏ luôn cả mình vì người Nhật hỏi quen ngắm nữa thay nhìn". Cái thua ngắm nữa nhìn thay là than điều: chầu mỗi phải trên mình là bao nhiêu mỗi mỗi của mỗi ngày xong pha trong cái buổi tiêu tan, con người trở nên thối bại, không khoa lũng.

Tay trên xong, chúng tôi trở về phòng thì thấy cô bảo nâng đôi mỗi bữa cơm chay rất thanh đạm những ngon miệng. Sau nữa chúng tôi xuống phòng khách, xem máy tuồng bàn nữa yên ổn vào

toái môn tôi nôi, sau khi ghé thăm đền Thần nữ Miumaya vào Chùa Pháp Long.

Nhắc lại hôn cái đền khai, ôi này chúng tôi không "tạ tìn" với nôi trong voi phun ra, hoặc muôi trong những cái hoà chồi sấm, mà nôi ngay xuống meusua, dùng những chiếc gàu thông trắng ngả cam dài mà lấy nôi. Nhìn dòng nôi trong miệng chảy, trí lại nhớ câu của Nữ Khanh: "*Thệ giã như tư phù, bất xả trú dạ!*" mà thêm cảm lẽ vô thối và biết dích¹. Mỗi nhà biết nôi laotie rôi "sa kẻ. Mỗi phần thờ, nôi trong mỗi hộp gỗ thông trắng hình chồi khai, gần có mỗi nôi nữa bao giấy, trên này in tên đền, mỗi đĩa rôi bằng này trắng không lồi hôn quai quít, và hai môn nhén. Lại Phải xin sấm hoá: vì muốn thối cho biết cái hồng và câu môn uống Phục Tang, tôi này le lồi nên thối sa kẻ Nữ Khanh trong nhôi rôi trắng thối ha háng ôi Việt Nam, những muôi và thì quai nôi nôi không chồi. Hai môn nhén môn trắng qua môn tổi khoa bỏ khoa cầu rim nôi, những muôi tanh quai

---

1. Nghĩa: Nên ngay còi chảy luôn luôn nhớ thối ma (Luân ngổ Tồi Hám).

Tổ giaõ Thaèn cung, Phaù ñoan sang thaèn Chua Phap Long, moãi trong nhöõng ngoa coátöi cuâ Nhaã Baøn. Ñang trung tu, chua couthap naen töng, moãi Baø Tang vieãn vaøchuyeãn thöõÑöu Phaã Döõc Sö. Long boãng nhöũneãn Meĩ giaõñang ñau yeäu, toa moù ví cuùng moãi soátieãn vaø quyõtrung tu, nguyeãn Phaã gia hoãcho ñöng cousoitai bieãn troöu khi toa veãnöu.

Sau nhöõng löu chao möng cuâ vò Sö troöung vaø moãi vong thaèn Chua, chung toa döi moãi tieä traø ñaøn baø troöu khi leãn xe nhaøn hööm Tenri.

Nhö ñaõnoù, ñoã4 giöschieäu, ñoan xe ñeãn moãi quaãn lĩ maõñieãn lam cho toa ñeayütroöu nhaã laø toan thea nhöõng ngöõ ñi ngoa ñööm, baã luaãn nam nöõ laø aäu, ñeäu maë aè ñen khoãng quaungae, khoãng quaüdaø, treãn vieãn vaøsau löng couhang chöõ trang bang Ham vaøn: Thieãn lyügiaø.

Ban Toächöu cho xe ngööm troöu moãi ngoa ñeãn to, nöu Thaèn ñaõ, nöu Phaã giaø, naen taãn trong xa moãi cau saãn to tööm vaøcao hôn maë ñööm ít ra moãi thöu röü. Chung toa keütroöu ngöõ sau leo leãn saãn. Nöi ñaây couBan quaãm trò ñeãn ñöu röü ño vaø hanh lang tay phaũ. Nöi laøhanh lang chöüthöc laømoãi daỹ nhaødaø ñuùng 100 thöu, treãn löp ngoü,

trần vaosạp loũ toan bằng goãlong naõ, ñàmh sạp bằng dôn ñi ñeã trõt deũ, con hai beãn vaũh thì loũng kớnh. Tõõtrong goã tieã ra moã muũ thom nheĩ ngõõũ. Tôũ taũ ñaũ haũh lang, chũng toã ñõõũ laũ sang tay traũ ñeãvaõ Chàmh ñieũ maõphía trõõũ laõ baũ ñõõũng. Ñeũ thaũ to, sãũh bằng, choãthõõgioãng nhõ ñeũ Thaũ ñaũ, nghóa laõõũgiõũ khõng cõũtõõũng tranh gĩ caũ maõchẽ ñaũ moã hõõng àũ thoã. Taũ Baũ ñõõũng, moã soãkhãũõũng thieũ tín ñaũtuũ taũ trõõũ khi chũng toã tôũ vaõsau khi chũng toã an toã treũ sạp traũ chieũ, moã cuõũ leãcaũ an ñõõũ cõũhaũh, dõõũ sõũ ñieũ khieũ cuũ moã õũng maõsau toã bieũ laõ Hoã trõõũng, kieũ Leãõ.

TõõChàmh ñieũ, chũng toã phaũ sang daũ haũh lang phía tay traũ ñeãtrõũra saũ. Nhìn kyõ toã thaũ saũ ñõõũ chia tõõng khu, choãthì laũ aũ trõ vieũ, choãlaũ nõi taũ theãthao...

Dõõũ sõũ hõõũng daũ cuũ Oãũ Hoã trõõũng Trung sõn Chàmh Thieũ (Shozen Nakayama), chũng toã leũ xe ñeãñeũ nõi nghẽñeũ laõmoã toã nhaõba tõõng laũ to lỏũ, hai ñaũ cõũhai cãmh. Ban sõ, toã ñĩnh ñĩnh laõmoã khãũh saũ, nhõng khi leũ ñeũ phõng, toã phaũ ngãũ nhieũ vì quang cãmh raũ gioãng moã

phong nguôicuâ hoř sinh noã truù Giööông keâlam ba hang dađ, tồ cađ, cầh khoâng nhau bôu mỗ cầh bầh con trên ñã hai cầh khay bầh máy ñööông, trong cồmỗ àu kimono vaohai kầh bầh. Toã hoũ bầh NgoãNgõ Cồu, vồ cồ số Phầh Nguyễn thầcung ñi vồ Ñã ñồ Bồu Chồh vaokẻátồhoãn nay laobầh ñồhng hầh vồ toã:

- Ñãý laonhầgì?

- Toã cầhng khoâng biể, bầh Cồu ñầp, nhồng cồ leỏkhồng phầh kầh hầh sầh.

- Máý óng Nhầ, toã tiếp, cồmỗ ngay laodầh cho chồhng mình mỗ ngầ nhầ.

Nhầ viể phườ dồh tầ ñầ ñầ mầ àu "Thầ lyùgiầ". Hầ phầ cho mỗ thồ kầ biể trong ghi rồ giồ táh, giồ ãh cồ toã vaohồhng trầh thầ viểng ngay hầh sau.

Thầ giồ táh ñầ ñầ, chồhng toã lầ ñầ thầ kimono vaohầh choã táh. Nhồng hoầ cầhng, đườ chồhng toã ñầ ñầ ngồồ ñầ xuồ, ñầh cồ cồ phong nay, vầh kồh phồhng ñầ Rồ cồ, chồhng toã phầ chồ phồ kầh nhầ viể chầ ñööông. Thầ ra phầ xuồhng tồhng đồh ñầ. Chồhng toã ñầ thầg máy

xuống tổng chột roà theo thang ãuù xuống hãm. Tuy ãem saùng, toà vãn còucaãm tồômng ãang len loồ qua nhồõng hãm lang củu mỗ khãm ãồômng vồu củu muồ meo mỗ.

Taém xong, trồuêlãn phong thì chæ con còmööô phũ laõneá giồphaũ ra xe ãi dồitieũ, do Hoã Thieãn lỳugiaò ãã. Ñãlaostíẽ, tá phũ long trống. Chũng toà bẽm y phũ trãng nghiẽm, cò mang cao vãi. Nhồng quũ lã sao toãm theá củu óng bảo khũ, ôu nhồõng phong khũ, kẽ luoãn bã De Berval vao nhieũ bảoAũ Myõ ãeũ vãn kimono, ãi day da? Toà ãem sồingã nhieãn củu toà ra tồuvồ De Berval:

- Uũ, bã toà hóu lã toà, anh khồng hay rãng thồ khũ ãồũ mỗ mã kimono dồitieũ sao? Coi, ngồũ ta cồubã trồũ lũ ãũ mã

- Toà khồng nghe ai nõu gì củu Nhồng ããlồroã, thoã thì cồũneãhồ theãny mã.

Nãm phũ sau, ãoãm xe ããtrồũ mỗ ngoã nha to lôm cồveũhieũ aũ vồ củu phong tồmg dồũ rống mẽnh mông vao la lieũ nhồõng bã daũ, hai bã ãã "bã" thay cho gheã Chũng toà vao vao mỗ ngồũ tồ yũmuoã ngoã ããũ thì ngoã. Mỗ bã cồũhai cồchieũ ãã vieãn, mã à Thieãn lỳugiaò ãom tiep. Phòm

máe nhìn quanh, toái lai phau moi phen ngai nhien
 noa. Ngoai nhong bau nooi traø ban nao ban nay
 trong tron, khong nua, khong chem cung khong
 moi cong hoa maotroi troi, ngay gioa ban, moi chau
 tong, bau thong, cong cong, queo queo, da gan
 guoc, nhan nheo nho da may ong giaolum. Moi cay
 la moi cong trinh tuye tai, moi bau coathi bai huu
 Thai vay, hau than ra moi biea ounaay daan chuyen
 ngheatrong kieang bam. Moi cay thong, tong, baucua
 hoi coutheagiaonea noa ba chuc naen, nhong khong
 cao qua 4 tai tay va naa uuchaan cay cung giaonho
 thea Coxem lop rong phuilen tren nuuthay veicoa
 kinh. Ngooi ta deatong noulaolop rong tren nhong
 tamg naubiea tích tren choa non cao va naaday dan
 vuu phong song to nui nay sang noi Ngooi
 Nha quaicouu than myvathi so khai thong. Toa
 ngoi ngai ma khong nam va bung bau dai giai
 nem nooi moi cay vea nooi thi con kyuniean nao
 hon. Ve sau hau lai thi muoa may cay chauhooi,
 cha ngai tuu minh nao long nhieu va tien chuyen
 chou qua nae. Thea la naoh nem cau cua Nai noi
 Vivekananda maotoi nhuu "Gioa ba ngooi bam tranh,
 mua tranh va ngai tranh, ai sung song va giai
 thoai?" Leo coanhien la ngooi ngai...

Chềm trạchöa căn laøtháý bañ ñoàng hanh ao àt keò lên laù, theo cáp bañ cuâ moãi thang ñuù nàem phía tay trái. AỒThì ra tieä doñ töng trên.

Lai moãi phen ngäc nhieân nõä cho chuùman ra thanh. Phong tieä laømoãi cùi nhaøchõï to bàng nõä chõï Ñoàng Ba ôûHueá tuyeä nhieân khoàng còumoãi cây coä, tràm cuõng nhö vaùh, sạp, ñeù loù goãñaàm daù boàng. Boán beàcòuhamh lang thấp, khoàng giõä cao hôn ñoä hai táé tráu chieäu tráng bìa vièu vaù hoa, chia thanh khu, moãi trung tâm khu laø moãi ban tron thấp, xung quanh quây quàn tám chieä nèm sa tanh. Tieä Nhaï neän baé maë kimono cho deä ngoä laø phaù! Cuoá phong laø moãi giang cao hôn nõä, nhö moãi sañ khaù, trên vaùh veõ camh maý nõoü cho hõp vôù moãi coä tong thaä, cao ñoä 2 thõoü, ñang ngaù mình trên mieäng moãi cùi thung cây hình chõõnhä.

Vì laøaên chay, toä ñõõc môù ngoä cung ban vôù ba ngõõõ ngoä quoc, moãi tu số Añ Ñoägià, vaø hai ngõõõ Nam Dõng. Chuùng toä ñõõc ñaõ nhö ôucài ban ñoämaë, ai aên thờù gì chuùng toä ñeù cõuthõü aáy, nhõng ñoüchelaøbeàngoäo nhàu cho gióng com beà trong thì toam laørau cùi vaøñaü huü

Trở về khi nhập tiệc, Ban nhạc Thiên lý gia đình
 nông nhà 50 người chào nhau nhiều bản nhạc vui tươi
 nhạc hương hòa, làm cho không khí thêm phần
 trang trọng. Gần cuối bữa ăn, Ông Hoàng trở lên
 trở về máy vi âm nằm trên sân khấu nhờ mỗi bản
 nhạc của Nhạc sỹ ông và toàn thể gia đình hồi cuối
 ông rất hạnh phúc nhớ Phần nhạc Hoàng nhờ toàn
 gia đình cùng Nhạc sỹ bản nhạc của Thiên lý gia đình. Kế
 đó ông còn chơi trò chơi mỗi nhà mang nhạc sống
 lập lập mỗi người của nữ phái và chơi thiên tin toàn
 xong lạc Gia đình Trong suốt buổi, chúng tôi sẽ nhớ rõ
 về Thiên lý gia đình mang âm hưởng huyền diệu hương thơm
 tràn ngập nỗi niềm Nhạc sỹ và nhạc sỹ toàn thể gia đình
 còn nhiều thanh tích vô giá.

Thầy mẹ Phần nhạc, củ R. Pettazzoni, Hoàng
 Hoàng Hoàng Toàn gia đình sẽ nhớ lúc lên gặp thầy giáo
 trong phòng tay vang loa của chú khành. Sau đó
 ông Hoàng Hoàng Chánh Thiên xin phép tặng mỗi
 bạn khành mỗi chiếc áo Thiên lý gia đình và trao tặng
 mỗi khành mẹ ngay niềm niềm niềm niềm niềm. Quang
 cảnh Phong cảnh tiệc chầu trong năm phút năm phút
 hàm màu sắc. Trở về sáng rõ rồi nhìn những chiếc áo
 kimono trắng màu sen, nay lại âm u nhìn những

chiec à Thieân lyùgiàò toan mau ñen, nhöng khoâng khí laï töng böng vui veù vaø hoa hôp trong moãi nieàm höu nghò voâ bieân. Khoâng ai baø ai, nhöng ngöôøi naø cuõng ngoùoàng bañ hay baøbañ gañ beân mình ñeà roài töi ngoù lai mình maø cung cöôø vôu nhau. Toái roài vaø tai oàng Cöu:

– Ngöôøi Nhaï quaicoùtaá. Hoi ching phuïc hoan caù baøng vô löc khoâng ñöôc thì hoi ching phuïc baøng tình caïn vaø xaõ giao.

Oàng bañ toái gaï ñeàu cöôø:

– Phaï, taí caù ñeài dieñ Aâu Myõ öu ñeài ñeài thanh công dân Nhaï heà roài. Chàng nhöng theá hoi com lao ngöôøi Nhaï cuâ Thieân lyùgiàò nöä!

Töu 11 giöø buoái tieä chaïn döu.

Veà phong, chúng toái moãi ngöôøi com ñöôc taëng moãi bao saùh noù veà Thieân lyùgiàò, ñeài saïn tai giöông chúng toái, trong khi chúng toái vaøng maë. Bòu ra xem, queïn naø cuõng ñeép, aïn loài raí myõ thuaï trên giaáy day laùng böng, hình aïn rõ rang. Còu ñeài cuoán vöa möu xuá baïn nhaïn dòp Hoài nghò. Taí caù ñeài vieä baøng anh vaïn, chà moãi soáít còu theïn phaïn chöô Nhaï.

Cuốn **The Divine Model** (Göông Thành triệ) nói về ñời sống của và Giaò Toà- Baø Miki, Thành danh Tenri O no Mikoto - ñã làm cho tất cả chúng ta có lòng tin tởm của tất cả chúng ta qua việc sử dụng tất cả hành Boàta. Tất cả liên tởm ñến Cũ Teasing ô Hạo Noã của thờ cả ñây, mỗi một Boàta của Việt Nam trở ñây hạnh phúc với mỗi con tâm hoàn toàn giải thoát.

THIÊN LÝ GIÁO

Theo cuốn **Thiên Lý Giáo chơn nam** (Guide to Tenrikyo), xuất bản năm 1958, mỗi ñây nay xuất hiện kể từ ngày 12 tháng 12 năm 1838, ngày 26 tháng 10 năm Thiên Bảo (Tempo) thờ 9, là ngày mà Nữ Thần Thiên Lý Vôông Mãng (Tenri Ôno Mikoto)¹, là ñài tiên, ở trong và Nữ Giaò Toà Miki Nakayama, ngở qua làng Shoyashiki, qua Yamabe, tỉnh Yamato, và mở ñể miếng của bà ñể thuyết giáo dạy ñây.

Tất cả qua trên mỗi thế kỷ mỗi ñây mỗi ngày càng ngày càng phát triển. Hiện có 15.000 giáo

---

1. Ngở ñể ñể cho dịch ra tiếng Anh là "God the Parent" (Thần Nữ Tôphụ).

hoã, 101.000 giãø sòuvao2 trieäu tín ñoatreãn gaøn khaøp nõoừ Nhaã.

Shoyashiki, tröoừ kia chàe laø moã noãnğ thoãn khoãnğ høn ba chuẽ nõu gia, nay trôuthanh moã ñoã thò toãn giãø vôi moã ããn soá50.000 ngöoừ. Ñoũlaõñoã thò Tenri (Thieãn Ly) hay Oyasato, trung taãn phat trieãn củ Thieãn LyGiãø.

Giãø Iyucủ Thieãn Ly– Thieãn LyGiãø tin coũ moã ñaãnğ saãnğ taõ maølong nhaãn aũ bao giõøcuõng muoãn cho loaũ ngöoừ ñoũc soãnğ vui veũhãnh phuũ. Nhõng camh ñoũ laũ ngöoừ vôi thieãn yũ chàe vì con ngöoừ quaũphõng ãũ vaøquaũich kyũ

Ñeãcaũ thieãn camh traãn gian xaũ xeũvaõñau khoã Ñoũ Thaãn Thaãn hõa ñem heũ uy thaãn củ mình ra gia hoãcho nhõng ai soãnğ moã ñoũc soãnğ chàãn thanh vaøhoa nhaõ baãnğ loaũ ñem thaãn ra giúp ñoũ.

Tieãn sũvò Giãø Toã– Giãø Toã củ Thieãn LyGiãø laø Baø Miki, sanh naãn 1798 (naãn ngay 18 thãmğ 4 naãn Kansei thõu10) taũ laãnğ Shoyashiki, quaũ Yamabe, tãnh Yamato. Baølaøcon ñaũ long củ oãnğ Masanobu Hanshichi Maegawa.

Lũe con beũthõ, baøñaõtoũra moã thieãn tãnh tõø bi laũ thõõng vaøraũ tin tõõng õũthieãnğ lieãnğ. Naãn

1810, Bạo vương lập cha mẹ kế hoàng hậu chàng Zenbei, thuộc họ Nakayama, mang họ nhà xưa, gọi là Moto no yashiki, hiện còn tại thôn Shoyashiki.

Nếu nói chàng, Bạo hết một oan hồn, chịu chuồng, trung trinh, còn nói nói cha mẹ chàng, thì rất dour meàn, kính nể hết lòng chân nom việc như Cö xöuvôu gia đình vương ông hàng xóm, bao la chỗ hoa ài lam này, vì vậy không ai là không quy thuận Bạo Tiết hành ấy càng lam này nôu tam thua mản của bạo saamh hõ ông này nữa của bạo lan rộng lan, khiên cho kẻ du này, trốn cấp cũng phải khám phủ. Bạo hõ ông cho sôudô bạo phải mang thân lam ngõu là vì trõu kia bạo này vững nõ ông tu, gây nhiều toả lỗi, cho nên không lữ nào bạo không xõu mình nhờ mỗi ngõu bá thiên, luôn luôn lo bátõi tu tõi tanh.

Năm 1838, bạo cảm nghe tiếng gọi của thiên liêng, dạy bạo phải xa thân giúp nõ. Lữ ấy bạo 40 tuổi. Nè xõ ông vôu thiên yù bạo nếm gia tã ra công hiện hết cho việc tõi thiên vớ chàng bao lâu gia đình bạo sa vớ camh quãu thiếu thốn.

Cõu chæ ấy vôu tam hiện biết của thân bàng quyên thuộc cũng nhờ của chính gia đình bạo vì vậy

trou trên möôô nâm trôô, baokhoâng ngôu chòu lôô ñây nghiêñ, chà trích. Döôu triêu Kaei, nâm thòu saù, chòng baøqua ñôô, camh nhaøcang theâm thieáu thoán.

Tuy nhieân, hoan camh ducay nghiêñ, baokhoâng thoá chí ngaõlong. Ñéñ nâm lên 60 tuoi, baø ñem tám thân giaøra phung söi ñaø vaølap giaø, lam rôø danh **Thâm Thàn Thieâm LyùVöông Mãng** (Tenri Oã no Mikoto).

Ñöù tin cuâ baøhy höü vaøsieâu pham. Cháng nhöng theánhaân khoâng ai hieäu baømaølaï com baø bieán vaøxa làmh baø Nhaøchæ couba mieäng aên maø böã ñöü böã no, nhöng heãcaü con trai lôm cuâ baø kieán ñöôc môùgaø naø vôü ngheàbàm rau bàm cuü, thì baøñem ra boáthí heá.

Hai möôi nâm sau, göông ñaø ñöü, töøbi cöü ñöäcuâ baøquy nãp chung quanh baømoã soáthieñ tín cang ngay cang ñöông. Táí caüxem baønhö moã vô Thieâm thàn giàng theá Baødaïy ràng táí caünhöng xaü xa veávaï cháí ñeäu do tám baá tòngh gaý ra vaø baøñaødung pheùp thàn thòng trò nhieäu chöng nan y cho nhöng keümüøla hay mác beñh ñieñ khung.

Aùh saùng ñaø khöü ñeäu lên, nhöng cuøng chính lùè aý giàng toálaï ñeñ vôü baø Nhieäu keüganh tò,

nghep töthieän baá huü möá möá ñaö laáy boáthí vaö hoa thuaän lam caên baâm.

Hieän tình củ Thiệän Lyù Giạö – Cuốán **The Divine Model** (Göông Thạnh triệá) khôü ñaü vôü nhöng caü sau ñaý: "Giạö Toá cháng nhöng dung lôü noü vaö vaén töi mastruyeän baü möá ñaö củ Nöü Thạnh Thạnh maöcom baөг thöc haöh. Giạö lyü vaö ñaö nghep củ Baö ñi saü vôü ñöü sóng thöc teá haөг ngay. Thạ váý, cuö ñöü daü chín chuë naén củ Baö laö möá táán göông cho táá caünhaên loá".

Thiệän Lyù giạö, cuөг nhö nhöng möá ñaö khaü, cöü giạö ñieü, cöü giạö sö, cöü nhöng löp hoë vaö nhöng buoá dieñ giạng giạö lyü cöü nhöng nghi læ möông tööng vôü nghi læ Thạñ ñaö (Shinto), nhöng sau khi táñ maé tháy cüü cô söü củ ñaö, loá toá chöü ñöü sóng củ thiệän tín, toá cöü caün töömg raөг khaөг phaü cüü thöü vöü keá ñaö aöh höömg saü xa trong táñ hoän vaö neü sóng củ tín ñöü maö chính ñaö hañh củ Baö Miki Nakayama, möá nöö Boá táü, hieän thạñ củ long Töö voälööng. Chạé chạñ tín ñöü củ Baö ñaö caün nhieü veá chí nhañ naü vaö long hy sinh khaөг böö beá củ baö cho cañh khaөг củ theá gian, neñ hoë theo, vaö theo ñeä nöá chí. Toá khaөг ñüü

thôi giở vào phòng tiền nhà xem coi thái nĩa nĩa ngoài cửa ngõ. Thiên lý gia đờ thể nào, những nhà cửa hồi có xôn xao nhau nữa làm cho tôi khám phục.

Tất cả nhà nhau nhờ rượu thốt, em tẻchò nông, nĩa kia chắt cheo Trong vung của hồi sang hết nhà nĩa nĩa phục - à nên trở về sau còin ba chõ Thiên lý gia đờ bằng mọi thõsôn trảng không phai. Ba chõ ấy nữa nhà nhô cho mọi ngõ bích báo phần của mình nữa vô và Gia đờ Toạ nữa vô nữa cũng nhờ nữa vô ngõ nĩa nĩa. Gia đờ Toạ của hồi nữa nhà thuyết nhà hạnh, thì hồi cũng thế

Ô! Trời, thành nhà của hồi sỡ phần thành toàn do những bàn tay gia đờ sang hết của ngõ Thiên lý gia đờ xây nhà. Ngoại Thành niên to lớn, nguy nga, cảnh bên còin thõ và Gia đờ Toạ chơn nĩa nĩa mọi phần nhô mọi thõ sỡ có gắng của ngõ Thiên lý gia đờ nhà thõ hiển mọi hoa báo của ngõ khai nhà, làm cho "nhà sáng nhà khoátrôi nhà vui tươi". Những nhà sáng của con ngõ nữa nhà phần chẻ lo cho anh sung mẹ sỡ làm nữa con ngõ con nhiều như cầu khải.

Nhà hõ nhà, hạnh nhà, hồi còin chõ hạnh lạ nĩa kinh, thuyết pháp.

Nếu giúp đỡ nhau, hồi còn những cô quan tởm
thiền, nhờ Ái trợ việc, bền vững...

Nếu khai mở trí tuệ, hồi còn nên trong Núi học,
mỗi Việc Bất tận và Nhân chúng học, mỗi Việc
lý Thờ việc chầu nhiều sách nông, tây, kim, có
mỗi mỗi cô sùng nên vó nãi, toá nếp.

Về mặt thể dục, hồi còn hoạt bát, sân tập võ cho
còn hàng thanh niên nam nữ ở ngoài thành phố.

Hàng năm, nên ngay nãi lễ chào mừng - 26
tháng 10 - tập phụng thiền tín tởm về lễ mừng
tiếp nên "Tín nông sùng an trú chầu kế Nhai Tiếp
tân và Khám tiếp lễ nói danh cho tiếp nãi và hoả
hội. Ai muốn tu dưỡng thì còn Tu dưỡng nông,
nói mà Ban quản lý nãi danh lễ cho trao cho Phái
nông Hoả nghè tởm gia vó sùng tởm.

Sở nên tâm nhất trí của người Thiên lý giáo
lễ mỗi sở thờ kính kíp. Nhờ nãi nãi, tất cả
những công trình kiến trúc vó nãi của hồi nên chính
do bàn tay của hồi tạo ra. Nếu còn mặt tiền lễ nên
mua vải lễ thờ. Quang cảnh nãi ông, nãi bà
trên con nãi nãi gần nãi trong bờ ảnh phôi trang
nãi trong tập này, lễ mỗi bàn thờ củi thể

Ñàim phuē nhá laø trong ñàim "phu" aý còu hai ông baø Tri huyề ñ Tenri!

&

NẠI LƯƠNG (NARA)

7-9-58 – Saùng hoâm nay, sau khi dùng ñieâm taâm, chúng toâ töø giaõ Tenri ñeã ñi Nara (Naï Löông). Toam Ban Quan ly ñieâm Tenrikyo ñeâm còu maẽ vaø phuõ chia tay thaã laø löu luyề ñ. Töø Ông Chuõ tồch saép xuông, taẽ caũ keã luoã nhân vieãm tiep taâm, saép thanh hang daẽ, quaẽ mình cuĩ ñeâm theo leã tuẽ nõõu nhaø chao ñõa chúng toâ. Ñoam xe chúng toâ laãn löõ t löõu qua hang rao danh döi aý, maø ngõõ ñeâm ñeâm nuoem nuĩ cõõ ñeâm ñeâm, tay vaỹ khaẽ, maẽ theo döõ chúng toâ cho ñeãm khi khaũ ñeãm.

Ñõa 11 giõõ trõa, chúng toâ tõi maẽ trãm xe ñieãm, teãm gi queãm maẽ. Bõ xe car, chúng toâ leãm xe ñieãm. Trõ ñeãm chang. Daũ chúng toâ bõ ñeãm ngoãm, vaãn com thaỹ nõng. Xe chuyề ñeãm baãm vaø khaõng bao laũ toã löẽ leãm ñeãm 90 caỹ soãm ñeãm giõõ

Toã ñeãm taũ ñõc cuoãm **Les Sectes bouddhiques japonaises** bõ ñeãm hai hoãm, bõ ñeãm nghe tieãm xoãm xao.

Ngòulên thấy mỗi ngòôo haân hoan tiếp ñom nhöông coâchieâu ñaõ vieân ñang phaân phát nhöông chieác khaên boâng trắng tinh, ööp nöôù noàng vaø xe loãn, ñeà lau maẽ cho maũ. Sau caù coạ coùm maũ ñoan chieâu ñaõ vieân khaên, ñoàng hôn, khiêng nhöông giouñoàaên, maũ khaên phaân ñöông trong mỗi bao löôù nylon vaø maũ moùn aên ñeàu goù giaáy caàn thaân. Ñaẽ bieã nhaát laø trong goù traù "boâm" coù kem theo mỗi moùn khí ñung, nõa dao, nõa muoãng ñeà ñung naõ voù

Ñeán Naï Löông, Phaù ñoan vaø thaên Chua Phap Long (Horyuji) tröôù. Do Ngaõ Thành Ñöù Thaù Tôükieán lap naên 607, tính ñeán nay trên 1350, coù leõ ñaây laø goã chua goã coàn haát theá giou. Tại saân trong, coù hai cây tung, cao ñoã saùn thöôù, do chính Thieân hoàng vaø Hoàng haäu ñöông ra troàng, nhö baêng goã döng döôù goá ghi rõ

Naï Löông laø kinh ñoã cuâ nhiều triêu ñaï töø theá kyù thöù 8 maø cuõng laø nơi khöù thà ñeñ Vañ ngheã Nhaï Bañ, mỗi ñeñ Vañ ngheã chöù raát nhiều aính höông Phaï giaù. Thöù xöa, ñieñ tích Naï Löông raát rõng, nay bò thu hẹp vaø bieã thañh mỗi coàng vieân. Cung ñeñ ñaõ, chua thaù coà bò caù trañ hoã hoãn döõ döã hay thöù gian tañ phaù cuõng raát nhiều.

Những thắng cảnh hiện nay gồm có: Hồ Thiền Thảo sơn, Hồ Phướn (Kofukuji) và Ngũ Trung tháp và Hoà Viên Xích, nên Thành Nại Xuân Nại Nại Xảo (Kusuga), Tam Ngoại Nông kiến tạo nên Thiền Bình thọ nên (734) và mỗi loại kiến trúc dung hoa Nại Ái, Nội Ngoại Nông, xây nên Thiền Bình Thắng Bảo thọ (743), có pho tượng Quan Âm 11 mặt và mỗi năm có lễ Omizutori (tắm Phật), Nông Nại Tội (Todai), trong có tượng Phật to, cao 16 thước, và Phật Long Tội (Horyuji) nên ở phía trước.

Tổ chức nay, Phật giáo sang thành Xuân Nại Nại xảo Ô Uên, Ban Tổ chức có hiện cho Phật giáo mỗi dịp mùa lễ hội, ngay khoảng này trồng dẫu chùa nên. Khuôn viên kiến trúc cung, tam vuơng sinh ô Uên to lớn và không phải nhỏ vì vậy, nên mùa xem rất oai vệ

Kể từ Phật giáo lên xe nên Chùa Nông Nại, trong có tượng pho tượng Phật lớn nhất trên núi Nại, những ít nữa ngoài quốc biệt bằng pho tượng kiến trúc ô Kamakura và cùng cho lát nền nên. Tuy nhiên, riêng này và, pho tượng Chùa Nông Nại phải gây trong này ở cửa

Phải tồu mỗi xuê ãoing maĩnh hôn laø pho tồing Kamakura. Trööùt cài vó ãai vaøkieãn coácua tồing, con ngööùt cam thay quaubeùnhoúvaømoĩng manh. Tồing ãaõcao maõlai com ãaẽ trên mỗi cài beãkhouĩ ãaai ngööùt, chung quanh coucaỹ choũ to baĩng coĩ nhaø Naĩng 43 taĩ, tồing ãoõc ãuut xong naĩn 749, sau hai laĩn thaĩ baĩ. Chua vaøtồing ãoõc saĩp vaø hang quoaĩ baũ, do Chĩnh phuĩtroĩng nom, saĩn soũ.

Thaĩn ãeĩn chua xong, chũng toaĩ ãeĩn Nhööc Thaũ sôn laømoĩ coĩng vieĩn roĩng lỏm meĩnh moĩng, trong couĩõoĩng saũquanh co, hoasuoĩ nõoũt trong vaø kyøhoa dò thaũ. Ngay ôũcõa vaø, chũng toaĩ raĩ ngay nhieĩn thay mỗi ãoan du khaurh ngööùt Nhaĩ ãang cho naĩn, baỹ con nai aĩn baĩnh. Toaĩ boũra möoũ yeĩn mua cua mỗi baølaũ coudaĩng ngheø khouĩ mỗi bao baĩnh 10 cài. Bỏ ra xem, thì mỗi chieĩ baĩnh tron lỏm hôn ãoĩng baĩ cua ta, moĩng ãoãnaĩn ly vaøvang mỗi thõuvang moĩ khaũnghi. Xem baĩnh xong ngouĩ laĩ thì thay hai ba chuĩnai ãaõbao quanh toaĩ. Toaĩ bieũ mỗi chuũ mỗi cài, ãoã ngay tồũ moĩn. Mỗi chieĩ baĩnh bỏ ãaĩnh rỏi. Toaĩ lõoĩm leĩn, thoĩ buĩ caĩn thaĩn, roaĩ ãoã cho chuĩnai ãoĩng trööùt maĩ toaĩ. Chuũ khoĩng haũmieĩng maõlai ãoã moũũng tay toaĩ ãang

caim goi bành. Bieá chuèkkhông them aên bành rồi, toá lai táng chuèkhaù. Cúng theá chuènay töø noá. Thoá roá, caù chuènay cháng nhöng giöøveäsinh maø com couñöù töitröng nöá! Toá ben dóc heá caùgou vao caim thaân phaân pháù cho caù chuè Khi tay toá không com chieá bành nao, moá trong ba chuèlay moúkích vao hoâng toá, hình nhö ñeáthuè toá mua gou khaù. Nhöng cheá, Phaù ñoan ñaõñi khaùxa roá. Toá ñanh boùrôi máy chuènai ngô ngaù maøcháy theo caù bãñ ñoàng hanh vôi toá.

Cang ñi saâu vao trong, cang thay nhöng net khaù aù cúng nhö söi roäng lôm cuá vöôñ. Nhiều ñoan nai thong thaù hoæ qua lai trên nhöng baõ cô xanh hay dóc theo ñoàng, không chuè söiseá, hoæ noáñua ñuoá baé nhau döôù caù ngoñ suoa cãn hay trên nhöng cuølao con.

Coungöôñ maùh cho ràng, thuôuxöa, Nara lao moá trung tâm ñieán phòn thөн nhưá cuá Phaí giao vao chính ñöù töø bi baí saù ñaõ bieán dân chùng thanh bãñ thaân cuá loáñ nai.

Maë trôô ñãõveàchieù. Theo tieáng coò cuâ höõmng ñãõ vieân, chùng toâ ñoan nao theo ñoan này, hoá haùtrôûra xe ñeãñi Kinh ñoã(Tokyo).

Nhõng doã ñõõmng, ñoan xe lai ñõãmoã nôï maø phong caùh nham u ñãõlaén phen lam cho toâ phaù döng böõù ñeãngaén cho thoã tình. Bañ cõütõõmng töõõng moã con soãng ñãây tram giõã cõõmoã cuølao daù chia ñoã döng nõõù baç. Bên kia böø nuù xanh in bömng döõù soãng, töøchoãnaén ba maù nhaøgoãaã hieã. Treã cuølao, moã con ñõõmng ñãùtraéng chay daù, hai bên veã nhõõng coã thoãng tung suoãng ñuõ cõõù reo döõù lam giõõmaù cuâ moã chieù thu trong saãng. Trõõù maë bañ, ñõãtraén thõõù, hai chieã caù goãxinh xaén noã lieã hai ven soãng vù cuølao, maø toã xem nhõ moã Tieã ñãõ. Buñg ñang mong ñõõù ñãë chañ leã chieã caù phía meübõøchùng toã ñang ñi, maøtheo chieù daù nhieù hieã buõn bañh keø vaø traø õõp hoa ñang chõë ñõm chùng toã, toã böñg thaý toã ngõõù ñi trõõù reõ sang moã con ñõõmng ngãmh. Thoã roã giaë möng sang ñãõ Böng Lai! Toã tañ ngañ, ñi khõng nõõ maø ñõõmng lai cuõng khõng xong, thoã thì ñãamh! Hoù thaén möù hay ñãây laøvung võõm traøroãng nhaã. Cuõng nhõ õùlseù caù coãgaù haù

trao ôu ñaây còu moả daing myỏ mieàu vaø loá aên vaãn
riêng laon noả baả tính cầuh ñià phồong.

Sau moả vong quanh thanh phoácon, chùng toả
lại lên xe car trởc chæKinh ñoả

Trồồ lườ aỷ ñaỏ toả, ñoan xe chieá trồồ chieá
sau phòng ành saing ñeon pha, choở thung maon haé
àm baing nhồong raừh daỏ. Moả thung luống boả beà
nuủ boở hieả ra trồồ maé chùng toả vồu muoan
ngan lỏu ñoả. Oảg loa trên xe baừ: chùng ta sảp
tồu Tokyo. Tuy noủ sảp tồu, xe vaãn phẩu maé trên
mồồ phườ môủ vaø trung taãn thanh phoá vì con
ñồong quanh co theánao: khi thì Kyoto naãn beãn
tay trái chùng toả, lườ lại ñoả sang tay maé.

Laocồu thuủ ñoả củ Nhaả tồonaãn 794 ñeãn naãn
1869, trồồ lườ ñồồ dồ veả Ñoảng Kinh (Tokyo),
Kinh ñoả(Kyoto) cồu 1.160.000 daãn, vaonhieàu di tích
củ naãn vaãn minh coả Vì naãn trong moả thung
luống, khí haủ củ thanh phoáraả ñaể bieả: mua heo
noing bồồ dồồ doả bao nhieàu thì mua ñoảng giaừu
baỷ nhieàu. Nhồ chùng ta seỏthaỷ, ôủ ñaỷ con nhieàu
cung ñieãn vaongổi uyeãn ñeãn thồ, nhieàu ngoả chua
coảnguy nga, nhieàu ñeãn Thaãn ñaỏ traing lạ vaonhaả
laonhồong coảtuừ khaủu.

Nếu này, Phải nào bỏ chia ra nhiều toan, mỗi toan có choã trừuệng. Toã này choñ mỗi khàh sản theo loã Nhaĩ, nên vào mỗi khu phoã khà xa nhạ ga chành, nhõng rái tónh vaø cầh tiếp ão hẻ sừ chu ão.

Vì ão bả trồ, nên khi toã ão, chuũ hiệ ão sả ão phong the tồm tá. Bẻ ão tồ giồ phũ nay, toã seõ sả riềg biẻ ba ngay hoan toan theo phong tử Nhaĩ, trong mỗi bả không khí tuy mô lại nhõng rái thu vò vì thanh thoã. Cũng nhõ ba ngay nay mả toã biẻ thêm tá hỏn thì số vaø hỏn thõng củ ngõ Nhaĩ.

¶

Khàh sản toã ôu teĩ gì, queĩ mả. Cầm tồ mả ão tieĩ củ toã không cồ gì laon hỏn dieĩ cho nhaonh. Toã cồ yuỏ ão choñ mỗi nỏ tá trũ mả toã ão theĩ naon cũg nhõ hẻ, bả thũ vaø mỏ meo nhõ nhõng "nhaonguũ Khàh, đả theo ão "ga" Myỏ Tho, cầh nay ão bả mỏi nỏ. Muỏ vaø phũ do mỗi ngoũ hẻ cồ veũ bả thẻ, ão trong bỏ mỗi đả nhaon gỏ lỏm thỏm chỏ ngang, mả giỏn phỏ tay phũ laon phỏn quỏm lý

Xem giầy giỗ phong của tôi xong, viên quan lý mọi người bắt tiếp, khèo xa giao, tuốt nĩa boán mọi, ra lệnh cho hai cô boán chận nom hành lý của tôi, vớ ra đôi mớ tôi bỏ giầy tây, thay giầy hai nhều caучуc nĩa, nhang nhen ngay hàng dõn nĩa, trõn hai hàng ghe ngoà. Cô boán, vớ số vớ a ng leãn a nhen xu nhõ của tôi, mớ tôi nĩa nĩa giầy phong sông của tôi y choã vớ theo cô a nhen phong. Nhõ người may, tôi theo cô a leo máy cấp thang gỗ nhen bõng. Tôi tõng la, tôi mớ thấy lữ này, tôi nĩa nhen la. Khành sa nĩa cõn hõu trã la khành to, vì dung chõn trên hai chũc phong, chia la hai đãy, giõ chõn la nĩ. Tôi mớ ngaõ ba, cô boán rẽ sang tay trã vớ lã cõn cõn phong nĩa. Trõn khi theo cô cõn nĩa bõn vớ, - nhõ cõn nĩa nhen cõn phong thãp la - tôi nĩa mác thãng ra phía trõn thì thấy cõn mớ đãy ba phong phía hã nĩa.

Máy chĩa va lít của tôi nĩa sa nĩa ô nĩa ro. Tôi vớ giõn mớ nĩa nĩa la y quan a mớ thay thì cô boán, dõn nhõ hĩa y lã cõn mớ cõn tuệ hay nõi nũn hõn, mớ cõn keãn õn a n vớ vớ, vớ lã ra mớ a kimono, thã lõng bõng hàng, mớ tôi thay. Tôi xin cô nĩa tôi mớ mình. Cô a nhen mình chã nĩa ra, khõng que nĩa nĩa cõn phong la.

Càù bảñ thaý laĩ khoâng? Cồu nhaø cồu tuĩ khoâng môu quaù ra maø lua, maø ñua, maø ñaý qua moả beañ cho ñöng choañ choả Vaù lai, toañ càù cồu phong ñeàu laø khuoñ goả boả giaý, cho neñ raá nheĩ nhang khi xe ðoàch. Nhöng coi chöng, ñöng ñaöng trí nhö chuù lĩnh Myõ say trong giai thoả ñaõ laøm cho nhieàu ngöõ ñi cöö ñi gaé ngheõ. Döö ñi thoĩ chieañ ñöng cuả Quañ ñoả Myõ moả chuù lĩnh ñi chôi khuya veà chañ baé ñaù chañ nam con ñoả mí maé thì naéng nhö ñaù treo. Couleõ luè aý cho chuù bảñ trieù chuù khoâng ham baéng ñöõc mau mau vaø phong ñaùh moả giaé töù 9 giöø saéng hoañ sau. Nhöng quaù! Sao môu khoâng ñöõc, xoã voã hay giöõ ra, cành cồu vañ cöø khoả naèñ yeñ moả choả Chuù coánh ööng maé nhìn: ñaù couloñ, quaù phong cuả chuù maø Chuù lay ñöõ, cồu vañ khoâng chòu thua. Töö quaù chuù luè laĩ vaø böõ ñaý ñaø roả nhö moả con traù ñang haéng cheñ loñ, goø ñaù huè vaø cành cồu vañ ñi luoñ vaø phong quaéng mình xuoáng neñ ngay pho. Saéng ra, chuù bảñ chuöng hoñ coả boả phong ai ñaõ xoi thuéng cồu phong "quan".

Toả vöø söø xöng neñ chieá kimono thì coả boả tröù lai, ñaé treñ chieá bảñ thaøp giöõ phong moả bảñ

nồi traolanh (glace) vaomoi chiea khaen bong trong
 trong moi gioumay con nep. Toi lau ma va
 voa uong hea noi baui noi thi baui quam lynean.
 Noi ngoi noi quyocanh toi, baui can than ghi va
 moi soatay nhong cau trauloh cua toi cho cau cau
 hoai sau nay: Soin mai, toi muoi noi noi nam thoi
 hoai may giob Giomao coutheadon boi an sang, tra
 vaotai? Toi thich an theo loi Nhai hay theo loi Au
 Tai? Moi boi an, thong phai conhong mom gi?
 Toi muoi noi baui nao, choi Anh hay choi Nhai,
 v.v...? Thai laochu noi! Nhung noi hea noi. Viei
 quam lyumoi toi ra ngoai chaphong roai ma, phong
 tiei roai daui toi cho hay trooi neu toi muoi taen.
 Toi cho ong biei toi muoi taen trooi khi ni ngu
 Ong kei coaboi phong noi may cau roai xin toi noi.

Loi nam phu sau, coaboi troilai cho hay phong
 taen noidon xong va noi toi nei noi. Oinay tom
 tai hon okhath san Asahigan nhieu. Phong taen
 chia ra lam hai gian. Gian nhu beangang noi moi
 thoi tai, dai noi 2 th 50, nam ngay coi vo Cua
 phong, moi keagoasach bong, tren ma bay nuivai
 dung noi noi hoa, sap xoi toi, looi, ban chau
 toi, ban chau rang, phan nam rang. Tren tong

moi tánn kieáng trong ngànn, cãnh beân còu moi chieát quat may con. Trong moi ngànn troáng kông cõa, moi cau khay bàng may ñõng hai chieát khaân boâng tinh khaít moi lỏm, moi nhou Nỏi ñay khaít phau rỏ chieát aỏ kimono ñeỏ vaỏ gian phong lỏm cãnh beân laỏ choỏ tánn chành thỏu.

Moi làn nõa, toỏ phau sỏu laỏ cau cam tỏo đng baỏ haỏ luỏ ñay cuỏ toỏ, ñỏ vỏ quỏm troỏ Chỏng nhỏng sỏch seỏ phong tánn con nhieu ñay ñieỏn khaít chỏng tỏu long chiu khaít cuỏ chuỏn haỏ Cau sang trỏng ỏu ñay laỏ moi cau sang kỏn ñay, phau cau thỏm mỏu nhỏn thỏy ñỏ ỏỏ hoỏ ỏỏ cau boỏn nõu nõng bàng gỏ thỏng trỏng ngỏ hoỏ ỏỏ nhỏng mieỏng gỏch men hoỏ cau boỏn vaỏ, hoỏ nõa ỏỏ cau vỏ nõu ñay rỏng xi kỏn sỏng lỏng...

Tánn xỏng trỏu laỏ phong thỏ cỏu tieỏng chuoỏng may nõi reỏ.

Thỏ ra anh Nguyẻn Ñỏ Ca, moi sinh vieỏn nhieu tỏo laỏ ñang theo hỏ ngỏnh nguyẻn tỏu lỏc vaỏ laỏ moi bỏn thỏn cuỏ cau chàu toỏ. Anh bieỏ toỏ hoỏn ay tỏu Kyoto, cau ñeỏ ñay chà quỏm troỏ cuỏ toỏ, laỏ vì ñay ñỏ ỏỏ ñieỏn tỏn cuỏ toỏ bỏ trỏu. Anh xin laỏ thỏn toỏ cỏng moi ngỏu bỏn nhou tuỏ hỏn, anh

Long, chuyêñ hoř ngheàđeã. Toã heã sòu vui möng vaomôú anh laĩ ngay vôú bãñ.

Trong luù chòkhaùh, toã raò maé boãn phía quan saù gian phong củã toã maotöökhi ñeãchañ vaò, toã chõa còuthõ giõ nhìn kyõ Ñem so sañh vôú gian phong ôukhaùh sañ Asahigan, ôũñaý cuõng còuphañ hõn, khoãng phaù veà maé to roãng, maø veà phõông dieñ trang trí. Gañ nhõ möã phong "bup beã: gì cuõng còu nhõng nho nõu vòa ñuúcho nhu caù. Phaù chañg vì cañh ñaá heã dañ ñõãng maøngõõ. Nhaã tieñ tañ töstaé khoãng gian? Nhõng ñaý, xin möú bãñ vaò phong chõi möã tí. Bãñ ngoà ñi, ngoà treñ möã trong boãn chieã neãm ðẹp ñaé xung quanh caù ban vuoãng sõn maù, chañ thap, ngay giõã phong. Neáu muoã döã löng, thì haý laý chieã neãm ñaé bieã, còumãnh saé döã löng, luoã caùchoãgaù tay, maø nhaø hang còuleõ cheãtaõ rieãng cho khaùh AẤ Myõ Bãñ còunõc khoãng? Nhõ còu thì cho chay caý quaù maý con beñ cañh ñõu Muoã vieã thõ thì xin möú bãñ chõu khouang caù ban lum keãõu goù maé, treñ ñõubãñ còuñuúgiaý, but, möc, phong bì mang daù hieũ khaùh sañ. Ngoaõ ra, con möã maý ñieñ thoã vôú möã cuoã nieã giãm. Con beñ goù tay traù, bãñ

còuthaáy không càu ban phán lôm hôn mả càu hoặ
giaáy ñöng giaáy mả tí? Nhöng bãn ñöng töông laø
ñoachôi cuâ treúcon nheù trong ba ngãn keò, bãn còu
ñuùphaán, saùp, con phía trên mả mành göông hình
chöönhaá. Nhö theálañuuroá, lôm lam gì cho choàng
choávaøphí tiề! Bãy giöñoábãn bieá choãnaø quan
tröng nhaá trong gian phong? Phaù roá, choãcàu keä
còubình hoa löa thòa vaø cöng vaøtrên vaùh thút vaø
trong, còutreo böù tranh thuy mã cãnh tuáò ñoù Ôû
nhaøgöôñ Nhaá, chæcòubaá tröông thöông vaøkhaùh
quyùmôñ ñöôc môñ ngoá vaø choãáy laøchoãđanh döi
Lai ñöá, bãn còubieá thöông thöù càu thuùñoá an
không? Nhö bieá, thì xin chòu khòuquay lai vaøböùt
vaø böùt vaø gòt cuóá phong. Ôûñaáy, bãn còumả
càu an con bãng ñáá trên mả càu hoá loøcuøng beùtí
teo, cầuhai ñeàu ñöôc ñáẽ naèm goñ trong mả càu
cháu nhö cháu tröng kieøng beñ ta, ñeá cho tro
không ñoára ngoá.

Còutiếng gõ cồ. Toá ñöng daý ra tiep. Anh
Nguyeñ Ñai Ca vaøTrañ Vañ Long töù. Caù chuyeñ
baé ñaùu ñon tan. Cuoá cung, chùng toá ñönh hoãn
sau boùrôi Phaù ñoan cung nhau rieøng ñi thãm
nhöng nôì danh tháøng choá cöù kinh ñoá

Sàng ra, chúng tôi không hạnh phúc. Kyoto rất nhiều chùa to và đẹp, nhất là hai ngôi Niệm Phật Tây Phương và Tịnh Độ. Nhìn xem ảnh thì không thấy gì khác biệt lắm, chúng tôi bên ngoài nhìn xem những gì thật sự xuất sắc. Nhớ đến lời Thầy Quang Minh, tôi xin hai anh bạn vong niên nữa tôi xem Kim cày tôi trước (Kinkakuji), rồi kế tiếp sẽ thăm Chùa Thanh Thủy, đền Phú Hoàng, Chùa Quán Âm, v.v...

Kim cày! Sao lại thế? Kim cày là Kim cày, tại sao lại gọi là Tịnh Độ? Sau tra cứu mới biết trước kia chính là một Kim cày, nghĩa là một biệt thự giàu, toàn thép vàng tốt đẹp lên nó và tốt trong ra ngoài, nguyên của Chúa Yoshimitsu cho xây năm 1394 nên làm nổi bật. Về sau, một chủ khác của gia đình do nhu cầu của tên "Chùa gác vàng". Phong cảnh thật là đẹp và thanh tú. Nhìn ảnh cho ta thấy, Kim cày nằm cạnh một hồ nước trong, nước này loanh quanh những hòn núi thấp cao, to nhỏ hình dáng khác nhau. Những công trình kiến trúc nhiều màu sắc. Một hồ nước công phu lựa chọn và một vị trí là một sáng kiến mỹ thuật. Con đường quanh hồ rất đẹp có thể ảnh hưởng của Kim

thì bằng goã bằng haít, xaâu thì bằng chaít hoả hoừ
 hoả trong tráng nhồ thuyét tinh, hoả nửc nửc nhồ
 ngaỏ ngoỏ. Trong nhồng tuúkhàù, còu nhồng haug
 khàù, mòu naỏ cuốg myỏ thuaít, mòu naỏ cuốg còu
 veủ khàù, naỏ laỏ chuoảng, naỏ laỏ mòu naỏ laỏ Phaít
 chồng, naỏ laỏ., không theỏ keỏ xieít. Thaít không
 cỏm sỏi khuyeán khích tu haug naỏ hỏn! Nảẻ bieít
 nhaít laỏ nhồng caít tuítỏ chồa nỏng nhồng cuỏn
 gản loảg laỷ, deít bằng kim tuyeán, ngaỏn tuyeán, maỏ
 ngồoủ Nhaít thồoảg dung ãeả laỏn maỏn, laỏn trồoảg
 nỏi chua ãeả. Toả xin xem vaỏ cuỏn maỏ toả thích
 nhaít, ãỏnh yủmua mòu ít cho Baỏ ãeả Chua Xaủ Lôủ.
 Nhồng tính tồủ tính lui, thaỷ voỏ khàùnaít haỏ chẻ vì
 tuít tieỏn mình quaủ voủ. Toả caỏ tồỏ oảng chuủ hieủ,
 không queỏn xin loả ãeả laỏn roỏn oảng. Oảg hoan hyủ
 ãẹp: "Cỏu gủ ãeả! Bỏn phản chừng toả laỏ phaít tieỏp
 khàùh haug".

Trồủ ãeả hỏi trỏa, chừng toả bồoủ nhaẻ. Mỏa hoả
 baẻ ãeả thaỏn oỏủ aỏ trong vaỏ chẻy daỏ theo hai
 beỏn maỏ Phaỏn hai chaỏn cuốg ãeả mòu nhieủ. Chừng
 toả taít vaỏ mòu caít quaỏn cuủ hai baỏ laỏ oỏlỏng
 chồng nuủ. Ngoỏ nhồng thồoủ oỏủ giaít khàù, hình
 nhồ quaỏn không bằn gủ hỏn. Vỏa uỏng nồoủ cam,

chúng tôi vừa làm quen hồi trước. Mỗi trong hai bạn cho biết mua hàng hôm nay có vẻ không nào nhiều bằng các năm trước. Chúng tôi có cảm tưởng nhớ thế vì quanh chiếc bàn chúng tôi, ít ra mấy chiếc đồ pha và đồ uống bày ra ngay trước mắt chúng tôi.

Chúng tôi đến Chùa Thanh Thủy. Tôi hỏi ngài nhiều, xung quanh không sông không suối, sao gọi là "núi trong"? Hình như nào đó y như, anh Ca bảo: "Đây là chùa dòng, cho là chúng ta lên chùa trên núi sẽ nhìn quanh xuống xem Thanh Thủy". Ngài niệm chú chùa là câu bao lớn to, hoàn toàn bằng gỗ sồi chôn xuống đất, và trên chôn trên mỗi miếng gỗ sa. Câu này, chúng tôi cũng ra tay me ngoan, cho tay trên lan can ngài cảm. Mỗi vài lần vào trời nhìn gặp ghe làm cho tôi nhớ lại ngài trước, không có gì nữa, nữa nói câu này cũng cũng không sao mà

Chùa trên có vẻ có kính, thân u hôn, những lá trang hoàng không có gì nữa. Chúng tôi vừa muốn xuống xem khe Thanh Thủy, thì mỗi một chiếc hàng hôm trước Ngã núi. Hồi trước, hồi này, hồi trước, rồi là một chiếc thuyền sau, hồi

naén nhöông ñoan dây thông, to bằg bắ tay lúg lúg trồu ba cồ bằ thôngchính, vồ giốtt, vồ ñầ cho cầ guồ ôgầ ñầ trên ñầnh vồ mắ cầ phen la treo trên ñầ cồ. Ñầlam gì? Toầ muồ hoầ lầ ngồg. Phầ chầg ñầ thay cho nhöông tiếg chuồg?

Vồ ñầ lầ dồg nồu trong. Keồ ra thì chầg khầ trên ngầ ngoồ suồ khầ. Cầ kheồ ôủầ lầ bằ tay con ngồồ biể điể dừg cầh thiể nhể. Ngay ôủểg khe, ba lồg mầg sồn pheồ tồi ñề ñồồ gầ vồ ñầ phun ra ba dồg nồu trong ngầ vồmầ lầh. Sau reồ nồu vồtrong mắ cầ hang con, mắ bằ thồ khồ hồg nghi nguồ. Trong cầh bồ nồg cuồ buồ trồ, khầh hầh hồg tha hoầlầ gầ goầhồg nồu mầrồ mầ, mầ uồg. Nhồg ñồg queồ cồg ñồ mắ vồ chừ yeồ, nhồ toầ thầ nhểầ ngồồ ñầg hoan hầ buồvồ phồuồ sồg.

Do mắ ngầkhầ, chồg toầ xồg nuồ trồvề thầ. Ñồg ñầ chuyể nầ ngầ hồ. Ôủ cầ thầ ñầchồ, chồg toầ gầ mắ bầlầ ãn xin, tuồ ñầ trên bầ mồi, thầ hầ gầ ñề trong chể kimono bầ mầ vồchầ vầ nhồg sầh seồ

vôu ñoã bít táá vaø ñoã guoá Nhaã. Vôu baø tay da nhaøn vaø ñen saøn vì phong söông, baøchia möã hoặ con. Toã kheõ ñaẽ vaø ñaý möã ñoàng hai chũc yeãn, lieãn töông ñeãn meĩ giaø Khoång bieã theánaø, keátöø phuù aáy, toã cam thấy long bôu vui vaø tâm cöu höông veà cóá höông vôu bao nieãm hoã vöng vaø thaé thoãm.

Côm nöøu xong, anh Ca xin caø veà vì bò ñau buõng. Cung vôu anh Long, toã ñi kieãn mua vaø chieã ñeøn giaý maø Kinh ñoã (Kyoto) cöu tieáng laø ñi saãm xuaã ñeø vaø nhieäu nhaã. Xong, chùng toã ñi thaãn Quan Âm vieãn.

Ngöøu Nhaã thöông ñöøc goĩ laø ñaøn luøn, nhöng laĩ thích laøm vieã cao löm. Sau hai pho töông khoång loàcuaø Kamakura vaø Nara, pho töông Boàtaø Quan Âm löã thieãn öu Kyoto laø möã baøng chöng khaiø cuaø söi nhaãn xeø treãn. Cao 7 thöøu, in hình traøng phau treãn ñeãn xanh cuaø möã raøng nuøi phía haäu, töông ñöøc traøng thấy töø xa nhö luøng laøng giöã tröø. Cöu theo möã böu aãm caøh nay ñeãn ñeãn, döøu töông tröøu kia chæ laø möã caø beã nuø baøng xi maøng cóá saé. Veà sau möu cöu vieã bieãn beã thaøn am ñeã cöu choã cho thaø phöông laø baø nhö ngay nay.

Treân ñõông veàkhaùh sañ, chùng toâ ñi ngang moả ñaù phoámaotoâ nhañ ngay laokhu nhaotroohay "geihsa", ñeànoù theo ngöôù Nhañ. Ñây laolañh vöc riêng bieã cho khaùh tim ngheãthuaã muà haù vaø daàng röôù. Khoâng bieã phoánay daò bao nhieâu, vì ñõmng ngoaò ñoã50 thõòù ngoùvaø laøbò moả khuù quanh àm maé. Tuy nhieâu, ñoùñây, ñoã ba boàng hoàng thaùp thoàng trong nhõmng chieã kimono coá kính vaøsaé sõmuoã maø. Coutheànoù khu nay laø moả trong nhõmng di tích củ ñõòù Nhañ phong kieã nghìn xõa.

&

NGÀY CHÓT Ở KYOTO

9-9-58. Ñùng 8 giõosaing, cung vòù nhõmng ñaì bieã òuchung moả khaùh sañ, toâ ra xe củ Ban toá chõù, keã ñoam vaø thaên Hoang cung.

Xe chay theo moả ñay töông ñaò vaøthaùp, roã rẽ vaø moả coàng khoàng to khoàng ñoù coucañh saù giõò Theo chañ ngöôù hõõmng ñaò, chùng toâ vaø thanh ñoã. Thuùthaã, toâ raá thaá voing. Cù moäng ñõõc ñgaén nhõmng gaù tí ñaù son phuù choá tan

maí trong ñaàu òu toá, trööù nhöông söi thaí quauñôn
 giaím, ñôn giaím ñeán möù taàn thöông. Tuy ñaỹ doç
 ñaỹ ngang nhaocöü vañ thaþ nõu toan baùng caý
 goã laí khoâng chaím troạ khoâng son vang. Nhaø
 höông ñaõ ñoà chùng toá sang thaén TôuThìn Ñieñ,
 laønôi maø nhö cöngöôù nõu, möi khi thay vua,
 phaí veãñaý laøn leãphong vöông. Möi phen nõa,
 möi thaí vöng laí ñeán vöü toá. Khoâng bieá lùè nhaø
 vua con ngöi taí choán coáñoanay, quang cañh Tôu
 Thìn Ñieñ nhö theánaø, chöunay thì thaí thua raá
 nhieàu chua Phaí giaù vaønhieàu ñeán Thaén ñaõ. Ñem
 sañh vöü Ñieñ Cañ Chañh ôuHueácuá chùng ta, söi
 xa cañh nhö tröü vöü vöç, chaúng nhöông veãmaé ñoà
 soã maøluoán caùveãmaé nguy nga, traùng leã Chæ laø
 möi ngoá nhaøcao caúng, toan baùng goã treñ lổp ngoü
 xañ, ba gian hai chaur, trong lòu chieá traúng, khoâng
 ngai vang, con ban gheáthì hôn ban gheámöi nhaø
 trung löu vaý thoá. Nhöng ngöôù Nhaí raá laøcung
 kanh khi hoĩñi ngang gian giöã.

Là TôuThìn Ñieñ, chùng toá ñi qua möi sañ
 röng traù ñaùtraúng ñeãñeán QueáLy Cung. Ôũñaý,
 cuñg laøcañh ñôn giaím, nhöng laømöi ñôn giaím myõ
 thuaá. Khaùh du lèch ñeãcöucañm giaù ñöng trööù

mỗi bùa theo lối Nhật. Những nhà nho nhũn nhũn
 vầng trăng, mai cây, xa trông nhỏ lớp tranh, ánh
 mình dờ dỗi bóng những cỏ thui cong queo; những
 dòng nước xanh rờn rành quanh những hòn đá lồi
 nhô cao tháp, to nhỏ không chông, thêm vào nữa
 mỗi sợi im lặng gần hồ thiêng liêng, trong làn gió
 mai buốt mai, tất cả những cái ấy cùng với màu
 sắc thanh nhã, nhòp nhàng, tất nên mỗi cảnh
 thoát trần, để lại là lạc thú Thiên thai. Mỗi thoảng
 trông, con người tôi thấy long đai lưng lưng, rồi tôi
 nhiều ma nhe bùa về nhà giỗ về cái trâm tặc hung
 biến nằng bao trùm mọi vật. Ôi này, không phải
 cho cho những lời bình phẩm phước phiền ngoài
 mô, mà phải về cho cảnh vật lặng ngấm vào tâm
 hồn vào lòng này sanh những rung động vô tận
 dàu, vô thanh cao lại lung. Nên bây giờ này biết
 nhàng nữa mà anh lên, bỏ cái cái, về lại
 hình bóng của bùa tranh.

Ngày hoạch 9g45. Phải nào lái này ra xe sang
 Trông Nai Hồ Kyoto, lao nô làm lái bé mác.
 Không có thể giờ thân khắp nô về về sô to lôm
 của Trông lao bao, những chác phải nào so sánh, vì
 này Nông kinh (Tokyo) lao thu này chành trò vào

nhằm những dòng nước, mỗi dòng mỗi ve vãn đang chảy quanh theo những gợn sóng nhấp nhô trong lòng biển, thì thềm trong lòng biển cũng như rơi vào mỗi cái ao con trong những con lũng nhỏ như vũng nước.

KINH ĐÔ (KYOTO) – NHÀ "GA" TRUNG ƯƠNG – MỘT "ĐÌNH" TRONG QUẾ LI CUNG

Giữa biển cả âm thầm, theo lối Mỹ mỗi cuộc vui chơi cũng thấy những hình ảnh trên mỗi sân khấu ngoài ô cửa phòng. Trông thấy những âm thanh nhạc toan bằng tiếng trống do những ông nam tài giỏi lọc lọc những pha Ai cũng xem phim "Anh phu xe" của Nhật, chắc hẳn là làm cho nghe thú vị nhất trong của nhà Phật giáo. Ở khu vực sân Myato, nghe thú vị này còn cao hơn nữa. Lúc khoan khi nhặt, hoặc bóng hoặc tràn, tiếng trống lờ lờ trong nhợt nhạt nên mỗi loại âm thanh cũng rất tài, còn nhịp nhàng theo nhịp mỗi khi nghe thấy, lòng con người dường như theo mà bỏn chồn, mà thán thán, mà bóng bóng, mà... nhìn thấy những âm thanh mà mùa xuân, mùa xuân mùa xuân, mùa xuân mùa xuân những tiếng nói của anh em ngay trên ô cửa nhà Toan nhìn mùa xuân, mùa xuân mùa xuân, vì vẻ đẹp mùa thì những tiếng nói

muà lân, con hình tồng thì qua loa mỗi con rỗng
giữa rái kheo, do hai nghe số mang loa. Vâng, nghe số
thái! Xem cách trình diễn của họ thấy rõ mỗi nghe
thua nhiều luyến, rồi họ rái nhiều công phu.

Ngày 15g00, chúng tôi trờ ra xe lên trên núi
TyûDueã nói khêu thê của Phải giao Nhà bâm ma
cũng lao trung tâm nên của Phải Thiên Thai
(Tendai). Nỗong neo khâu doá, nhong vãn nhô ôu
Nikko, rái rỗng vào bãng phãng, cho nên sô lơu
thông không cò gì nguy hiểm. Bên tay trái là núi
mũi núi con, bên tay phải, xuyên qua là sông mô
Hoà Tyô ba me nh mông hiên ra, lừ thớ lừ hồ.
Trên me hoà cò mỗi xóm dân cũ ra về phò thành.

Noan xe nỏ ôu trâm chôi, là mỗi sân rộng lổng
chông núi, tại này nỏ cò nân bay xe "car" du lịch
nên trờ không biết lừ nào. Tại cách chúng tôi nên
xuong nỉ bộ theo mỗi con nỏong quanh co khâu
rỗng, hai bên tong bả trên trên tua võn mình
cao vù lên hồ không. Trờ mỗi công chủa, và Trừ
trì, phía sau cò mỗi số nỏ chùng nỏ mỗ vò, trong
nhông pháp phũ nỏu xanh, tím, nỏn chao Phải
noan vào mô vào Châm nên. Trên mỗi tám bãng
sân trắng chỏ nỏu tròng nỏng, gióng nhông tám

baêng hieäu của nhöông tieäm thuoá baé ôucaù chôi nhaø queâ bên ta, toâ ñoõ: "Caên baâm Trung ñöông; Vaên ThuøLaâu". Aø Ra ñây laø chua giöã. Theálaø com möi chua döôù vaø möi chua trên nöã. Toâ hoü thaêm, thì quaünhö vaỹ.

Luù áý ñaõ 5 giøøchieäu. Trong Chàmh ñieän, choã toá choãsaêng khoâng ñeäu. Cung vòù caù ñaï bieäu, toâ ñang ñi quan saù möi nöi, böng nghe tieáng chuoâng möi tưng ñieäm. Laàn döø möi chap laäu, theo tieáng võng, toâ ra meùsau Chàmh ñieän, thì thaý tai nhaø haäu, còu theá ví nhö nhaø Toá của caù chua bên ta, chö Taêng ñang công phu chieäu. Giöã gian nhaø haäu ñaän ñaäu xoäng vaø Chàmh ñieän, vò Chuüleä pháp phuõ trang nghiêm, ñang ngoã trên möi böphâm, mieäng ñoõ gì khoâng bieá, com trên tay, möi böngiaý chay lên ngoñ. Phaü chäng ngoã ñang ñoá söü Bên goù gañ choã toâ ñöông, möi hang dañ naêm vò Sö treü tuoá, cuõng pháp phuõ nhöng khau mau, tưng kinh Pháp hoa. Möi vò ngoã trên möi chieá gheá khoâng ñaï, tröôù mã ñaë möi ban kinh con, vò ôü ñaäu phía tay mã thuü chuoâng, vò ôü ñaäu phía tay traü thuü möi Tieáng chuoâng möi thaän traën, hoa vòù giöng tưng ñeäu ñeäu, ngaü muø Thieän duyë, lam cho toâ ngaỹ

ngái, töông chöng ñang läc loá vaø möi chua Ái vì
ân höông phöông phá tiếng Phaï hay Pá.

Tôi ñây, höông ñã viêi yeu caù chùng toá ra
veasôm, ñeàtranh möi trañ möa to gioulôm maovaø
tiếng sám seù ñaõbaø tin. Chùng toá mañh ai ñây
chäy ra xe, nhöng vì ñöông hôi xa, không maý
ngöôi laøkhông chöu öü.

Veätôi nhaøhang ga chành Kyoto gàn 7 giötoá.
Chùng toá chao Hoang thañ Mikasa, ông Chuütòch
Ban toächöü, roá phañ tam. Ai com öulaï thañ Cao
daõsôn, möi ñai danh thaéng, ñöông thöü laømöi ñoá
thanh Phaï giaø, thì töitüü, com ai veàthì lo sáp ñaë
hanh trang ñeá9g lên xe löá ñeñ quay veàTokyo.
Ñây laøtröông hõp cuá toá.

Bäng ghi chuyeñ xe áy, töOsaka qua, seõ ñeñ
Tokyo hoá ñuùng 9g12, thì quaüñuùng 9g12 xe ñeñ.
Anh Ca, anh Long giúp toá mang hanh lyüleñ toa,
chuyeñ vañ vaø caù ké möi sieá tay noàng nhieä,
chùng toá caø bieä nhau, trong möi nieñ löu luyeñ
khoütü

Troñ ñeñ, thao thöü maõ. Büng cöübaø ñaï theá
naø veañeñ Ñöng kinh cuõg ñöü ñeñ tín beñ nhaø

Linh tành toá döông bào tröôù mã vieä khoâng hay. Thãi vạy, vöa veañeán khauh sañ Tokyo, laønghe tin Thay Tâm Giác còunhañ nõõc böã tröôù mã nieñ tín bào tin mẽ giaõnau naẽg.

Ñau ñõm thay! Deõñaâu mã chuyeán ñõng du còu möôù laèn hoãn ñaõlaøn cho toá hoà thanh mã ngõõ mã mẽ Ñanh rang còusanh aé phaù còtõu vaovõu caù tuoá thieá ít thàng laøbaù tuañ, mẽ giaõdaù còu du tieñ, kiep phuøsinh nghó ra cuõg khoâng phaù laø quaùvañ voù, nhõng lam sao ngañ nõõc gioä læ khi veañeán nhaø mẽ tuy con naèn ñoùmamieãg chaúng mã lôù. Thãi laøvoáthõõng, lôù Phaã khoâng sai!

II

THĂM VIẾNG
NƯỚC MỸ
và vài nước châu Âu

NhờPhải gia hoặvaøanh em ônhaøchuùnguyệñ cho, toâ khoê mãnh luôn, daù giồøgiaá thay ñoá vaø nhõng meã nhõc ñi ñõõng còuveũlaøn gaýy moã phàn naø. Thõnhaá laøcaù buõng muoán pheã nay nhõõñi boãnhieà, ñãõtoþ laï.

I. TẠI HƯƠNG CẢNG

Tõu Hong Kong, toâ ñõõc moã nhañ vieñ Laõh sõi quañ củ ta ra ñõm vaølo giaý tõøgiuþ. Vaø sañ trong laï gaþ Sõ Khema rõõu veàChua TõøHang, õuSa Ñieñ, ngoaï oãCõu Long, mãTruïtrì laøSõ BaøTrí Lañ, tuoã gañ 70, trõõu cõulaøn Giaø hoã. Tuy giaø Sõ Baømãnh khoê, 4 giõø30 saùng laødaý leñ ñieñ coñg phu võu chumg. Leãpheþ vaøvui veũSõ Baøchañ nom, sañ sòu toâ nhõ meã ñoá võu con. Thaý toâ baþ beï ñõõc ñoá tieáng Quamg Ñõng, nhaá laøkhi thaý toâ vieá vaøñõc chõõTau, Sõ Baøcuõng nhõ caũchua ñeñ thích vaølaý laøn laïsaø giõng ñõc mõõng tõõng añ Quamg. Buoã cõm chieù 13-7 tieñ hañh toâ laømoã tieã chay long trõng vaøngon gaþ hai nhõng tieã củ caù hieñ Tau beñ ta naá. Ñãe bieã nhaá laømoñ chao traéng.

NhõSõ Khema hõõng dañ, toâ ñãõ ñeñ thañ Hoã MyõngheãvaøVañ hoà P. G. (Hoã trõõng laømoã

Số Coatreân 40 tuoi kieâm Hoã só loá coà vaø Hoã Phaã giaø Höông Caêng, chuyeân lo vieä xuaá baâm baø chí vaø saùh Phaã. Hoã tröômg laø moãi vò Phaùp sö haø töômg ñaõcougheùSao Gom vaø ñeán thaén toá taän nhaø luè ñi döi Hoã nghò Phaã giaø Theágiòu laàn thòu6 ôu Nam Vang. Ôû ñaâu cuõg coù cho aên côm vaø noù chuyeân Ñaõ. Ngoaï tröø Chua Dieäu Phaùp caùh Cöu Long khai xa, kieán truè theo loá môu, gioáng moãi coàng thöi hôn Chua, nhöng ôu trong coù quy cuù (giaêng ñöông loäng laỹ, phong khaih, lùp hoè maäu giaø ôütömg döu, com trên laàn laø ñieän Phaã), chua cuà hai Hoã noù trên cuõg nhö moãi Chua nöã cuà moãi Ñaï laõ Hoa Thöông tuy 90 tuoi, ñoá maé vaän saùng tröng, luañ Ñaõ hoaï baù, ñeäu ñaé trên nhöng nhaø nhieäu töng, coù chua ôu töu töng thöu 8. Tuy nhieän, vaø trong, mình phaï thích thuè khi laøn læ tröôu ñieän vaø tööng Phaã vang son aùh saùng, phaùp khí laèng ngôù. Ôû Höông Caêng, Phaã giaø khoàng coù toáchöu. Nhöng Hoã noù trên laø nhöng toáchöu hoaï ñoäng rieäng, thieäu söi ñoan keá thaï söi Daäu vaỹ, Phaã söi coù veù chaỹ, nhö moãi nôï töi ñaé cho mình moãi nhieän vui rieäng, khoàng ai dañm chañ ai. Toá taèg saùh "Phaã giaø Vieä Nam", moãi nôï ñeäu coù taèg læi nhöng vaèn phaïn xuaá baâm.

qua Hawaii, tiểu bang thứ 50 của Mỹ Hiệp Chúng Quốc, ngày hôm nay là 13 giờ 30 cũng ngày 14!

Tôi may mắn bay vào phi công, thấy có hai thanh niên vâng lệnh việc nữa tay vẫy mình. Nghi la anh Trông Số Trách, sinh viên Nông khoa tại Núi học nông Hawaii, tôi chào lại. Vào trong cửa Ông Boswell, ở Trung tâm Tiếp tân Ngoại giao hôm, vào hôm lại thì qua anh Trách, con người bạn của anh là một sinh viên Lào đang tu nghiệp. Ngày hôm lại tại ngoài Ông George Y. Yamamoto, Hội đồng Hội Văn hóa Pháp giao hữu này, vì năm nay ở đó tôi trở lại, nên cũng ra hôm.

Cũng với Ông Yamamoto, cả ba chúng tôi - Trách, anh sinh viên Lào vào tôi - lên xe ông vào thành phố Honolulu vào sáng vào một Chùa Nhật có tiếng là lớn nhất ở đây, thuộc phái Tịnh độ Chân tông. Tôi cầu Sở nên là Tâm tạng, ăn phước, năm châu lòng một, những vào năm cũng xong là Núi núi (Reverend). Sở trở lại, pháp pháp nhỏ N.h. Buí Nguôn Nhung của chúng ta, cũng trong dài năm 80, biết nói tiếng Pháp chút ít, pháp danh Lâm Xuyên Trí Núi (Chitoku morikawa). Chùa to

lôm minh mông, dồôu còunhiều phong hàn, trồôu saân vaø hai bên còu vööm kieäng kieäu Nhaï, chính giööa töông ñoàng Toákhai sôn, ñieän thôøphia trong löng laỹ, baø cau, trang phan vang àmh, phía ngoaï, choãbaù ñöông, ñaẽ gheábaêng còuneän boẽ da nhö ôu nhaøthôøcho thiến tín ngoaï döileã Chua ñang döibò leãVu Lan, tín nõöraá ñoäng, hoa traù ñaỹ ban, trong khi nhöng oàng Sö Taỹ vieä linh vò trên nhöng táán theûgoãthoäng. Chuyeän vaõng vaøchuyẽ àmh kyünieän xong, chùng toã sang thaên moã chua Nhaï khai, cuõng vó ñaï, thuoẽ Thiến toäng, phaù Tao ñoäng. Caù hai chua ñeäu kieän trùu theo loá Áh Ñoã- moã ñieäu lai cho tinh thaên toàn còacuã ngööu Nhaï - nhöng ôu nhaøsau, loá trang trí quoaï hoän, quoaï tuy hên: san goãloù chieäu, ngoaï trên ñeän maøkhông ngoaï gheá còu Thiến ñöông röng raõ trang nghiëän, nhöng Chàmh ñieän không thôøPhaï maøthôøÑöu Quan TheáÁh vaø cuõng ñaẽ baêng. Luù aên bành uoäng nõöu ñaøn ñaõ vöu Ñaï sö Caù Hình Thiến Giã (Zenkyo-Komagata), toã hoũ sao còuchuyeän lai vaỹ. Ngai ñaỹ: Bòatã Quan TheáÁh thuoẽ Tòh ñoãchuyeän aỹ ñaõ ñaøn, nhöng vì töøbi còu khoã cho ñeän thôøNgai ñeä laøn phöông ñoãsanh cho thiến tín. Toã ñem vaän ñeä taù lãp Thiến toäng ôuVieä Nam ra ban. Raá tieä Ñaï

sở không còn một yù kiến nào khác hôn lạc lôn
khuyên toàn nên tiếp xuê vôi Phaỉ giao Nhaỉ Bầm.
Chùng toàn tở gia đở trô lai chưa trô ừ ãe dung côm
chieu roả veả Khaừh saỉ Royal nghæ

Sàng hôm sau, cùng vôi Ông Leòn E. Mermod,
Bàt số, ãi đả thanh phoát trên xe ông. Ngõ ừ goá
Thuy Sứ, quốc tồch Mỹ ông nôi tiếng Pháp rá
thả. Ông giaỉ cho bieả Hai Uy Di cònhieu ãe mả
Honolulu lạc lôn nhả. Trô ừ quaỉ chuỷ sau mả
cuố cầh meảh, trô ừ thanh mả Cồg hoa, cầh nay
mả năm mồi gia nhậ vào Hiếp Chùng Quốc
(Mỹ). Kinh teả khaừ sung tuừ. Nguồn lổỉ lôn nhả lạc
kyõngheả ão ông, keả lạc kyõngheả thòm, ba lạc Du lồch.
Waikiki, khu khaừh saỉ, hieu aỉ, rảp haừ, tieỉ
nhây, cầ hieu buỏn phỏn nhieu bả ãe dung du
lồch, taỉn beả nằn vào hỏ ông ão ông nam, lạc phỏn
thờn nhả, khaừh ngoả quốc đảp diu, keừ tồ ão ông
ñi, ai ai cũg ãe cầ phong lổu, cồ cầ hieu nôi
trên thì hieu nào cũg lổng laỷ, ãay mỏ ừ, Saỉ Gồ
mình chỏ ão ừ mả. Cồ xe hỏ chảỷ ngoả ão ông
vỏ ão ão ông khu lỏ thieu chuyeỉ bả xe củ thì trỏ
haừ Mả ãe ão ão ãe 80.000 chieu xe. Cồ ãe vôi 200
Mỹ kimm mua ão ừ mả chieu xe củ cồ khaừ ãe.

Wai còunghóa laonöôù, Kiki laonñoâng nam. Khu nay ñöôc thanh vöông nhôkhí haü toá, möa nhieàu, cây còuxinh töôi vaøbaõ beároäng lai. Con khu duyeân haü Tây báe (Waimamalo) thì trái ngôôc: möa ít, baü haäm, ñaü ñai khoácöng vì bò thach nhuöcuá cà ngon nuü löa chay phuüleân. Nhöng laàn theo con ñöông vong quanh ñaü lên höông Báe thì phong cãm laàn laàn thay ñoá, cây còuxanh töôi, nhöng bieä thöitheo kieäu thoân queánoá nhau chay daü theo baü. Nhaonaø cuöng hoa thôm coülaü chóa töng thay. Noä thöüsöücuü cuü hoü mình thay maøbaé ham! Mau hoàng, mau tím, mau ñouüsaän, mau traúng, laüto hoa löm còuchuøn. Hoü ra möü bieä ngheätroäng troü öüñaây raü khoa hoü, hoü còutheáchébieän ra nhieàu gioäng möü hoaë laøn cho to löm toá ñeü hôn. Do ñây, khauh taü ñaü ra veä bò xeü gaé gao vì hoü söi mình laü gioäng. Nham mua, cho neän gaü taü cáucà thöü cây còuhoa ñeü nöunhuü, bieän nhieàu khu thanh möü cãm thàn tieän. Daän baü xöükeä nhöng trang hoa töôi maøña soánhaøhang, ñeächieäu khauh, ñeäu mua chöucaüxe hôi, quang vaø coäkhauh möü töü, goü chüè möng. Nhieäu öng cuü baøcü ñaükhöü bình thieä maøcuöng thích mang nhöng vong hoa aü ñi khắp phóa Ñeän ñeän thì cãm xa hoa, traü tàng

không còn choãnổi. Ôủũaây lảochotiền rộng bảc bẻ
 ãat ãoũvoácung. Nhiền nhasang, tuy tañ thồ lốg
 lấ, vẫ cònhồg phong lốp tranh, vườ tre vañoá
 ãuoá, ãegiaũcũnh nhasthoadañ lảogioáng Polyneñien,
 haũ chớ tầh hieũ kyocũ khườ. Mỏ thồtheathao
 ãồc hoan nghinh nhiề lieũ, gỏ lảsurf board. Mỏ
 ngồc còumỏ tañ vườ, hai ãaũ nhỏ nhỏ thoi cồc
 nhồg đẻ, nheũ vớdaũ ão1 thồc rồc. Hoặ tở
 mình oũ loũ ra xa, hoặ nhồca noáchồ hỏ ãỏ cò
 nhồg lỏũ sồg to tồngoũ khỏ chấ vớ bớ lả
 hỏ leo ãồg leũ mắ vườ ãe cho nồc ãay nhỏ ãi
 xuồg. Thẩ lả kheũ luyề tap, tay chũn khồg
 bườ vớ ãaũ, mớ hỏ ãồg vồg ãỏc tuy ãa số
 nỏ ãồg phũ nhas loũ, vẫ cồngồc vớ ãe
 bớ Quũlảcũnh aũ roũ chỏi...

Chieũ 15, đỏ tieũ tại "Caũ lả boũ15" (Club 15),
 cũg do Ông Y. Yamamoto lả Chuũtồch. Gỏ 15,
 vì còumỏ thầg lả hỏp mắ mỏ lầ vớ chieũ
 ngay 15 aũ cồ toũ, chuyề trothầ mắ, roũ mỏ
 trong hang hoũ vieũ leũ tở yùtrinh bay mỏ vẫ ãe
 ãecũg thính giaũthầ lưỡ. Hoũ aũ mỏ Tañ số,
 gỏ Nhẩ Ông Samuel I. Hayakawa nỏ vớ ãe ãe
 hoũ bình theágiồ. Ông Yamamoto còmồc toũ leũ

dieñ ñam noù veà tình hình chành trò tại Vieñ Nam. Toà töø choá vì leõ toà không rành.

Sàng 16, vào thàn Ñai hoặ Ñöông Hawaii, tiếp xuè tröôù vôi Ông Inada, giảng vieñ veà Triệ hoặ Ñöông phöông, ké ñeán thàn Giàu số Moore. Xin ñöôc nhieàu tài liệu veà càu chöông trình vào càu thöù xin hoặ boàng. Tôù 11 giöø ñi ăn côm böã cuoá cung vôi Ông Miyabara, nguyêñ ñai bieñ Phaï giàu Hawaii tại Hoã nghò Nam Vang, Oã Yamamoto vào Trách, roá lên máy bay ñi Cöü Kim Sơn (San Francisco).

SÁU NGÀY Ở CỤU KIM SƠN

Khôù hành hoá 1 giöø tröa, ñeán 21 giöø 20 tôù Cöü Kim Sơn, còu Baø Coppe, ñai dieñ Böã Ngoai giao vào Ông Grayson, thông dòch vieñ ra ñöù vào phui ñöa hành lý vào phi tröông. Gàn tôù cöü voã ñaõ thay Bàù số Paul Faung, Hoã tröông Phaï Thiệñ Hoã cung möá phau ñöa Phaï töù ngöôù Trung Hoa, nam nöõ laõ aú ñuê mãc, voã tay chao möng. Vöa baé tay Bàù số laø ba boán máy ảnh bán ñeñ cho mãc. Bàù số ñem xe lái chöù hành lý roá ñöa thàng veà chüa hoã quan, ôü gàn cuoá phoáng öö Tam.

Phaï qua moãi vung ngoaï oâkhaüroäng môü vaø ñeán chaü thanh maõñöông saüroäng raõ, leân xuoáng com hôn ÑaøLaï vaõñem ñuoá saùng choang, ñuümau ñuüsaé, taø neân moãi camh nhö hoã hoa ñaäng của nhöông ngay ñaï leã

Tôü nôï, chua ñaü không thaý, chathaý moãi toa nhaølaü kieäu building, tröôü coucañ vaø töông maý dong chöõ Anh: Buddha's Universal Church (Phaï ñaøQuoá teáLeãñöông). Vaø trong, Baù só dañ xem Chanh ñieän ñang lam dôu dang. Choã thôø Phaï töông tröng moãi chieäu thuyeän, trong vaùh coutranh Ñöü TheáToän gañ baèng nhöông vieän gañ mau, to baèng ngom tay, khi bañ ñem leân, chieäu aãnh rañ ñeþ. Baù só giaü vì phong nhuü neäu thôøbaèng töông thì baù ñöông tröüneän thieäu choã Baù só noü theän raèng coäng cuoä kieän taø ñaõnaem, sau naem roã maøchöa xong, toan do anh em trong hoã coäng quaü döõü söï ñieäu khieän của nhöông hoã vieän chuyeän moän cho moãi ngheà Tuy vaý cuõng ñaõtoán trên 20 trieäu baç ta. Keá sang thaem Thö vieän vaø Phong ñöc saùh, Phong Dùch kinh, Phong Tiep taän, nhaøtieä. Choã naø cuõng taän thôü, roäng raõ. Trên noü töng choü, cou thang maý leân, laømoãi camh vöõm treo, couboän cou

giống trong mỗi cây Bồ đề là cây giống từ Tích Lan, còn họ Bồ đề sau thâu sen.

Trở lại phòng ăn dùng chén trà nóng, tôi xin phép đứng lên nói mấy lời cảm tạ và nói về nhà không khí, pha trà vào cái tiếng Quàng Nồng, toàn Hoa vô tay nhiều lắm. Về sau, thấy tôi nói về việc chôn Nho nữa, hỏi cảm thích thuôn nữa. Năm 11 giờ tôi trở về nhà ở Khành sân Canter-burry nghe

Sáng hôm sau, nên vẫn phòng Bà Coppe. Bà nói về nghề tôi lâu tại San Francisco 6 hôm nên tôi thêm nữa cái cảm về tiếp xúc thêm với giới Pháp giáo ở đây. Bà cho biết có một Cô quan to nhân gọi là Trung tâm Tiếp tân Quốc tế gồm toàn những bà giáo còn học thối. Mỗi khi hỏi nữa tin còn khành ngoài quốc nên, là hỏi chôn ngỗ phật tôi cho nên, nên khành lên xe riêng tôi chủ là và nói mình chỉ chơi theo mỗi công trình như thế. Bà Coppe bắt tôi sẽ nói ba ngỗ, 1 nam, hai nữ sẽ nói. Nói là ông David Klugman, bà Walter Newhall, và bà Ellen Wollemberg. Ba ngỗ nên nói nữa tiếng Pháp ít nhiều, như nhà là Ông Klugman. Ông lại thuộc sách của Kim Sơn, nên tôi nên, ông nên có một cái chuyện xa gần giáo cho mình nghe. Khi hai ô

này lại hôn cầu nội khâu. Giỗ mua viên nhĩ ma
 ma lãnh vaohay còusa muo vì vậy ma xòa kia, cầu
 nhaohang haũ chấy tau ngoaũ khô, không thấy còu
 vònh San Francisco. Nếan sau, cầu nhaotruyền giao
 ãnã Thiẽn chuà, ngồoũ Y Pha Nho, baế tòmien ãoàng
 nồũ Myõlan dooqua mỗũ gặp cãmh ãaũ nay. Tồphia
 Baế chũu thanh chấy daũ xuoàng khoũ mỗũ haũ cãmh
 khâu, quan trông baế nhaũ nhĩ trên ãaũ Myõlaos
 Los Angeles, ãeũ thuoũ tieũ bang California, giao
 còu phĩ
 nhĩũ. Nhõng ãaẽ ãieũ củũ San Francisco laũto lỏm,
 caũ trên nhĩũ ãoũ lieũ tieũp, vồũ thuũcũũ ôũnhõng
 choãũnũg thuũcũũ, vồũ canh taũ. Ôũtrũng taũn thì còu
 nhĩũ cõng viẽn nhõũ ôũngoũũ oũcũũmũũ cõng viẽn to
 maũy traũn maũ, xỏũ kia do mỗũ tay oũng laũ trũn ãoũ
 trũng trũũ roũ sau hiẽn cho Chĩnh phuũ Ngoaũ ra cõn
 naũ chĩếũ caũ treo, ngang mỗũ eo biẽn noũ San
 Francisco vũũ mỗũ cuũlaũ ãeũqua Oakland, daũ còũleũ
 trên mỗũ caũ soũngũũ, maũchũcũũhai nhũp dũng ãoũng
 boũ cũũ cao ngaũ vaũgũũ hai sũũ daũy cong vong nhũ
 chĩếũ vũũg treo ãũũg 24 ngaũ taũ. Tồũ hai sũũ daũy
 nay, nhõũg sũũ khâu thong xuoàng gũũũ maũ caũ. Tũũ
 ãũũ caũ phĩũ Cũũ Kim Sũũ, còũtũũũg ãũũg củũ vũũ
 Kyõsũ Z. B. Strauss (1870 – 1938) ãũũthũũũ hiẽn ãũũũũ
 kyũcũũũg aũũ, cãmh beũũ cũũũũũ ãũũũũ daũy dũũũg cho

công chúng xem. Nếu gần môi thấy sợi "cable" ấy do không biết máy trên sợi chằng, to bằng một nửa, chụp lại môi thanh một sợi to bằng một chiếc thùng xăng 200 lít nước ruối. Nhà Hồ Nỗong California, ở Berkeley, danh tiếng. Trường chiếm một khoảnh đất rộng nên vào trên mái, trong một phòng sàutrao dài, thờ việc, giảng dỗong cho các khoa vanaoia trucho sinh việc. Tại đây dỗong hai Giáo số môi ăn cơm trưa, tại quán ăn của trường, rất bình dân những cũng rất này nữa

Hoàn sau lại thì thêm một rừng cóthoị còcaý nãosống nên gần nên, theo bằng nhà Ra lại tại vào một cánh hoa việc theo lối Nhà, trong một chùa, tháp, còsuoi trong, còvong lối. Những con sò, nhò chòcon, chày theo khành xin ăn, nhiều con chim cũng thế Trên dỗong về vào thêm nhiều xóm dân cò, nãonaow cũng còmột khu vòon con tròu cò, kyø hoa dò thào nhò gần thế, khiên mình phải tòi hoi: ngòo Myòcòtiếng laovai chày vào máy mò, sao lại còmột tinh thần thêm myòvagaan vòu thiên nhiên nhò thế?

Nếu trưa ngay chò, nên thêm Nhà Hồ Nỗong Stanford còch chày thanh khàxa. Nếu Nhà Hồ

Nông ô Berkeley la do ba Jane K. Sather cùng ñeá
 ky ñieän choàng la Ông Peder Sather (1810 – 1886),
 tröông sau ña ñhò sõi ùng hoä raá mãnh của ñguyên
 Tông thóng Hower. Röng 500 mãu, toan camh la
 mã ñoà thò mã trung tâm cò ñe ña ñgôn thap cao
 ñgá ñgheü, trong long chöè mã kho saùh quí giâu
 vô cung. Theo Giàu sö Doenes, ñeü cöng tá cáu
 saùh tá Thö vieän Trung öông nay va ñhöng Thö
 vieän leü teü của cà ñganh chuyeän khoa, thì tông soá
 leä ñeä ñgàn 13 trieü cuón. Queä ñoü ñieü nay, la
 Thö vieän Ñäi Hö Ñöông California to löm hôn, cao
 mãy töng va cò chöè mã kho saùh chöè Tam va
 Nhaä rá ñgheü. Tröông nay com mã va ñäe ñieän
 ñöä, la sö soá leä ñeä 23 ñgàn, ñöng hôn Stanford 13
 ñgàn, ñgheü nha Baù hö ñguyên tö ñä ñgá ñgheü
 tá ñäy va mã va ñöng tröông sö chöè 80 ñgàn
 ñgööh, hang ñeä ñeä mã cho tröông mã soá löi
 khä löm veä tieä cho cà cuö ñganh giâu mööh saä.

Trên ñöông veä cò ñgheü chieäm baü chua Täy
 Böä ñguyên öü Paolo Alto, theo pháü Tää Täng.
 Cüng ñhö cà chua Nhaä khäü, choä thö löng läy,
 saùh seö ñgöä cò ñhoa vieä, phá häü com cò ñgheü
 tá ñgheü cho thanh ñeä, löm ñhö mã saä böng

roà Luè càø töøra veà Ñaï ñöø Keisho Motoyama (Boàn sôn Khai Chính) maøluè ñaàu toá laàn töøông laø moá thieän nam, vì com treütuoá (ñoäba möøi ngoaø) maømaë aâu phuë, khoe còutrong ñöøc hai coá Boà ñeätroøu saän chua. Toá laï gaøn xem thì khoäng phaü. Chælaømoá thöucaây röøng, laühôi gioäng gioäng laùBoà ñeà nhöng khoäng ñuoá vaømoäng, phaën laï còuhoa bup ñöøng chuøn.

Chieäu, hoá 3 giøø Bàø só Paul Faung ñeän khaih saän röøu xuoäng chua truisôüdieän thuyé. Hoân nay, treüem nam nöøkhauñoäng. Tröøu tieän, Bàø só cho chumng ñöø theo gioäng haü moá vaø baø Kinh nhaü tung, roá giöu thieäu toá vöu thính giaü Ông Grayson laøn thoäng dòch vieän tieäng Phap ra Anh, Bàø só Faung dòch tieäng Anh ra tieäng Quäng. Sau ñöü toá còuvaø löø nhaän nhuüvöü càø em vaøkhoäng queän cho chumng bieä laøüVieä Nam cuøng cònhöøng tieäu Phaü töühö theä nhöng ñöøng ñeän 70.000. Toan còutoä ñeäu ngöüngaïn thích thuü Toá höä seøgöü cho taø lieäu veàGia ñình Phaü töüVieä Nam vaønhöøng baïn ñaøn baø haü. Bàø só Faung sung söøng vaønhac mãø vieä nay. Mãø tieä traøthanh ñaïn chaäm döü máý ngay löu laï San Francisco vaøsaüg hoân sau, 23-7, ñüøng

8 giờ Ba số Faung vaø gia quyén ñeán röôù ñòa ra phi tröông ñeãni Washington.

Ñeán ñây, thô ñã qua ñaï, toã xin tãm ngöng. Lãn löôt se ñòa tin khai veà

Mong caù bañ thañ meñ tinh tañ luôn trên ñöông Ñã vaø thañ chuè taï caù tru ñaï caù töông.

Chánh Trí

CHÁNH TRÍ, töø Myø quaó

Kính gửi toàn thể đạo hữu trong nước.

Thỏa quy ù bañ,

Trong thô tröôù, toã ñã töø gia ño quy ù bañ, luôn caù caù bañ ôu Cöu Kim Sơn, ñeã lên máy bay sang Hoa Thañh Ñoã (Washington).

Ñã ñieãm cuã hañg North West ñã chöu toã lao chieát thang lên tañ. Khoñg phañ nhöõng chieát thang trañ, döõu chañ cò gañ bañh xe bañg cao su ñã nhö chùng ta thaý ôu Tañ Sơn Nhaï nöõu nhaø maø

lạc mỗi cái thùng to thông dài 5 hay 6 thước. Chiếc thùng này, dẫu cũng có bánh xe, nhưng lạc bánh bôm giáng bánh xe hơi vào phía trong thùng có mỗi guồng máy làm cho chiếc thùng di chuyển nhờ mỗi chiếc cam nhôm. Này thùng phía trong có xếp vào phòng ra nhờ chiếc đàn "accordeon" khi bắt cần thổi nhà ga ra tàu, có thể hoặc thổi ngáo, hoặc kéo dài, tùy trống hộp. Con này phía ngoài nên gạt lên cần ra cần máy bay, thì dùng máy máy cho lên xuống theo một cần cần. Bắt thổi phòng chỗ rộng rãi, không khéo, có thể dài lâu nên sạch sẽ khành ra tàu, thì trong lòng chiếc cần thùng ấy, khi nóng khi mát, nhờ thì trong mỗi hành lang. Thả cần hàng chuyển chỗ công công ô nhiễm rất chịu khành!

Ngày 10g15, máy bay cất cánh vào thẳng theo nên 3g15 chiều một phi trường Baltimore, cần Thuần Hoa Thanh Năm 45 phút xe ô tô Mỗi nhân viên phòng Tiếp tân Ngoại giao đã chờ đợi và rồi lên xe, rồi về khành sân Windsor Park. Lấy phòng xong - mỗi phòng rộng, hai giường chiếc, có máy vô tuyến truyền hình, máy nấu tối nóng, phòng tắm, mỗi ngày nên 7 ngày

rồi, tôi 750 nghìn bàc ta, nếu tính theo giá hiện
 – xếp nhà hàng ly và thay quần áo cũng xong,
 lát nữa chúng ta sẽ ra ngoài. Thì ra có Ông Trần
 Văn Dính, Cố vấn Tòa Nội của Việt Nam, tôi thăm.
 Ông trông rất cao, nhàn nhàn và đang cầm cái
 tay nào 47 tuổi. Ông Dính bắt tôi chuyển bằng
 những lời xin lỗi về chuyện không ra phi trường kịp,
 thậm chí bay tôi sớm hơn thông lệ 15 phút.

Hoàn sau, cùng với Ông Grayson, vào Bộ
 Ngoại giao. Ông Lancetti chào mừng và hỏi thăm
 số việc gì đang diễn ra ở sân bay. Ông
 Robert L. Abbey, thuộc Bộ Giao thông, ông 1785, nhà
 ở Massachusetts, đang bắt đầu công trình nghiên cứu
 hỏi câu hỏi. Cũng nhờ Ông Lancetti, Ông Abbey rất
 vui vẻ và nói về Thầy tôi thân thiện về nhà giờ
 giấc ngủ thay làm máy nên rất không ngủ gật gì
 nữa, ông cũng rất vui lòng rằng không bao lâu,
 tôi sẽ quên với nỗi sợ hãi. Kế đó bắt đầu về
 công trình, Ông cho hay là Ông Leidecker, Hội
 đồng Hội An ninh Quốc gia Hoa Kỳ. Tôi sẽ có
 mặt sáng ngày 24, giờ 9g30, tại sân bay ông và
 ông mời tôi đến rằng Ông Leidecker bắt đầu là
 gặp tôi ở sân bay? Lại thế! Giờ này tôi giờ mình

còuquen vôû Ông Myōnao ãaâu? Nhöng thoã, ãeároã seõbieã. Toã chao. Oã Abbey, höu saùng hoãn sau trôu lai roã ãi ngay ãeãn phóãR kính chao Oã Ñãi söuTrañ Vañ Chöông.

Hai möôi phuù ôûphong vañ Oã Abbey ããcho toã hai baõ hoẽ. Moã laøtrong moã coãng sôukhaùto nhö theã khoãng thay boùng daùng moã ngöôõ tuy phau. Luù tiep chung toã, Oã Abbey ããtöi mình chay sang phong beãn cañh möõn moã chieã gheã vaøtöi khaun ãeã cho vieñ thoãng ngoãn toã ngoã. Moã nhañ vieñ trong sôunay cuõng nhö taã caũcaũ sôu khaù maø toã cò ãeãn veã sau, ãeãu ngoã treãn nhöng chieã gheãcòugañ bañh xe döõu chañ, ãeã day trôu cho tieãn, khi dung maý noũ hay khi ãeãnh maý chöõ Ôũñaây, ai cuõng cò hai thöũkhí dung nay, töõnhöng oãg Chañh söi vuũ trôuxuoãng caũ coãtho kyù vaøvañ kieãn cuã ai thì ngöôõ aý ãeãnh hay cò vieã giao thiep ra ngoã thì cuõng chuyeãn cuã ai thì ngöôõ ãeãnoũ. Thuañ löi tieãn löi, mau chöng vaø. bình dañ. Baõ hoẽ thöũhai laø söi giañ dò, giañ dò trong choãtrang hoang caũ phong giaý maøngöôõ coãyũthoã loãng tìm vich, tìm tröñ ãeãnh khoãng ra möi möi ãeã xa xí. Bañ gheã ãeãu baùng caý goã tañ

thông, nhiều ông Trông phong chiến không
quả5 thòu vuông.

Ngày 24-9 – Ngày giỗ heñ, Ông Leidecker tôi
Chung tôi ñang nói chuyẽn với Ông Abbey. Tôi hoa
rañ, phó pháp, khàuca, mẹ vuông, mẹ ñeo kính,
Ông Leidecker còmoñ veùphủ hañ chông tomoñ tañ
hoàn ñheñ ñaõ. Ông nhac ñaõgặp tôi năm 1956 tại
vãn phong PhúThuêHiến. Ông nói gì nói, tôi vãn
queñ má ông. Ông Abbey cho tôi biế lahai Ông Bao
Leideckerگویمؤ tôi ñeñ nhaõ chôi trong hai
hoàn, vaõxin môì luon viẽn thông ngoañ. Tròu long
tôi củ moñ Phải tộ tôi phâu nhañ lô, với thãm yù
doõxem coi moñ cõ số Mỹquac nhõ theañ. Ông
bãn môì củ tôi rá hañ hoan khi nghe tôi chò ñĩ
vaõheñ chieñ hoàn aý, ñùng 9 giờ 15 sẽchõchùng
tôi tại khàh sañ New York với BaoLeidecker.

Frederichsburg

Tổ Hoa Thanh Ñoñ veñFrederichsburg, ñông
dã ñoñ 80 cây số xe chấy phâu má 1 giờ rồõ.
Tông chấy, gặp nhõng khòm ñeñ ñuoac sañg trồng,
xa trông tồmg ñaũ chôi bua gì ñoũ Lai gãm môì
biế laõnhõng traĩ xaõg oãtoậ thõmg laõcủ ñoã ba

hiếu ãaẽ cañh nhau, keãñoùlaønhöõng quãm caøpheã hay nhöõng quãm troĩ cho khauh ñi ñöõng, ñaẽ treãn nhöõng chieát xe to baøng ba, baøng boãn nhöõng xe ñoø beãn ta, trong couñuùphong nguù phong khauh kieãn phong aãn, phong taãn, röã maẽ, v.v... Quaùlaømoã cañ nhaøtaãn thôõ, khoãng thieáu moã tieãn nghi naø, nhöng couñieàu laødöõ ñi ñöõ, vì phía döõu cougaãn bañh cao su bôm, ñeãkhi cañ, moù cañ nhaøaý vaø moã chieát camionette laøcoutheãñem sang moã ñöã ñieãm khau. Tuy laøban ñeãm vaøngoã ñöõng troãng, xe coã chieát töù chieát lui vaãn nõõm nõõp. Thaý cañh thaù bình xöõngöõ maøthem!

Veãtöù nhaøñoõng hoãñoã11 giøø BaøLeidecker laã ñaẽ leãn gaù tröõu, roã tröùxuoãng cung vöù choãng möõ toã leãn leãPhaã. Ñöõng tröõu baù toã, toã möù nhaãn ra long thanh chañ thaã cuã hai oãng baø Töõng thôøbaøng ñöõng, thanh öùThaù Lan, caù phap khí cuõng do myõngheãThaù saøng taù, luoãn caùcaù ban sôn son thep vang. Chung quanh ban thôø nhieàu phap khí laã lung khau ñöõ treø treãn vaùh vaøñoùlaøcaùmoã coãng phu søu taãn öùAã Ñöã Mieãn Ñieãn, Thaù Lan, Cam Boã, Taý Täng... Nhieàu möù raã quyùvaøneäu hoãp taã caùlaã, coutheãlap thanh möù Baù Tang vieãn nho nhuù

Trôu xuoáŋ phong khaùh, oâng laá ñáá ñoá chùng toá leân caên phong khaùh hai giöông, còu phong táen riêng maøbaøñaõxep ñáá rái chu ñàø ñeá ñoèn chùng toá.

Sàng hoân sau, Oâng ñoá chùng toá ñi xem thanh phóá

Frederichsburg thuoá tieá bang Virginia. Nhö quyùbañ bieá, teá chành thòu củ Hoa KỳlaøHieþ Chùng Quóá, vì do nhieàu tieá bang hôþ thanh. Moá tieá bang còuphaþ luaá riêng, hañh chành vaø tö phaþ riêng, nhöng phaþ phuþ tung theám moá luaá leächung laøluaá leácủ Chành phuþTrung öông toám quóá, goá laøGouvernement Feùleñal. TröøHoa Thañh Ñoá, tá cáucàù chaá thanh khaù, neá khoâng naèn treán phañ ñáá củ tieá bang nay laønaèn treán phañ ñáá củ tieá bang khaù. Hoa Thañh Ñoá laø Thuúñoá chung, Thuúñoá củ Ñá bang chòukhoâng phaþ củ tieá bang, cho neán còumoá cheáñoáriêng, ñáá ñái riêng, khoâng thuoá tieá bang naø maølaøcủ chung, daù loá trong ranh giöù củ tieá bang Hoa Thañh Ñoá. Vaý, nhö quí bañ thaý, cò hai Washington, moá laøtieá bang hai laøThuúñoá củ Hoa Kỳ Ñeákhòu lañ loá, nhaá laøtrong vieá thô töø

ngôô ta thêm hai chỗ D.C. sau chỗ Washington, khi dùng chỗ này nên chæ Thuê ở D.C. la viei ta, com viei ro la District of Columbia.

Hoa Kỳ xõa la moai thuoc ñõa cuõ Anh Quoc, dân chung toan la ngôô tha phõng ñeõ la ãp nghiệp, goõm ñũu caù dân toã Ái Châu. Ngoai ra com gioõng ngôô da ñõu la thoã dân (khõng ñõng bao nhieõ) vaõ nhõng ngôô Phi Châu da ñeõ bõ bãm moì cho caù nõng traì ñeõ laõn viei khai rõng pháu nuõ, trõng troi, chæ nuõ. Soã ngôô da ñõu tieõ hao võu thõ gian vaõ hình nhõ baý giõ khõng com bao nhieõ, com soã ngôô da ñeõ sanh soã nay nõu ra ñhieõ vaõ tõ cuõ Nam Baé phãn tranh, caùh nay traõn naõn, ñã ñõõ giaõ phõng tõ caùh nõleã vaõ trõu thanh ñõng ñãng võu ngôô da traõng. Sõ ñõng hoã aý hoã toan cho ñeõ nõ ñeõ nay, hoã aõ õu hoã hãh, nõ ñeõ, taõ caù ñeõ theo Mỹ queõ caù tieõg mẽ ñeõ Ñõu laõ tình hình chung, nhõng neõ ñõng riẽng veõ mã tieõ bang mã nõ, thì hoã vaõ com bõ ngôõ ñãõ ít nhieõ õu miẽ Nam nõõ Mỹ Chính caù tình thãn kyõ thõ chung toã nay ñãõ laõ nõ bung cuõ tranh chãp Baé Nam võ nõ.

trui vuoâng baêng ciment ñuê, cao ñoã7 taát, beân maẽ hoâng coumoã caù nuù baã ñem ñieñ. Cöulaáy tay baán vaø ñoü laøcouctieáng ngöôñ giaù thích baêng ñoã ñoãvaø dieñ taùtrañ thö hung thuôuxöa cho mình nghe. Heá chuyeñ laøtieáng noù töi im, muoán nghe laï, phaù baán moã lañ nöã. Trong long coã couñaẽ moã chieá may nhö "magnetophone", dung baêng nhöä thaù thanh roã khi nhañ nuù laønoùphaù ra.

Trôulaï trung tâm thanh phóá chùng toã vaø than Tröông Trung hoã Mary Washington,¹ teñ bao Cui than sanh cóa Toáng Thoáng Washington, moã nhañ vaã loã laẽ vaø baã nhaù của Myõquoá. Toáng thoáng ñoã sanh tröông ôuñay vaøhieñ nay Chành phucom giöññöõc ngoã nhaøxöa kia Washington ñoã mua cho meï ôu Moã baølaõ ñöõc thueãcoi soù nhaø nay maøChành phuñlieñ vaø hañg Vieñ Baù tang. Boán gian cougaù, cao caóng vaøtoam baêng goã trong com giöñnguyeñ veñ nhöñg ñoã dung của cóa chuñ nhañ, tösvaã lôm nhö tuù giöông, ban, gheá cho ñeñ nhöñg vaã nhöñhö chieá löõc ñaù hay cuoán Thành kinh, ñoülaøtrañg thaù của ngoã nhaø cóa maø thoã

---

1. Tâm dích chöõCollege vì ôuMyõchöõnay chànhöñg tröông cấp giöã Tañ só vaøCöñhañ, beñ Pháp không cóu

vôom con phía hâu con trong càu thòuhoa chuúthích thuôuxôa. ÔûHueá càu baøgiöôlaêng, moả buoả saùng phaû lo pha nöôù röa maé, chaâm traøñem leân long sang cuùng; ôủñaây baøgiöônaøcòuphañ söi thay boâng càu bình. Tôøtröôù tôù giöø thay ñoả khoâng bieá bao nhieâu baø nhöng keùtröôù khoâng queñ truyeàn lai cho ngöôù sau càu thuañ giöô hoa ba thaùng khoâng tam, khoâng raõ Lai thañ! Chính maé chúng toả ñã trông thấy nhöng phaû noù raêng, hoa daù khoâng tam, khoâng raõ maø saé chòu sao noả vôù söù tam phaùcua thôù gian maø khoâng phai. Thañ laø phaû ành cùa nhöng baøsañ söù chúng. Càu baøchöa coả, nhöng xuañ saé thôù xôa con ñã...!

Ñieàu lam toả cam ñöng nhañ laø böù tranh Washington quyødöôù goả meñ trong khi baøCui ñõa tay ban pheù lamh trên ñãu con, ngay Washington töøgiaõmeira ñi nhañ chòù Toing thoáng. Công thanh danh toả, àn töømañ khoâng queñ, lo nhaø lo cõa cho àn thân giaø chöôhieù Ñöng Tay naø còukhaù! Ñeñ khi leñ ngoả thuùlañh con nhòumaøveàquyøtrình vôù meñ thì thañ laøhy höù. Vaømeñ ñãõnoù gì? Chae chae cöng nhö càu baøhieñ mañ AỦÑöng, baøCui ñã khuyeñ neñ laý vieñ nöôù lam trong, lieñ cam mañ

caim, nein baocui nhoa tay chuè lamh cho con. Tình meì
thông con thài nhò bien hoàlai lamg...

Trông Trung hoè láy tên baø laømoãi trông nõ
còudanh, roäng lôm, trong còuvõõn töõc khaùai. Hai
moãn ñaè saé ôũñaây laøKhoa hoè vaøMyõthuaã. Moãi
thò vieñ theãn thang chòu rái nhieu saùh hieñ
ñang ñõõc nõu roäng. Giãng ñõõng laø moãi nhaø
khaù, trong còugheácho 2 ngam sinh vieñ ngoà nghe
(só soáôũñaây lên tõu 3 ngam).

Moãi coá tích nõa laø ngoã nhaø xòa của Toång
thoáng Monroe, củng ñõõc Chành phuõgiõõgin nhò
của baù. Chính oãng laøngõõ ñaõlap ra moãi hoè
thuyé maøcủa bañ tañ hoè ñeù bieá döõu danh hieñ
"doctrine de Monroe".

Nhõaãmh hõõng của Giãø sö Leidecker - oãng
dãy tañ ñaây - hieñ saùh baø cho sinh vieñ ôũñaây còu
nhieu cuón veàPhaã giãø vaøoãng củng ñaõnhieu lài
dieñ thuyé veàPhaã giãø cho sinh vieñ vaø củng
chùng nghe. Oãng toũyùneá veàsau toã còuthõ giõõ
oãng seõmõ nõu chuyéñ moãi böã, vì luù toã ñeñ thãn
trõõng laøluù ngheheø neñ không theátáchõ ñõõc.

Thãn máy nõi xong, giãø sö Leidecker xin
phèp ñõa chùng toã ñeñ moãi hieñ tap hò ñeãmua

aên. Tôi này tôi môi thàn nhai yùnghóa máy tôi nói
 nhô trong tai của bạn khi ông sắp nữa chúng tôi đi
 chơi. Nhưng, ông nói, tôi cần phải đi lấy tiền ôi
 Ngân hàng ra nữa Quanh có máy vòng, ông nên
 trở về mua cái thum, giống như máy chiếu như
 của người bạn về qua nữa Ông tho tay ra ngoài,
 chia cho cô ngoài phía trong ngang qua một lối
 trong, tám ngàn phải ông nên viết sẵn ôi nhà tôi
 khác, có máy phải tiền cho ông. Thế là xong, rồi ông
 rồi máy chạy ra hiệu mua aên. Tôi cho nữa, này là
 một cái chơi không phải của Chanh phu mà của tôi
 gia, trong bạn nữa mỗi thứ aên, tôi những cái tôi
 tôi, cho nên tôi gọi tôi lớn, tôi bạn cái, qua
 tôi, cho nên cái tôi nữa ôi, mua, nữa ông, tôi,
 ôi, không thiếu một thứ gì. Chả là tôi mình ít tiền,
 tôi vài thứ thì không biết bao nhiêu tôi nữa
 Tôi chỉ có những thứ làm sẵn, như salad trộn
 rồi, như bánh bông lan con nòng v.v... mua về
 lên bạn là aên ngay, tôi nấu nữa gì hết. Ôi
 Leidecker về trở về tôi này một chiếc xe làm toàn
 bằng công suất và giống như xe nữa tôi con đã
 mất, nên tôi hàng máy chức cái cho khách hàng
 dùng, rồi thùng dùng, tay này xe, chân tôi, mất
 nhìn, ông sang tôi đây tôi này sang đây tôi khách lấy

những thòe baoda mua, ñoõc bao nhieu laobouvan xe, nao banh tay, nao boa, nao cao pheâ rau cau.. Ông kien ñien xong, ñay xe ra choãthai tien, moì ví traivõa roa laohang cuõg võa goi xong. Khap noõc Myõ õuñai couñoõg ñuõc dañ cõ laocouñhoõg thõuchõitien hay tien chõinhõ theanay, chõukhoõg couñhoõg chõinhõm nhõ beñ ta. Rañ laotien loi, giâu caunhañ ñõnh, hieñ nao nhõ hieñ nay, khoõg sõi giâu thaùh, phain vañ tinh khieñ töõi toñ, lai khoi leñ ñai chõixuõng cuoñ chõi mua gianh mua giõc, moì chañ khoalõõõ, theñ moñ cau tien nõñ laocouñañ ba khu phoñ laocou moñ hieñ nhõ vañ. Nhõõg nhaõ õu canh, chæ couñuõñ thang lañ xuõng ñõõõg laomuõñ mua gì couñay.

Veñhaõ trong luõ ñõõ baõlam beñ, Giavõ sõ lañ nhõõg baõ phap ñaõgiaõg õuVoõg cau vañõõc Hoñ Phañ giavõ beñ ay an hanh, ñem ra cho mình xem. Tuy khoõg hieñ heñ, nhõõg vuõ vañh nañ ba cau, mình moì hay Giavõ sõ khoõg phain laõmoñ Phañ töi tañ thõõõg maõlaõngõõõ couhoõ. Tõõñay cho heñ ngay hoñ ay, cau chueñ ñaõ caõg sañ, mình lai thay theñ: chãõg nhõõg couhoõ maõcom couhanh, theãmõñ ñaõõg phuc chõit Vi vañ maõcoãngõñ, cuoñ töi ñieñ trong tay, dõch cho baõõg ñõõc baõ "Phañ

giàu trong mỗi thế giới dân chúng khắp nơi trong Trời
Quang sáng.

Giàu sẽ còn trình cho tôi biết đời này xây mỗi
trung tâm Phật giáo thế giới tại Thủ Đức ở Mỹ
Nhật Bản xong, có hai sông lớn tôi nhất, gần nhà
nhà Nà Lạt, nhà hình chóp cao chóp thấp, cây cỏ
xanh um, lại có sân máy ngoài nhà có thể ở nhà
này dùng cho hợp với nhà. Theo số đời tính, Giàu sẽ
ra mong tôi cầu nguyện cho Phật giáo này tham gia
công việc này và yêu cầu tôi, khi tôi về quê
vào nhà thế này nên mỗi ngày kia, khi Trung tâm
thành lập; Phật giáo Việt Nam sẽ có một ngôi chùa
quốc quốc hoàn toàn trong nhà Thầy về tính
cách ích lợi chung, tôi có thể và sáng hôm sau,
Giàu sẽ trao cho tôi, nên về trình Tổng hội, mỗi
thứ năm một lần về nhà này

Tôi này xin tạm ngừng và sẽ gặp lại quý bạn
trong thời gian.

PHẬT GIÁO ÂU MỸ

*Bài thuyết trình của Đạo hữu Chánh Trí
tại Chùa Xá Lợi 15-1-62*

Kính bạch chư Thượng Tọa, Đại đức,

Kính thưa quý vị đồng bào, quý Ông, quý Bà

Thưa các nhà hiền nam nữ

Nhờ chỗ Thông tòa, Ngài Như Lai và quý vị đồng bào, trong khuôn khổ chương trình trao đổi văn hóa, môn sang thân như Myōneatōiyūtō muốn quan sát hay khám cứu các luận mỗi phương diện nào của xã hội Myō Trōtō tòa, nhờ thông với tòa và về sau này, nhiều nhà và như các giới nhờ khoa học, kinh tế, giáo dục, báo chí, tôn giáo, v.v... những môn hay sẽ nhờ môn nhờ tòa, chúng những ông Việt Nam mà còn nhiều môn khác trên thế giới.

Duøñaõnhaän lôù vôù tö càùh càunhaän, toâ khoâng queän mình laømoá Phaï töùcoutraùh nhieän hôp söù cung nhöõng baä couchí lôù trong hai giôù xuaá gia vaøtaï gia, ñeàchaän chanh vaøtaï boá cho moá Nãb cuâ dân toá. Vì vậy chöông trình quan saù cuâ toá ñaõgồm maý ñieän chính sau ñây:

1. Tiep xuù vôù càù toáchöù, càù giôù Phaï giaø ñeà tìm hieäu ñöông loá toáchöù vaø söi sinh hoaù cuâ hoï
2. Thaêm càù Nãi Hoä ñöông couday Khoa Trieá hoä Ñöông phöông, tiep xuù vôù càù vò Giaø sö.
3. Thaêm càù Thö vieän coutang tröökinh saùh veà Trieá hoä Ñöông phöông, tìm toá vaø ghi chuù nhöõng kinh saùh quyùbaù xuaá baù ôù haù ngoaï.
4. Quan saù càù cô quan töøthieän xuaá hieän cou tính càùh toá giaø.
5. Tiep xuù vaø neá thuaän duyeän, tham khoaø hoaë thaø luaän vôù nhöõng cấp laøh ñaõ toá giaø veàvañ ñeàthoàng caùm laøneà taung, theo quan ñieän toá, cuâ tình huynh ñeà trong nhaän loaï.

Những mũi phiêu áy, toả ãi là ãi lãit thõc hiẽn
trõn veãn, trãu hõn hai thãng ãi tõsthanh nay sang
thanh nõi Tuy nhiẽn, phãu nõi rang chõng trõnh
thãnh vieãg củã toã cõn nhiẽn khuyẽt ãiẽn mãsõu
chuyẽn trãuõh củõng nõi riẽng toã khõng tãu nãu
trãnh khõu lũu soãn thãu. Phãn toã thì xõulãi queã
ngõõõ, toã lãm sao biẽt heã nhõõng nhãn vãẽ toã
muõn gãp, nhõõng cõ sõu toã muõn thãnh, cõn sõu
chuyẽn trãuõh thì ããy lãu là ãi ãi tieãn hõi thãu mõi
chõng trõnh cõn nhõõng ãiẽn nõi toã võu keã Noã
vieẽ tìm cho ra nhõõng toã chõu Phã giãu rãu rãu
trong ãn thãnh õukhãp nõõu Myõroãg lõm, lã mõi
cõng tãu rã khõukhãn ãõã võu hõi

Treãn ãõõõg veã toã ãã ãi ãi ngãõ AẤu Chãu, trãu
qua nhiẽn nõõu vãsthanh ãõõõ nhõõng hoã Phã giãu
õu Luaãn Ñõn vã Pari. Dõõu trõõ AẤu, nhõõng hoã
ñõõg củã toã khõng ãõõõ nhiẽn, vì thieã ngõõõ
hõõõg ããn vã mõi giõõ. Do ããy mã toã phãu ãn hãn
khõng ãiẽn ãõõõ võu Phã giãu Bã quõã, Tãy Ñõu,
AẤu quõã, vã Yũ Ñãi Lõi.

Tuy chuyẽn ãã ãõõõ, toã ãã cõu ãõõ, treãn ãã Myõ
cũõg nõi dõõu trõõ AẤu, chõõg kiẽn bãõg mãt, bãõg
tãi, nhõõng sõi vieẽ ngoã chõõg trõnh, nhõõg

khoâng phaû khoâng boá ích cho kinh nghiẽm baûm thaûm cuõng nhõ trong nhiẽm vui phũng sõi Phaỉ Phạp. Lai con nao phong tuừ, tạp quàm, nao phong camh hõu tình cuâ thanh thò, thoân queậ tại caũnẽu laonhõng nĩeủ ñaùng keạ nhõng cuỉ xin chõ Thõõng toả, Ñaỉ ñõu vaosquí lieủ vò mieủ cho, ñeatoả còũnuủ thõõ giõs trình bay nhõõng nhaỉ xeủ veả tình hình Phaỉ giaò xõngõõ.

Tuần tõi theo bõõu laõng du, toả seõ ñeảcaỷ ñeủ Hõõng Camg, Myõ quoaỏ, Anh quoaỏ vaos roả heủ laos Phạp quoaỏ.

Tại Hõõng Camg, keảcaũtrung taûm thanh phoảvaos vung ngoải oảCõủ Long, toả ñaõ ñeủ thaûm hai Hoả Phaỉ giaò vaos 4 chua. Treủ ñaủ Myõ toả ñaõtieỷ xuừ ñõõc vủ 8 Hoả vaotreủ mõõc Chua, tại Anh quoaỏ, 2 Hoả vaosủPari, 1 Hoả.

Camh tõõng chung cuâ toả nhõ sau: Phaỉ giaò õủ Hõõng Camg, mả chi nhaủm cuâ Hoả Phaỉ giaò Theágiõủ, cõũtheảvủ nhõ nhõõng hom non boả cõũnuủ cõũkhe, cõũtong cõũbaủ ñaỷ mả laõ tieủ, nõimả vaos maủ nhaostranh, nhõng khung camh laosmả ngoả nhaos boả beủ cõũvaủh, khoâng nhõ nhõõng nuủ non thaủ vủ camh thieủn nhiẽn, bao la, khoảng ñaủ. Trõõvung

ngoại oạ của chùa ở trung tâm Hồng Kông nên
 nên thiết lập trong những tòa nhà là một
 ta quen gọi là building, hoặc ở tầng thượng, hoặc ở
 tầng dưới. Nếu không có người giữ, thì
 không ai dám đi vào tìm nên. Những cái
 này, lại lưng của khách nên nên thay đổi bằng
 một sự sống thích thú sau khi bước qua
 những cửa ngõ trong Chùa. Khi nên chỗ
 những tòa và quý lễ và đồ đạc, là một
 phòng giáo sư Trung Hoa và chúng ta, có
 nhiều niềm vui nhau nhờ thế. Khách nên
 huy hoàng, trang lệ và sơn ảnh cho, cần
 tinh vi và thế sự thanh khiết. Hoàn cảnh
 của hoàn cảnh của họ nên nên ít người
 không làm sao tránh khỏi.

Ô! Myō thì còn một nên Phải giáo Myō
 quốc. Những Hoa, những Chùa nên gặp, phần
 của người Nhà và người Tam còn Myō thì.

Về tổ chức Phải giáo của người Myō da trắng,
 tôi cần biết nên có hai: Hoa Liên Hội Phải giáo
 Hoa Thành Nên (chưa có từ rồi và nên nên
 việc ở nên. Ở. Số nên nên của hai tổ chức này,
 cũng nên nên Myō da trắng tham gia của

chờ do ngồô Nhaï hay Trung Hoa chuûtrông, vãn com ít, choãñoâng laén chõa quaùtraên ngồô, choã ít thì ñõava chũ. Moï nhaï xet quan trõng: chæcou ngồô Nhaï vaøTaï môi couchua, nhõng thõõng laø nhõõng ngoã chua "lai cañ" thieá veùAÛÑõõng, com nghi leãthì bò "Myõhoà", nghóa laøbaé chõõ theo cau nhaøthõõTaï giaò (protestantiste) maõñaõ maõhaù, maï haù cau tính cañ thieãng lieãng cuã loã taù tuõng AÛÑõõng. Vaý Phaï giaò õuMyõ ñõá vôù toã, laømoï Phaï giaò bieã töõõng.

ÔÛAnh, õuPhap, toã chõa gaõ moï ngoã chua. Truï sõucũ cau Hoã laønhõõng toã nhaølaù chung ãy vôù tö gia, hoã an mình sau hai camh cõa hanh lang cuã ãy nhaømaë tieã, ngoã ñõõõng cau. Hoï cuõõ couBaù ñieã, treã thõõ töõõng Phaï theo kieã Tích Lan, Thaù Lan, võõ ñõu trang nghiãnh nhõõng thieá cau khoãng khí sieã phãm, huyeã dieã cuã chua am AÛÑõõng. Tình traõg aý do quan nieãnh cuã ngồô Anh, ngồô Phap gaý ra. Ñõá vôù hoï Ñõu Phaï laømoï vò Giaò chuù moï vò Ñãõ sõ, moï nhaøHieã trieã, moï baë Thaùnh nhañ, vaøchæcouthéa thoã. Vì vaý, hoï kình nhõõng khoãng toã sung nhõ chũng ta, hoï tin õugiaò lyùmaøkhoãng tin õusõgia hoã

huyền bí. Phải giao củi hỏi rai nhe phải nghi lễ ma rai năng ôphần tham kha, hơ hơ. Vậy Phải giao ôuA la Phải giao chuyên hơ Phải.

Mỗi năm chung cho ba nôi (Mỹ Anh và Pháp) lao trong hàng ngũ Phải tộ hơ giân nhiều bao nhiêu thôi hành giá út bảy nhiều. Hành giá nôi ôu nây la nhõng Phải tộ cò quy y, giõ giõ vớ hơ tình trau giao thân tâm bằng nhõng pháp môn trai giõ, tòn thiên.

Mỗi năm chung nôi lao giao ly Ñai thõa con rai ít ngõ bẻ vớ tu theo. Neú không cõ nhõng có giá củi Thiên tông Nha Bm thì chõa chẻ, ngay nay, cõ số Phải tộ Mỹ ma tõi ñã gặp ôu ñe nha Thiên Vi. Cõng õõ se ba: "Phải Tòn ñõ cõng cõ thiên tín da trõng vớ!". Vâng, tõi không chõ ñe nay, nhõng hõ bò cõ vò Tâm Tâm củi Nha lam lã hõng, khiẽ hõ không kha bao nhiêu tín ñõ củi Tâm giao. Ôu Hõ Lie Hõ Phải giao Pari, nhiều nha vớ ñe khiẽ ñõ thu ñe vớ tõi la hõ chõ bẻ gì ve Ñai thõa.

Neú ngõ ñõ Nha cõ lo ñe tie xa qua mõi, nghõ la theá gian hoà hình tõng củi Phải giao, phõ nhìn nha hõ rai cõ cõng trong vie gio gio Bo

trên nhà Myō Cō quan tâm đến câu hỏi là Hoa
 "Buddhist Church" mà trụ sở chính nằm ở nhà tại
 San Francisco trong một ngôi chùa khoảng từ 70
 năm nay. Hội hiện đang hay sắp làm lễ kỷ niệm
 tại trụ sở Chi nhánh New York, mà hội gọi là
 Buddhist Academy. Phải giáo Nhà Bần sẽ gọi một
 Phải nào ra ngoài và nhiều nữa cũng đã
 nữa mới tham dự cùng với câu hỏi Phải giáo
 trên nhà Myō

Ôi Anh và Pháp, vai trò gieo giống Tō bi
 thông đạo cho Nhà này Tích Lan thuở Nền nay
 để hiện: Tích Lan xưa kia là một nước của Anh.

Ngôi Nhà, chúng những hoạt động nhiều
 trong chùa chiền, mà còn trong câu Nhà Hồ nữa
 và Văn này. Trong này có đại Triết học Nền
 phong và Phải giáo là có một câu Giáo số Nhà
 và những sách về Phải giáo, nhà là về Thiên tông
 của Nhà số Suzuki, là những tiếng chuông làm thờ
 tnh nhiều như học giáo Ái hōm của Nhà số lan
 truyền đến Ái Châu; trụ sở của hai Hoa Phải giáo
 Luân Nôn và Pari này có ảnh của Nhà số mà hội
 trong ngang hàng, nếu không hôn, di ảnh của
 Pháp số Thái Hồ là ngôi Trung Hoa.

Ngoài những hoa và chua kết trên, ôu Nôu Ôu và New Jersey, tôi còn nên thêm ba ngôi chùa của cầu và Lạt ma Mong Coat năm 1967, 7 năm nay. Mỗi nơi nên có giáo duy trì, những Phật giáo Tây Tạng, theo tôi, không những vô tình, không nói bằng những ôu Mỹ bởi lẽ qua thiên văn ghi lại và thành bí.

✧

Chỗ Thông Tòa, Nãi nội và quý lễ và nào nghe qua tình hình và sự tiến bộ của Phật giáo Âu Mỹ cũng là chỗ Thông Tòa, Nãi nội và quý lễ và những mục đích của quan trọng và sự tiến bộ tin và sự hoạt động của mỗi nơi.

Vấn đề, tôi xin thưa: tuy không còn những con số chính xác, tôi tin rằng dân ôu Mỹ ôu Anh hay ôu Pháp, con số Phật giáo chính thức chưa bao nhiêu nữa với cầu nội Phật giáo Âu Âu. Do vậy, sự hoạt động của họ không có gì mạnh mẽ của dân mỗi nơi nên có giáo trong phạm vi của họ của mình. Hoa Liên Hữu Phật giáo Hoa Thành Nội, cầu sự hoạt động tinh thần nhiều hơn và của, cầu cầu Tòa Nãi sự Tích Lan, Miền Bắc, Cam Bốt, nâng và những việc làm mỗi Trung tâm Phật giáo Quốc tế

taï moá khu ñáá máý chuë mañi maø Giàu sô K. Leidecker, Hoá trôông, còuñôa toá ñeán xem. Thiêñ chí cuá hoï thaá ñang khen, toá chà ngái cho hoï ôu choälör bá tung tâm.

Soá löông lao nhö vaý, nhöng ñöng veà mãe phain, chùng ta phau nou rang söi chinh phuë cuá Phaï giàu lao moá kyøcoâng. Toan soángöôö AÁ Myø theo Phaï ñeán laøbaá trí thöu hay ñai trí thöu, cuöng neán. Sinh trôông ngoaø hoan camh cuá Phaï giàu vaø trong khuôn khoácua moá toan giàu khai ñaolaâu ñöu aên saù vaø tâm hoàn cuá dân toá hoï nay hoï lai höông veàphöông Ñöng, cuí ñaù ñöa tay höng láy gioï cam loaPhaï pháp, cöuchæáý quaúquyeá không phau cöuchæcuá nhöng ngöôö meátín hay tham lam, soáng muoán giâu sang, thaù mong lên Thiêñ ñang maø không keá nghieä baø. Lao ngöôö trí thöu, hoï không theatin nhâm ñöôc. Hoï cuöng lao ngöôö saùng suoa, töi do, ñöa lap, cho neán gap Áüh saùng, Giâu thoat vaø Töi ñöa cuá Phaï pháp lao hoï phuë ngay. Huóng chi Phaï giàu rá lao thöc tieñ, ñieù gì Phaï daý, con ngöôö ñeán cöukhaunaeng lam ñöôc, maøcöu lam lao cöukeá quaú không lam không keá quaú ngöôö khoa hoë lam sao không nhañ. Theán vaø ñöucaù söi

kiến maonhiều ngổn bết laoheãKhoa học tiến thì
 toàn giao lưu, những năng này, Khoa học càng tiến,
 Phải giao càng nỗ xông minh, cho nên nó mỗi
 học giáophông Tây dầm câuquyết rằng trong Phải
 pháp còuchờa sản những nguyên lýcần bản của
 nên Khoa học hiện kim.

Vậy cái ít của Âu Mỹởkhông nên nỗ coi nhỏ
 mỗi thếyếu của Phải giao. Trau lại nỗlao mỗi sừ
 mãnh còu thế trong mỗi tông lai maochúng ta
 nên thấp hống khám nguyên cho nỗ ngã
 ngu, xoay chiea nỗ hống thế này nhân tâm.
 Thái vậy, vẫn mệnh nỗừ nao cũng do những như
 này tổ tông leo lại. Cười cười maing ném tôi do
 trờừ cho Pháp vào Âu Mỹ sau cho cười chầu khải
 trên thếgiới, nàybung noasau mỗi thời gian dài
 này tổ tông của hàng triết gia, trí thừ. Cười
 cười maing tinh thần, toàn giao veasau này ôu Âu
 Mỹ cũng sẽ do những Phải tởu hay những ngổn
 bản học giáoda trảng gieo ma. Nỗừ nhỏ vậy,
 thếgiới sẽ sống trong giao ngoạ tởbi, nhân như,
 ngổn lờa chiea tranh do ngu si, àu này, tham tam,
 thu ha, sẽ lữn bại nên tam ma. Tiến này của
 nhân loại, này ông ôu ngổn cõa của nguyên tở

naêng maonhìn, thaã laomòt muonhông không phaũ không còuvaõ tia hy vông.

Trong hy vông aý, con nhaø Phaã ôunöôù Vieã Nam chòu aãn Phaã hoà gàn 1.800 naên, seõlaøn gì? Không noù ra, chaé moã Phaã töũñeàu thaý nhöõng boãn phaãn thiêng lieêng ñang chòu ñôi mình. Neãn chaãn döù nhöõng yùnghóa thieãn caãn, ích kyù thoã maũ, huøng còuvaõtöi toãn maøngouxa hôn, hieäu roãng hôn, laøn to hôn, không phaũ cho mình, cho ñoãn theãmình, cho chua am mình, maø cho Phaã giaø Vieã Nam, ñeãgòp phaãn höũ hieäu vaø coãng trình xaý döng moã theãheã ñaõ ñöù môũ, theo chieäu höõng moã Phaã giaø canh taãn vaøhöp thöũ.

Ôöù vông aý laøn cho toã lieãn töõmng ñeãn vaãn ñeã hoã Phaã, chùng ta không theãnoù hieãn nay chùng ta còumoã neãn Phaã hoã xömg ñang vöù 18 theãkyù quy y. Gòp heã kinh saùh trong toãn quoaẽ, chöa aẽ ñaõxeõ ñaý ñuũvaø moã gòu cuã caù Khu Phaã giaø ôu nhieäu Thö vieãn beãn Myõ Vöù hoã phaũ keã soã muoãn, goãn nhieäu thöùchöõ Pali, Sancrit, Tây Tạng, Hàn, Nhaã, Mieãn Ñieãn, Cam Boã, Thai Lan, Anh, Pháp, Ñöù... Chæ còuthieäu kinh saùh chöõ Vieã. Ôũ Thö vieãn Quoaẽ hoã Myõ (Hoa Thønh Ñöã), còumoã

hàng tu sĩ lập nối liền nhau, trong chòi nòng Tam
tăng Kinh niên bằng quốc ngữ do các Chính phủ
Miến, Thái và Cam Bốt gửi tặng. Phải gửi về Việt
Nam khoảng một năm ngoài này, ngay nay chòi Tam
Tăng Kinh niên bằng chữ nôm như Cầu thang, tuy
chúng ta còn hôn ngữ, nhưng vì số học chòi một
tách chòi chu này và ban thờ ông khắp nơi, chúng ta
còn kèm ngữ rất xa về mặt tu học

Chúng ta xin chúc đời buồm thuyề trình hoàn
nay ô nhiễm, hy vọng tại các nước mô một và noi
qua sẽ sớm thanh sạch.

Nam mô Bồ Tát Thích Ca Mâu Ni Phật

PHÔNG VẤN ÔNG MAI THỌ TRUYỀN

*Phó hội Chủ tổng Hội Phật Giáo Việt Nam
về cuộc viếng thăm Hoa Kỳ của ông*

Boston (12-9-62) – Ông Mai Thọ Truyền, Phó Hội Chủ Tổng Hội Phật Giáo Việt Nam, tuyên bố cuộc viếng thăm Hoa Kỳ của ông là "một thành công lớn lao và một tình thân".

Nhà lãnh tụ Phật giáo nhân thế rằng: "Tôi rất ngạc nhiên và hoan hỉ khi thấy dân chúng Hoa Kỳ rất quan tâm đến những sự vật, tổ tông, và triết lý của Phật giáo". Tuy nhiên tôi thấy ít người Mỹ là tín đồ của Phật giáo, ông Truyền vẫn nhận rằng một số dân Mỹ rất có cảm tình với Phật giáo.

Và lãnh tụ Phật giáo ở San Francisco cũng kể về cuộc viếng thăm Hoa Kỳ trong 6 tuần, nói rằng ông có dịp hội kiến với các vị lãnh tụ tôn giáo và các triết gia, cũng viếng thăm những trường đại học

vaøthö vieän ôûmieän duyeän haù phía Ñông vaøcaù ñoà thò mieän Trung Taây.

Tại Boston, ông Truyeän ñaõgaø Bàù số Dana Mc. Lean Greeley, Chuùtòch Hiệø hoã Vuõtrui Duy nhaã Thaän giaø (Unitarian Universalist Church) thuoã Baé Mỹ vaøcaù hoã giaùdanh tieäng, caù giaø số trieã hoã ôûÑai hoã ñoõng Harward.

Tröòu khi rôù ñaây ñeátôù Ñai hoã ñoõng Yale ôû New Haven, tieu bang Connecticut, ông Truyeän ñaõ pheâbình nhö sau, qua trung gian của moã thoäng ngoân vieän: "Phaã giaø laøñaõ lyùrieäng bieã của AÛ Chaùu cuõng nhö Cô ñoã giaø ñoã vôù AÛ Chaùu vaø MỹChaùu; khau naø côm laømoèm aên caên bàm của caù dân toã AÛChaùu, côm bàm mì laømoèm aên caên bàm của caù dân toã AÛ Mỹ.

Ông Truyeän nhañ xeù raøng: Dân Ñông phöông vaødân Taây phöông chöa heàchoäng choi nhau bao giöøvì söùthích öa côm hay bàm mì, thì chaé chañ seõkhöng bao giöøcöùsöi xung ñoã veàvañ ñeátôù giaø; tại caũñeù còutheãhòp tại vì hañh phuø của nhañ loã".

Ông nhañ mañh: "Cô ñoã giaø laý nhañ aù laø caên bàm, Phaã giaø laý töøbi laø goã: khau nhau chà

ôudanh töð. So saùnh Cô ñoá giàø vòu Phaï giàø ông Truyeàn noir: "Toá coucaùm nghó raèng nhöng lôø daý cuá ñaáng Christ ráf gaàn guï vòu Phaï giàø".

Caùm töông cuá ông Truyeàn laø Phaï giàø ñaõ cou ít nhieu tién boã tai Hoa Kyø Ông ñan coutröông hõp Ñaï hõc ñöông Wisconsin ñaõ laø ra vaøn bang Taán só veà Phaï giàø cho ngaøh hõc chuyeån moãn ñou

Moã daù hieäu nõa cuá söi pháù trieån Phaï giàø ôu Myõ Chaäu maø ông vieån dañ laø döi àm cuá Ñaï hoã Phaï giàø hõp môu ñaý ôu Cam Boá choñ Honolulu laøm ñà ñieån nhòm hõp Ñaï hoã Phaï giàø naøn 1963.

Khi löu truù ôu New England, ông Mai Thõi Truyeàn cou töu máý thò traån lañ cañ ñeã hoã kieån vòu hai vò hõc giaù vaø trieån lyù gia danh tieång. Tai Conway, tieån bang New Hampshire, ông ñaøm luaån vòu ông William Ernest Hocking, Giàø sö Trieån hõc ôu Ñaï hõc ñöông Harvard. Giàø sö Hocking, naøn nay ñaõ 89 tuoã, laø bañ thaån cuá Thành Gandhi, vaø moã phuï taù cuá Thuù töông Áñ Ñoã Nehru tai caù buoã thuyé trình veà Phaï giàø ôu Luaån Ñoãn. Ông Truyeàn tuyeån boã "Giàø sö Hocking laø moã ngöõ phi thöông, thaï hieån cou vì hõc thòu uyeån baù vaø tö töông thaån tràm. Tuy khoång pháù laø ngöõ cou ñaõ Phaï, giàø sö

soáng cuoã ñõõ gãm nhö ngöõõ tu hãm theo Phã giaõ". Ông cho biế theãn rãng Giã sô Hocking rái am hieũ cầ ñãi triế gia Ñõng phõng.

Tại Norwich, tiẽ bang Vermont, ông Truẽn tiếp xuẽ hai ngay vòũ Cõu Giã sô Rosenstock-Huessey ôũtrõng Cao ñãng Darmouth. Ông tháy Giã sô tuy ñãõ 75 tuổ mã "vãn con trãng kiẽ, mã vò thõng thũ cõnhieũ ñãõ hãm".

Cầ thõ vieãn ñãi hoũ ôũ Hoa Kỳ mã ông ñãõ viẽng thãn - theo ông - ñãõ cung cấp "nhieũ nguõn khã cõũ ðã ðã". Ông ñãẽ biế cãm xuẽ veã sũ ðã ðã tại lieũ củ Thõ vieãn Ñãi hoũ ñõõng Harvard. Ông chuỳn hã ñẽn cuõn sũũ củ ông Nagatomi giãng sô tại Ñãi hoũ ñõõng Harvard vã xuã bãm tại Trung Quố trõũ khi chính theã Bãc Kinh leãn cãm quyẽn.

Suổ thõũ gian du hãm, ông Mai Thõ Truẽn rái cãm xuẽ veã sũngõõ Myõ tinh nguyẽn phũ vĩ cho cầ toãchõũ tõ thieãn vã cõũ teã Trong soã ñõũ cõũ nhõõng toãchõũ cõũ teã õũ Chicago mã ông nhãn tháy "mũ tieũ hoã ñõõng chính yeũ củ cầ nhõũ Tin lãm vã Thieãn Chuã giã cũng tõõng tõ nhõ củ Toãng hoũ Phã giã õũ Vieãn Nam".

Ông Truyền tuy muốn mong môi ràng cầu giới Cô
 nóc giao ôu Hoa Kỳ cũng quan tâm nên sẽ thanh
 khiết của tâm hồn bên trong nhờ hồi nào sẽ sờ
 nên sẽ an ninh của con người bên ngoài. Ông cầu
 quyết rằng: "Nếu tất cả toàn giao nên nóng yù kiện
 ta sẽ qua bình nhữ thì từ hồi nào theo quan niệm
 của Phật giáo và nhữ vậy sẽ có lỗi cho thế giới".

Và lãnh từ Phật giáo nói rằng dân tộc Mỹ rất
 hiểu khải. Ông mong có dịp trở lại Hoa Kỳ là
 ngay hôn nên có nhu cầu giới tiếp xúc với dân chúng
 và nhữ nhiều sự ô cầu thõ việc.

Ông thấy ôu dân Mỹ mỗi sẽ mãi thua nên
 biết. Ông nhận xét rằng tuy hồi ôa làm việc bằng
 máy móc, dùng cụ nên giúp nhữ sống de dàng hôn,
 nhữ hồi không quên thiên nhiên, nên ta ra
 nhữ vô ơn bàng, công việc và hoàn ôu, chông tô
 mỗi tâm hồn thãm mỹ học ôu thõng.

Loã trình cuối Mỹ du của ông Mai Thọ Truyền do
 chông trình tiếp nhữ cầu yếu nhân ngoài quốc của
 Bồ Ngoại giao ba trở gồm có Honolulu, San Francisco,
 Philadelphia, Chicago, New York, Buffalo, Boston, New Haven.
 Cuối tháng này, ông sẽ
 trở Hoa Kỳ nên cầu nhữ ôu Phật giáo ôu Tây Âu.

PHÔNG VẤN ÔNG MAI THỌ TRUYỀN

*Phó Hội chủ Tổng hội Phật giáo Việt Nam sau chuyến
du hành nghiên cứu Phật giáo thế giới*

Sài Gòn (14-11-62) – Ông Mai Thọ Truyền, Phó Hội chủ Tổng hội Phật giáo Việt Nam, Phó Chủ tịch Hội Phật giáo Thế giới và Tổng thư ký Hội đồng Hòa Giải Phật giáo Việt Nam, vừa trở về Sài Gòn sau chuyến du hành vòng 4 tháng nữa khắp các Phật giáo ở Hoa Kỳ và mỗi vào một buổi ở Âu Châu.

Phần việc thân Hoa Kỳ của ông Phó Hội chủ Tổng hội Phật giáo Việt Nam ở Bồ Đào Nha giao Hoa Kỳ bắt đầu trong khuôn khổ chương trình "Foreign Leader Program". Ông khởi hành từ Sài Gòn ngày 12 tháng Bảy, về đến Honolulu (Hawaii) ngày 14. Ông ở lại Hoa Kỳ cho đến ngày 22 tháng 9 để tiếp xúc với các toà chức Phật giáo, các toà chức tôn giáo, thân việc các Tổ chức và các Nhà học hỏi và giảng dạy triết lý Phật giáo.

Sau ñoù trong cung mỗi mỗi trên, ông Phòu Hoã chuũñaõsang Anh quốá, Ñõù, Phaù, vaomõ vaõ nõõù khàù.

Ông PhòuHoã chuũToàng hoã Phaã giaù Vieã Nam ñã ðanh cho chuùng toã mỗi cuoã phoùng vañ veà cuoã ðu hanh khãù sãù vớa qua, nõã dung nhõ sau:

Hoã: Ông PhòuHoã chuũñaõtiếp xùù nhieù Phaù ñoan vaõñã ðieñ cầ toãchõù Phaã giaù Theágiõù, xin ông cho bieã hoã ñãõngó nhõ theãnaø veãPhaã giaù Vieã Nam?

Ñãp: Toã nhañ thấy rằng hoã bieã raã ít hay cầ theãnoù laøkhõng bieã gì veãPhaã giaù Vieã Nam. Ñãy laøloã của mình vì khõng cầtaõ lieã phoãbieã veãPhaã giaù Vieã Nam trên theágiõù. Sõicoũmaẽ của cầ phaù ñoan ñãã bieã Phaã giaù Vieã Nam taã cầ hoã ñghò Phaã giaù Quốá teã chõa ñũu vì taã cầ chõng trìn ñãõ ðanh ñeãcho nhõõng lờ chũù tũng, nhõõng bãm phuù trìn maøkhõng bao giõõñõõc phoã bieã roãng raõ cho nhañ ðãñ cầ nõõù.

Trong cầ Thõ vieã lờ của chành phuùHoa Kyø hay của cầ Ñãã hoã ñõõng, riẽng veãphañ boãPhaã giaù, toã ñãõthấy cầraã nhieù sãùh Phaã của nhieù nõõù trên theágiõù, hoã chính cầ nõõù ñõõgõũ táng,

hoặ Thö vieñ ñòu ñaõ mua. Sàùh bàng tieáng Anh, Pháp, Ñöù, Trung Hoa, Nhaĩ, Ham, Thuũ, Mieán, Tích Lan, Tây Taĩng vaø caù tieáng Cao Mieán, nhöng khoĩng còu moĩ cuoán naø bàng tieáng Vieĩ ngöõ

Rieĩng Thö vieñ Ñaĩ hoĩ ñöông Yale, ôu New Haven, còu moĩ ít sàùh veà Phaĩ giaø Vieĩ Nam bàng Vieĩ ngöõ chöng möi cuoán do Ñaĩ ñöù Quĩng Lieĩn taĩng khi theo hoĩ tröông nay, vaø moĩ soá sàùh veà vaĩ chöông Vieĩ Nam chöng vaø chuĩ cuoán. Nhöng Thö vieñ khàù duø lòm nhö Thö vieñ Quoa hoĩ (Library of Congress) ôu Hoa Thờn Ñoán cũĩng khoĩng còu cuoán sàùh Vieĩ ngöõ naø.

Cho neĩn khi toĩ taĩng hoĩ cuoán "Phaĩ giaø ôu Vieĩ Nam" bàng ba thö tieáng (Vieĩ, Pháp, Anh), hoĩ raĩ thích, vì laĩ ñaũ tieĩn hoĩ còu ñöõĩ moĩ taĩ lieũ, duø toĩn taĩ sô löõĩ, nhöng cũĩng ñuũ giuøp hoĩ còu moĩ quan ñieĩn rõ rang veà Phaĩ giaø Vieĩ Nam.

Trong luĩ taĩng sàùh hoĩ khoĩng còu thì giöõ ñöõ caù baø vieĩ, nhöng nhìn qua caù hình ảnh in mau trong tãp sàùh, cũĩng nhöng luĩ ñaũ thoĩ, hoĩ raĩ laĩ lam ngàĩ nhieĩn veà lèch söũ Phaĩ giaø Vieĩ Nam, ñaũ còu tög àn 2.000 naĩn nay maø hoĩ chöa töĩng bieĩ gì heĩ.

Toã cũng trình bày qua tình hình hiện nay của Phật giáo, và nhân mạnh nên Phong trào chánh hồng, hòng Phật giáo nên những công tác xây dựng xã hội. Hơn nữa chúng ta cũng thấy vì, theo như ông biết, người Hoa Kỳ thông qua các công tác thiện, xã hội.

Hỏi: Xin ông Phó Giáo sư cho biết hiện tình Phật giáo tại nước ông gần đây có đang tiến triển.

Đáp: Vâng, trong lúc du hành, tôi đã thấy sự chuyển biến quan trọng về hiện tình Phật giáo của nước ông. Tôi sẽ nói về tình hình của Phật giáo tại Hoa Kỳ Anh và Pháp gần đây nói tôi chuyển biến.

Tại Hoa Kỳ người Mỹ gốc Trung Hoa và gốc Nhật theo Phật giáo gần đây cũng có người Mỹ chính tông hay gốc khác theo Phật giáo cũng rất ít. Hơn nữa trong những thành công như Hội đồng Hữu Phật giáo ở Hoa Thành Mới (Washington City Friends of Buddhism) hay Viện Phật giáo Hoa Kỳ (First Zen Institute of America) ở New York. Viện này gần đây mới tổ chức theo lối Nhật, tuy rằng có hai Ban trò chơi của hai hội trên toàn người Mỹ

Hội đồng hữu Phật giáo mới lập những năm gần đây sẽ ủng hộ của các Tòa Nhà Sùng Miếu Phật,

Tích Lan, Cambodge, Lào v.v... Hoà đồng truớc mỗi công trình vĩ đại, thiết lập mỗi Trung tâm Phái giao quốc tế ở Hoa Thành Nội.

Hội này chọn nơi nào, hiện nay hội đang công tác ở nhiều nơi, so sánh không phải là ít, cả trên Mỹ kim. Hội này mở các nhà ở Phái giao, mỗi nhà sẽ làm mỗi ngôi chùa theo kiến trúc của các nhà ở trong khu vực.

Tổng Hội Phái giao Việt Nam cũng nhận được mỗi một số của hội các nhà ở Việt Nam ủng hộ kế hoạch và làm sao để Việt Nam có mỗi ngôi chùa dù như Tòa nhà sang trọng nếu Phái giao Việt Nam cũng góp một phần không nhỏ trong công việc. Hội cũng dự kiến làm vào năm 1963-1964, Việt Nam sẽ tham dự Hội chợ Triển lãm Quốc tế tại New York, và sau khi hội chợ triển lãm chấm dứt Tổng hội Việt Nam có thể xin Chính phủ ngoại giao triển lãm và đồng ý về Hoa Thành Nội xây lại cho nhà ở.

Số Phái ở Mỹ cũng rất ít, không tính nhiều là bao nhiêu vì hiện nay vẫn chưa có mỗi công quan trọng quốc. Nhưng ta không nên lấy làm lạ vì nhà ở Mỹ là của những môn phái Tin Lành và

Thiền Chuà giáo. Phải giáo không phải là một nhà
 có truyền ảnh sâu vào giáo lý Vì vậy số Phải tôi
 theo niềm nghĩa (quy y tam bảo, giáo giáo luật) rất
 ít, còn lại là những người có thể đồng thời do vậy
 nhà học giáo

Hồi nhà này vô Phải giáo do những công trình
 nghiên cứu học hỏi. Và hồi này thấy trong Phải giáo
 những niềm niềm niềm niềm kính phục. Chính xu
 hướng gia nhập của các học giáo này là cho ta
 thêm tin đồng ủng hộ những chân giáo từ của Phải giáo.

Tóm lại, ta có thể nói rằng ở Hoa Kỳ hiện nay
 có một phong trào học Phải đang lên.

Nhiều Nhà học những về Triết học này có những
 giáo giảng về Phải giáo. Tại Nhà học những
 Wisconsin ở Madison có lập bằng Tiến sĩ Phải giáo
 (Ph. D.). Bằng này lập nên một năm rồi - có nhà
 môn Sinh viên theo học hiện nay.

Nhà Phải giáo ở Hoa Kỳ Ở Anh, Phải giáo
 mạnh hơn nhiều. Các nhà có tới 10 nhà Phải giáo,
 ba nhà ở ngay Luân Đôn vô một số Phải tôi theo
 tin từ của họ cho, là 100.000 người. Tuy nhiên số
 người xuất gia vẫn còn ít.

Chính tại Buddhist Society không có một và số nào, cần có số học như Phật giáo bằng sách, tài liệu. Hai mươi hai Pali Text Society chuyên dịch kinh tiếng Phạn ra Anh ngữ Hai mươi ba do một và số Tích Lan đem ra lãnh nhà về phần giáo pháp.

Soá Phật tử ở đây, nhà số là cần học giáo dục công trình nghiên cứu nhà thông hiểu Phật lý Cầu học kia ở đây, tôi không nghĩ thì giới nên không việc thêm nữa.

Pháp quốc cũng có hai Lông học Phật giáo nhà trí tuệ tại 62 đường Lhomond (Ba Lê). Trờ ở đây là một Học hoạt động khắt khe, không tỏ khi tôi La Pensée Buddhique nhìn thấy vì tôi chán nguy ngập về các tang của Bồ Đề nhà La Fuente, Học gần nhà ở đây một cho tôi Thêm một chỗ ở ngay là Bồ Đề ở Loubensry giá qua 80 tuổi nhà ở luôn, không làm gì nữa.

Tôi có một nhà xe chung về Phật giáo của các ba nhà tôi về các Tỉnh thành Phật giáo tại các nhà này, nếu số sách với tinh thần ở đây rất khắt.

Ngôi ở Phật tử ở Việt Nam, Trung Hoa, Nhật Bản, Hàn Quốc, Tây Tạng, Tích Lan xem nhà Phật, không những là một nhà triết gia, một nhà luật lý

moãi giao chuôi AƯNông con chấp nhai Nga vôu tái
 cậtính cật thiêng liêng: chúng ta thồ kính Nừ
 Pha vì Nga la moãi gông Nả nừ hoan toan xai
 tha nẻ cừ chúng sinh koi nôi o làm va tin
 tồmg Nga còkha nmg hoatri.

Con ôuAƯ Myokhaù hám. Pha tồuũnây, vì nẻ soá
 la hỏ giaubie Nga qua sỏ tìm hieủ cànha, qua
 sủn vủtao lieủ, nẻtrng Nga nhỏ moãi ba thảy
 sủng suỏ, moãi nẻ triẻ gia, con kông sung kính
 Nga vôu tính cật thiêng liêng nhỏ ôuAƯNông. Va
 nhỏ the tính cật toan giao nẻbò phai mô

Vì the toa cho rang Pha giao khouanh trồmg
 mañh ôuAƯ Myỏnhỏ nẻthònh hám ôuAƯCha, vì
 sỏ mañh toan giao pha nẻ trẻn sỏ tin tồmg va
 cật bủn thiêng liêng va huyẻn dieủ củ toan giao.
 Hỏn nẻ nẻ Pha rẻ tha nẻ trẻn, ngỏo theo nẻ
 soẻg vôu nẻ ta nẻ hỏn ngoai cật, tồmg thỉc hỏp
 vôu ta nẻ hỏn ngỏo AƯNông hỏn.

Hỏt Xin ông PhỏuHỏi chuỏ cho bieẻ chuyẻn du
 hám vỏ qua nẻnẻm laỉ lỏi ỉch nhỏ thean?

Nẻp: Theo chỏmg trẻn trao nẻ Va hỏn củ
 Bỏ Ngoai giao Hoa Kyỏ chẻn trỏu nẻ nẻ cỏu

nhieu vò ôu Vieã Nam ñöôc môï ñi quan sát veà
ngành chuyêñ môñ cuâ hoï

Hoï ñaõ môï toã nhö môï ngöôö trong giöu Phaã
giaò chöukhoàng phaù laõñai dieñ cho Phaã giaò Vieã
Nam. Toã laõmôï Phaã töüneñ nhañ tieñ ñi quan sát,
vì cöùnghe raèng Phong traø Phaã giaò leñ ôuAẤ Myõ
nhöng khoàng bieá leñ töu möu ñoãnhö theánaø, thöc
teára sao.

Tuy nhieñ duøkhoàng laõh söumañg Phaã giaò,
vöu tö caùh môï Phaã töüvöu nhöõng nhieñ vui trong
Toàng hoã, trong Phaã giaò Theá giöu, toã ñeñ ñañ
cöõg coálam môï vaõ vieã cho Phaã giaò Vieã Nam.

Toã cöudöp löu yùnhieu ngöôö veàsöi hieñ höu
vaøtröông thanh cuâ Phaã giaò Vieã Nam ñi tölönh
vöc thuañ toñ giaò ñeñ söitham döitích cöc vaø xã
hoã ñeacâu thieñ cuõ ñöu theo nhöõg cañ bañ giaò
lyùcuâ Nöu Phaã. Hoï ñaõlöu tañ ñeñ söi cóagañg
duy trì, phaù trieñ, canh tañ, cuâ Phaã giaò Vieã
Nam, trong hoan cañh thieá thoá phöông tieñ, ñeá
thích öng vöu ñöu soáñ möu.

Vöu tö caùh riêng, toã ñaõcho hoïroãraèng Phaã giaò
Vieã Nam khoàng phaù chàcöu vieã cöùng laỹ maøthoã,

Phải tötai gia con phải học hỏi, trau dồi ñöù hành.

Nhân dịp này tôi ñã mua ñöôc một số sách, tài liệu vô cùng nhiều về vấn đề của Asia Foundation trên 300 cuốn. Trong vòng một hai tháng nữa số sách này sẽ về tới. Những sách này, không phải tại Việt Nam không có những phần lớn viết bằng chữ Hán. Một mặt tôi muốn cho những người thanh niên không hiểu chữ Hán vẫn cũng có dịp nghiên cứu giao lưu mà khác, muốn coi người Âu Châu hiểu họ thế nào: cũng một vấn đề ñây ñó nhiều tài liệu nhiều quan niệm, töông cảm thêm sáng suốt.

Phải nói rằng sách loại này tại Anh rất nhiều. Tôi cũng có mua ñöôc một số của Kyvaio chứ cuốn. Ôi ñöù cũng có lẽ ñây những Việt Nam ñang ít người hiểu tiếng ñöù nên tôi không nghĩ tới.

Ngoài những dịp tiếp xúc với giới Phải giao, tôi ñã có dịp gặp gỡ và thảo luận với các ông phải Tân giao. Họ có tinh thần phóng khoáng lắm. Họ ñã cho rằng tuy lao danh töø ngôn ngữ khác nhau, những nếu bỏ đi tất cả chi tiết về hình thức, tinh hoa giao lưu của hai bên cũng nhiều ñiểm giống nhau. Do ñó giữa tôi và các vị này tôi ñöôc gặp gỡ một số thông cảm töông ñể rõ ràng.

Hoài: Cuối cùng, xin Ông Phò Hoai cho biết ông đã gặp khẩu khai gì trong chuyến đi vừa qua?

Nhà: Phải công nhận rằng hồi đó chắc rất khèo. Nỉ nài ngỗ ngỗ ta cũng nôm tiếp nóng nhiều va nôm giỗ nôm khác.

Trong việc giao dịch ở San Francisco và Washington cho đến khi rồi Hoa Kỳ Bả Ngoại giao còn cho tôi mỗi ngỗ thông ngôn. Ông Clifford Grayson, mỗi lui số ở New York vì hoãn nhũ qua học bên Pháp, nó tiếng Pháp rất khẩu lao thông dịch việc khéo ở Bả Ngoại giao Hoa Kỳ La ngỗ lạnh lùng, thông hiểu và triết lý tôi giao, nên ông Grayson đã dịch để đàng. Ông ta với tôi nhờ bằng với hình.

Về thời phần tôi cũng không gặp khẩu khai máy. Theo nhờ ông biết, tôi ăn chay ở Hoa Kỳ hay cầu nôm, rau củ rất nhiều, chất rất ngon hồi không còn hững mồm ăn chay nữa biết nhờ tông, chao ở Việt Nam.

Tôi còn chụp nhiều hình (slides) nên hôm thôi nôm tôi sẽ đem chiếu trong buổi nói chuyện về chuyến đi này với Phái tôi

THƠ GỎI VỀ CHÙA

T h o a q u y u b a n ,

S à m g n g a y 27-7-62, G i a o s ơ K. Leidecker l a i x e
 ñ o a c h u o n g t o a t r o u v e à H o a T h e n h Ñ o a ñ e a ñ i t h a m
 T h o v i e n Q u o c h o a (Library of Congress).

N g o o u h o o n g ñ a o ñ o m c h u o n g t o a o u c o u c h a m h ,
 b a o ñ o u l a o T h o v i e n l o m n h a t t h e a g i o u . L o i n o i a y c o u
 l e k h o a n g n g o a . C h a n g n h o n g l o m n h a t m a o c u n g c o u
 t h e a l a o ñ e p n h a t . K h a u h k h o u n e m l o i t r a m t r o a t a m
 t h o o m g k h i c h a n d a m l e n c a u h a m h l a n g l o u ñ a u c a m
 t h a c h ñ u u m a o v a o m a e c h a m v o u n h o n g t o o n g ñ o a n g
 k h e o l e o , v o u q u a n g c a m h h u n g v o t i e u b i e u b o u 52
 c o a t r o m h a i n g o o u o a n b a n g c a m t h a c h Y U Ñ a i L o i ,
 c h a m t r o a r a t m y o t h u a t , b o u c a u n o u v o m o u g i a n
 c h a m t r a n g h o a n g b a n g n h o n g h i n h c a m g a c h m e n
 ñ a p v a n g t h i e t v a o b o u h a i c a p t h a n g c u n g t o a m ñ a u
 c a m t h a c h ñ o a l e n t o n g l a u t r e a n .

Thờ việñ ñõõc khôñ côñg naén 1886 vaõñeá naén 1897 môñ hoam thanh. Nhõng vò Giãm ñoá ñhài tieñ ñhãcòtõõnaén 1802, vì Thờ việñ hieñ nay ñhãthay theácho mõi Thờ việñ buoá læp quoa ban sô.

Cuá baù nháí ôügian phong chành roñg theñh thang læhai quyẻñ Thành kinh (Bible), long trõng ñhã trong hai tuúkinh goáquí. Mõi cuoá daõ ñhã6 táé, ngang 4, toam bàng chõõLa Tinh. Cuoá trõõu do Gutenberger, nhaõsàng læp khoa áñ loát, in trên giáy day xỏp, táì Ñõu quoa naén 1456, bì ñhõng bàng da lõn thuoá. Naén 1956, Chành phuñMyõñhã læm lækyúnieñ 500 naén sõtoán táì cuá Thành kinh nay mảchành phuññhãboúra mõi soátieñ lõm mua læi cuá mõi ngõõõ Hoa Lan. Cuoá thõnhì lætàù phañ chep tay cuá mõi ngõõõ voádanh, rong raõ15 thàng trõõng, tõõ 4-4-1452 tõu 9-7-1453, táì thanh Mayence (Ñõu quoa). Do OÁ Lessing hieñ hoá naén 1955, quyẻñ Thành kinh sau nay læmõi công trính tuyẻ táù, chõõroõrang vaõkheù læõ nhõ in.

Xem chõa mãñ nañ læOÁ Cecil Hobbs, Trõõmğ Khu Ñõñg phõõng ra ñhõm vaõ trong. Trõõu tieñ oñg cho xem phong Mũc lữ mảchùng ta cõtheáví nhõ mõi hieñ buoñ to, võñ nhõõng daỹ tuúhoá sæp

thanh không biết máy hàng, trong mỗi gian phòng rộng nhỏ mỗi cái chõi nãng hợp, vì nãu nãu cũng cùngööi vào ra, lui tõi, nãng cõnẽn vào trãm. Ông giãu thích cho biết cãnh tra mũc lữc, cãnh ghi theu möön sũh. Theo Ông Hobbs, Thõ viẽn cõutũ cáu13 triẽu sũh, chia trõõtũ hai nõi, mỗi chãmh, mỗi phũi mũu cáu sau này, và nõũ liẽn nhau bõu mỗi ñõõng hãm phía trong, ñẽ trãmh cho khũh khõu trõu ra phía ngoũ vàvõõĩ ngang mỗi phõõng ñũu xe cõũ

Vì sũh nhiẽu, chõũ rộng nhỏ theũ phũi gãũ 3 ngũn nhũn viẽn, cõucũ thõũ mãy trõũ lõc, mũu lo kham mũi viẽ, nhũũ lũ viẽ tìm sũh cho khũh möön. Thõ kyũPhõng tiẽp nhũũ theũmöön sũh cõu ngoũvũ nhõõng con soũghi trong aỹ mãbiẽ sũh õũ Khu nũ cũ Thõ viẽn chãmh hay phũi roũ dũng mãy mã ñõũ theũ ñẽn Khu sõũquan. Tũ ñũũ cõu ngõõũ nhũũ, cõungõõũ lõũ sũh, ñẽũ theũvũ trang trong, bõũvũ nhõõng cáũ bao vũũ, cũũ lũũ cũũ thũũ. Xõng, 5, 7 bao bõũvũ mỗi thũng sũũ vũũgiũ cho mãy chũũn xũũng Phõng tiẽp khũh. Khũh chũ chõũõũũ 5 hay 10 phũũ lũũcõũũũ. Ñõũ xõng trũũũũ, sũh theu con ñõõng vũũ chũũn lũũ nũũ mãũtrõũvũũ Khu vàũõũũ ñũũ lũũ cũũũũũ

Ôûphong tiếp khàh nhai theumöön sàh cuõg nhö ôucà phong ñoẽ sàh, không khí êm tòn bao nhieâu thì ôu"haũ tröông", choãcà màý chay huyeãn nàb baý nhieâu. Theá maø saùng tôũ tròa, tròa tôũ chieàu, ngay nay thàng noĩneàu nhö theá

Ñi ñöông hàh, qua Thö vieãn phuĩ OÃ Hobbs ñöa chùng toũ leãn thàn Khu Vaãn hoũ Ñöông phöông, nganh Phai giaò. Tá cáu cà ñöõ ñeàu ñöõ ñai dieãn ôũñaây, tröVieãn Nam maøngöõ ta cò theáthap ñuoá tìm không ra moũ quyean. Sàh Nhai nhieàu nhai, keãñoũlaøTrung Hoa vaøAũ Ñöã Ñieàu lam chùng toũ ngã nhieãn hôn heã laødaý tuĩnong theo kyõngheãnöõ ñhaø trong chöũ Tam Tãng Kinh ñieãn bàng quoaẽ ngöõdo cà Chaih phuũThai Lan, Tich Lan, Mieãn Ñieãn, Cam Boã gôũ taẽg. Toũ thàn öõ sao moũ ngay kia, Vieãn Nam cuõg seõcòmoũ taẽg phai nhö theá ngay hoã xöng ñaẽg hôn trong moũ chieã tuĩsôn maũ ñaẽ saẽ.

Töõ ñaây, OÃ Hobbs ñöa chùng toũ sang phong chuyeãn chuõp aũh cà taũ lieũ quĩ giaũhay maũ kín, vaølam nhöõg baũ sao bàng aũh. Nhöõg chùng toũ không ñöõ ñhep vaø trong, chà ñöõg phía ngoaũ cöũ chaih tröõg nhai vieãn lam vieã, giöũ nhöõg

may mòt laomay mòt. OÁHobbs baù: "Neáú ông còu càn dung sao chep hoac̃ naên möôù trang, hoac̃ cau möá cuoán saùh khoâng com tìm ra, toá xin giup ông vaøxin nòu tröôù laocoâng vieä rái nhanh. Ông cuõg ñöng ngai, ôu ñây chùng toá laon vieä áy rái thöông".

TöøThö vieän ra, chùng toá tai vaø thaên Vöön Baùh thaù, trong cònhöõg nhaolöpp kính, troàng rái nhieàu thaù möá mieän nhieä ñöù. Chùng toá ñaõgaõp lai ôuñây möá soáloù caây coá Vieä Nam, cañh nhöõg khe suoá nhañ taù.

Chieàu hoám áy, chùng toá ñeán chôi vöù hai Ông BaøÑai taùR.M. Burnham ôuArlington, thuoä tieäu bang Virginia, caùh Thuùñoá Hoa Thañh Ñoán ñoä nõä giöø xe. Baølaøngöôù Vieä, con möá gia ñinh trung löu ôuSao Gom, nòu rái giou tieáng Pháp vaø tieáng Anh. Luè áy baøñang laon vieä tai Thö vieän Quoa hoá, ñoàng thöù ñang hoè theám tieáng YÜCuõg nhö ñai ña soáñam baøMyõ baøvöa laon vieä vaøhoè ôungoái, vöa lo vieä nhaøvaølaon beáp. Böä aên chieàu hoám áy, gañ nhö nhöõg böä aên ôuqueânhaø Chính baøñaõñi xuoáng phoáTrung Hoa, tìm mua caù thöù aên chay, nhö töõng, chao, rau muoáng, ñaäu huù

nhà viên đá cẩm thạch, Capitol to lớn, nội thất nhô lên như một quả chuông trong nền đất, cao trên 240 thước tây (800 pieds) trên một cột đồng Thôn tử. Long trong nội thất nay nở rộ trang trí bằng những bức họa sơn dầu lịch sử do một danh họa Ý Nài Lôi vẽ Trong ảnh sáng mặt trời màu sắc kiến trúc cho lối vào một căn phòng, những hình vẽ linh thiêng lại thiêng.

Nhưng cùng một hôm đây, chúng tôi đã vào xem hai Phòng họp của Thượng viện, nhận lời của Nghị sĩ đang nhòm. Công chúng khách; trái tim và lòng nở rộ giới thiệu nhà Nền này ghi và khách sạn cũ, làm cho tôi thấy Phong của Thượng viện sang Phòng Hai Nghị viện, phải dùng những chiếc xe ngựa những hàng bè con, gần như những chiếc xe ngựa không mui cho thuê của Hội chợ

Xem xong, ra ngoài nhìn lại thì thấy Capitol chiếm một nửa thế giới này vì nền nội thất của 8 nhà lộ xe chạy lại qua nhà cũ.

Âm hôm trở lại xong, chúng tôi đến thăm Nhà Kyô niên Tổng thống Lincoln, một vòm ánh sáng đẹp, ngay ngoài trên một phòng nhà khách cao và soi bóng xuống một hòn đảo hình chõng nhái dài gần 50

thөө. Hai hàng cây xanh mööu vaøsum sueâchañ hai ñàù hoàvaølañôi ñi daõ hay ngoà ngaén cânh củi khàù thөө nham. Ñền nay cũng xây döng theo loá La Mã bàng ñàucâm thạch, chãm troákeu leu, mãe tiẻn còutöông ñàucủi Tông thóáng Lincoln, ngoà döa vaø möi chieá gheábanh, mãe may gãn guoá, phãm chieá möi cöông nghò hieán còu

Roá chùng toá ñi thaeñ möi thạch trui kieñ Ai Cap (obelisque), cao trên 180 thөө tay, vuoâng vöu nhöng chãn to, ñàù nhöñ, trong long còuthang may lên gãn tãn chot, ñeá cho khàù nhìn khắp chãu thãm. Thạch trui ñөө tröng giöa möi ñöông củi xanh tö mua, chung quanh goá còumöi vöng ñai cöi cöcủi khoám, trên pháí phö ngay naø nhö ngay náy may chue quoa kyø Ñöng öubö hoàlöp böng anh ñaø mañhìn veáthạch trui khàù thөөöng thөө ñөө möi böu tranh khoutaù phá trí böu mãu xanh củi nöö, củi cây vaømañ tráo củi thạch trui nhö möi muö duö to nhöñ hai ñàù, möi chöc lên trö, möi ñañm xuoáng mãe hoà

Gãn ñöi möi phö tööng tam döng uy vöcủi Thuý binh, tööng tröng bàng nhöñg anh lính thuý ñang nai löng döng möi cöi cö

Trở lại khi trở về Nhà sân Winsord Park, chúng tôi tiến xuống, vào thăm Bảo tàng viện Hàng không. Các máy bay, những chiếc xưa nhất đến những chiếc tân thời nhất trông bay, hoặc thả, hoặc bằng mô hình. Công chúng có thể về để biết chủ yếu nhất chiếc máy bay của Lindbergh, nổi danh với chuyến bay vượt biển Bắc Cực, Ba Lê xuyên Bắc Tây Đông.

Cũng ngày 31-7, vào 7 giờ chiều. Đại diện do Hội Liên hữu Pháp giao toà chủ tọa tại Tòa Nhà số 100 Phố Nguyễn Huệ quyên chu đáo của vô số các nhà ngoại giao này. Buổi họp có mục đích trình bày đổi mới xây dựng mới Trung tâm quốc tế Pháp giao. Để thêm phần hào hứng, Ông Nguyễn Văn Khoa cho toà chủ tọa mỗi buổi triển lãm thu công, vào mỗi buổi vào nhà giờ chiều bằng quang cảnh ngày Pháp năm và Nguyễn Huệ ở Ngõ 100 quang.

Không biết Trung tâm Pháp giao quốc tế có thành tựu chăng, những buổi gặp gỡ hoàn toàn là những buổi họp mặt quốc tế mà tính cách nào cả trên những y phục, nữ trang, mái tóc của phái nữ Giao số K. Leidecker mà nổi bật trên màn, còn Bảo Nguyễn Văn Khoa viện nam nữ Sĩ quan đến

tranh nhau thế nào khác, lúc khai vò cũng nhỏ khi nhào tiếp. Tiếp mỗi lần lao không khí hoàn ấy quào, phần gian phòng tiếp tâm không mấy rộng lại thiếu quạt máy, khiến mình lén khi thấy nòng nằm trong bồn rửa chén.

Queên nói rằng, sau tiếp công, Giáp số Leidecker còn nòng lên cảm ơn Ông Nãi số quan khác vào trình bày đôi âm của Hoà Liên hữu Phải giao mà ông là Hoà trợ công. Nếu gây mỗi tiếng hô công ồm, ông còn một toả lên máy vì âm, nhân danh mỗi Phải tởu Việt Nam, tạm thanh sàng kiến của ông.

Ngày 1-8-62 – Trôulai Trung tâm nằm Quốc tế nghe điện thuyết. Ba điện giao nữa nói nhau trình bày trước mỗi số khác ngoài quốc, nông số 40: mỗi số số, mỗi linh số vào mỗi giao số Do Thái Cung tin ô số hiện hữu của Thông nếu cần ông ấy lại còn những quan nằm khác nhau.

Theo ông số số, Tâm giao (Protestantisme, trong còn phần Tin lành) không có tranh chấp về giao lý những số số biệt lập vì còn những quan nằm riêng. Ông tạm thanh số chia còn giáo Nha số số vào Giáp hoà vì Nha số số không còn tranh nhiều nữa với số số số số tâm giao của cả nhân. Ông

cho biết ông Myōquốc, quyết tội do tin ngộ ông nōōc
 ập dùng triệi nệi mỗi công dân nōōc thông thái
 chọn toàn gia đ mình. Hiện phải của ông có tất cả
 150 nhà thốkháp nōōc Myō tại mỗi nôi, có tất cả
 lớp Thàn học cho tin nōa con ông ở trường học của
 phải thì tuyệi nhiều không có gì dạy về gia đ lý

Ông linh mục môu nầy bằng câu: "Ngộ ông Myō
 thông thông rằng Da Toá gia đ (Catholicisme) là
 mỗi Gia đ học mỗi nạng banh trường trên nầy Myō
 Thái ra, Da Toá gia đ nầy nōōc truyền sang bên dòng
 Franciscain ở theákyúthōu16, ở thời khi Hoa Kỳ là
 quốc. Hiện có 42 triệi tin nōa và có 24 phải
 trên toàn xã đ trong nōōc, 131 nhà banh và tuấn
 san, 400 người san, 12 ngàn trường học, 500 ngàn
 học sinh. Vai trò của Gia đ học là dạy dỗ lành nầy,
 sẵn sàng và thành quả tin nōa nầy học nōōc học
 phụ ông Thiệi nōōc. Nếu mỗi cách khác, Gia đ học
 có bản phải làm cho tin nōa thông cảm với Chúa,
 con những công việc tốt thiệi xã hội chæ là phải
 thua. Tuy nhiều vì phải lành nầy và sẵn sàng con
 chiệi, nên Gia đ học phải lâu năm nên
 những và nầy mỗi xem nhō thua thế gian, những
 rất cần thiệi vì quan hệ nầy nōōc sống cùng nhau, nhō

vaán ñeà lao ñoäng, thò tröông chung (marcheù commun) ôûẤu Châu cháng hañ.

Vò giãò só Do Thái tuyeân boá cañ bañ củ ñã Do Thái laotuyeân truyeàn vaøthöc hiệñ tình huynh ñeãtrong nhân loã. Toäng soá5 triệu dân Do Thái hiệñ ôútren ñã Mỹ ñöôc chia lam hai phãu chãm: baø thuũvaøcañ caùh. Hai phãu nay laĩ chia naen, xeù baý, mã nhòm hoã ñoäng töi trò nhöng tình ñoan keá củ toan theãkhöng vì ñoũmaøgiaim hay mã phãu chã cheõ Cò ñieũ laĩ laø hoĩ khöng cò vò thöông thuũ mã nhòm töi baũ mã Ban Chãp hañh tröng nom mã vieũ còtính caùh toãn giãò. Hoĩ di cò laø nghiệ töenaen 1880 vaøhiệ naen nhieũ then choá quan tröng trong ñöõ soäng quóc gia Mỹ

Tröa hoãn áy, chùng toãn dung böã tại mã hiệũ aen khãusang, do Hoã Löông höũ Phã giãò Hoa Thөн Ñoãn ñã. Ngoãn hai oãng baøK. Leidecker, cò quý"Coã Eloise Clancy, Toäng thö kyù William G. Schlecht, William C. Moore, vaønhieũ vò khãu cung nhöng khãu củ Hoã nhö mã nhaøkhãu còThuỹ Ñieũ rái bieã Vieũ Nam vaøoãng baøNguyeãn Duy Lieũ, Ñeãnhã Coávañ tại Toãn Ñã sòuVieũ Nam. Phãu goĩ baøng Coã vì khöng chöng, chöũ baø naø

cuối trên 60 tuổi. Nhà lao Bao Clancy màu xanh
 phải trải ít nhất 70 năm nữa mới được thả ra tham
 phục sự khỏe và tính tình vui vẻ nhanh nhẹn.
 Các bạn khác cuối năm tuổi ra tù. Làm sao mà
 Phải tôi ở đây toàn những bạn già nhỏ thế? Phải
 chăng, các bạn tuổi và những cô gái thanh xuân
 cho Phải giao la mien gần khu vực trại? Và tu học
 theo Phải giao bắt buộc mỗi nếp sống phải tinh
 hoàn toàn ngược lại với cảm nhận xa hoa, vui thích
 và nhàn nhè của họ?

Cảm lòng tôi của bạn Clancy, tôi muốn biết tuổi
 của bạn Anh thông ngôn của tôi giới này mình:
 "Chết! Những hôm, các bạn không muốn ai biết tuổi
 mình nữa". Nhiều ngày tôi đã biết, các bạn sẽ giao
 những tôi ôn tồn: "Tôi hôm ông chôn chôn" "Cố
 Clancy mà thôi" "Cố phiền".

- Những tại sao ông lại tìm biết tuổi Cố?

- Vì tôi thấy bạn giao mà cảm thấy khỏe, nên
 muốn biết tuổi để mong bạn Bên ngoài cùng tôi,
 tuổi cao tuổi trẻ là một vinh dự và sống đời
 giao la sống đời hôm thân nếu tuổi tôi của các bạn
 như "bà già niên". Lại nữa, thấy bạn tôi rất cảm
 nhận nhận những bạn khác cùng trang tuổi mà

toã ñãõ gặp ngoã phoá máý hoãn nay, leã got ñãng
 nè tay chõng gãý, tay quãý bao lõng thờ ìmõ
 mua õu hiãu veã Ñeã tuõã áý maõ õu Vieã Nam chùng
 toã thì cãu bãõ khoãng ra khoã nhãõ cãu vieã ñeã cõu
 con chãu lo thay, trõõ khi gia cãmh quã ñgheõ hay
 khoãng ngõõõ döõõ goã.

Oã Grayson ra chieã suy nghõ...

T hõa quí bãõ,

Hoãn nay laõ 2-8-62. Chõõng trìn ñi thãõn cãu
 nõi ñãõ thãõ xong. Chùng toã vaõ Oã Grayson ñeã töõ
 giaõ Oã Abbey ñeã ra xe hoã ñi Philadelphia. Vì toã
 cõ ñgõõ tã ñi vaõ phõng Oã Abbey mõi chieã va lịch
 to, töõ õõ ñãõ vui veõ xã ñã tã ñi meõ ñõ õõng vaõ keã
 taxi cho chùng toã ra ga. Mõi õõng Chuõ sõi nõõ ñ
 ngoã cõ ñ khãõ...!

Ñeã phãu lam mõi sõi so sãmh, toã thãý hìn
 nhõ toã hãng nhã chieã xe hoã chùng toã ñi khoã
 ñõõõ sãõ seõ vaõ xĩn xã ñi bãõng xe ñõ õõ hãng õu
 Nhã maõ toã cõ ñ õp dõng hoã ñã ñãm 1958.

kòp càm ôn, anh chàng ãnãnh nhanh nôi "chao ông" roã lai bieán nhanh trong ãnãm ãnãng. Qua ãnãm moã anh chàng "ãnã nhanh" vaø quy ãnãm nã, "voã ãnãm".

Chùng toã – Oã Grayson vaø toã – keã xe ãnã ngay lai Kha ãnãm *Palmer House* laø nôi maø Sôu Tiep taãn ôu ãnãm ãnãm giõo phoãg cho chùng toã.

3-8-62 – ãnãm Hoã "American Friends" (ãnãm hõu Hoa Ky), do moã nhõm *Quakers* ôu Philadelphia thanh lap ãnãm 1917, vôi muõ ãnãm giõu ãnãm nhõng ngõõ ãnãm ãnãm ôu Anh quã ãnãm bõ chính quyã phã tuõ vì choãg lai chieãn tranh baøg caõh tõõ khõõ quaãn ãnãm, ãnãm trung thanh vôi giõu ãnãm baã saũ cuã Chuã Jeõus – Christ. – *Quakers* laø teãn cuã moã giaõ phã Thieãn Chuã, thanh lap ôu Anh quã vaø ãnãm truyeãn sang Myõ quã tõõ ãnãm 1678.

Muõ ãnãm chaõh vaø ãnãm tieãn ãnãm ãnãm, Hoã "American Friends" tiep tuõ hoã ãnãm ãnãm ãnãm thõõ hieãn ãnãm tõõ ãnãm vaø coãg baøg. Nhõõ Hoã maø caõ nhãn coãg ãnãm ãnãm ôu Philadelphia môõ ãnãm caõ xõõng kyõ ngheã nhãn vaø laõn, nhieãn kyõ tuõ xãu trong coãn hõng troã giaũ trí ãnãm xãy ãnãm ãnãm taõ caõ haãn moõ cho ãnãm thõõ nhieãn ãnãm tã ãnãm chaõh trò ãnãm giõu ãnãm ãnãm nhieãn ãnãm ãnãm treãn theã giõu. Hoã coã coã

gánh trong mọi hoạt động công tác xây dựng và phát triển kinh tế xã hội, giáo dục và văn hóa.

Hồi thân về tại quê hương của Ông, ông Tổng Thư ký cho biết Ông không có tại quê hương riêng. Mỗi năm, ba tháng, Ông nộp thuế theo *Quakers* giúp cho 3 triệu Mỹ kim tiền mặt (khoảng 24 triệu bạc VN.) vào quỹ xã hội và các hoạt động (quản lý, chăm sóc, hỗ trợ) giúp đỡ công nhân. Nhiều người ngoài nước theo cam kết trở về quê hương của Ông, cũng thông qua giúp đỡ thêm.

Vào buổi chiều, tôi thân thanh phố trong xe vào thăm sở thăm của ông Edwin Collier, mỗi người năm tháng vui vẻ. Là một ông nhà chúng tôi đi xem Nhà máy điện công suất 100 MW lắp, là nơi làm việc ngoài trời của Hoa Kỳ nộp thuế năm một công khai; mỗi tòa nhà lịch sử khác, nơi họp của các dân biểu và cũng là nơi làm việc của các nhà tiên của Hoa Kỳ và các nhà của Nhà máy điện công suất Nam Bắc phân tranh, mà công nhân phải làm việc với hai công nhân bằng các thiết bị làm việc.

Tôi cũng nói có tích này ra, ông Collier chủ trì chúng tôi vào chỗ nói Công việc công tác là

nhà Hoa Kỳ diện tích 500 mẫu tây. Xuyêên ngang Công viên, êên chây hai con rạch nõôù trong, hai xa lơathêênh thang, con nhõõng con nõõng nõuuhôn đờ ngang thì ñeán không xiết, cũng nhõ nhõõng tõõng ñoàng của càù và anh hung dân tở. Lại nhà laotõõng vang của Thành Jeanne d'Arc, và nõõanh thờ của Pháp ñãõ nghe tiếng gọi thiêng liêng, ra cầm quân baõ veãgiang san ñãu theákyũ15 và ñãõbò quân Anh bắ xõũthiê.

Choãnao không nhàcõa, cây cao bông màu, thì nhõõng thãm cõuxanh "lan tãn chãn trõ" và ñieãm ñãẽ biế thõõng lõu yùkhaùh du lịch laochiế nhã Nhã Baõ trên mõi bãm ñãu, ba phía cõuhoãsen, hoa sùng bao bõ. Mõi tiẽu cãmh trong ñãi cãmh.

Võõn thuìvaõbãùh thãu õũñãũ cũng laũ ñõõ nhã trên ñãũ Myõ Chãu thanh không nhõõng bõõu Thuũ ñõã cho ñeãn cũng cõumõi Thõ viẽn không lạ mõi Viẽn Baõ tang ñõãõãveãTõĩnhieãn hõ, Myõthuaũ và Khoa hõ. Lại cũng nhõ phã ñõng càù ñõãthõ khaù, cõuxõm ngõõũ da ñeãn ñãnhã ñũ nhõõng nhãvãùh gãch ñõũbuõn buõn, nhõõng xõm ngoãi kiẽu (Yũ Ñãi Lõĩ, Trung Hoa) sung tuũ ñũ nhõõng kiẽn trũ laõn lơãtãmh chãũ dân tở của chũnhã.

Ông Collier baô Giao nhà của Vieñ Âm nhà Philadelphia raá còu tiéng ôu Hoa Kỳ Hieñ nay hañ camg tai ñây naen vaø thöüba của Hiep chùng quoa com chañ thanh lao cóa ñoa vaø cuõng lao trung tañ ñieñ của cuoã Caùh meñh tranh thuññoã lap.

4-8-62 – Ñùng giööröa, nhö ñaõ giao ööü tröüü, Thày Thích Nhất Hạnh vaø Oã Frank Ramsay ñaõ còu maẽ tai khauh sañ ñeäröüü chùng toã vaø chôi hai hoñ tai Trai heø Ockanickon, öü Medford, thuoã Tieü bang New Jersey, caùh Philadelphia treñ 2 giöüoatö

Tieü bang nay lao vung giao còu nhaá của Myõ quoa, canh noñg vaø kyõ ngheã phaù trieñ mañh. Ngoaõ caù vung nhaomay, nhöõng cañh ñoàng meñh moñg ñöü cay cáy, gieo troàng, nhöõng trai chañ nuoa, nhöõng nhaomay nañ söü lôm lao, noá tiep nhau, chöng minh söi phoñ thöñ.

Trai heø Ockanickon lao möi trong 400 trai của Hoã Thanh nieñ Thieñ Chuà giao, ñöü coñg chùng bieá döüü cañ teñ vieá taé Y.M.C.A. (Young Men Christian Association). Ñaẽ trong möi cañh röng röng 500 mañ, trong còuñhieü hoathieñ taë, ñöüong lôm, ñöüong möm, trai ñöü chia lañ hai Khu phañ bieá, möi cho nam möi cho nöü

Chúng tôi ở bên Khu nam mả Giàn ở Lào Oa William Douglas, trên 50 tuổi, những trải nghiệm, trải nghiệm những vui vẻ Đều ông có một Phò Giàn ở vào một số nhân viên. Cảnh trú ở dưới Ban Giàn ở, có một Nhà ở chung cho tất cả các nền gia đình, sách sẽ Khu chia ra tổng "làng", mỗi làng lại chia ra tổng thôn, mỗi thôn có 7 em, đều có nhiều khiên của một Trồng thôn lớn tuổi. Mỗi thôn cùng chung sống trong 1 nhà riêng, nhà nhà cũng có một người ở vào một số thiếu niên nghỉ.

Sau khi đã hành lý ở một gian phòng rộng trên gác, tất cả ở dưới Ban Giàn ở, Thầy Nhất Hạnh đã chúng tôi đã xem một vòng Khu trại, Cảnh trí thật u nhã, đều hoà điệu trong, trên rừng mờ, tổng, bả thì thảo trổ đều giồi

Nhân giới chi. Mỗi loại kem lính tốt cả ở các loa đã trên những thân cây cao, trái giống, vang động trên rừng. Thầy Nhất Hạnh bảo: "Tôi giới ở cây chi". Là một "đàn" cả làng sắp hàng kéo về Nhà ở nội có vẻ vui vẻ Khi nhà nhà ngoài vào này, mỗi tiếng tiếng ở vào gian phòng chìm trong mỗi vắng lặng tuyệt đối. Ở Giàn thờ cho hay cùng đều lớn nhiều và trong Khu, nhỏ

moi chieá khaên tay, moi cau muỗ moi sôỉ thae lõng, oâng vòa nou vòa ñoã töng vaỉ leân vaonhöõng chuũ nhân phau leân xin laỉ. Ông Giãm thò không trauh mou gì, nhöng nhöõng em lô ñaõng raá xaá hoavì bò toan theá cau bañ ôudöõu hoan ngheñh bang moi trang phau tay vaonhöõng tieáng hoet cheánhaõ.

Xong vieã nay, "thöc khaùh" laỉ nhö ong vôõtoá nhöng không bao laâu, tieáng phong cam troá leân vaotá caũneũ im laẽng trôũlai. Lôm cuõng nhö nouñeũ hoa gioõng trong moi baũ hau ñaõ tröõu khi vaoböã. Aẽ xong, cau em thay phieãn nhau khaũn dóa baũ xuoáng bep.

Sang hoãn sau, töu 5-8-63, sau khi ñieãm taãm, Thay Nhaá Hañh cung chung toá xuoáng xuoáng daũ hoá roá leãn nhaõngui caũ Thay nou chuyeãn. Chung toá hoũ thaãm vieã hoẽ, ñöõc Thay cho bieá Thay ñaõ hoẽ xong moi naãm khoa "Toãn giao ñoá chieá" (Etude compareũ des religions) tại Ñai Hoẽ ñöõng

Princeton, tiểu bang New Jersey. Nếu bạn gặp học
 tháng 9, Thầy sẽ lên Nhà Học bổng Columbia ô
 Nổi Oử học thêm mỗi năm nữa. Trờu kia, Thầy
 chạ nờc cấp học bổng mỗi năm, nay nờc phép
 tiếp từ mỗi năm nữa, vậy quậThầy nã có gá g
 nhiều vật thu thập ká quậ. Và Anh ngổ Thầy
 cũng tiến khậ: theo lờ Thầy, Thầy nã máy
 phen đi thuyệ và lên Nhà Vô thuyệ truyệ hình.
 Trong nhữg câu chuyệ tâm số vô Thầy, mỗi
 nhà nờn nã nế vô chùng to: Số xuấ đờng
 củ chờ Ta g lờ mỗi vậ nế hám suừ cho ngổ
 trong cuố nhiều khậ khậ, nếu không giậ quệ
 oậ thậ nờc thì số thậ bại trờu má. Trờu hậ
 lờ mừ nã hậ biệ sinh ngổ thờ hai lờ cậ bậ
 vậ hoậ, thờ ba lờ trờ nã thờ hậ nã nế.
 Nếu thậ mỗi trong ba nế kậ á thờ khậ
 mỗi tu số thanh nế giổ vờg củ à trờ hay, nờ
 chung, tờ cậ xuấ gia củ mình. Thậ vậy, trờ
 má ngổ ngoậ quậ, đàng mỗi nhậ Số Việ Nam
 vô chiệ à trờ má nã hay chiệ à lữ bình
 khậ lam thậ thờ lờ mỗi nã tờ đặ nậ thờ
 tính tờ mớ tờ má củ hờ Hoặ hờ ngổ mình
 chờg chờ, hoặ hờ kậ cậ tiếp xuừ, nờ chuyệ.
 Trờ số tá công nờ nếu mình nờ tiếng ngổ

keim quaù tá nhieân pháû còusöi töi ty maë caâm, lao
moã ñieàu baá löi roã. Tieáp theo ñoù neáù vaên hoà
quaùtháp hoặ noã ñieân khoâng coùgì laøm cho ngöôõ
ñoá thoãi thàm phưc, hoặ nõã noã ñieân khaùmã
khoâng ñuûphöông tieãn sinh ngöõdaãn giaũ, thôõ thã
com còumoã nõõu laõãn mình hoặ ñoã ðãng ñeãcho
ñöõng com ai ñeãyütôù mình. Tuy bieá caù àø trang
chõa ñuûchöõng mình söi chaãn chính cuã moã nhaø
tu, nhöng chieá àø aý maõñöõc thay roã, thôõ laý gì
phaãn bieá Ñiõ vôi Ñãb vaøngöõõ boùchieá àø nhaøtu
ngó cuõg khoùmãgiöõmình trong tráng.

Toá lai, Ban Giãm ñoã möõ chùng toã chuítóã
moã ðã hoã löãthieãn, do Traï Nöõtoãchöù tại Traï
Nam. Chùng toã còucaâm töõmng nhö ñang ðöi moã
cuõ ñoã löã cuã Gia ñình Phaï töüvôi ñieãm ñeã
bieá laøtraï töi khoâng bao giøbò xaø troãn trong söi
hoan læ.

Hình nhö mưc ñích cuã nhöõng Traï heøY.M.C.A.
vöõt læn trên caù yùmuón hieãn cho caù treũñoã phaãn
phöõng khoàng, giöã camh thieãn nhieãn, ñeãboã boãsöü
khoê cuã chùng, vöõt læn tôù caù möù cao caùlaø
luyeãn cho chùng nhöõng nép söng tap theá trong kyù
luaã, meãn traï töi bieá töi kính, khoâng doã ngöõõ doã

mình, hầu về sau trôu nên những công dân xôm
 ãng của xã hội. Mỗi buổi chiều, chúng tôi cùng
 Thầy Nhất Hạnh sang chơi mỗi "làng", dẫu sẽ
 hôm đi của ba em tuổi 8 tuổi. Đi theo mỗi
 con rạch nhỏ trong veo, cá chuối chít thuyên con
 ãng chong muôi vào bờ chổ khảnh. Chúng quanh,
 không bóng của mỗi Trai trộm hay ngỗm lôm.
 Chúng tôi bắt thú mỗi em: "Sao chiều không bơi
 thuyên chơi?" Em ãp: "Tôi chớ cò bưng bơi lội".
 Thầy Nhất Hạnh giảng: "Theo kyûlua trong Trai, chớ
 cò những em biết bơi, cò bưng hái hái, môi ão
 phép du thuyên". Chúng những không dám bơi
 thuyên, cừ em nay con tôi giỗ mình không xuống
 thuyên phá phá. Nó mỗi việc ấy ãu chớ mình
 tinh thần kyûlua của cừ em.

Ngày thừ hai ô Trai của chúng tôi la ngay chừ
 nhai, vì vậy vào ão 4 giờ chiều, chúng tôi cò dũ
 mỗi lễ ão kinh, trên mỗi bàn ão nhũm mịch.
 Khoả lễ hái sẽ la ão giâm, những trang nghiên
 tôi bở. Sau tiếng kèn bả hái, cừ em tôi cừ
 "làng" kè về ão la ão hái, im lặng, không
 mỗi tiếng ho ão ão tiếng cò, bở ão ão trên
 cừ Vô Mũ sẽ la ão ão cừ ão, tiếng ão kham

kham vào chằm chặp, thiếu hao hồng hạp dẫn, không cần em rái lao chằm chuè Quang cảnh trôô ñòulaø quang cảnh của mỗi rông ñây chim cảnh lau giòu không tởs sau tiếng ken cho ñến lúc cần em trôu veà trái, gần nhò giòu chim cũng hoa mình trong sõi tính tâm của máy trên mạng non.

Toá lai, sau khi dôi mỗi cuộc Lôi trái do cần cấp lãnh ñã biết đi, chúng tôi trôu veà tru ñi của Ban Giám ñạo và cùng hai ông Douglas và Ramsay ñam ñã. Nhân ñây, chúng tôi ñổ ñể biết thêm máy ñiều veà tổ chức Y.M.C.A. Chúng riêng gì Hoa nay có trái heo nhiều tổ chức khác cũng có và giao biết cũng tuy nói và sõi sang trông ma sai khác. Tôi chæ của Y.M.C.A. là không vui lời mà có tình giúp cần gia ñình nghe có cho ñể con em ñi nghe heo Vì vậy, những tiền nghi và chi ô ñây chæ và ñu ñã. Trái Ockanickon ñổ ñể 58 tuổi ñã, mỗi Trái khác cùng mỗi Hoa, ô ñổ ñể giao ñến 72 tuổi. Tổng số cần em ñi Trái trong mua heo 1962, trên khắp ñổ ñể Myloa 400.000, riêng cho Y.M.C.A.

Ñẹp cần hôm chúng tôi, Ông Douglas cho biết Chính phủ Liên bang không có cho tiền, những trôi cấp ban hiện và, nhò gạo, bắp, trái cây, rau cần,

trong số tháng đó sản xuất mà Chính phủ phải mua nên giúp các nhà canh nông giàu

Sang ngay sau, trở về khi trở về Philadelphia, chúng tôi còn nên thêm Nữ Học ở Princeton, to lớn, nguy nga và mở một trường thêm nữa, như một trường đại học của các sinh viên thanh niên và còn là một trường trong xã hội. Đây là một nhà của Khoa 1948 hiện, nơi là một ngôi nhà khác của một Khoa khác đang.

Từ Học ở Princeton, chúng tôi lại nên thêm một Trường Chuyên nghiệp lấy số học theo phương pháp toán và khoa học.

Các bạn hãy tưởng tượng một ngôi nhà lớn, có ga. Theo thang, chúng tôi lên tầng ga hình tròn ngoài phía dưới thì thấy một tấm thảm trải trên, lớn hơn tầng ga cho cả chúng tôi nữa, trở kính ít nhất cũng từ 8 hay 10 thước tây. Tấm thảm này nâng đỡ xây dựng qua mặt, trên cùng những con bèo sẽ nâng nữa trong nhà, này chui vào trung tâm, nứt nở ra phía ngoài. Chính này là nơi vật sẽ, công việc chia ra từng giai đoạn như sau:

Trở về tiên, từ các chướng, mở một nhà vào nhà vật sẽ, đây theo hai dãy lan can sắt, các

khoảng còba ngöôô càm voi nõôu xit rôa phía haai vaõnoa vuùcho sách. Vaõ tõi tám thõu sáe, boõbiéa böôu lên thõu vaõliên nõubò ngöôô buoõ muõ vaõ moã cây coã. Tám thõu cõuxoay vaõnoa boõtõi moã ngöôô khàu ñeãñõõc rôa lau ñoã vuùmoã làn nõã bàng khâu lòng tráng sách vaõtám nõôu nõng. Kéa nõùmoã ngöôô khàu ñeã hai nuim ep vaõ vuùboõvaõ ñeãcho màý lam vieõ, nghĩa laõruõu sõã ra vaõthoã cho sõã theo óng cao su, chây voi lên trên vaõrõu vaõ moã bình treo, sõi chõa ñoã 5 lít. Theámaõ cõu nhieu con boõdãm cho ñeã ba phàn tõ bình vaõgiõc sõã mãnh nõ moã voi nõôu óng bõm. Thõu sáe quay giáp vong laõbao nhieu sõã ñeãvaõ heã, laõ cõu ngöôô gõõnuim ep, môũdãy vaõtõ ñõng boõbiéa böôu ra khoõ thõu, theo moã ñõõng ngaãm döõu choãchùng toã ñõng maõra ngoã. Trong luõ aý, bình sõã õut్రේn bõ moã cõ quan tõ ñõng laõ up, bao nhieu sõã õu trong ñeã ñoãvaõ moã cau mãng ñeãra hoãchõu, roã bình tõ laõ ñõng trõulaõ ñeãcho moã óng nõôu soã ñeã õucãnh xit rôa hai làn, moã làn, bình tõ up miẽng cho nõôu dö ñoãra. Qua tõi choãngõõ ñõng chõc ñeã nuim ep vaõ vuùboõ bình ñeãñõõc suõ sách vaõsaõ sang chõa sõã môũ. Cõng vieõ cõnhõ theá maõxoay vaõ mã, khoảng nõõng nghẽmoã luõ naõ.

Veà ñeán khaih sañ Sylvia gañ 12 giøø tróa. Buoá chieàu, chùng toá ñeán thañm moá cô quan cuá Giào phau "Episcopal", chuyeán lo vaán ñeatreucon bò boûrôi, döôñ danh hieäu "Children Center" (Trung tañ Thieäu nhi). Thanh laõ nañ 1960, Trung tañ theo ñuoá ba muõ ñích: Tìm ngöôñ laon Giãm hoá cho treù giup ñöñnhöng gañ meï (khöng chöng maø cöcon) vaølaõ kyütuè xaùcho nöösinh. Tuy töi ñeá cañ trauh ñhieñ thu löõm nhöng ñöñ con hoang bò boûrôi, Trung tañ ít giöõtañ truï sömình nhöng treù baá hañh aý, maøluôn luôn tìm göñ cho nhöng nhaø phuè hañ ñeñ tañ, ñeácho chùng ñöõc höõng camh aán aõ cuá gia ñinh vaø söi añ yeán cuá "cha meï". Luè chùng toá ñeán, Hoá ñeñ göñ ñöõc ñeñ 100 em nhö theamaøHoá hoan toan chöu trauh ñhieñ tröõu pháp luañ veàmöi mãe cho ñeñ khi chùng ñuùng 18 tuóa. Veáchi phí thì Baø Giãm ñeá cho bieá Thanh phóa gañh chöu möi tuán 19 Myõ kim, con Trung tañ chöu 6 Myõ kim, nhö söi ñöng goõ cuá cañ nhaø töõtañ, lañ khi cuá chính cañ nhaøGiãm hoá

Saùng hoñ sau, 7-8-62, Chùng toá ñeán thañm möi Chua Lañ ma giaø, öuvaø möi xöñ ngheø nam vaø khöng cöveügì laøChua cañ Theo ñeñ chà chùng toá

ñeán nôï maøkhoàng deø chöng thay möi baùn ñoàng
 nõughì maý chö "Buddhist Lamaist Temple of St
 Zonkawa" ôútröôù möi cân nhaønhöi giöã möi daý
 daø, chùng toá möi hay laøkhoàng nhaøn ñöông. Nhaøn
 chuoàng, möi ông laø gióng heá ngöôø Taø vôù cái
 búng hôi pheãmôücöa möi vaø. Qua ngöông cöa,
 chùng toá còucaùm töông nhö vaø möi cái am phuo
 thuý vôù nhöng tranh töông, phuo chuè la lieá trên
 baøn thôø trên vaùh. Sö - vaàng, ông laø luè naý chính
 laønhaoö - cho bieá Chua còu200 baøn ñaø, toaøn laø
 ngöôø Moàng Coá Thay không cògì ñaè bieá, chùng
 toá qua loa maý cái roá còu töø Nhöng Sö caøn laï
 vaø xin kyù vaø Soá Vang laø möi tap giaý hoè troø
 Thay chùng toá vieá tên hoè theo quoa ngöø Sö baø:
 "Xin vieá theo chöøcua quý quoa". Toá ñaø: "Baøn Sö,
 Vieá ngöøcua chùng toá laønhö theá. Sö không noù gì,
 nhöng ra veùlaý laøn laï vaøcòu theátöi noè: "Quaù, tai
 sao daøn Vieá maølaï vieá chöøtheo La tinh!".

Sau ñoè chùng toá ñi thaøn Xöông ñuè baè, Thö
 vieá cho ngöôø muø Nhaøthöông chöã beáh maè còu
 tieáng trên theágiöù vaøBaø Tang vieá Myöngheá

Không ñoà soá laøn, Baø Tang vieá nay còu ba
 ñieãm ñaè bieá laø trong chöa, giöã nhöng khung

canh nhau theo số thời, 1) mỗi ngôi đền xưa bằng
 này tên Mandapam rồi xây dựng ở Mandura (A
 Năm 1550 vào rồi gia quyến Gibson mua đồ
 đem về hiến cho Chính phủ 2) mỗi ngôi Chùa
 Nhà Bám, 3) mỗi nhà thờ cũng kiểu Nhà Bám mỗi
 trên phần trên. Nhờ cảnh đẹp này, khách đến
 cảnh tượng nhỏ là loài vào nhà A hay nhà Nhà.

Trên này xe chiều, chúng tôi trở về Khách sạn
 sắp sớm hành lý rồi sáng hôm sau lên máy bay đi
 Madison, trên mỗi Nhà Hồ rồi ông có đại Khoa
 Phải giao tôi cấp bài Tiến số.

8-8-63 – Sáng hôm nay, giờ 8 giờ chúng tôi đi
 Chicago rồi tại đây, rồi máy bay đi Madison.

Từ trên cao xuống, lúc đến Chicago, quang
 cảnh biển hồ Michigan thật là bát ngát. Khu vực
 biển thật là rộng vì hàng loạt miền miền.

Mỗi năm nên ghi: luật tành khaih sản, chúng tôi quaivoi vang cho nên quên cái cặp da, trong những nhiều tài liệu quan trọng đãgop nhất tởkhi xa cách nôi nhà. Những ra nên phi trỏong, thỏi nỏĩ phu sau cùngỏỏ nên chỏ, hóu tên chúng tôi vaotrao chieít cặp nỏi lỏcủ oỏng Quỏm lýKhaih sản bỏi nỏm gỏp hoỏn chúng tôi.

Kim nỏng hoỏ chỏ 11 giỏkhi máy bay tôi Madison. Chỏc nỏm chúng tôi củoGiaỏ số Minoru Kiyota, ngỏỏ Nhà Bỏm, tuỏ kỏng quaỏ 40, vỏi thỏp nhỏng phỏp phỏp, máe mang kính, máe máy vui veủ Giaỏ số tỏi giỏi thieủ lỏbỏn củ Nỏi nỏi Thiỏn Aỏ vaỏraỏ haỏ haỏh nỏỏc Nỏi Hỏc nỏỏng củi thay Oỏng Vieỏn trỏỏng ra rỏỏi chúng tôi lỏngỏỏ xỏisỏcủ Nỏi nỏi.

Chúng tôi nỏỏc nỏa veỏ Lỏỏ xỏcủ Nỏi Hỏc nỏỏng Wisconsin, phỏng nỏm tỏm tá gỏn nhỏ ôủ củ khaih sản bỏi trung. Luật áy ñang vui hỏ sinh vieỏn tỏm máe, nhỏng vì trỏỏng củ nhỏ hang bỏm củm, củophỏng trỏ phỏ haỏ lỏi nỏm ven máe hoỏ rỏng bỏng hai hoỏ Trỏ Bỏch, cho nỏn khaih nghỏ hỏ củ nỏi khỏ qui tủ veỏ ñỏy rá ñỏng, táe máe củm nhỏ nhỏ nhỏ máe trá hỏ

Xếp ñaê hambah lyù xong, Giavơ sô Kiyota môô chùng toâ leân xe của ông ñi mỗi vong ñeacòmỗi yù thòu veacảmh toan khu Ñaì hoẽ.

Nou laokhu, thòc ra không biết ñaui laoranh bañ, thanh phóavatrông dính liền nhau, không mỗi bõu rao hay bõu tởong ngan cườ. Gàn giông nhõ của Ñaì Hoẽ ñởong khaur maochùng toâ ñaũ ñởõc ñeán thản, ôũñaây củong nhaodõc đay ngang, rau rau đay theo nhiều con ñởong trảng nhõa xuong leân tuy theãñaá vachia cườ nhau bõu nhõng bả củu xanh rõng lỏm. Xe quanh co vachay suố ñoãmõoi leân phũu mõi ñoãôumỗi ñaui ñởong nhõutraũ ñaui Chùng toâ ñeaxe lai ñoũvaxuong ñi boãveahõomng bõhoà Phong cườ ôũñaây thã laou nham, ñoã beãn rõng cầy bảu ngat, laui laui mõi cõubõng vachieác xe ñap củu thanh nieãn ñi taãn hoãveà Luũ aỹ ñaũquai ngoĩ theãmaokhoãn khí mũ meũ mỗi laonhõocay cao ruũbõng, hai laonhõongoĩ giũthanh tởhoathoã vao.

Chùng toâ ñaũtõu gàn mũu mãmh ñaũ bãm ñaũ chãn dũu con ñởong ñaui Ông Grayson, ông Kiyota vatoã ñoãn xuong mỗi bả củu vang, ngoã trên mỗi cõa cầy khoã xem củu em nhõũ ñang noã ñuã vũi nhõng lam sỏng trong. Ngoã ra, nhõng chieác

thuyền buồm, những chiếc thuyền máy to hơn vào chôn nhau ngổn ngang rồi bắt nhau trên mặt nước biển, vẻn vẹn mỗi bờ tranh khải hiệp và linh thiêng.

Giữa mùa hè nóng nực mà nóng nực nên này hè hè giở ra con ngổn ngang trên sông la lạng. Những quặng tiêu tiêu nay du hay nên này, vẫn phải cò hoả kế cũ. Vì vậy hai mỗi phu sau, chùng toá phải quay ra xe. Chuyền về chùng toá theo mỗi con sông khải, hai bên hoặc cò vông trong nhiều thò hoa, nếp cò nếp những hình nhỏ thiếu tay ngổn ngang sâu, hoặc cò những sông bấp gập troc cò Trồng khi về nên cho người chùng toá ghe trên mỗi sông sâu và thuở ngày Canh nông của trồng vào tai vào mỗi quan kem giàu khải. Cò chet trên này Mỹ mỗi cò những cây kem ngon ngọt, nuôm, nuôm, nuôm thò nhò the này!

Trong bả cò chet, chùng toá này Giở số Kiyota cho biển về Nại Hồ những Wisconsin nhỏ sau:

Trồng do tiêu bang Wisconsin thành lập năm 1840 những mà nên năm 1848 mỗi bắt này khai giêng. Diện tích 600 này, mỗi mà này sau me hoà theo mỗi chet này 5.000 thò.

Ban Quản lý gồm 9 người, trong đó có 9 người. Năm nay của Trường là 80 triệu Mỹ kim, phần lớn do Tiểu bang nhà thờ mỗi phần từ do các cô quan tâm thiện nguyện giúp, còn lại mỗi phần từ thời gian phí do sinh viên đóng. Trường có các học bổng cho những sinh viên nghèo và các bệnh nhân cho dân chúng nghèo không lấy tiền.

Số số ô tô này là hai chiếc, còn lại một chiếc sinh viên của các Tiểu bang khác gửi đến học.

Trường có tiếng danh tiếng nhiều chuyên khoa, có danh tiếng là hai khoa Văn chương và Khoa học. Những bệnh nhân có thể là khoa Pháp giáo có 25 sinh viên nâng theo học, trong số các sinh viên Tiểu số Pháp giáo (Ph. D.). Thử việc của Trường lớn lao và không kém các Nhà Học bổng khác bao nhiêu. Về Pháp giáo, có nhiều kinh sách như thế tiếng. Sinh viên của khoa này phải trải qua bốn năm học ở Tam, Nhị và Ba Li.

Trở lại sau, chúng tôi ăn cơm với bốn vị Giảng sư thay mặt cho Ông Viện trưởng mẹ tôi nghe họ mỗi nơi khác xa. Các ông muốn ban và

tình hình Việt Nam, chúng tôi đã xin gửi câu chuyện này vào báo bên ngoài ngoài yuluan giới về Triều hay Nông phòng.

Nhưng nên nói thêm về Nữ Hộ nông Wisconsin lao động cho sinh viên vậy thôi. Mỗi sinh viên lấy danh đợc cam kết là hoàn lại Quyển Trồng soái vậy không lỗi. Tuy nhiên, Trồng vẫn có lỗi ô nhiễm nhiều sinh viên, sau khi thanh toán và có nhà và ô nhiễm, thông cùng những soái khai thác nên chi và những công cuộc nghiên cứu Khoa học. Chính những nguyên này mà trồng đã xây dựng nên mỗi Phong phân chia giúp các bài số hoạt động ô nhiễm vùng như sau

Chiều ngày 10 tháng 8, những người ngoài giao của Ông Grayson, chúng tôi nên đi mua một vòng hoa trên một ca nô, số chiều 70 ngườ, giá cho một chiếc là 1 mỹ kim 25, tính ra tiền ta gần trên bạc. Tôi không mui, chạy nhanh, có một vì âm và có loa nên bài hoa tiêu giới thích các phong cảnh.

Ngày 17 giờ chúng tôi ra phi trường lớn về Chicago, thanh phố kỹ nghệ và cuộc sống là nơi trú ẩn của anh hùng súng lục, của các vũ khí có cho cuộc tiền.

Chicago (chủ nhà 12-8) – Chicago hình nhỏ
 ãng vào hàng thòba trong sốcau thanh pháoto
 củ Mỹquố. Khai sản Palmer House, choãchùng
 toã ngu chiế tron mỗi khu ãi roãg vãtroãcủ ra
 ba mã ãõng. Mã chính ngoua mỗi ãi loãvõã
 lõm, võã dã, ban ãiãn ãiãn ãuã mãy tõng lãn
 sãng choang vãvui mã nhõ ngay lã

Sãng hoãn nay, theo chõng trìn, chùng toã
 ãiãn thãn Hoã Phã giã Hoa Kyø (American
 Buddhist Association) mã trũ sũu goã laø Nhaø thõ
 Phã giã Chicago (Chicago Buddhist Church) sãng
 lãp ãiãn 1944.

Cõ sũ nay khã ãiã sũ Trũ trũ laø ãi ãi
 Kobosẽ ngõõ Myõgõã Nhã, tuã trãn 50, rã lãõã

Chùng toã ãiãn nhãn lũ ãi ãi ãi ãi ãi ãi
 khõ ãiã cho cã thieã ãiãn nam nõ Cuõg nhõ õ
 cã chũ khã trãn ãiã Myõ nghi lãõũãũ bõ "Myõ
 hoã". Tuy phã trong xa cõchĩn ãiãn huy hoãg,
 chã trõ vã trìn bay theo myõ ngheã Nhã, phã
 ngoã sã ãiã gãn nhõ mỗi nhaø thõ Taãn giã. Tõ
 cõ bõõ vã, hai hàng gheã sã dãn cho nam nõ
 phãn biẽ. Cũã hàng ãiã, cõ chõ ãõõng ãi
 ngang, ngay giõ ãiã mỗi ban con, trãn cõ ãiãn

trần khoà thôm nghi nguồ, nàem trong long mả dóa to ñeá ñöng tieñ cuồg döông maø mả em, ñöa trööu, ñöa sau, ñaẽ vaø ñöa sau khi chấp tay xaùba xaù Töö ñanh trần vaø töi chính ñieñ, còu mả sạp cao phuúchieá vaø thâm hoa, trên ñöa Truĩ trì beñ phañ vaø phòu beñ trái, pháp phuĩ nghiêm trang, ngoà ñöc kinh. Sau thồc kinh, ban ñöng ca ngoà phía maẽ, trên mả sạp thạp hôn vaø gòn trên 10 bao vaø cộ Myõ cộ Nhaĩ cộ haũ nhöng bao haũ xöng tam, theo tieáng phong càm do mả bao Nhaĩ thuũ

Heá khoà leácho treùem, ñeá khoà leácho ngöoũ lôm. Ngoaũ ban ñöng ca, chùng toá thaý rau rau trên càu hang gheá ñöa 40 ngöoũ ñöng tuaũ vaø loá 10 ngöoũ trên 20. Ñaĩ khai khoà leáthöu hai nay không khai khoà trööu bao nhieũ, neá cuoá leá không còu bao giám cuá Ñaĩ ñöu Koboseu Giám xong, Ñaĩ ñöu giöũ thieũ toá vöũ thieũ tín vaø mớ toá leá maý vi aãm noũ maý lôũ. Ngang qua Oá Grayson thöng dòch vieñ, chùng toá kính chao Ñaĩ ñöu vaø toaũ theá càu ñaũ höũ hiẽñ dieñ, vaø noũ leá söi sung söömng cuá chùng toá ñöoũ gặp ngöoũ ñöng phañ Tồh ñöa Sô löoũ, chùng toá cho thính giaũ bieá ôu Saũ Gòm, Phañ giào Vieã Nam cuồg theo neá sóng môũ cuá

hàng Phải tôu ma toà chòu nhöông khoà leã vaø dieãn giàng saùng ngay chuûnhaï laø ngay nghæ cuâ moi ngöôõ. Roài nhaân danh Phải giao Vieã Nam, chùng toã cùng vaø chua moi soátieãn.

Vaø haäu ñöông, Sö Koboseù giaû y, chùng toã môu nhaïn ra Sö thuoã phaù Tân taêng cuâ Tònh ñoã Chaïn toâng Nhaï. Sö giòu thieäu vôu chùng toã Oã Gilbert, Hoã tröông vaøxuyeãn qua caù chuyeãn, toã ñöõc bieã soãhoã vieãn chính thòu còuñoàng tieãn laø62 ngöôõ, phaïn ñöông laø Caucasiens (Nga), moi ít laø ngöôõ Do Thau. Trong soãnaý khoàng keãngöôõ Nhaï ñöông hôn. Taã caùnhöông ngöôõ da traéng döi leãhoãn aáy ñeũ toũra raã thanh kính vaøñoàng haũ nhö ôucaù nhaøthòTin lamh.

Ngay 13-8 - Ñeãn thaãn Oã Hugh, ñaï dieãn cuâ BoãNgoaï giao Myõñeãxaù ñình chöông trình, xong laï ñeãn thaãn Baù Tang vieãn Myõngheã Khoàng còugi ñaẽ bieã vaøveãmaẽ ñoãsoã thua Baù Tang vieãn Hoa Thònh Ñoã. Tuy nhieãn, soãkhaùh khoàng vì theãmaø keãn, hoï ra vaø ñöông ñaũ nhö ôumoi chöi phieãn. Phía haäu, còumoi hàng côm loãthieãn thi và Giöã laø moi hoãnöõu còuvoi phun ngoaïn muẽ, hai bên vaø phía cuoã, nhöông chieã duõto, maũ saẽ löng laỹ, che

chôu ành năng dầu cho thõc khành quanh quàn càc
 bản nhõubản to. Thõu àn ôũnãý thõc khõng cõgì
 ãæ bieã, nhõng loã doãn àn cõphàn ãn càc phong
 lõu. Bản keãu mõi bĩnh trãõ? Coãboã bản ãem ra
 mõi càc hõp tron bảng kim khí mãkeãn, trên mãc cõu
 xoi loã trong cõu mõi cày neãn. Coã ãoã neãn cho ãõu
 ngoãn roã mõi ãæ bĩnh trãõleãn, ãægiõõhõi nõng. Vãõ
 cuoã bõã, chũng toã thõõng thõu ãõõc mõi bảu trãõ
 boã bảng hõng vò y nhõ nhõõng bảu trãõ ãõng loã õu
 queãnhaõ Thãĩ laõ mõi bảĩ ngõõthích thuũ

Sãng hoãn sau, chũng toã ãeãn thãen Bãõ Tãng
 viẽn Thiẽn nhieãn hõc, mõi cõ sõu mãõ thãnh phoã
 Chicago cõuquyẽn hãnh dieãn luoãn cãu veã hai mãc,
 hình thõu vãnoã dung. Lãĩ nhãĩ cõuleõlãnhõõng boã
 xõõng cuã nhõõng giõãng thuũtiẽn sõu nhõ:

– Loãĩ **Brontosaurus**, boãxõõng cuã loãĩ thuũnãý
 ããõ tìm ãõõc õũmieãn Tãý bãc Mỹõ nãng 3 tãn, dàĩ
 72 feet (nõn 22 thõõu tãý) vãcao 5 thõõu. ãõng xa
 nom nhõ mõi chieã càc sãc vã mõi ngõõõ cõu theã
 ãõng trong boãng ãõõc. Loãĩ nãý sãng nõũ dõõu
 nõõu, nõũ trên ããĩ lieãn, àn toãn cày cõu vãsinh toãn
 trong khõõng tõõ 75 ãeãn 150 trieãn nãen trõõu kyũ
 nguyẽn Cõ ãõc.

Chicago, 15 tháng 8 năm 1962 – Nùng 10 giờ
 chùng toà nển thân Vieñ mò coà do Bao Victor
 Obenhaus lam giam ñoá. Vieñ khoàng lôm laén,
 nhöng toà chöù rái chu ñaò vaø gìn giöõ sách seõ
 Phong aên, phong nguê phong chôi, lộp hoè, ñâu ñoù
 ñeàu ngaên nấp, thöütöivaø sang tröng.

Càu em nuô ôủñaây, tuô töboán, naên, ñeán chín
 möôù, da ñen da träng lañ loñ vaø ñöôc ñoá ñaò nhö
 nhau. Chöa chác con nhaø trieäu phu xöù mình maø
 ñöôc nuô döông nhö nhöng em khoàng cha khoàng
 meï ôủñaây. Giöông nguê ñeâm cao cáu choàng tay, bao
 bàng vaù träng tinh, ngoaø phu mô lộp vaù boàng
 che bui. Treñ mö giöông cò mö mö ñoà chôi bàng
 cao su dà ñeñ, ñe lam troø döã nguê cho càu em. Veã
 sinh, söc khoe cuõg ñöôc chaên nom tañ tình: Vieñ
 còu bàù só, nha só rieâng, lam vieñ tañ choã trong
 nhöng phong trang trí ñaây ñu ñuõng cuï may mò.

Höi thân, bao Giam ñoá cho bieá Vieñ laø mö cô
 quan tö nhaân, ñeàu hanh vô ñi tieñ quyêñ gòp cuã

hồi nhiều dân tộc như man sae nhân chúng vào toàn
gia. Ông Chance cho biết về sách của Nã
ông lao vào bốn kỳ thò giở cáu mả tín ngồ ông.

Trở hôm sau, 17-8, chúng tôi đến thăm ông
Hayward vào cầu ông ở Trường Thần học
Meadville Theological Seminary. Ông cho xem
nhiều cuốn sách có thể sưu quý vào nhà bên cầu
nhà y kiến về nhà giáo trong mỗi niềm thông cảm
hoan lạc.

Theo thông kê tại Chicago có một số sinh viên
Việt Nam khai nhà. Những vì ít thời giờ tôi
không giao thiệp nữa, trở lại Lê Số Ngõ, nhà cầu
nữa thì báo tin của bà lao Nã hồi Lê Chí
Khiêm, nên nhà tìm đến thăm tôi tại quê nhà. Sau
nhà cầu Ngõ có người thiệu vào tôi một sinh viên
nhà lao trường nam của ông Bùi Văn Lông, vào
chúng tôi cùng nhau đi ăn cơm hai lần tại một
tiệm Quang Nông, ở khu Trung Hoa. Cầu con ông
Lông đang học thi Tiến sĩ Khoa Chính trị vào nhà
trên nhà Mỹ bay nên rồi. Vì vậy cầu rất thông
thả về ông nhà này nên bỏ đi cũng nhớ về tập quán
của ông Mỹ Du gặp vui họ cầu vẫn không nghe
Hàng ngày cầu phải đi làm việc ở một hãng buôn

to nhà Chicago, ñeákieán theám tieán tieáu vaonhá lao ñeáñöôc mua vaá ñung vôù giaùñaë bieá danh cho nhàn vieán.

Tôi ñây, mỗi công ñoáxây ra, làm cho tôi phải lo nghĩ. Ông Grayson, vô thông ñịch vieán höü táu của tôi, ñöôc leñh tröüveàBoáNgoại giao ñeálañh mỗi ñhiếm vuikhàu. Mỗi thông ñịch vieán khàu, tréü tuá hôn ông ñhiều, ñguyên quám Báé Vieá vaø chuyén ngheàkyùgiaù sẽ thay theáông. Vieá xây ra quañöá ngoá, còuphuú tôi muón gôü thô phám ñoá vaøxin giöôông Grayson lái, vì ñhiều leó Cung nhau soáng chung trên mỗi thàng, Ông Grayson vaøtôi ñoá bieá tâm tình nhau, ñoá beán rá lástông ñeá trong ñhöng cáü truyén triéá lýü chóa keásöi giúp ñöüñaé löc của ông trong mỗi tröông höp, như là ñhöng khi tôi luá ñoá vôù khàu, nay phải xa ông long tôi rá lásay này. Tôi vöa thông tieá mỗi gööü bán tâm ñoáü yùhiép, vöa lo ñgai không bieá tâm tình vaøtáü ba của gööü ñoàng hánh sáü ñeán ñhö theánaø.

Ñeán ñeán, chúng tôi thöü khàukhuya, nắm tay nhau ñi ráø ngoáü phoá ñoá ñang ñeáü töüveübòn ròn. Ñeán mỗi tóa nhaø choé tröü, ông Grayson cho tôi

Trởa hôm sau, chúng tôi lại đến chơi với hai ông bà. Ông bà sống ở đây, thuộc một gia đình khá giả, tên là Hoback. Ông bà có ba con, một gái hai trai, cô gái lớn lên chín. Toàn gia đình đều vì tôi mà ăn rau củ tươi.

Dùng cơm xong, tôi mời ông bà ra sân chơi một trận cầu lông, rồi ông lái xe đưa chúng tôi về hai con lều ở đây, xem thác Niagara. Thỉnh thoảng, muốn sang phần phía Bắc Mỹ (Canada) để chúng tôi đi đây đi đó với thác nước, chèo thuyền trên hồ nước. Những lúc này phải thuê thuyền, không cho phép, thanh ông phải thuê thuyền, theo một con đường khác, đến thác nước trên phần phía Bắc Mỹ.

Gần thác, có một thanh phu nhân ở đây một tên với thác. Các nhà máy ở đây cũng có ô tô quanh vùng để chạy bằng điện do sức mạnh của thác nước. Vì quanh năm hàng triệu du khách đến đây ngắm thác, thanh phu nhân cũng có một nơi ở đây, lối qua, hiện tại, qua giới hạn của thác. Hai bên thác có thanh phu nhân thác, hoa thơm ở đây trong khe suối, tạo cho du khách một cảm giác vui tươi. Nhiều chiếc xe, nhà cửa ở đây, do

boán ngöä keò, trên phuû maò vaù maò, chöu du
khàù ngoà hai haug ñaâu löng, ñi quanh bôø thàù
ngàén camh.

Muón xem thàù cho rõ càù phaù lên mỗì vöng
ñaù 3 taàng, còu thang máy, mỗì taàng sòù chöa ba,
boán traén ngöôù, vaø phaù bôùtién ra mua veù Luù
nhöü hoè ñöa dö Myõquoá, biéù còu thàù Niagara, sau
ñoè vaù Chateaubriand laï theâm mỗì ít yùnieäm do
ngöü buù thàù tình củu nhaø vaù Pháp dieñ táù
Nhöng Niagara củu Chateaubriand hién nay khoàng
com càù ñeùp röng ruùthöü xöa nöä. Dong thàù ñoàam
aàm ngay ñeäm, ñöng söng theo mỗì chieù cao gàn
50 thöü, roà chày dàù gàn 60 cây số còu ló khoàng
thay ñoä, nhöng quang camh ñaõ bô "vaù minh hoà"
roà. Ganh ñaùde ra ngoñ thàù còulan can, ñeàkhàù
ñöng ngàén maò nöü baù buoàng maòh, röng máy
chüè thöü. Döü dong, nhieù chieù taù nhöü mui
traén röü khàù hai beän bôø vaø ñöa ñi dàù, mỗì
khàù phaù khoàù àù tôi, do taù cung cấp, ñeàkhöü
bô buù nöü nhö ñaùm möa phuò lam öü y phuè.

Theo càù àùh chöng bàù, camh ban ñeäm củu
Niagara mỗì thàù laø ngoañ mưè. Nhieù ngoñ ñeøn
pha xanh, ñöü tím, chày nhau röi vaø ngoñ thàù,

tao nên mỗi anh đồng thân tiên không thể tìm ra ông mỗi nơi khác. Những chỗ 4 giờ chiều chúng tôi phải ra về không chớ kiếm nữa cảnh trong anh.

Xe chạy nữa nữa nữa nữa, Muối số Hoback nói: "Theo tôi họ sinh ông này có thể gì thì con ông này nói mà anh, sao lại phải biết có hai loại anh, mỗi loại một cái mỗi nhà làm rau cải". Ông Kyô vốn dè dặt cho tôi nghe xong, tôi hỏi làm sao lại cho cái hỏi nữa ngoài ấy, và cũng từ đó, nghĩ rằng ông ta sẽ nhường bỏ kiến cái bụng vì bữa cơm trưa qua năm bữa nữa với ông. Tôi ôn tồn trả lời: "Ông Muối số nói chỉ lý ông này có gì, chúng ta có anh này, cái kyô làm gì. Thí dụ như cái nhà Số Tây Tăng. Cái nhà thuở Nãi thờ Phật giáo, lẽ ra phải ăn rau cải, những làm gì có rau cải ông mỗi xốt tủy phủ gần quanh năm. Vì vậy cái nhà phải ăn thờ nhớ dân tôi của cái nhà làm mỗi dân tôi chuyên nghe muối số. Những có lẽ ông Muối số sẽ hỏi lại tôi: nếu ông nói nhớ vậy, tại sao ông "ăn chay" trong khi xốt ông có này nữa thì có rau cải. Tại sao lại có số lỗi chọn ấy? Tôi xin thưa rằng tôi sẽ không việc mỗi lẽ này nên bệnh với tủy anh chay của tôi, dài lẽ ấy thuở tôi giáo, và lý sinh lý

hay khoa học cũng vậy. Tôi chặc xin ông Muir số nhòulãi phần sảng theátrong Cöü ööü coi phâu sau khi tã vööm Heulen, Chuà Tröü ñãõnoù vöü ông A Dong nhö theánay chäng: Trong vööm ñây ta tròng nhiều cây cho trái, ngöôi ñöü tõi do ân mỗi thöü trái cây trong vööm, tuy nhiều ñöng ân trái của cây thiến à... Nhö vậy phâu chäng chúng ta làm sai lờ Chuà khi chúng ta ân thöt ân cái Theo tôi, chúng ta quau ñãõ không vắng lờ Chuà, vì nếu Chuà cho phép chúng ta ân thöt cái á Chuà ñãõthêm: ngoài ra còn chim trên tröü, thuü döü ñãõ vào cày trong nöü, hãy có bát maaân..."

Muir số Hoback ra chieü suy nghó. Mỗi chạp sau, bôucaü chuyến ân chay, ân maü, ông noü sang vãn ñeätu số cùgia ñình:

- Nam nöülaomöü vãn ñeäsinh lyütöi nhiều, sáng ngöü vöü ñình luaü nay rái tai hải cho con ngöü nhö thiäu ân, thiäu uóng, cöusao nhiều tôi giao lại bát hàng tu số của mình tuyế dĩ? Huóng chi ñeä hạnh hạnh bát à của Cô ñöé giao hay töübi của Phái giao, tôi nghó chặc nhöng ngöü cùgia ñình, nhö tôi cháng hải, môi thông cảm sâu xa ñã khoá của nhöng ngöü gặp cảmh ngoävöi yeü, con ñau,

v.v... Neái, tràu lai, sóng xa camh thöör teácuâ ñôö, thöör söi cöü giúp cöütheáqua loa beàngoái, không bàng ngöôö trong camh ngoä

– Ông Muïc sö noü raá ñùng, toá ñáp. Toá hoan toan ñoàng yù cöüqua caü, ñoái ñöông môi hay. Nhöng laý tình thöör maønoü, ông Muïc sö cöükhi nao ban cho keükhoái khoá tá cáithöör giöø söü khoe, tieñ báç cuâ ông Muïc sö, hay laén khi ông ñaõphaü danh lai möá phàn nao cho vôi cho con. Nay cöü möá háng ngöôö lai lung, không muoái danh phàn cho ai cáuvaøquyeá cho tá cáü luoái ñeán thañ theáhoi nöä, neñ hoí không chöu laý gia tháí, ông Muïc sö nghó nhö theánaø veñhöng ngöôö lai lung áý?

Töü ñây, xe veñeñ nhaø Caü hoü cuâ toá vì theá maøkhông ñöôc ñáp lai.

Ngay 20-8-62 – Chuèng toá töøgiaõBuffalo, leñ may bay veñNöü Ööü, löu truütai khàùh sañ *The Waldorf-Astoria*. Ñây laømöá trong nhöng khàùh sañ

to nhất trên nhà Mỹ thông chæ còu hæng thöông löu, chính khàùh, ñàì thöông gia, ñàì kyôngheägia, ñàì tài töùmôi lui tôì. Ông thông dích viêñ củà tôì cho biệñ, xõa kia, Toàng thóng Eisenhower còu nhöng gian phong danh sãm quanh năm cho ngàì tiếp khàùh tại ñây. Mỗi vớ ñã ñiêm nhö theá ñuôn ñi lên sõi vớ ñàì, træng leä vaø sang tröng củà Waldorf-Astoria maø tieáng tên ñöôc hæng quý phài trong vớ ngoàì ñöôc biệñ.

Thiệñ lập theo quan niệñ môi, khàùh sãm còu theá cung cấp cho ngöôc troì ngay tại chõa mỗi thöüc ăn dung thöông thöü, nhö vớ thöc, quàn áo, giầy đẹp, phàn sạp, ñöôc hoa, bảu chí, thuốc hút, v.v... mỗi thöü còu gian hæng riệng, nối tiếp nhau, khiệñ khàùh ðã còu cãm giãu nhö ñang löôn qua cầu phoáphia ngoàì.

Phong khàùh thải lãu vớ ñàì, meñh möng, theá maøít khi còu gheá troáng: khàùh tôì, khàùh ñi, khàùh trên làn xuoáng, khàùh ñöi lên thang, lữu nãu cũng táp nãp. Nhân viêñ cầu bãm giầy ñoàng nhö ôu mỗi công sôuto, lam việñ nhanh nheñ leä ñoä Möôc máy chieñ thang máy, mỗi chieñ sôu chöu trên möôc ngöôc, lên xuoáng khöng ngöng. Tại phong chöu còu mỗi bãm ñoä chæ soá thang danh cho mỗi höông. Ai ôu

phong höông Nõng, tyûduị thì phâu dung nhöông
chieá thang naø, dung sai laøkhoâng tìm ra phong.
Khaùh sañ coùtaá cáumöö maý taàng, moá taàng vaø
moá höông coùthô kyùtuù tröc ñealañh hoaë giao
chìa khoà phong củ khaùh gôù, cuõng nhö thô töø
ñieñ tín củ khaùh.

Ñeànheĩ toá, oâng Vañ Kyøvaotoá laý chung moá
phong ñoá, hai giöông, giaùmoá ngay laø16 Myõkim,
ít nhaá laø1.600 ñoàng. Hahh lyùsáp ñaë xong, oâng
Kyømôù toá töù chôi nhaøoàng cho bieá, tröôù khi vaø
Trung tâm Tiep tâm củ BoãNgoaĩ giao, ôù250 west,
57th Street, phong 1424.

Nöü Ööù laøthanh phoáloñ nhaá củ Myõquoá,
coùtheanoù củ toan theágiöù. Cuõng nhö Nõng Kinh,
coùtieá Nöü Ööù vaøñai Nöü Ööù. Tieá hay cöü
Nöü Ööù naèm treñ moá vònh ñoàng teñ vaøngay cöü
soàng Hudson, dañ soágañ 7 trieá röö. Nhöng neá
phâu keá nhöông chaù thanh xöa bò sáp nhap
(Brooklyn, Long Island City vaø nhöông ñaù phui
thuö) ñeáthanh ñai Nöü Ööù, con soádañ chung
voĩ leñ ñeñ 12 trieá, ñoàng hôn Nõng Kinh 2 trieá.

Cöü Nöü Ööù, nguyeñ do ngôöù Hoa Lan saùng
lap vaø ñaù theá kyù thöù 17, naèm treñ ñaù

Manhattan, gồm hai phần. Phần thấp là trung tâm niềm của nền doanh thông. Vì rất hẹp, không thể mở rộng nữa nên vô nhu cầu, nhà cửa phải xây cao theo chiều cao: đây là khu nhà "chợ trời" danh tiếng khắp hoàn cầu. Phần cao hơn thì thiết lập theo lối cầu thang thẳng môi của Mỹ nên ngay thẳng, chia thành các (avenues) và (streets), các đường song song và các hướng. Các lối đi theo hướng Bắc Nam, còn hướng thì nằm ngang, theo hướng Đông Tây, không có tên mà mang số như hướng 16, 25, từ đường Những coi chông, không thì để thì là, hướng 16 Khu Tây, không phải hướng của Khu Đông.

Tổ chức chính là Manhattan sang cầu này phải thuộc của các Nhà Ôtô, còn hướng xe ngựa, cầu cầu hoặc cầu ngựa mà phải ra là hướng chiều dài to, số chủ nhân, ba chiếc ô tô tổng động, còn tổng trên chủ nhân khác, cầu cầu này, cầu cầu này sang trống. Những chiếc này hay "ferry boat" này do nhiều công ty này nhiều, mỗi công ty cầu cầu riêng và phải chuyên, đây cầu cầu khác.

nao, nhou hay lôm? Cõu xoay mỗi cái bánh xe con ô tô cuống lơ lơ bañ nghe tiếng hôì phat ra kheo kheo roa "phõr" mỗi cái, quanh miêng lơ mỗi nõa hoa lơ xanh hiên ra tõi nhiên ma bañ muón ngõn cao, thấp tuy yù không tro, không khoi.

Veà thõu ăn, bañ cũng khoi sôi phat ñành vạy, nõa lơng. Mỗi khu phoá cõu mỗi hoac hai hiên to, goi lơ Super - market - nhõng cái chõi tuye ñieñ. Bañ lơ tuye ñieñ, cõu lơ vì õn nhõng chõi nạy, khau h hang ñõõr bie ñaõ õu cho ña muón gì cõu nạy, khoi ñi quanh quanh, giau cõu quyẽ ñõnh, khoi sôi lơ, phan lơõng lơ ñuõng ñaẽ. Thõu ca lơ sañ, thau thanh miêng lôm miêng nõu goi trong giaý nilon, tinh khie. Rau cái, cõu thõu ñe ña nguye ñ caý, cõu thõu tro ñ thanh sa lơ ñ, mua ve lơ ăn liẽ, ca ñ thõu gia vò không thie ñu mòm nao. Bõu tie ñ lơi va ñ nhanh chõng nõ the ñ cho ñe ñ ông bañ thõng ñõch vie ñ cu ñ to ñ không ma ñ tõi mỗi giõ ñõ ñõng ho ñ tõkhi ñi chõ ñe ñ khi lơ xong bõ ñ cõ ñ ña ñõ to ñ.

Mỗi tie ñ lơi khau. Nha ñ ông cõu hai maý nõu, mỗi ñanh riẽng cho ông, ñaẽ trong phong ngu ñ mỗi ñe ñ cho bañ be ñ Ai muón ñung maý nạy, cõu bõu va ñ mỗi ke ñ hõu hai ha ñ (hai chũr ba ñ ta).

Nöü ööü, 23-8-62 – Saùng sôm chùng toâ leân xe buyt xuoáng beán ñoø sang cuø lao Staten, thaên OÁ Frank Becker, Hoá tröömg Hoá Phaï giao Löông Höü Chaâu thanh Nöü Ööü (New York City Friends of Buddhism), soá211, Ñäi loáWard.

Phaï traü qua möi eo bieán röng, baêng loaï *ferry boat* ñañoñ. Ngoaï xa khôi vaøphia tay maë chùng toâ, tööng ñoàng Thaên Töi Do cuâ dân toä Phaï taêng dân toä Hoa Kyø ñömg söng treân ñaö Bedloe, töø naên 1886. Tööng nay to laén, nhöng vì ôuxa, chùng toâ thaý không cao hôn hai taé. Nhiêu taü chöüdu khaih lööñ qua lööñ laï xung quanh ñaö.

Ñoá boä xong, öng Kyø goï ñieän thoäi vaø mööü phuü sau, öng Becker ñeán vôü chieá oä toä rööü chùng toä veà nhaø öü khaih xa beán ñoø Baø vaø maý ngööü con nieän nöüra ñoim chùng toä vaø phong khaih. Trong khi nöü chuyeän, öng Becker trao cho toä xem möi tạp Tạp chí *New Forum*, cô quan cuâ hoá Phaï giao Theágiöü vaønoü nhöøbaung danh saüh Ban Quan trò ñaêng trong Tạp chí áy, öng ñaö bieá tên toä, trööü khi toä töü. Öng goá ngööü Do Thaü nhöng theo ñaö Phaï töølaü. Ñeächömg töü öng laø Phaï töüthuaän thanh, öng möi chùng toä leân möi

phong riêng, ôûtaàng laàu thòùhai, ñeagiòù thieàu vôù
 chùng toâi bann thòøPhaã, xaâu trang haã vaøtuûkinh
 saùh Phaã cuâ ông.

Ấn côm xong, ông môù chùng toâi ra xe ñi moã
 nôitang trổnhiều taù phain quí giaùcuâ ñeàn Myõ
 ngheãTaý Taंग. Tiếng Myõgoi laø"Jacques Marchais
 Center of Tibetan Arts" 336, Ñaĩ loãLighthouse.

Ñây laømoã Vieã cuâ tö nhain, coumoã lỏch sỏu
 khauỉ laũ lung, theo lỏu thuaũ cuâ Oã Becker. Chuũ
 nhain laøBaøJacques Marchais, luù toâi ñeãn ñaõtỏtraàn
 maỹ naẽn trỏoừ. Luù com nhuỏvaøỏu chung vôù ông
 noã, baøraũ toũ maũh. Moã hoãn baøxuoáng luũ laũ
 trong haãn xaỹ döoừ ñeãn nhaøvaøbaũ gaũp trong moã
 thung to, nhiều hình tỏõng baंग ñoंग. Baøthích
 quaũ mang leãn saãn chỏi, không deø ñoũ laø tỏõng
 Thain, Baøtaũ vaøPhaã cuâ Taý Taंग. Ngỏoừ nhaøsoĩ
 maũ, gom gỏp ñem caũ laũ trong thung döoừ haãn,
 nhỏng tỏøaỹ, nhỏng hình kia ñaũ in saũ moã aãn
 tỏõng trong taãn trí baø

Sau khi ông noã baøtỏtraàn vaøbaøñỏoừ hỏoừng
 di saũ cuâ cũ baøkhỏng nghỏ ñeãn gỏi hỏn laøcaũ
 thung bí maũ döoừ haãn. Tỏi kieãn tra, baøthaỹ trong
 haãn aỹ com nhiều cuâ quí khauừ, lỏp ñỏng trong

nhieàu thung, lộp ñeá ôu ngoaá. Baø nhaän ra ñoù lao
 nhöõng phap khí cuá Laï Ma giaø vaø Phaï giaø Taý
 Täng. Lam sao noá toácú baøcoucaúmoá chua tranh
 töõng vaøñoathônho theá Baøkhoäng ñap ñoõc caú
 hoá nay. Chæbieá baøcoumoá nguyeän laølam theánao
 xaý ñoõc moá ngoá nhaøkieá Taý Täng cañh moá
 trieän nuú, xung quanh couõng coubaù coudong suoá
 reo, ñeá ñaé vaø ñoù nhö vaø long moá ñeän Taý
 Täng, nhöõng di tích kia. Baøñaõthoá nguyeän.

Xe ñoábeän leámó con ñoõng ñaùhôi doá. Toú
 ra ngôõ quén thuoá, oàng Becker ñi tröõ, ñay moá
 cõa raø baøng goá chuèng toá theo sau, quanh co töng
 böc ñaù ñeároá döng böõ tröõ sañ moá ngoá nhaø
 treá vaùh ñaùreá phong, mañ ngoú con giõõmañ ñoú
 Oàng ra daá baø chuèng toá ñoõng chõtrong khi oàng
 theo hoàng tay phaù ñi ra phía haá. Moá chaøp sau,
 cõa chính ñoõc môuvaømoá baølaø, ñaù baø nhö
 boàng, tiep chuèng toá vôù moá nuí cõõ hieän lanh

những không khâu làm cho da mặt bắt đầu nhăn nheo. Ông Becker giới thiệu: "Bao nhiêu lần bạn chỉ thấy của Bao Jacques Marchais gần gũi bạn mà bạn không thấy. Vì thấy bạn mà bạn cảm thấy, bao nhiêu người thay đổi qua cuộc sống gần gũi bạn và lâu trôi trong ngoài cuộc sống bạn tốt hơn nay". Bao lâu lại nhoe nhoe chưa xong: "Mỗi lần ô nhiễm này như nhau bạn tôi... Tôi gần gũi với bạn tôi, tôi sẽ ô nhiễm cho tôi chết, dù phải sống những ngày tàn cuối".

Khi nghe ông Becker nói tôi là một Phải tôi phòng xa muốn tìm mặt những thời những công trình mỹ nghệ Tây Tây, bao nhiêu: "Chúng những mỹ nghệ mà có của bạn chúng tôi". Bao nhiêu xong, lấy tay chặc cho chúng tôi thấy những người sẵn sàng của bạn trong nhiều hoặc tu "Không biết các ông có nước nước chăng, chúng tôi thì xin chầu". Tôi lấy một người xem như chúng tôi những người kinh Tây Tây mà tôi gần thấy ô nhiễm và những người, trở lại khi bạn này.

Bao nhiêu chúng tôi vào trong vào xin lỗi thì trở lại dần dần. Lê nào gọi một cách này hoặc, bao nhiêu hai cách của ô nhiễm phong cách, nữa chúng tôi vào một thể giới khác. Thấy vậy, mấy người này

ñiễn nhuôvôa baá chày, toá ra moá ành saùng lôomôo
 toá baá giàu töi hoú không bieá toá ñang tanh hay
 möng vaotoá ñang ôútrong moá chua hay moá mieá.
 Gian phong khauröng vuông vöu moá beá ñoá tam
 thöü, trạn cao. Vöa laochua, vöa laomieá, vì ngoaó
 nhöng tööng Phaá, Boátatü bäng ñoàng ñen, ñoàng ñoú
 bäng goá sôn, com nhieu tööng than hiên lamh cöu
 hung aú cöu Táá cáuñeú bay bieñ cöungân náp, thöu
 töi trên moá cái beába bóán cáp, choàng heá beàngang
 gian phong, phía tay trái. Ngay giöá beávaôútöng
 chöu vöu, moá khảnh thöösôn son thep vang, chaim
 troátinh vi kheó leó, cheñ cheá cao vöu, trong cöu
 tööng bäm than không bieá cuá moá Boátatü hay
 Than, toan thep vang, máe may phöông phi döü
 möütöu vang teúra ñoá beñ vaóphuúxuong töu vai.
 Thaá laómoá kyócoáng veámáe myóthuaá. Baólaó cho
 chày theñ vaó ngoñ ñem nöá, roá laéng leóñoá ba cáy
 höng, ñem cáñ trong cáñh ñámh ñoàng to ñáe tröü
 ñiễn. Toá ñi xem kyötöng baó vaá, möm naó, vaá naó
 cöng cöugiaútrö baá luañ lóm nhuú Ngoülein vaúh, toá
 không khoú ñeáyñeáñ nhöng táñ gám theá phuóchui
 cuá Lá Ma giaó. Nhöng toá ñáóheá söü ngaó nhieñ
 khi xem ñeáñ phía phaú cuá gian phong, laóphía ñoá
 dieñ vöu chàñh ñiễn. Loá bay bieñ y nhö cáu chua có

ôuqueânhaø Cuõng baø Hoäphaøp döä löng vaø vaøh
 bít, cuõng beân chuoâng beân troáng. Ai ñãõxep ñãẽ cho
 baøMarchais hay töi baøbaøy bieãn? Neáu laøtöi baøthì
 thaã laømoãi vieã laï tröøphi tröøong hôp baølaømoãi
 ngöôõ Taý Täng taù sinh... Toã vöa suy nghó vöa töi
 baø: Laïquaù laïquaù Vaøñeãghi laï caù laïnaøy treãn ñãã
 Myõ toã môûmaøy aãnh baãn maøy caù..

Thaý chuoàng toã maõn nhaõn, baø môõ chuoàng toã
 trôûra phong khaih, laý baøh khoãñaõ chuoàng toã vôu
 nöõu traø Thöa döp baøñun nöõu, toã böõu ra ngoaã,
 nhìn laï môû thaý camh neãn thô cuã ngoã nhaømaø
 hình daøng nhaé nhôu phaãn naø nhöõng ñeãn Taý
 Täng ñöõr thaý trong saøh vôu Theãn vaø ñöu thöa
 vöõm con löng chöõng ñoã, do chính tay baø
 Marchais xaý döng vôu chieã hoãcon thaùrong thaù
 caù vôu nhöõng khoãn tong, khoãn baù vôu nhöõng
 ñöõng con röp böng danh cho khaih thöa löõng,
 vôu nhöõng kyøhoa dò thaø. Toã töi baø: Giaùñöõr ôu
 ñãã tu haøh, thanh thoã bieã bao!

Treãn ñöõng veã ông Becker cho toã bieã ông
 ñang couyüvaã ñöõng tieãn nong ñeãmua laï taã caùcõ
 sôûaý. Ông cho bieã gia ñình Marchais không con
 chaù, chaøg sôûm thì muoãn gia taø cuã ông baøseõ

thuộc quyền sở hữu của quốc gia. Phải giao nhiệm vụ mỗi tầng xã hội gia đình nhỏ theo cách thức lao động.

Trên đây về chi tiết. Chúng tôi tổ chức giáo sư Becker, hiện sống ở đây trong nhà ba hôm sau, nên tôi tham khảo với Lê Mai Tây tặng di cớ tôi năm trên nhà Mỹ tại tiểu bang New Jersey.

Nỗ Ô, 24-8-63 - Theo chương trình, chúng tôi nên tham khảo mỗi cô sở phải giáo Trung Hoa lấy tên là *American Buddhist Academy*, 331 Riverside Drive. Tuy ông Nỗ Ô khai thác, ông Kyô vẫn mất khả năng hiểu thông giáo mới tìm ra nhà chắt trên, chắt vì này là là nhà ông nên chắt nên vung nay. Lại mỗi hình thức phải giáo bỏ Mỹ hóa, không kèm hôn nhân chưa Nhà Bám vì Chấn nên không giáo nên về trang nghiên cứu AUN. Bên ngoài, hoàn toàn không có mỗi nội gì của mỗi cô sở tôn giáo. Ông ta để là nên nhà mỗi tổ gia hay mỗi triết sở doanh thông. Phong hợp hội nông khai thác, không bỏ ba, bán thau. Ông quan tâm nhỏ nên cần lo, cho chúng tôi biết lao động cho sơn phết, quyết tổ, nên sở soạn cho cuộc lễ kỷ niệm sắp cuối năm trong vào tuần. Hội thân, thì này là chi nhánh của mỗi hội chính ở California.

Không còigì ñãe bieã ñeãxem, ñeãhoã, chùng toã
voã töstã ñi thãen moã Thiẽn vieã còuteãn laø *First
Zen Institute of America*, 156 Waverly Place, moã
gian nhaøhai tàng laũ. Tàng döõu ñãã cho theuãläy
hoa löi, töng laũ thöunhaã lam vaãn phong vaøthö
vieã, tàng choũ vaøphia tröõu, ñãe Thiẽn ñöõng.
Hai baøtuõã xeãxích saũ möõi ra ñöõm chùng toã vaø
ñöã chùng toã ñi xem caũ ñöi.

Thiẽn ñöõng röng raũ vaøtõch tónh, döõu traũ
thãm nhung, treãn thãm còunhöõng chieã goã ngoã
thiẽn nhö beãn Nhaã. Cuoã phong laøbam thôPhãã,
giaũ dò nhöng saũh seõ trang nghieãn. Trong caũ
chuyeãn, toã ñöõõ bieã ñãã laømoã Thiẽn ñöõng cuã
toãm ngöõõ Myõ ñöõng khoãng treãn saũ möõi hoã
vieãn. Thiẽn sö laø ngöõõ Nhaã Bãm, ñi vaøng luũ
chùng toã ñeã.

Tröõxuoãng tàng thöunhi, hai baømöõ chùng toã
cuøg duøg ít caũ bãm vaømoã taũh traø Trong khi
chuyeãn troø hai baøcho chùng toã xem nhöõng saũh
cuã Vieãn xuaã bãm vaønhöõng saũh Vieãn laũh phãũ
hãm. Thaãy nhieũ quyẽãn còuveũraã hay, toã xin muũ
luũ vaøveãsau, khi tröõlaũ Hoa Thöõh Ñöã ñeãtöõgiaũ
sang Aũ, toã ñããgöõu thô mua treãn möõi quyẽãn vöũ

soát tiền 40 Myōkim của BoãNgoại giao Myōcáp ñeà mua sàuh.

Luật tiến chúng toà ra veà hai bao ñão còu nhaõ yù táng toà mỗi bao Baù nhaõ Tâm kinh dờch ra Anh vãn.

Tõo ngay veà nõo ùt tòi nay, hơng thàng toà luôn luôn tiếp nõõ ùt tạp nguyẽ san Zen của Viẽm gồ ùt táng.

Treãn nõõng trôulãi nhạo ông Kyø ông ñeà nghò vôi toà ngay hoãn sau ñi phố Tâm (Chinatown) mua thòu ăn, veà tòi làm cơm. Toà chấp nhậ ngay. Ñão khàulãi roà, toà vãng mua tòng, chao. Còu ăn mảo bành mì vôi mảo mòm rau củi trỏn dản, beurre vào fromage, toà ñã ăn chãm.

– Ô ù phố Tâm, ông Kyø baù, Củi mua gì, ñeà còu củi hỏ bên nhạo

– Tòng, chao còu không? Toà ho ù

– Chao là gì?

– Là ñã ù phu nhõ ñã.

– Toà không biết, vì chõa ăn cũng chõa biết lào gì. Nhõng tòng, nhậ ñừnh lào cò

Toà tòi như ù không chao thì tòng, mỗi trong hai cũng ñu ù ù roà.

Chúng tôi tiếp xúc nhau, ông Kyōhō sang hoàn sau, vào khoảng tám giờ rưỡi sẽ đến khách sạn tôi đi mua áo.

Hôm nay, trời mát. Ngoài 8 giờ chúng tôi lên xe bus đi mua áo. Phải mất khoảng 20 phút.

Phố này không sang trọng như Cầu Kim Sơn, những trong quang cảnh trời mát, mọi cái gì cũng đẹp Trung Hoa làm cho mình cảm giác như đang ở Chōi Lôm. Vào mỗi tiệm chụp ảnh hai gian rộng, cảm giác này lên tôi nhớ lại tea Hang hoa bay la liệt, hoặc một trên trên, hoặc nằm trong tủ hoặc bay dưới đất. Nhớ lại ra xem, không thời nào là không có những rau củ tươi cho nên những thú gia và hay toàn bộ của mình, hoặc với các thú, xì dầu, tương, cháo... Nhớ ông Kyōhō công việc của ông, tôi đi mua một mô hình cái, cái sáng đẹp, năm năm có hai hộp cháo trắng và một ít

cuối năm trắng, khoảng qua vào đầu leo, không quên mỗi chai xì dầu to thông. Tất cả trên 4 Myōkim. Xong, chúng tôi hoá hũa ra về nhà ở xóm cho kịp giờ ăn.

Tối khi rồi Sáu Gòn, trên hai tháng nữa trôi qua, chạ còu hôm nay môi ăn nữa mỗi bữa cơm chay chảnh hĩa. Thế mỗi bữa, không mấy ai thoát những tập quán, vì vậy, dù có nấu ăn cũng phải bữa, cái bữa bữa nữa vẫn chớ hoàn toàn nữa, bữa bữa trong cơm hãm chớ mỗi thêm chút ít nữa.

Hôm sau chúng tôi lại gặp nhau ở trường như ông Becker nữa thì thật là lạ Ma Tây Tây thì năm tại tiểu bang New Jersey. Những nơi khác, trải qua nhiều thanh phố nhiều vùng kỹ nghệ và nhiều cảnh nông bãi ngấu, thông thông toàn bắp, dành cho việc nuôi bò sữa số của những trại nhà bãi trên mặt biển lặn xanh với những thông trắng. Tổng hợp, mỗi vào lại con đường theo ven những gò khác, không phải bằng tiếng loa lớn mỗi mà bằng màu sắc, hình dáng và to lớn, và tôi ngon của những quả dưa hấu to nhỏ có nhà dài năm 4, 5 tá, của những quả dưa tây "mô lông" thơm ngọt hay của những quả bí rồi vào anh. Cũng có những tôi, cả tôi nữa, da mình bôi

nhieu. Nhie xe ñoãlai, caø baøtuoaø xuoáng, tha hoà maølöã maømua. Toã lai nhòucãmh ñòõng Saø Gom Bình Döông, vaø khoaøng khoã Lai Thieã, mua trau caã, vò nhöõng chieã xe ñaã daø theo veãñöõng, vò nhöõng nhòim keãmua ngöõø baø caønh nhöõng thung löm choã, maøng cuã, soã rieãng...

Xe oãng Becker taã vaø moã xòim nhaønhòuphã tay phaã. Chùng toã ñaõñeã "traã ñònh cö soã1". Hai vò Lai Ma khauõm tuaã trong chieã aø thung vang löã, thaã löng ñòu ñaã troã, ra ñòim chùng toã vaø ñoã vaø nhaøtruã sau khi ñi ngang moã ñieã thòu nhòu ngoaø treo phöõng veõhình thieã thaã, thieã töõng nhö õuqueãnhacauã ngaã. Nhaøtuy nhòubaøng goã nhöng couã gaã ñuãtieã nghi: nõõu mãy, ñeã ñieã, beã ñieã, mãy nõu, tuãlaãh. Toã hoã thaã veã sinh keãthi ñöõc bieã raøng, traã nay cuõng nhö traã thòunhi mãøchùng toã seõñeã thaã sau, ñeã moã phaã nhòøchính phuãHoa Kyø giup, moã phaã do haø taã cuã moã ít ngöõø Taã Taøng ñaõõulaã treã ñaã Myõ vaøcaø cô quan töøthieã. Oãng Becker raã thaã mã vò caø vò Lai Ma vaøñoã beã xem tuøng quã meã nhau laã. Chãng nhöõng giup ñöõveã mã vã chaã, oãng Becker con laøgiaø sö Anh vaø cuã mãy chuãtieã.

Néatoá vaøông Kyønoù chuyeän vôù ông Becker, hai vò Lai Ma chay ra chay vaø, noù noù cöôö cöôö, roà möä chap sau mang dĩa bát ra ñaë ban aên. Chöng áy, toá möü bieä laøhai ngaø ñang lam bép, vôù söi phui löc của möä cặp với chöng ngöôö Tao. Noù ra thì phui long toá của càø ngaø chöüthöc tình böä áy toá không aên gì ñöôc cáø Nhöng möm chieän xaø cöü möä muø ñaë bieä, không phaü daü, không phaü möp hoä hoä khöngöü. Lieä töömg ñeän nhöng baøTaý Täng laý mööböä cung mình, böä trên töü cho lam mööü ñeä taøg veü ñeü, toá báä giäü maø thaý no.

Cöm nööü xong, chöng toá càø töösang träi 2, càø ñöüñoänöü giöøoätoá Öüñaý quang cáøh khäü röng raö, sách seüvaø. vaên minh hôn. Sau möä vööü cöücaé xem cáø thaän, möä nhaøcao cáøg saü gian naän daü, trên ñaü cöü cáø cöü veü hình báøh xe Phäp, hai bên cöühai con nai. Phaü chäøg chüühaän muöä nhaé söi tích ñöü Phäi sö chuyeän Phäp luaän täi Löü Uyeän?

Chöng toá ñöôc ngaø Lai Ma rööü vaø möä phong khäü, ñôn giaäm nhöng thaý röülaöñöôc säp xep báøg möä ban tay täü tieän. Ngöülein tuü thaý cöü

bỏ Nãi Tạng Tâm tu. Thấy toạ ra veu vờ ngã
 nhiều, vờ thích thuộ Nga hoú toạ còu ñoẽ ñoõc
 không, toạ traúlôu laõõõc. Nga sung sôõmng quavã
 caũ chuyẽn baẽ ñaũ. Nga hoú thaẽn veàtinh hình
 Phã giãõ õuViẽ Nam, ñõõmng loá tu hãm... Toạ cho
 ngaõ bieá tính caũ bao hãm củ Phã giãõ nõõu
 nhaõ moãn phãu naõ cuõng hoẽ, cuõng bieá, cuõng hãm
 nhõng không chuyẽn nhaá. Moã khoà tũng còu thea
 goãn naõ Mã toãng, Hoa Nghieãn, Phãp tõõmng, Tõnh
 ñõã Thiẽn toãng. Ñãẽ bieá laõkhoa Moãng sõn thĩ thờ
 maõnghi leãraá giõng vòu moã khoa củ Tây Tãng
 maõtoạ ñãõcòu dõp so saũh, khi xem moã phim taõ
 lieũ củ Nha Thoãng tin Myõ õuSaõ Gom. Ngaõ Lai
 Ma camg nghe camg laỹ laõm laĩ vaõcamg sung sôõmng
 ra mãẽ. Toạ hoú thaẽn, môũ hay Ngaõ laõmoã tu số
 ñãõ caõ hoẽ roãng, bieá Hãm vaẽn, Anh vaẽn maõngaõ
 noũ raá thoãng.

Sau khi dung vòu ngaõ moã chẽn traõthõm, toạ
 môũ ngaõ ra trõõu cõũ nhieõp moã taãn aũh kyũ
 nieãm. Ngaõ keũ heã ñõãñeãra cung nhieõp chung vaõ
 không queãn giõũ thieũ vòu toạ ba õãng tieũ maõngaõ
 baõ laõõõc ñõõ Nãi Lai Lai Ma võã gõũ qua ñeã
 hoẽ Anh vaẽn.

Treân ñöông veà ông Becker ñöa chùm toâ reõ vaø xem möi mieáng ñaá khaùoäng maøngai Laï Ma Traï 2 ñaõ mua ñeà caá chua. Ông noùi vôi giöng phan nan; trong caùh ly höông thaá thoá maø hoï cuõng tranh chấp nhau vaø töi chia lam hai khu rieäng bieá, mañh ai naý gaý uy tín cho mình. Ông couèu thieän veà nhòu thuïc cöu cuâ Traï 1 vaø cho ông Tröông Traï 2 laø quaù hoat ñöng...

Phaï giaø Taý Täng, veà sau couèu theätreân ñaá Myõ ñaá ñeán möi töông lai khaù dó so saùh vôi Phaï giaø Trung Hoa vaø Nhaá Bañ khoàng? Toâ töi hoï nhö theá Toâ nghó khou maø ñöõc nhö vaý. Tröõu heá, muoán phaù ñaá phaù coungöõu ùng hoá nghóa laø phaù counhieäu tín ñöa Nhöng ngöõu Taý Täng treân ñaá Myõ coulaø bao, con muoán thu naþ hang ñeätöu trong dañ chùm boñ xöù thì tính caùh Laï Ma giaø cuâ Phaï giaø Taý Täng laý phuø chuù lam troäng, söi khou maø chình phuø ngöõu da traùg tin öulyù trí hôn öuhuyeñ dieä.

&

Hoñ sau, leõ ra phaù ñeán thañ Ông Malalasekera, nguyeñ Hoá tröông Hoá Phaï giaø

Theá giôù vaø luè aáy ñang lam Tröông Phaù ñoan thöông tröc cuà Chính phuTích Lan tại Liên Hiệp Quốc. Nhöng còutin cho biế ông ñã ñi nghã heo không còumã tại Nöu Ööu.

Xaùhôi ñöör möi hoãm. Sáng ngay sau, chúng tôi ñeán thãm möi Tröông Thãm hoä (Union Theological Seminary), keáñoùlaømöi Việ Do Thãm giã (Jewish Theological Seminary) khà ñoà soã vaø trang nghiê.

Chúng tôi ñöör BaoToang Thö kyütiep. Cao lôm, tòu hoa raãm, tuá giöã 55 vaø60, baøbiế nòi tiếng Pháp. Baøña ñi xem càu cô sôutrong Việ, ñeán thö choalam leätuye. Ñây laømöi söi biế ñã ñoã vôu tôi vì ít khi cho ngöö läi vaø phong tuye. theãmaohö giööraá bí mã. Möi chàp sau, Bao giôù thieü vôu tôi ñoã ba vò leã sö (rabbat), mã thöông phu theo loá phöông Tây, chà khà laøtre ñài, ngay ñaãm, còumöi cà muõnhoubaøg vaü ñe, tron nhöi nhö chieä nôm laubaø nhöng không lôm hôn mieäng ly. Möi trong nhöng ông leã sö nay dà chúng tôi leã töng choü cuà Thö việ vaøkhoe vôu tôi nhieu cuoán saùh xöa tre ña mãng ngay. Möi vaø chieä hö naü, hö phã buõnhieu ñe cho nhaø

chuyên môn làm đồ chấp nói đồ trang và dầm lái trên những tấm giấy kiếng. Nếu chúng mình về rái tã mà công phu này, ông trình nhiều hợp trong nội tích trở những mảnh vụn sành xõa mà hồi nghi lao quý giá làm hoả những mảnh giấy vụn này sẽ nở nở ném ra khỏi cõu và chấp nói. Tại đây, cũng nở nở tang trở nhiều bát tích của Do Thái giáo thờ xõa.

Trong bữa cơm trưa, toàn rau cải, củ ông Giàn nõa (nõa thông củ ông lao và chõu saéc cao củnhaít trong nõa) cùng dõa nõa bên chúng tôi luẩn bấn nõa lỳu Nhân dõp, tôi nính chảnh sõi hiếu làm củn nõa sốa cho nõa Phải lao mỗi toàn giáo vô thần. Tôi trình: nếu không nhìn thấy nõa Nàng Sàng tá cõu hình cõu tõ ông lao vô thần, thì Phải giáo qua ù lao vô thần. Những nếu hiếu Nàng Sàng tá chẻ lao mỗi loá nõu tõ ông trồng hay mỗi loá nhân cõu hò cõu Chấn the huyẻn dieu, nguồn gốc và khuân mẫu củn muỏn loá, thì Phải giáo bò ké àn oan. Ông Giàn nõa và bà Toáng Thõ kỳ hình nõ suy nghõ nhiều về những lờ mình biẻn củn tôi, những cõu nõ ông yù khoẻng, tôi khoẻng tra ù lờ củn hò này. Nếu tôi cõu thea qua ù quyẻt lao nõ ông phõng Tây, quen sống chấp tõ ông, khoẻng nõa nẻn củn khai niẻn sieu tõ ông củn phõng nõ ông.

Treân ñõõng veà oâng Kyø hoù toà: "Hoà naỹ Cui giaù nhö theánaø veañieän Phaï giaø khoâng phaù voà thaù, toà chöa nhaän roõ Cui coutheanoù lai cho toà nghe khoâng, vì thuùthaï, toà khoâng bieá gì veàtrieá hoř toà giaø caù. Toà ñaùp:

Do Thaù giaø, meï ñeùcuà Cô ñoá giaø vaøHoà giaø, tin chaé vañ vañ ñeù do moá Ñaáng Thiêng lieâng cao caùsaùng taø ra vaøÑaáng aỹ töi nhieän maø cou Táá caùñeù sinh hoà theo YÙmuoán cuà Ñaáng Vónh cöù aỹ, vì vaỹ ai laøn sai YÙmuoán aỹ phaù bò phaï, con laøn ñuùng thì ñöõc thöõng. Ñaï khai laø nhö vaỹ. Phaï giaø khoâng chuùtröõng coumoá Ñaáng Táø hoà chung cho muoán loaù, vì heãcouhình töõng laø *quả* thì phaù counguyên nhân. Nhö theá thì noù Ñaáng Táø hoà, couhình coutöõng maøkhoâng ai sinh ra, chaúng khai naø noù coucây xoaø maøkhoâng cou hoá xoaø, laømoá ñieù phi lyù Lai nõã, heãcouhình cou töõng laø cousinh, maøheã cousinh laø couhoá, theo luaï couthæ couchung. TheámaøÑaáng Táø hoà vónh cöù, tröõng toà baá dieá sao ñöõc?

"Phaï giaø nhìn nhaän táá caùñeù töøMoá maøra. Moá aỹ taïm goï laøTheáhay Chañ theá Thöc Töõng, Chañ Nhö, Tâm, Phaï... toaøn laønhöõng danh töøcou

mỗi gia trò trở về, triết lý vô hình của
 Chân lý (Vie universelle), và văn minh
 văn minh, là hình ảnh của
 cái thế giới vô hình kia. Vì hình ảnh
 cho nên không sinh không diệt, nó mãi
 Vĩnh cửu. Làm thế nào hình ảnh sinh? Do
 luật nhân duyên và biến đổi ngay trong
 Thế giới không hai. Vì hai luật này trong
 Thế giới là một thể thống nhất, cho nên
 pháp luật cho là do Ý muốn của
 Thượng đế

"Phật giáo: *"Nhất thế do Tâm tạo"* (tất cả
 đều do Tâm tạo ra). Do Tâm tạo ra hai
 pháp môn tin Chân hay Thượng đế ra tất cả
 "Nhất thế do Thượng đế tạo. Bây giờ chúng ta
 thôi ném bỏ Tâm của nhà Phật thay vào
 Thượng đế thì khai niết bàn của Do Thái giáo sẽ
 thành hoàn toàn khai niết bàn của Phật giáo.
 Trái lại, nếu chúng ta ném bỏ Thượng đế thay
 cho Tâm, thì Phật giáo sẽ biến thành Do Thái giáo.

"Nói tóm, ô nhiễm chúng ta nên tránh
 tạo ra của mình là lập trình. Lập trình của Ngài

phông tiêu biểu bốn Phải giáo, Lão giáo và Khổng giáo, là là trung tâm của Lý Tế (Principe-Essence) tuân triết lý vô hình vô tượng. Mà nói Lý Tế là nói Lão: vẫn vẫn nở sinh hoa, trồng thanh và biến hoa nên do những loài sam cò trong thiên nhiên, trong Thế Vay Thế là Lý Tế mà Lý Tế cũng là Thế Ông cò thấy nói nhỏ thế thế là khó khăn không? Muốn để hiểu đến tận hồn, không gì bằng củ thế hoa, nhân cành hoa của Lý Tế ấy. Không nói nhỏ Phải giáo là muốn loài tối ta tối hoa theo loài nghiệp báo nhân duyên, biến dịch, vô thường, trên mỗi bản thế duy nhất và hàng thế, Do Thế giáo bắt cò mỗi Ông Thế Hoa sáng ta theo Ý muốn của Ngài, mỗi Ý muốn nói là Tôi do những hình nhỏ không tôi do, vì đây Thế Hoa cò muốn, nhân xoá vẫn không thế cho qua chửa. Mà nếu nhân nào qua này, vậy ra cò mỗi nòng loài bắt đi bắt dịch rồi. Thế thì sỡ can thiệp của mỗi Thế Hoa cò cần thế này! Cò Ngài hay không cò Ngài, xoá vẫn cho xoá và chửa cho chửa, cũng nhỏ, trên bình diện này nòng, thế sinh thế, ở bắt ở.

Nòng chấp thế thì hoa nhau cả lang, cò khi gặp nòng chấp thế, chúng ta nên hiểu Thế là

bằng gỗ nhẹ giống như những quyển Kinh Phải
 chõo Hầm hoả xõa. Nghe ãaâu Chính phuû Myõ ãaõ
 phải traũmõĩ giãuraĩ hõũ mõi cõũnõõĩ boãKinh saũh
 aỹ. Trong hai tuũkhũ, xõa boã xõa boã nhõõng hình
 tõõng Phải, Boã taũ, Thaũ của Laĩ Ma giãv vão
 nhõõng khí maũh nghi lãnhõ oĩ tuõvão chuõng lãc
 cam daũ cõũ chãĩm troạ ãaũ gãũ tích trõõng v.v...
 cũng mõi kieũ maũ nhõ chũng ta thay õũcũ chũa
 xõa Vieĩ Nam. Tại sao cõũsõĩ trung giống như vậy?
 Phải giãv Vieĩ Nam cõũ chõũ ãũh hõõũng Laĩ Ma
 giãv khõõng? Laĩ Ma giãv ãaũ trũyẽn sang Taũ, haũ
 tại khõõng sang Vieĩ Nam? Nhõõng phãp khí keãtreũn
 vão khoa Mõng sũn thĩ thờũ chín chũũ phãũn trãũn
 Taũ Tãũg veũmãũ hình thờũ, mãũ chũũng toũ ãõõĩ dõĩ
 kieũ õũ Hueĩ cõũ theũ lãũ nhõõng bằng chõũng của ãũh
 hõõũng noũ trãũ.

Sau bõũ cõũ trõũ do bãũ Chuũsõĩ ãaũ tại mõi
 quãũ ãaũ õũtaũng dõõũ của Vieũ, bãũ ãõũ chũũng toũ
 ãũ xem Phong Nhaũ chũũng. Phong tuũ, y phũũ, nhaũ
 cõũ, vãũ hoũ... của cãũ giống daũ Aũ ãõũ ãõõĩ
 trũnh bay gãũ nhõ ãaũ ãũũtrõõgiõũng daũ Vieĩ Nam.
 Thaũ laũtuũ hoũ Chũũng ta luõũ luõũ tõũ haũ võũ cãũ
 võũ hai ngãũ ãũũ vãũ hieũ, nhõõng tại sao, ãaũ

Hoàn sau, mỗi mình chúng tôi trở lại, không phải tiếp xúc với hai nhân vật trước, mà với y như xem kỹ cuốn truyện lần về vệ tinh có phi hành gia mang ngay hôm trước, chúng tôi chờ thấy thoáng qua. Trình bày ở mỗi phòng riêng ngay cả hành Viên, cuốn truyện lần này chia làm ba phần. Phần đầu nhất gồm những hình vẽ chế tạo giai đoạn phòng vệ tinh, những quy định và nội vệ tinh rồi trở lại trên mặt đất. Phần nhì trình cuốn phim phòng vệ tinh khi bắt đầu và khi rồi xuống nữa, hai giai đoạn hình thù nhau. Những lần rung động nhất, nó với chúng tôi, là giai đoạn sau. Khi còn nằm, sau trên thềm tôi mặt biển, mỗi chiếc du thuyền trong vệ tinh lướt ra và trong chớp nhoáng càng thoáng nhỏ chúng ta thấy ô những cuốn biểu diễn của lính nhảy dù Keaton từ phía dưới chiếc dù xoà ra mỗi cây cột máy chủ ngôi sao của nó. Mỹ phát phóng trên không trung nhỏ ngỗng chiếc số nhất thoáng qua tay chèo qua chúng hoàn hoà rồi hết làm vệ tinh rồi xuống nữa trong khi báo phía, tạm làm tạm nhỏ vào ngoài với phi hành gia và nó về biển, trong tiếng reo hò của hàng vạn công chúng đang nghe trên bờ Phần đầu của cuốn truyện lần này về vệ tinh

giai lam bằng kim khí móng vaogiaáy day, còukhoet
 nhöng loã to, ñeà cho công chuùng thay ñoõc beà
 trong. Daõ ñoã möôi thöõu, bung tron, hai ñaù
 nõn, ñaù veätinh ñoõc chia ra lam ba phong, mã
 phong còucông dưng riêng, trong ñaẽ nhieu may
 mõi. Lã nhã laõnhöng phong aáy không xếp ñaẽ
 theo mã bình dieãn nhõ trong long mã chieã may
 bay. Còuphong sam naem ngang nhõ thông thöõng,
 còuphong sam naem ñöng nhõ tám vaũh, còuphong
 sam laĩ tröngöõc lên trên trãn nhaõ Trong phong
 thöõnhì, phi hanh gia töõng tröng bằng mã hình
 nõn to bằng ñoã beuleãn ba, ñöng theo chieũ củ
 mã ngöõc naem ngang; trong phong thöõba, chang
 laĩ ñöng chãn trên tröõ, ñaù tröõxuoáng ñaã, chang
 khã nhöng con vöõn ton ten trên canh caý. Theã
 mãkhông ngãõ bõũ vì lên ñeãn mã cao ñoãnaõ ñoũ
 veätinh ñaõthoũ khoũ sũ hap dã củ trũ ñaã,
 không com vaũ ñeãñaù trên ñaù döõũ, ñöng vöõg
 hay không ñöng vöõg nõã.

Con ngöõc tai thã! Chã còutoãm bằng trí mã
 löõng ñoõc mã cãũh xũ thã nhöng gì ngoãũ tãm
 nhaũ xũ củ nguõquan. Trí củ ngöõc khoa hũ laõ
 tãm củ Phã töũvaý. Lã theãn mã bằng chöng
 rãng "nhã thieã do tãm tã".

Nghê mỗi hôm rồi thì xem Viên Hạnh tinh (Planeterium), chẳng trông nghe Oải Grayson ngoài nhiều giờ thì thôi. Bên ngoài, không có gì nữa nữa. Cảnh Viên Bào tàng Nhân chúng, Viên Hạnh tinh chẳng mỗi ngoài như hình trong, rồi nhỏ mỗi cái vung vung. Bên trong chia làm hai tầng, trên dưới. Muốn vào xem, phải bỏ mỗi Myōkim.

Trở lại đây, ngoài vào tầng dưới, chia nhau ngoài vào những ghế bên ngoài trong mỗi sân trong ô tô, theo lối mỗi trái "Xích". Nhiều khu nhà du động, cũng những ống loa dài kín, tiếng ra xoa dịu cái lòng chôn chôn của ngoài. Mỗi hôm chuông reo, bắt đầu giờ trình diễn nữa nữa. Phong tục ấy nữa gần đây ngoài, ngoài nữa trên trên ngoài. Rồi nên ta phải, toả om. Xông ngoài viên mỗi ngoài theo dõi các giai điệu của mỗi hạnh tinh theo giáo thuyết cũng nữa nữa của Khoa học ngày nay. Tiếp theo ngoài cảnh không gian vô tận, một mặt hiện ra trên vòm trời gần liền với cái trần nhà vung vung. Mỗi mặt của mặt trời rồi rồi ra vào trong hồ ngoài, quay ngoài. Rồi quay ngoài nay, cứ lên ngoài, trở lại ngoài, ngoài nữa, là ngoài ngoài trong ngoài bắt đầu ngoài là ngoài ngoài vào trong. Những lại thay, hôm

lôa aáy - tồu laochieá hánh tinh ñang thanh hình -
 khoâng rôì maỏ maỏlai, tồmoỏ khoâng cầh bieá naỏ
 ñoừ quay mong chung quanh maỏ trồu, theo moỏ
 con ñoỏng nhaá ñoỏh, nhồ bò gáẻ lieỏn vồu maỏ trồu
 ôủtrung tâm bồu moỏ sỏi đắy voỏ hình nhồng voỏ
 cung beỏn chắe. Heá "sen" nay laỏneỏ "sen" trình bay
 heỏthoỏng hánh tinh hiẻn tại. Ñeỏ chắy laỏ, lôỏmồ
 Giỏỏ vom trồu, lúẻg lúẻg quầthầi đồỏng to, báẻ di
 báẻ dồch. Chung quanh báẻ hánh tinh maỏchủng ta
 quen bieá ñoỏc hai laỏmaỏ traẻng vaỏtraỏ ñắắ, lồu
 nhồubắ ñoỏng, cầh xa maỏ trồu cũẻg báẻ ñoỏng,
 mau chắẻn tuy sồu, laỏ tron chung quanh maỏ trồu,
 chieá naỏ theo con ñoỏng danh rieẻng cho chieá aáy,
 trong moỏ traỏ tồi khườẻg khiẻp. Ngay ñeỏn, naỏn
 thắẻg, tồkhoỏng bieá bao giỏỏ ñeỏn nay vaỏtồ nay
 khoỏng bieá ñeỏn bao giỏỏ ñoỏ sóẻg traỏ tồi củỏ tinh
 tuỏcồnhồ theỏmaỏ, chồa heỏnghe cồsỏi xồ trồu.
 Thaỏ naỏ Laỏ Tồu khoỏng chồu trồỏng sóẻg theo
 thieỏn nhieỏn, neỏ muỏn sóẻg hoỏ hỏp, nhỏp nhắẻg
 vaỏtraỏ tồi Heá cầh nay, ñeỏn hai cầh khầu, trình
 bay nhồẻng nguyẻn do laỏn phầu sanh mồa giỏu baỏ
 bung, saỏn seỏ. Thaỏ laỏ gheỏ vaỏ giỏẻng nhồ thaỏ.
 Nhồẻng laỏ chỏp xeỏmaỏ ñeỏn, nhồẻng tieẻng noỏ đồ
 đắ vaỏgần đắ, nhồẻng cồn giỏu vủt báẻ cắy toỏ nồu,

Những làn hoà trang non mới lên, rồi thanh
lộ lộ liền rồi to làn cho nên khi trong. Thanh Nỗ
Ồu xuất hiện trôi lại, trong ánh sáng mặt trời.
Nên trang tối nhiên thế nào, ôu này nhờ thế ấy,
không sai khác tí hao nào. Quên rồi, lại lúc Nỗ
Ồu nên trong hạc ánh, bóng Hàng nâng soi mới
sa mặt cái vang ôu này phía nào chiếu. Qua rồi,
trang trôi lại khuyếch dần, nên biết đang trong nên
ba môi.

Sau hoà chuông chung cuối, nên bớt chạy, toàn
thế khác xem nên đây với cái vẻ nôi tin nôi
ngôi này chiếu bao hay thò mặt hoi trang? May
cô máy cái nhôu vẫn còn quyeán luyén với cảnh
trang sao êm dịu, mặt meù bàn dung chúng muón
ra veà

Tôi dung hai ngay chốt ôu NỗỒỒ nên nên xem
trui sôu của Liên Hiệp Quốc và toa nhà choi trôi

Rockefeller (Rockefeller Center) vào buổi nhì của những tòa nhà cao nhất trong thành phố

Nhờ ông Kyô- thông dịch viên - là một kỹ sư quốc tế có bản giao ngay trong tủ sô Liên Hiệp Quốc, tôi nhớ cũng nhớ với ông ta vào xem buổi mai tiên mai lại nhớ vào những chỗ mà khách du lịch thông không phép đến.

Ngôi Myô thông gọi tủ sô Liên Hiệp Quốc là một "hộp đêm". Nhớ nhớ hình dáng của tòa nhà không có gì khác biệt, còn hình dáng qua nhò một hộp đêm với những đèn sáng thắm, nhòng lờn lờ, rộng rãi không thể tưởng tượng nếu chạ nhòng ngoài mặt nhìn.

Còn hình ảnh phòng họp, to nhất là phòng của Hội nhòng An ninh, sau lưng ban chủ tọa về một là của Liên Hiệp Quốc to tưởng. Xếp nhớ theo lối cầu hoa tròng tâm thò, phòng dành cho công chúng vào xem nhớ nhớ nhớ trên cao, hình vòm cung, lắp kính. Tò trên phòng này ngò xuống phòng hội nhòng, công chúng thấy tại cầu nhòng không nghe tiếng thò luận của cầu nhớ biệt, cũng nhớ hội nhòng không nghe tiếng của công chúng chuyền trở

Trũi sôu Lieân Hie̍p Quoa̍c còu ta̍i ca̍u ba̍y ta̍ng la̍i, còu qua̍m ca̍p he̍a gia̍i kha̍t, choã thì danh cho ca̍u ña̍i bie̍u, choã thì danh cho công chũng. Ca̍u ky̍u gia̍i ngoa̍i quoa̍c va̍o trong nõi, ñõõc nha̍n va̍o la̍y tin ta̍i Lieân Hie̍p Quoa̍c, còu ba̍n gia̍y ngay ta̍i trũi sôu Ña̍y la̍s sô ke̍nh hõng nõi chũng to̍i ñõõc xem qua, tha̍i ra thì con nhie̍u cô sôu kha̍t, nhõ qua̍m côm, phong tie̍p kha̍t, va̍n phong cho Chu̍i tồch, To̍ng Thô ky̍u ca̍u U̍y ban, chi nha̍m, Bõu ñie̍n, Nga̍n hang... không bie̍t cô man na̍o ma̍o ke̍a Ñõõng ñi la̍i quanh co, khi lên lư̄e xuoa̍ng, pha̍i còu ñõõc hõng da̍n, ba̍ng không de̍ la̍t lo̍i la̍m.

Muoa̍n tha̍n to̍a nha̍o Rockefeller, pha̍i to̍n ra̍t nhie̍u thȭ giȭ kha̍t thȭng tap̄ na̍p. Pha̍i bo̍u tie̍n ra mua ve̍u mo̍i ve̍u còu ke̍m theo mo̍i huy hie̍u ve̍o hình to̍a nha̍o kha̍t pha̍i ga̍n tre̍n a̍o. Huy hie̍u còu nhie̍u ma̍u, mo̍i ma̍u ch̄a mo̍i to̍m ñõõc ba̍m mõi ngõõc, ña̍t dõõc sõi hõng da̍n cu̍a mo̍i thie̍u ñõõc va̍o còu giȭ danh rie̍ng cho mo̍i to̍m.

Ñi mo̍i vong nha̍o tȭ tȭng dõõc long ña̍t lên tõi tre̍n chõu vo̍t pha̍i ma̍t ma̍t tie̍ng ñõõng ho̍a Trong long nha̍o còu ñõõc ca̍u hie̍u buo̍n, nhie̍u cô sôu thȭng ma̍o, ky̍ng nghe̍ thie̍n ha̍i nhõn nhõp nhõ trong mo̍i

chôi phiến, kê qua ngổn lá, trong khi phải nếm nếm
 này lên phải nếm khàt xuống thang mây, rồi loãn
 qua náo lại nhờ rạn uấn mình. Heáthoáng thoáng hôi
 rái tai tình. Nhaóthì bít bung, thiên hải nông náo,
 không không cảm thấy ngoã vì thiếu hôi thối hoã
 vì muỗ mòhoã.

Phía ngoã, giỗ mã sân khàruống, trải thảm
 cộ mã bia náovaomỗ loạt tồng nông nööc đống
 lên ãekyünieãn gia ãnh Rockefeller, mã trong số
 ít gia ãnh tyúphucũ nööc Mỹ

Ngày 2-9-61 - Theo chồng trình chùng toã
 phải tồgiaõNööc Ööc ãi Concord, thuố tieũ bang
 New-Hampshire, ãethãen mã nông trải vaölou lá
 4 hoãn khãt sã veãñöc sóng nông queã Nhõng vaõ
 giõochõ, vì óng chũtrã cõvieã cãn phải ãi vaõg,
 chồng trình bò số ãi, chùng toã khõng ãi
 Concord mã ãi Vermont, vung "Tõu Tãnh" (Four
 Wells) ãethãen Giã sö Eugen Rosentock-Huessey
 (ñöc Huõ-xã).

Chiế mãy bay cũ Hãng North West vĩa ãp
 xuống tai mã sân nhõnhõ sân Ban Mã Thuố,
 Giã sö ããvoã vaõra ãm chùng toã vaõng Kyõ

hạnh lý vào vào giã sô ñĩa chùng toá ñĩa mỗi phong riêng, ñĩa ñũu tiến nghi. Thích nhất laø kẻ saùh maø giã sô cho phép toá töi do söü ñuõng: saùh chöõ Pháp, chöõ Anh veà vaên chöông, triệ hoĩ. Chùng toá saùp ñaẽ choã ôü vöa xong laø ông Kyø caò thoá, laý leõ ñi thám mỗi ngöõ bañ trong vung vào hòai hai hòai sau tröü lai ñöi toá ñeã ñi mỗi ñoi khau.

Gaen nhö luè ôün haø giã sô Leidecker, chùng toá ñöõc giã sô Huessey tiep ñaõ nhö mỗi ngöõ thám. Trong böa côim hay nhöõng giöõ gaùp nhau, giöõ chuü vào khau, caü chuyeñ caøng luè caøng ñaän ñaø khi ban veã ñaõ lý triệ hoĩ, luè ñoi veã phong tuĩ, taùp quañ. Thaý toá huè thuoá, giã sô chaý kieán mỗi caü löi ñöõng tro. Toá khoàng khoü ngaĩ nhieñ khi thaý giã sô ñem ra vào ñaẽ leñ maẽ ban mỗi vaĩ raĩ quen maẽ: chieĩ ban uü maø xöa kia maý baø thöõng dung trong vieĩ may vaü bañg thau, hình tron nhö caü baü aen côim, chung quanh maẽ ngoaü cöü chañ ba chöõ phuè, löi, thoĩ tra cañ ñaõ ñöa hai taĩ. Trong chöõp nhaøng, hình ainh cuoü ñöõ thö aü cuü chùng toá, cañh meĩ giaø ñang ngoaü caĩ may, mỗi beñ cöü chieĩ ban uü xöa aý, ñöi ngoĩ söng ñaý trong kyüü toá. Vöa ngañ nguü, vöa khoü traü toá hòai giã sô bieĩ vaĩ aý laø chi vào ñeã dung vào vieĩ

gì không. Giàu số thuận hẳn là không biết vào cũng không hay nào có vài ấy tở bao giờ. Giàu số chæ nhòu thoàng rằng chính ban nhà lữ con sinh tiền, ão ãem vài ấy ve nhà sau mỗi cuối du ngoãn bên Trung Hoa cày nay ão la. Vì thấy có mỗi cái ngon bên ông, giàu số lấy mỗi khuê goã tra cam ãe chôi, chòu không biết vài ấy ãe dùng làm gì. Tô mỗi giàu thích cho ông nghe. Cái giàu số vào bao quâm gia thích thu là. Nhân ão tô mỗi cho hai ông ban biết số qua ve phong tử vào nếp sống thò nam, êm nếp, trái tở vào ăn ghi củi xỏ hoã Việt Nam ngay xỏ. ãe ãem thêm dục, tô kẻnh ông chuyẻn cò tra cà, hay con Tản, con Cầm, v.v...

Sàng hôm sau, ãp lại lò củi gia chuyẻn mỗi giàu số Triẻ Trung Hoa – giàu số Ch'ang- tở xa ãe chôi. Cái ba chuyẻn tô rá là ông ãe khi ban ãe triẻ hỏ ão phỏng. Nhân ãe chuyẻn tô ãoẻ biết gia chuyẻn kia là mỗi giàu số triẻ hỏ cò danh, viẻ sảh rá nhiều vào óng ãoẻ ãoẻ ãoẻ.

Chieu hôm ấy, giao số xin phép toà toàchờt
 mỗi buổi họp gia đình. Giao số cho biết còuhai nữa
 cháu nó về nữa thì Ấu Châu thân bạn con về cùng
 muốn trình bày bằng anh chieu, phong cảnh
 những miền cùng nữa trải qua. Trong dịp này,
 nhiều con cháu vềthân quyết của giao số sẽ nên
 chơi. Giao số ăn cơm một toà dờivàkhông quên xin
 lỗi vềviết sẽlưu rõn toà.

Sau buổi cơm chieu, vào nữa8 giờtoà, khách lại
 lờit tôi, không ai lại hôn lợcon dâu, con rể cháu
 nó, cháu ngoài vềsui gia của giao số, mỗi nhàchả
 ních. Trong sốkhách còumỗi vào ngồob biết tiếng
 Pháp, thanh ra cuộc tiếp xúc giữa những khách ấy
 vớotoà không mấy choá maởrôneên nữan nữa

Başquâm gia ném trỏbảnh ra nữa, trong lúc cả
 cháu nó của giao số, tuổi mới 13, bày bày chieu
 anh vềcho cầng man bả. Sắp nữa xong, cảu bả
 nữa chieu vềgiải thích lờp lang, rảnh mảch nhỏ
 mỗi ngồob lờm. Bảylâu nghe nói sẽ giao đứ ôu
 Hoa Kỳ đờ trên tởi do, phòng khoa, còucông
 năng làm phát triển tở cảu vềtiền lờ của trẻ
 con, hôm ấy toà mới còumỗi bằng chờng củitheá

Mỗi cuộc gặp gỡ ông ta đều khiến tôi cảm thấy ngạc nhiên cho thái độ tin cậy của ông. "Đúng là mỗi nhà nếu chúng ta biết mô hình của nó thì tình hình hữu ích của nó cũng không còn nữa, chúng ta biết!"

Vào khoảng mỗi giờ trưa, mỗi buổi sáng 35, 37, là mỗi chiếc Cadillac lỏng lẻo nên tôi cùng tôi. Theo lời ông Kyô của ông ta là một người bạn của ông Norwich nhờ tôi sang tiểu bang New Hampshire thăm gia đình của William Ernest Hocking.

Phải biết lý do tại sao ông ta. Gia đình của Huessey nên mất tay tôi, chúng tôi không muốn rời nhau. Bất luận gia đình là một lời khuyên.

Tôi cùng tôi sang thăm gia đình của Hocking, tôi cùng tôi. Chúng tôi phải mất gần ba giờ để đi ra ngoài xe chạy trên 120 cây số mỗi giờ trên mỗi xa lộ thẳng thừng. Xung quanh vùng núi, khí trời oi ả chúng tôi phải dừng xe ở mỗi quán nghỉ ngơi. Nhân dịp này, tôi cũng thấy một người bạn của tôi ngồi trên xe, theo kiểu dân Bohemien dùng thuốc xỏ bên Âu Châu, những người hôn nhân của tôi thì tôi nghĩ nhớ mỗi cái nhà của tôi thì tôi cũng nên minh. Cái bạn này tôi cũng thấy mỗi chiếc xe tôi lái vào đây

hôn mỗi chiếc xe "buyt" không có máy. Trên xe có phòng khách và phòng ăn chung, phòng ngủ cho hai người, phòng tắm, phòng vệ sinh, phòng bếp. Ban đêm có đèn điện. Loại xe này rất tốt cho thuê mình muốn đi đâu thì thuê cho đến nơi nào cho mình.

Bao lái xe này cũng rất vui tính. Bao không mấy lúc lái xe không nói chuyện. Những câu hỏi của bạn cũng liên quan đến cuộc đời của chúng tôi và phong cảnh nước Việt Nam. Chúng tôi khen lái xe bao có chiếc xe đẹp quá Bao nói: "Vội vàng chúng tôi đi ra tiền mua chiếc xe này. Nó là của mẹ chúng tôi và qua nhà này".

Nếu mỗi thò trên một chiếc xe hơi thật tốt, rồi quanh co theo mỗi con đường núi đồi này bao lái xe và đỗ xe mỗi một nơi ngoài nhà thờ lớn mà của dân trong vùng, chúng tôi cũng lái xe qua Gia Sơn Hocking. Không khó, này lái xe trên một chiếc xe ô tô cũ chuôi lái, mắt mang kính, mình vẫn mỗi cái choàng vai này đây bao, chẳng biết thời giờ về phía tay trái, nâng núp mình dưới những tán cây.

Başchúxe reõsang phía trái vaoñããu ngay coàng, roã bööùt xuoáng nhaãn chuoâng.

Moã baõtreãn naãn mööi, ðaùng nõã chõinõã queã ra môũcoàng, theo sau coũmoã oàng laõ cao ngöõõ, toũ bãt nhõ boàng, y phũc trang nghiẽn moã loã vôi nhõõng cũ "khaãn àõ chanh teã củã nõõu nhaõ Nõã beãn chuũkhaũh bãt tay vaõtõĩ giõũ thieãũ. Cũ laõgiaõ sõ Hocking.

Cũõng nhõ giaõ sõ Huessey, Cũ muoãn tõi tay giúp chũng toã ñõã haũh lyũvaõ nhaõ Toã voã ngaãn: "Cheã! Cũnhõ cha meĩ ðaũ ñãũ laõ phiẽn Cũ".

- Toã tiep oàng ñeãn chõi, Cũ ñãp, thì oàng neãn ñeãtoã tiep luoãn caũhaũh lyũõõ chõu

- Neãn Cũ ðãũ theã toã nõũ, thì xin Cũ caãn cho vaã nay cũõg ñũũphep roã.

Toã võã nõũ võã trao cho Cũ quyẽn saũh ñang caãn treãn tay. Cũcõõõ, nhaãn cuoãn saũh vaõbaõ:

- Caãn ôn oàng, toã giaõ nhõng nhõõ Trõõ, sõũ khoẽ khoãng kềm laãn...

Vao ñeãn nhaõtrong, Cũ ñeãbaõcon gaũ, laõngõõõ ra môũcoàng, tiep baõchúxe, coũ oàng tõi thaãn ñõã hai chũng toã leãn gaũ. Cũ chà phoõng lõũ õũ phía

choi, baù laøphong danh cho toái, com phong nhouôu
 phía tay trái laøcuái ông Kyø Cuoái phong, ñoái dieãn
 vôù cõu vaø, còumoái tuúcao. Cuí laý tay chætreañ ñaài
 tuú noit

– Toái xin ñaẽ ông döôù söihoätừ cuái ñöù Phaĩ.

Toái ngouèlên, thaý moái töông Phaĩ bàm thaãn,
 không bieá bàng gì, nhõng cõutheo maø saéc, thì cõu
 leõbàng ñõng.

Toái cam ñõng quaùvaøraá phuĩ taø xaõgiao cuái
 gia chuú

Giaù sö laĩ dañ toái ra hanh lang, chàphong röa
 maẽ vaøaãn càn:

– Môù hai ông tay trái roái xuóáng uóáng traøvõu
 chùng toái. Chùng toái xin ñõù hai ông trong möõù
 lên phuĩ.

Ñùng giõheñ, chùng toái xuóáng phong khauh.
 Cuí ñaõchõuchùng toái taĩ moái bàm daø, trên cõutraø
 cõubành, ñaẽ leãh moái beãn, ngoungay ra cõu soá
 trõõù moái phong camh thieãn nhieãn ñõng khung nõ
 moái böù tranh. Toái böng nhõùñeãn moái baø Ñõõng
 thi taũcamh "cõunon xanh tañ chaãn trõõ" Ôũñay tañ
 thaãm xanh meãn moång chay daø ñeãn ven röng

hoàng, tím, vàng, xanh, nâu nõa nõng daỹ nuũ trung trung, niễp niễp, choả môo choả toũ dõõu ành của mẹ trõn chieủ. Trên trõn mả mã xanh ngát, không mả sõi tô mả.

Chùng toả uóng trỏa ẻn bẻnh. Củi cho biẻt gia theỏ goỏ bẻn nỏlaủ, thỏi nỏõc 89 tuỏ, trỏõu lỏn giỏu sỏ Triẻt cỏu tiẻng ỏu Nỏi hoẻ nỏõng Harward, nhiẻu Toẻng thỏng Myỏ trong sỏ cỏu ỏng Kennedy, lỏ cỏũ mỏn sinh của Củi hiẻn veỏ nỏy trỏ sỏ, nhỏ sỏi chẻn nom của bỏ con gỏ nỏ gỏy gỏnh trên nẻn nẻn.

Uóng trỏ xong, Củi mỏ chùng toả sang thẻn Thỏ viẻn của Củi Tỏn nỏ qua Thỏ viẻn, cẻn nỏ trên 50 thỏõu, phỏ trỏ qua mả thỏ vỏõn khỏu xinh mỏ thỏn cỏu choỏ ẻn, choỏ sỏng, lỏn deỏ tỏõng nẻn mả vỏ gỏn theủ bỏng to. Nỏ trỏ nẻn gian, Thỏ viẻn nỏõc chia lỏn ba khu riẻng biẻt, tuy không cỏu vẻn. Bẻn trỏ lỏ phong hoỏ hoỏ vỏ nhiẻu bỏ trỏn daủ veỏ xong vỏ mả bỏ dỏ dỏng trên giỏ Giỏ lỏ Thỏ viẻn chẻn thỏ vỏ tuỏ dỏ tuủ ngang, trong chỏ gỏn 15 ngỏn quyẻn, mỏ 3 ngỏn thỏ Phỏ giỏ. Bẻn mẹ vỏ ỏu tẻn phỏ trong lỏ phong viẻ vỏ vỏ chieủ mả chỏ Củi hỏõng daủ chùng toả xem tuủ sỏn Phỏ giỏ roỏ ruỏ chỏ khỏ

Böã côm chieàu hoãn aáy thaã laø ñôn giãm nhöng heá söù thaãn maã, trong möá phong con, taï möá ban tron to, maø chuùng toã boãn ngöôø choàng còu phaãn nöã beà hoanh. Giàu sö aên raá ít, cuoá böã, uoáng hai vieãn thuoá maø toã nghi laø sinh toã

Côm xong, Giàu sö möi chuùng toã ra phong khai uoáng cao pheá vaø tiep tuã caäu chuyeãn Tieäu thöa vaø Ñaï thöa maø Giàu sö ñaõ göi. Toãn taé nhöng röõ rang, toã giãm cho Giàu sö nghe söi sai bieã giöã hai thöa, khoâng phaü möá sai bieã veà baïn chaá maø veà trìn ñöa vaø röõng hep. Ñeã keá thuù, toã ñaé ra thí duï hoã xoaø vaø caây xoaø, hoã thì nhuõ maø caây thì to. Khoâng theá noù caây laø hoã, maø cuõng khoâng lam sao baø caây khai hoã ñöõc. Lai möá thí duï khai: Tieäu thöa laø cô baïn, con Ñaï thöa laø toã laäu ñaõ xây döng trên neãn taùng aáy. Maø ñaõ laø laäu ñaõ, thì khai ñöõng trên ñaõ nh ngoã nhaø cao aáy, aé phaü tìm thaáy nhöõng chôn tröõ möi laï vaø röõng lõm. Giàu sö ra chieàu vöa long vöi loã giãm cuã toã. Ông böõ sang ñöa hai khai: – Tieá quau Giàu sö noù vöi ông thoàng dòch vieãn, ñeãn nay phaü laø möá ñeãn vui noãn, nhöng vì ñöõc bieã nep söng ñaé bieã cuã

Ông Mai cho nên tôi không gọi cậu con cậu cháu tôi nên năm hai cho vui. Chúng tôi còu thò quen nhờ thế mỗi khi còu hòng buoi họp gia đình. Tuy nhiên, nên mang ngay Ông Mai nên chôi nói choán thòan que này, tôi xin năm tặng Ông Mai mỗi năm.

Ông Kyø dèch lại tôi nghe, trong khi Giàu sò chään raõ bõõu sang gòu phong trõõu mãe vaõngò trõõu mỗi döông cãm, tay raõ qua cùu phiếm, raõ baẽ ñaõ ñam. Ñõõba phut sau, töõtoán Giàu sò trõõlại choã cũu ngoà cãm tôi, trõõu loõsõõu lãnh ngát vì chõa nên lùu phũ ñõõ cũu, vaõnoir:

- Tôi muõn biẽ cãm töõmng cũu Ông Mai về năm ñam tôi võõ phõõxong.

- Xin thuõthã, tôi trõõlõ, tôi doã ñã về ãm nhã, nhõng Cũ ñãõõu về cãm töõmng thì xin thõõ: trong tiẽng nhã tôi thãý hình nhõ phãm thãm xen nhau, thanh trõõõ lãn lõn. Noõ mỗi cũõ khũ lã nõõ ñõõ nõõ ñãõ.

Ngãc nhiên, Giàu sò noõ:

- Ông Mai bõõ lãõ không biẽ ãm nhã, sao lã biẽ nghe ñõõng nhõ vãõ. Quaõ tôi ñãõ chõõ mỗi năm không thuõõ hãm về lãõ nhã tôi giãõ mãõ cũõg

không thuộc hám nhà thế gian, vì... Ông Mai lao
mỏi cõ sớ.

Thầy laotâm lytư Toà cảm ôn Giàu sớ veethaân yù
ñây cảm tình ấy vaonhân theabam veethaân theáGiàu
sớ maø trong cõuchạ ngoân ngõõ xõusõ toà cảm thấy:

*Thân tuy ở cõi Ta bà
Mà lòng đã gửi nơi tòa hoa sen.*

Toà nói:

– Nếu toà không làm, Giàu sớ ñang sáng mỗi
cuối ñồi giống nhõ toà, nhõng bãng mỗi loá khau,
vø Giàu sớ cõ hai phõng tiếm riêng biệt ñeà ñeà
ñã: âm nhã vø hoã hoã.

– Thế nào mañe ñã ñõc vòu hai ngheathuã
ấy? Giàu sớ hoã lại toà.

– Mỗi hoã sớ, mỗi nhã sớ mañe choã choù vòu
cũ ta ñ nghe thì bấ gặp nhastu hãm. Ngoã ngãm,
thí dụ trên ñen trõ trong mỗi àng mây treo cho ñe
queñ cảmh vãi bao quanh, queñ luon cũvuõtrũ thãm
chí ñe không com biệt khau biệt ñõu, thì hoã sớ ấy
ñã ñhã ñõnh xuã thãm ro ñõ Thã vãy, thãm ông
ta ngo ñõ nhõng thãm hoã ông ñã ñe chõ vòu àng
mây. Mỗi nhã sớ mañe ñe vòu tiếng suõ chãy, ñe

hết tâm hồn mình vào bần nhứt Thiên thai ấy mà chèo lái tai ông nghe thấy, rồi cũng quên mình, quên câu thế gian, thì rồi cũng không còn lao ngổn của phàm tục, nghĩa là đã vượt thế gian trong nháy mắt. Vậy ra, chúng phải chèo cò mỗi con rỗi rãi thì đã lao con rỗi rãi của toàn gia đình mà còn nhiều rỗi rãi khác, nhờ tâm nhứt vào một chỗ chúng hẳn. Nhiều có yếu phải thì cho một con rỗi rãi mình chèo, vào tất cả những gia đình vẫn nên sống gần nhau...

Toán chầm rãi rồi tổng nói nói nữa cho ông Kỳ thông dèch.

Nghe xong, Gia đình sở chọn tôi, hai tay nắm lấy cổ tay trái tay phải, vỗ về, vỗ về, miệng nói: "Tri kỷ Tri kỷ" mà may mắn hoan. Rồi thì vào phòng làm việc nữa nên phải, ông trêu ra, trên tay cầm một quyển sách, trình trình trao cho toán:

- Xin biểu Ông Mai quyển sách này nữa nên để lại ngay hôm nay vui vẻ hôm nay.

Toán nắm lấy, cầm ôn Gia đình sở vào ra coi, thấy Gia đình sở nên nói như sau: "For Mr. Mai Tho Truyen with the fellowship of a common faith" (Tặng Ông Mai Thọ Truyền với tình bằng hữu của một người đồng tin đồng đạo).

Sauh ñeàtöä: "Living religions and a world faith".

Ñoàng hoañañniein 10 giòø Chuùng toâ chuè nhau moãi ñeâm ngon giac roa chia tay, ai veàphong này, heñ gặp nhau laĩ saùng hoâm sau, hoả 6 giòø ñeàdung ñiein taâm tröôù khi baøcon gài củi Giac sô laũ oatoa ñoä chuùng toâ ra beán xe ñi Boston.

Lùc leân gaù, ông Kyø noui vôi toâ: "Cui xaõ giao tai quaũ.

- Khoâng, toâ ñap, toâ không xaõ giao ñaui, söi tha ñay. Thöng thöông, ngöôù ta quan ñiein chæcoui nhöng tu só möi ñaĩ ñeán choãgiai thoat, không deø con nhieui con ñöông khai. Ngoaø hai con ñöông aâm nhaç, hoả hoả toâ ñaõnoui lùc này, con vieã töø thieñ, boá thí cháng hañ. Neáu ông thieá tha, say ñaén, ngay ñeâm chæcoulo nghó ñeán nhöng ngöôù baøn cung, ñau khoạ không lùc nao không tìm phöông cöu khoá cho ngöôù, thañ chí trong giac chieñ bao ông vañ luon luon theo ñuoá công vieã phuè ñöu củi ông, ñöôë nhö vaỹ lao ông "nhap dieu" roa vaøông seõñaé ñaõ baøng con ñöông töøbi xaũhyvò tha ay.

Trông con tôi những kim nhông hoàn hảo chạ 6 giờ khi chúng tôi rời mẹ và chuẩn bị hành lý xong. Xông tôi phồng khăn, chúng tôi gặp Giàu sẽ nâng chiếc ghế thành hoàn hảo. Anh sáng xong, tôi Giàu sẽ lái xe nữa chúng tôi đi. Tôi hỏi tại sao Giàu sẽ nói y như ông bà con gái nữa chúng tôi mãi mãi xông pha ngoài sông giông họ thấy Giàu sẽ bắt mua gạo chúng tôi nữa ba mỗi phút nữa, trở về khi có thể ăn uống bình thường.

Ra nên những cái, cho phải chiếc xe hàng từ Vermont nên, Giàu sẽ nói lái và giúp chúng tôi khám hành lý xông lên vì chiếc ghế giông nhiều, Giàu sẽ phải xử lý lạnh. Tôi ăn ngay quả yêu cầu Giàu sẽ sớm về những Giàu sẽ vui vẻ bắt đầu không sao. Khi xe hàng tôi, Giàu sẽ lái mỗi phen nữa, phải khám hành lý trở về khi sieá tay tôi già chúng tôi. Lúc xe phải chạy, tôi quay nữa ngoài thì thấy Giàu sẽ con những nữa tay và chúng tôi. Trên bờ những nữa của tôi, lái thêm mỗi lần "vong nên" mà tình tình phong nhã làm cho tôi cảm thấy vô cùng.

Nên nay Giàu sẽ con khỏe mạnh chăng? Trên hai nên nữa tôi qua với hai lần tôi không thấy hoặc làm cho tôi không khỏe thấy mẹ.

Chùng toà tòi Boston vào khoảng 1g30 ngày 5 tháng 9 năm 1962. Tại North Station, có Ông David Miller nằm vào nhà về Trung tâm Nghiên cứu Tôn giáo Hoàn cầu (Center for the study of World Religions), số 42 đường Francis, Cambridge 38.

Này là một cô sô-mô-xây dựng, nên làm nói truồng người cho cầu học giáo-thế-giáo muốn nghiên cứu về cầu tôn giáo. Ông Kyô-và-toà, một người nổi cấp một phong, ông là thôn-hạt, này như-tiền nghi. Ngay phía trái cầu vào phong, có phong tá, bên này ma-phía dôi là một tu-linh nên dôi trở-thờ phàm. Này vào trong, là gặp phong khải và phong aên, chia cầu vào phong người-tân cung bằng một tá và một. Trong phong người-có-ban làm việc, trên ông có-kẻ-ăn-sách. Tại cầu này dựng nên tinh hào, sách sẽ có-câu-đọc-sô-đi nên, vì luật ấy, khí trời này-khải-linh.

Tại trung tâm này, tôi gặp hai nhà Thích Lan mà một là choá quen biết, hai học giáo Nhà Bám, một Nữ quốc.

Sáng hôm sau, chúng tôi đi thăm Ngài học bổng Harvard và tiếp xúc với Ông J Hampden Robb, Ngài học bổng Marchal. Chiều lại, học 4g., chúng tôi đi với ông và bà Miller mời đi một bữa trưa tại phòng khách Trung tâm. Chúng tôi đi với gia đình và học gia đình trí. Vì nhận làm bảo trợ, nhiều gia đình và học gia đình vắng mặt. Tại đây, tôi rất hạnh phúc đi học và chuyên với một gia đình Mỹ tuổi đời 40, đã dạy công nghiệp tại Pháp và tại Nhà máy ông nội đi học tiếng và học học chỗ Cuối gặp gỡ nay rất thích thú vì đã là một cô học nữ trao đổi quan niệm về những vấn đề của bản thân của Pháp gia đình. Một niềm lạc cho vui nhiều lao gian phòng học trang trí bằng nhiều pho tượng Pháp và Bồ tát rất thanh lịch.

Chiều lại, chúng tôi ra phố Cambridge, ngoài ô cửa Boston, tìm hiểu công tác của bà, rồi nhận tiền sang tiệm chụp ảnh của một mô hình phản ánh đời sống hiện tại làm đẹp mắt ngay sau.

Troài ngay thoi sau 7 tháng 9, chúng tôi đi thăm trường Thần Học (Divinity School) và hai thư viện Widener và Houghton. Tại đây, gia đình Masatoshi Nagatomi dạy về Pháp gia đình và học

đã cùng tôi đi xem cầu phong danh cho kinh sách Pháp giao như thế tiếng thờ chổ Nhiêu nhà la kinh sách chổ Nhà. Ôi này có hai tầng phẩm này biết: mỗi quai hoàng chung của Pháp giao Nhà Bám vào mỗi tấm bia này này trên lưng mỗi linh qui cũng bằng này của Chính phủ Trung Hoa Quốc gia. Tôi nhân dịp mỗi vào quyền sách chổ Hàm về phong nữ giới buồn.

Nữ giới này ngay thờ bày vào chuên nhà kết tiếp, cùng tôi đi thăm thành phố Portland, nơi tiếng nhôn nhong nhà này xi măng, mong tìm nữ giới dịp sang thăm Quebec và Montreal là hai thành phố do người Pháp thiết lập thuở xưa. Nghe nói hiện thời dân chúng nơi tiếng Pháp còn nhiều và phong tục tập quán của tiền nhân nữ giới gìn giữ. Những cũng nhớ lưu ý Niagara, vì thông hành của tôi thiết lập chi phí khám tài này nữ giới Mỹ tôi phải chịu thuế vòng trở về Boston.

Portland có mỗi ngõ cũng khám quan trọng và nghe chào lời này này về phát này. Chai thành tông này này tính, không nhôn nhò nhỏ cầu thờ trán lôm, lại gần về biển nên khí hậu mát mẻ thanh khiết. Mỗi cần nhà trang hoàng này biết, còn

kinh ñoàng khít, làm cho toá ñeayù Ông Kyøñoö möi bãng gañ beñ cañh, giañ cho toá bieñ ñoũlaømöi nhaø cho theañealo vieñ ma chay. Thañ laøtieñ löi cho ñhõng tang quyean õunhaølaai nhieu taang. Hoĩ khoàng làm "ñam" möitö thañ maøthueañhaønaø, ñaë quan taø taĩ ñoũcho thañ baøng quyean thuoä ñeñ phùng ñieai vaøcaai kinh, tröoũ khi ñoä ñi an taang, möi vieñ còuchuũthaai lo lieai chu ñaø. Ông Kyøcho toá bieñ thanh phoánaø cuøng cònhõng nhaøcho theañ ñhõ vaỹ. ÔÛNõũ Öoũ, ñhõng "nhaøma" con roäng lõm vaøsang tröng gáp máy lañ õuPortland.

Chieu vaø khoaøng 6g30, chùng toá veà ñeñ Boston thì gáp möi ñam chay. Xe bò ngheñ, chùng toá nhaỹ xuoäng ñi boälai choächay vòũ yũñõnh coi caũh Ñoã Cõũ hoũ làm vieñ ñhõ theánaø. Tõø xa, chùng toá ñaõthaỹ khoũ ñen tung ra tõømöi gian nhaø hai taang laai, naen vaø phía giõã möi con ñõõng nõuvaøngañ. Lã thay, loã ñi vañ deãdang, khoàng còucañh công chùng hieai kyøtaø naø hay böñ löu manh chõø dòp cõõp giõit, trong khi caũ nhañ vaĩ ñoã nõm ñoàng bình tónh làm phañ söi keũ trên xe, ngõõ döõũ ñaĩ, hoặ trên caũ taang laai keã cañ. Gian nhaøchay cõũleølaømöi hieai buoñ, caũ cõũ

ñeàu ñoàng, xuyeân qua laùsàùh cõa treân laù, ành lờa
lạp loe vaønhõng luoàng khoi ñen khoàng ngõu tuoân
ra. Moãi laù sau, ngoãn lờa dòu laàn roa taé nguâm.

Sàng ngay 10 tháng 9, chúng tôi đi thăm Bàu
tàng viên Thảo mộc và Bàu tàng viên Khoaàng sâm.
ÔƯ Viên trồu, chúng tôi ñoõc dòp ngàen nhõng kyø
hoa dò thảo gom gòp tồcau ñoi xa xoã treân theá
giõu, ñuũmau, ñuũdaàng, mõi hay ban tay hoà công
- neáu cõumõi hoà công - thaã laøtaã tình, tuyeã xaõ.
Nhõng neáu ñem so nhõng kyølaã õũñaã võu nhõng
kyølaãcũa cõu thõukhoàng sâm, thì cõu kheu cũa hoà
công trõuñeãn kyødieũ khoàng theãtaũ Ñõõc saõp theo
tõng loã, cõu khoàng sâm nay phaãn ñoàng laøkyøhình
dò tõõng, cõucõu nhõ mõi hõn nuũ chõm chõm, cõu
cõu nhõ mõi con laãn, mõi thõu mõi mau, xanh,
vang, tím, ñõu traóng, mõi mau laã con chia cõũñaãn,
cõulõit, thõõng lòng làm nhõ sao giaõng. Cõu thõu
ngõc ñaũnay, neáu ñõõc trau gioã, thì giaũtrõ khoàng
bieã bao nhieũ maõnõu.

Chieũ hoãm áy, mõi phõng viên nhieõp ành ñeãn
choãchúng tôi nguĩ xin vaõ taãn ành. Ông ta ñi mõi
mình võu mõi soãduõng cũ nhieũ vaõnaõng neãthaãy
meã. Tôi ñõõc nhieõp ñõõng, nhieõp ngoã, khi ñang

noài chuyeeñ, luè ñang ñoẽ saùh, còumoã laàn nhö theá laõng ta baán ít nhaá hai ba laàn, moã laàn vôu moã chieá may khai. Ñeán toá moã baøkyùgiaucuã Ñaõ Voá tuyeán Nõu Õù lai phoàng vaán toá, ñaí khai veà nhöõng nhaán xeù cuã toá ñoá vôu phong trao Phaí giao òuMyõ Toá thanh thaá cho baøbieá phong trao aáy chàvõa chòm nôu nhöng ñày hòu heñ vì, ngoaõ soáPhaí töùngõõ Myõgoá Nhaá vaøHoa, com moã soá ngõõ Myõthaá, tuy ít, ñeàu laøbaã trí thòu. Hoi laø nièm hy voäng cuã Phaí giao mai haũ òuHoa Kyø hoi chaúng nhöõng tu hoẽ cho hoi maøcom vieá saùh, vieá baø phoábieán giao lyùcuã Nhö Lai.

– Ông còung hó ràng, moã ngay kia, Phaí giao sẽ thay theá cho Thiẽn chủa giao òuAũ Myõkhòng? Baø phòng vieán hoũ toá.

– Toá khòng nghó theá toá ñàp:

– Vì sao?

– Vì toá cảm thấy hình nhö còumoã kéa hoãch thiêng liêng (un plan divin) trong choãn baø moã vieá trên theágian nay. Ñoàng, Tây tuy khòng thaá cùh bieá, ñoá ñang vañ cònhöõng saé thaũ riêng vaø chà còumoã thiẽn soá thòõng laøbaã sieũ xuaá, môu

vôôt lên khoûi lam ranh vô hình phan cườ hai
 phông. Nêadeãnhã, toã xin lấy mỗ thí dũ cũ theã
 Tây phông phan chãng laoxöusôuhã ãnh củ luã
 mì vaø Nõng phông laøtrũquãm củ luã gã? Hoãn
 cãm thieãn nhiãn aý bấ buoã ngöôø phông Tây
 dung bành mì lam mòm aên cãn bãm cũng nhõ
 ngöôø phông Nõng lấy côm lam thờu aên hàng
 ngay. Tuy hiẽn nay còm mỗ soãít ngöôø phông Tây
 aên côm vaøcũng còm mỗ ít ngöôø phông Nõng aên
 bãm mì, toã ãai ãa soãñoã beãn vaãn còm giõõneãnep
 củ Vaũlai, nhõng ngöôø aên ãõõr thờu aên không
 phan củ xõusôuhĩnh, cũng chã laø "aên chõi" vãy
 thoã, chõa còm mãy ngöôø thay hãm bãm mì bãng
 côm hay côm bãng bãm mì. Veãmòm aên tinh thãn
 laø ãã giã, toã tin rằng dàu ãõã beãn còm noã lõr
 truyẽn bũneãn ããũ, không lam sao ãã ãã mỗ sõi
 thay ãõã hoãn toãn trong ãã soãquãn chũng, nghõã
 laø không lam theãnao cho ngöôø phông Tây bũ
 mòm bãm Thieãn chũ ãããã côm nhaøPhã hay trũ
 laũ ãõõr.

Bài "Boston Post" về sau, còn ảnh bài phỏng vấn, trong cò ghi mỗi vài nhà xet của toà về nhà văn ô Hoa Kỳ. Nhà báo nữ biết qua những nhà xet thanh thốt về ông ấy toà xin dòch về ảnh tại sau này tron bài báo nói trên.

Boston. – Ô. Mai Thọ Truyền, Phó Hội chủ tổng hội Phật giáo Việt Nam, nói rằng cuộc viếng thăm Hoa Kỳ của ông là "một thành công lớn trên phương diện trí thức".

Ông sát nghiệm: "Tôi lấy làm ngạc nhiên và vui sướng thấy người Hoa Kỳ để tâm nghiên cứu nhiều về sự vật, tư tưởng và triết học Đông phương". Tuy nhận hiện nay "người Hoa Kỳ Phật tử thuần thành còn rất ít" Ông Mai đã tìm gặp được một số người Mỹ có nhiều cảm tình với ý kiến Phật giáo.

Nhà lãnh tụ (leader) Phật giáo từ Sài Gòn tới, đã đến lúc kết thúc một cuộc du hành sáu tuần, một cuộc du hành đã cho ông gặp gỡ nhiều nhà lãnh đạo tôn giáo, nhiều triết gia, cũng như đi thăm các trường Đại học, các thư viện của miền duyên hải phía Đông và những thành phố vùng Trung Tây Hoa Kỳ.

Tại Boston Ô. Mai đã tiếp xúc với tiến sĩ Dana Melean Greeley, Chủ tịch Hội Truyền giáo phái "Unitarian Universalist" Bắc Mỹ, với nhiều học giả danh tiếng và nhiều Giáo sư triết của Đại học đường Harvard.

Trước khi tách Boston đi thăm Đại học đường Yale ở New Haven, tiểu bang Connecticut Ô. Mai, xuyên qua một thông dịch viên, đã có những nhận xét và phê bình như sau: "Phật giáo riêng cho Á châu, như Cơ đốc giáo riêng cho Âu châu và Hoa Kỳ; cũng thế, cơm gạo là để cho dân chúng Á châu, như bánh mì là để cho dân chúng Tây phương và Hoa Kỳ".

"Dân chúng Đông phương và Tây phương chưa hề chống đối nhau về vấn đề chọn cơm bỏ bánh hay chọn bánh bỏ cơm – Ô. Mai nói tiếp – thì cũng không làm sao có được sự xung đột về vấn đề tôn giáo, tất cả đều có thể hợp tác để làm lợi ích cho nhân loại."

"Cơ đốc giáo căn cứ trên bác ái còn nền tảng của Phật giáo là từ bi, Ô. Mai nhấn mạnh, chỉ có khác danh từ mà thôi!"

So sánh Cơ đốc giáo với Phật giáo, Ô. Mai nói: "Tôi cảm thấy giáo pháp của đức Christ có nhiều chỗ rất gần với Phật giáo".

Cảm tưởng của Ô. Mai là Phật giáo đã thực hiện được một ít tiến bộ ở Hoa Kỳ. Để đưa ra một thí dụ, ông nêu việc Đại học đường Wisconsin hiện nay có lớp dạy Phật pháp đến bậc Tiến sĩ trong khoa chuyên môn.

Một dấu hiệu khác ở sự phát triển Phật giáo ở Hoa Kỳ, theo lời Ô. Mai, là việc Đại hội Phật giáo mới đây ở Cam Bốt đã để tâm chọn Honolulu như một khung cảnh có thể chấp nhận cho cuộc Đại hội tương lai vào năm 1963.

Những điểm chánh trong thời kỳ Ô. Mai lưu trú ở N. England, gồm có các cuộc thăm viếng mấy tỉnh lân cận để đàm luận với hai học giả và triết gia danh tiếng. Tại Conway, tiểu bang New Hampshire, Ô. Mai đã đàm luận với cụ William Ernest Hocking, 89 tuổi, Giáo sư triết của Đại học đường Harvard. Giáo sư xưa kia là bạn thân của Thánh Gandhi và là trợ tá của Thủ tướng Nehru tại các hội nghị Phật giáo ở Luân Đôn. Ô. Mai bảo rằng "Giáo sư Hocking là một người ít có và lạ thường, kiểu văn rộng lớn, tư tưởng thâm sâu. Tuy Giáo sư không phải là người của tôn giáo, Giáo sư vẫn sống một đời sống của người tu hành". Nhà lãnh tụ Phật giáo Việt Nam bảo rằng Giáo sư Hocking biết rất nhiều về các triết gia Đông phương.

Tại Norwich, Vermont, Ô. Mai đã ở chơi hai ngày với Giáo sư Rosentock Huessey, Trường cao đẳng Darmouth. Ông thấy ở Giáo sư, hiện nay đã 75 tuổi, "một người tráng kiện và bác học, ở nhiều ý kiến tôn giáo sâu sắc".

Ô. Mai nói rằng các thư viện mà ông được đến thăm trên đất Mỹ là "những nguồn khảo cứu phong phú" Dụng cụ nghiên cứu quan trọng ở Đại học đường Harvard đã gây cho Ô. Mai một ấn tượng kỳ thường. Ông đã đặc biệt lưu tâm đến một cuốn sách do Giảng sư Nagatomi, chuyên dạy khoa tôn giáo ở Harvard, viết và xuất bản tại Trung Hoa trước khi phong trào Bắc bình lên nắm chính quyền.

Suốt cuộc du hành, Ô. Mai đã hết sức cảm động trước con số rất lớn của những người Hoa Kỳ tình nguyện phục vụ cho những tổ chức từ thiện và những công cuộc đem sự no ấm cho nhân dân. Nói về các tập đoàn công tác xã hội mà ông đã quan sát, trong số có những tập đoàn ở Chicago, Ô. Mai nhận thấy "mục đích chính hoạt động của những nhóm Tân giáo và Gia tô giáo tương tự với mục đích hoạt động của Phật giáo ở Việt Nam".

Ô. Mai tỏ ý muốn được thấy những hiệp hội Cơ đốc giáo ở Hoa Kỳ chăm nom đến việc tu tâm dưỡng tính với một lòng nhiệt thành như họ chăm nom đến sự ấm no của thân xác con người. "Nếu tất cả các tôn giáo đều chịu thiết lập một sự quân bình giữa tâm và thân, thì họ cùng đi với quan điểm của Phật giáo và thế giới sẽ nhờ đó mà hưởng nhiều lợi ích". Ô. Mai đã biện giải như thế.

Nhà lãnh tụ Phật giáo rất khen ngợi tính hiếu khách của người Hoa Kỳ, ông ước mong có dịp trở lại nước Mỹ để có thể đàm luận nhiều thời giờ hơn với người Mỹ và đọc nhiều sách ở các thư viện.

Ông thấy ở người Hoa Kỳ có một cái gì nghịch thường: họ vừa thích làm việc bằng máy móc, và các tiện nghi nhỏ nhất để cho đời sống được dễ dàng, họ cũng vừa thích sống với thiên nhiên, đâu họ cũng có vườn hoa, công viên và những hồ trong vắt.

Cuộc du hành của Ô. Mai tại Hoa Kỳ, do chương trình "Lãnh tụ hải ngoại" của Bộ Ngoại giao đảm nhiệm, đã ngừng ở các chặng như Philadelphia, Chicago và Buffalo. Cuối tháng này, ông sẽ lên đường sang thăm Phật giáo Tây Âu.

Kyôtô, tôi sẽ thua rồi cuộc tiếp xúc với Tiến sĩ Dana Melean Greeley vào cuối việc thăm phái Christian Science.

Chiều ngày 11-9-1963, theo sở hòng dẫn của hai với chồng mới bạn thanh niên Mỹ chúng tôi đến thăm cô sô của Hội Truyền giáo "Christian Science".

Chúng tôi nhớ Bao Tổng thờ kýt tiếp niềm nôi Bao nữa chúng tôi vào xem Thành nông xã, nhớ xây dựng lù Hội môi thanh lập. Hội này là môi trong những chi phái Cô nói thuộc Tân giáo, không chịu quyên lãnh nào của La Mã Tân giáo (Protestantisme) có trên hai trên chi phái, có cái mạnh, cái yếu có ảnh hưởng. Tại cái này chấp nhận nôi Jesus và những bài Phụng âm (Evangiles), những vì cho kiến giáo bài nào, cho nên môi có sự biệt lập.

Trong những chi phái này, có lẽ Christian Science (Khoa học Cô nói) là lạ lùng nhất. Tôi báo

boãPhuò àn ñã lyùcao sieù, söi tích háp dàñ, phau nay chà chuýyùñeán còumoã vieë laotab trò beñh còu ngöôñ củ ñöù Christ. Do ñây hoinghó rang, neú thau long tin Chuá Jesus vaöchí thanh càu Ngai gia hoathì không beñh naø laø không ñöôc chöä lamh. Ñöù Christ không phau chàlaømoã Thành sö veetàm beñh Ngai com còu ñöôc tá cáicàu ñau khoacủ xau thañ.

Theo baøToang Thò kyù ñãcòunhieù tröông hõp lamh beñh huyeñ dieù laithöông, chúng phau ôumoã vaø nôì, maøkháp theágiöù, nhá laøtreñ ñá Myõvaø Ái cháù. Vì còusöi linh öng cho neñ soátín ñöacủ phau camg lù camg ñöang, vaøámh höông củ phau cuõng do ñöumaøphau trieñ mañh. Thành ñöông củ không ñuüchoächöù, hoixây moã Thành ñöông möù, röng gáp ba gáp boán vaøhuy hoang hôn. Nhö càu Thành ñöông Tañ giavè khau, beñ trong không còu thôø töông. Ñãc ñieñ lam cho phau Christian Science öùBoston hañh dieñ laønhöng chieä "Orgues bassaltiques" möù thöù ñá phong càm, lam bàng nhöng óng thau lôñm chöñm töng hang trui cao töø mööù máy töù hai chü thööù. Neú baøToang Thò kyù không chà vaøkhông giai thích, thuùthau töù không bieä ñöulaønhöng óng gì.

Tàuh Thành ãông môi, baõña chuùng toã sang thõ vieãn vaø táng toã moã ít saùh vaø tô tap chí "Christian Science" củ Hoã, moã thàng xuaít baũ moã laãn trong còuphaãn danh cho càu thõ baø càu veà nhõng trõng hõp laũh beũh huyeãn dieũ. Càu nhõng thõ tõõ Ñõ, Thuỹ Ñiãn, Na Uy, Phãp, Thuỹ Sớ, Anh, gõũ veà vaø beũh cũng khõng bieát bao thõu

Sau khoã leã càu nguyẽn moã saũg chuũnhaũ, thieãn tín củ phãũ nay cõu thõũ quen hoã hõp. Hõi khõng hõc baũ gũ veã giã ãũ caũ maø chã baø càu maø thoã. Ông nay ãõa tay leãn xin nõũ vaø sau khi ãõõc pheũ, ãõng leãn trũh rãng trõõũ nõũ maũ hoãn, õng ho nhieũ vaø ãõõ heát beũh, nhõõ ãõõ chí tãũ càu nguyẽn ba ãiãn chãũg hãũ. Moã baũ khãũ khai cũng ãõõ ãõõ chõng kieát lĩ, vaũ vaũ. Moã trõõng hõp ãõũ ãõõ ghi vaø bieãn baũ cãũ thãũ ãõõ laũ taũ lieũ chõng minh vaø ãõõ vaø tap chí. Ôũõ, khõng veã hõp ãõõ, thũ vieát thõ. Tãũ cãũ ngõõ củ phãũ khõng bao giõõ ãõũ sũ vaø óũg thuõũ.

Long tin quaũ laũ moã sũ mãũ phi thõõng. Chã cõũ bao nhieũ nõũ ãõũ laũ cho phãũ nay hieãn nay rãũ mãũ. Tôõ nhãũ baø củ phãũ cũng ãõũ teũ laũ "Christian Science" ãõõ cũng chũng xem laũ moã

khành ñông. Tại ñây Tieán só Dana Melean Greeley. Chuùtòch Hoã ñoàng truyeàn giao, nieàm nôù tiep chùmng toã vaøgiôù thieäu vôù caù vò khaur, ñoàng 7 ngöôù, 6 nam vaø moã nõp trong Ban chấp hành. Lieàn sau ñoù moã phòng vieàn của nhài baø Boston Post xin pheùp nhieùp aãnh Tieán só Greeley vaøtoã¹. Xong xuoa, chùmng toã, chuùkhaùh, ngoà quanh moã ban hoã xoaø maøtreàn maë ñaõ ñaë maý dóa baøh ngoi vaø nhöõng chem traø boá khoù. Vaø ñaù caù chuyeàn, Tieán só Chuùtòch ñoã ngoã:

- Chùmng toã thuoã veà phaù "Unitarian"; caùh nay moã ít laù, còphaù "Universalist" gia nhap vaø chùmng toã trôù thanh moã giao ñoan laý teãn laø "Unitarian Universalist Church". Chùmng toã tin töõng ôũñöù Jesus, ôùsaùh Phuù aãnh, nhöng traù vôù Giao hoã La Mã laø phaù toãn sung ñöù Jesus nhö con trôù, nhö chính Chuà trôù, chùmng toã chæ kính trong ñöù Jesus nhö moã vò Thành maø thoã. Coøn oâng laø ngöôù của Phaï giao, oâng quan nieàm ñöù Phaï nhö theánaø? Ñöù Phaï laø ngöôù Trôù, laø Chuà trôù, hay cuõng chæ laø moã vò Thành?

---

1. Hoãn sau hỏi ñaõng aãnh leãn trang nhài vaø ñeà töã: "Ñoàng Tay gặp nhau".

Trở lại khi đến đây, tôi đã vội nghe ông Grayson, người thông thạo tiếng Anh của tôi, nói về gia đình này mà ông là một tín đồ của chủ trương của phái giáo viên chủ trương "Văn và nghệ thuật". Tôi cũng hoàn toàn bị cuốn hút bởi chủ trương này, không để lại những dấu vết của một cái nhìn mà tôi cho là kỳ quái. Một lần nữa, tôi cũng thêm bằng chứng rằng người Tây phương thích "Y nhân, bất y pháp"! Tôi cảm thấy rất vui vì tôi đã gặp ông Greeley:

- Xin lỗi ông, ông quan niệm một vị thánh như thế nào?

Ông chờ đây, tôi đã viết trình bày ý kiến của tôi:

- Phái chúng ông quan niệm một vị Thánh là một người của nhân loại, những nhà xuất thế gian nghĩa là vượt lên trên tất cả những số phận của Cao đẳng này, của thế giới này? Thí dụ tổ tiên phụ nữ Chúa, những người cao trên phái, thì trên chiếc thang ấy, những vị Thánh ít ra cũng trở nên ba chữ này, phái vậy chăng?

Ông Greeley gật đầu, trong khi chờ đợi ông cảm ơn và nói tiếp:

– Bấy giờ toà lai thí dui nõa rằng nõu Jesus ñã leo nõõc naen chuẽ naé vaø nhö vạy thì trên con nõõng lên ñeán Chuà, thanh Chuà, nõu Jesus ñã ñãit nõõc phaân nõa. Roõrang Ngã chõa phaû laø Chuà, nhõng Ngã ñã laø Chuà naen chuẽ phaân trên, hay ñeá nõi cho goãn, Ngã ñã laø AÛ Chuà (demi Dieu) roã, sao ông baø nõu Jesus không phaû laø Chuà?

Tá caũ ñeàu cõõõ, mã caũ cõõõ thámg thán vaø cõu leõkhoaũ tràu

Tuy nhiên, ông Greeley vãn cõõõg:

– Chõa phaû Chuà thì con laø Thành.

– Ñõng yũ toã ñãp, nhõng laø mã vò Thành ít ra ñãõ thanh Chuà phaân nõa roã.

Lai mã trên cõõõ nõa vaø mã ngõõõ ñeàu queãn nõõ toã phaû trình quan niãm veã nõu Phaĩ. Cõu ñõ hoi bieã seõ laø thõõ...

Roã chũng toã aên bành, uõng traø vaø ban qua mã vãn ñeãkhàũ.

Lũu bá tay töõ giaõ Ông Greeley töõ cõõõ nõi

Toã không theã bũ luaũ ñeũ cuã ông, nhõng vũũ chũng toã, nõu Jesus chã laø mã vò Thành...

– Mỗi vò Thành ñөөѳ Thөөѳng ñẻáhoà ít ra năm
chũc phàn trầu, toà tiếp.

&

Ñêm ấy, sau khi ñẻán töѳ giao vào cầm ôn gia
quyẻn ông Muller, quầm lyừ Trung tâm chừng toà ôu
trở chừng toà lo sắp ñẻt hầnh lyừ ñẻa sắng sồm
hầm sau ñẻ New Haven thầm Ñẻi hờ ñөөѳng
Yale, ñẻi Thầi Quầg Liẻn ñẻo theo hờ hai ñẻm,
vào nhắ lao ñẻa tầi ngoả vừi Tieẻn số Richard Abot
Gard, mỗ bầ ñẻo ñẻo ñẻẻn Sắ Gom vào ñẻi thuyẻ
tầi Xầu Lời mắy lờt.

New Haven (13-9-62) – Chừng toà, theo ñөөѳng
hầg khồg, ñẻán New Haven vào buỏ chừi, ñөөѳ
bầ số Lorrin A. Shepard ra ñẻm. Bầ số gỏc ngồo
Thuyẻ Số, ñẻi tieẻng Phầp ráẻ thầ.

Chừng toà ñөөѳ ñẻo về Nha khầh, ngay trung

taân Nãi hoặ ãông Yale laônôi vaò naên trồôu thay
Quaêng Lieân ããotheo hoặ.

Trong caâu chuyền ôubuoá côu toá hoân aý, bàu
só Lorrin ããotaân sõi vôu chùng toá rá nhiều veàtinh
hình chính trò vaòxaõ hoã của Mỹỏ quốã. Phatù giầu
quan trông nhá maøchùng toá nháñ thay trong lôu
noù của Bàu số laøthau ãããthôô của dân chùng ãã
vôu chính tình. Nãi khai Bàu số noit: "Sõi phatù triền
kinh teácủa xõusôuchùng toá tiền rá nhanh vaòrá
hieũ quaũ vì vaỹ ãõ sớg trôu neân quaũ deã Dân
chùng ããoxãtheo nhõng caũ lờ vaã chá ããalam
cho cuoũ sinh toản hang ngay của mình ãõõc nhiều
tiền nghi, nhiều vui thuũhôn. Beàngoã, coi tuoàng
nhõ hoĩ rá chuũtaân ãã chính trò, nhõng sõi thõc,
hoĩheã sõi laõlô ããng hay thõõ. Mã khi củabàu củu
hoĩ bouthaen xong laøkeãããalam phãñ sõi trõn veũ
roã, vaøphũthau mãi vieã cho nhõng ãã dieũ ãõõc
hoĩ bàu. Do ããay maø trong chõn nghõ trõõng củu
nhõng sõi lờ ãũng quaũ ããng vaølam phí công quyõ
chõa noũ tũ vieã nõõu laãn khi khoãg ãõõc giầu
quyế ãũng vôu nguyền võng của dân vaøquyền lờ
toá cao của quốã gia". Bàu số toũra lo nhiều cho tiền
ãã nõõu Mỹỏ Bã ãã vaũ ããnhaãn công, Bàu số

cho biết còn những toà chầu bí mật, chuyên mô những công việc nghe của Âu châu nữa sang Mỹ nữa làm thuê và ở ở các gia đình với mỗi cái gia đình gặp ba ông anh họ Lai nữa, còn rất nhiều anh trai thích cưới với Anh, với Nữ, v.v... hôn các ông những công việc Mỹ thông ít thích lắm nom việc như Tuy nhiều về mặt tin tưởng thì trở nên thích thú hai, 80 phần trăm dân chúng không cưới nữa. Theo thống kê 1959 thì 60 phần trăm nữa cưới nữa và 95 phần trăm tin tưởng nữa

§

Lại mỗi phen nữa, chúng tôi phải ngó ngàng với cảnh trường Yale, cưới nữa năm 1700: không biết nữa làm ranh bán, trường vào các phố dính liền nhau. Nhiều làm cho tôi ngạc nhiên nhất là nhà số các kiến trúc của trường nữa xây theo kiểu "Gothique", khiến tôi lúc nữa cưới nữa: Làm gì ông này lại cưới nhiều nhà thờ như thế?

Hoàn sau, tiếp xúc xong với Viện trường, chúng tôi nữa nữa nữa nữa xem Thơ viết, cao 15 tầng, dung 300 nhân viên vào xây xong từ 1930. Tại đây chúng tôi gặp Giáo sư Huỳnh Sanh Thông, dạy

Vieã ngöô Ngöôõ ñaän thaáp, còu beà ngang, dàng ngoaõ ñôn giaâm, Giã sô vui veütieáp toã, dañ ñi xem ngañ ñeàsauh Vieã ngöô thaã laongheo nam, chà ñoã möôi quyeã, vañ chöông chieãm boãn, Phaã giã chieãm saù, quao cuã Thaý Quãng Lieñ. Ông Sang mong toã seõgiuáp ông ñeãtaäng soáloäng ngañ saùh Vieã vañ.

Trong dòp nay, toã ñöõc bieã Ñaì hoã ñöông Yale ñang xaý caá möã Thö vieã ñaë bieã, theo möã loã kieãm truù toã tañ vöü söi cháe cháñ còutheachòu ñöng noã söù tam phaùcuã bom nguyeã töü ñeãtaäng tröõnhöng saùh quí ñaõtöng gom gòp treã theágiöü. Chi phí xaý caá nay seõtrích trong möã quyö60 ngañ Myökim cuã möã ngöôõ cheã di taäng maogañ möõ ñaen nay tröông chöa bieã dung vaø vieã gì.

Ñaì hoã ñöông Yale laø möã trong nhöng tröông lòm cuã Myö thuoã tieã bang Connecticut, só soãtreã 10 ngañ thì phaù. Toã khoãg còuphöng tieã ñi thaen kháp thanh phóãNew Haven, nhöng còutheo dieã tích lòm lao cuã tröông vaønhöng cô sôüloäng laý ñoãsoãnaen trong khu vöõ, toã còucañ tööng rang, neã thieã Yale, New Haven còuleõseõ buoñ teulaen.

Cành thanh quả 20 phút ô tô tới nhà của Gia và nằm trong một công viên, công viên sau xe buýt, một bãi cỏ sau sân trượt tuyết, công viên u nhàn tẻ tẻ. Phía sau, Gia và một vườn con trồng rau cải và cà chua. Thấy trái cây tươi ngon công viên phân hoạch hoặc không, ông bảo: hãy dùng phân bón hoặc thì trái cây, những cây không ngon và cũng không bảo vệ trồng với phân bón hay phân chuồng.

Chuyến trở về, chúng tôi ra xe buýt, công viên Gard và hai con, một trai một gái cùng tháp tùng.

Tôi sang lang của Srurbridge, công viên dài 200 cây số trải qua ba tiểu bang: Connecticut, Massachusetts và New York. Tôi, một loài dành cho một chiếc, phong cảnh hai bên nếp vải công, nhiều nội giống như Nợ Lãi.

Srurbridge là một lang của những người Anh châu di cư lập nghiệp trên Theá giới mới, công viên 150 năm. Những người nông dân sống thu nhập của họ, Chính phủ công viên này là một cái gì đó của công viên, công viên vì công viên gian mà họ sắp, thì cho xây dựng lại những theo hình dạng và với vải liệu thu nhập. Muốn và xem, phải mua vé một người

lôm laø hai Myõ kim, röôû. Chuùng toâ taá caù laø 4
ngöôû, leõra phaû chi ñeán 10 Myõkim, töù trên möá
ngan ñoàng baø V.N., nhöng nhö OÁ Kyøcoutheúkyu
giaùneân toan ñoá ñöôc mieãn. Gian nhaø chuùng toâ
vaø ñaàu tieân laøcuá möá noâng dân, noù thaáp, neân
ñáá neán. Caùnhaoñi vaøng, möá coàngaù ñoá18 tuaá, aên
maë theo loá coañang ngoá löä ñaàu. Coátieáp chuyeãn
vôû chuùng toâ vaøhoû giöø - "Coákhöng couñoàng hoá
sao?", chuùng toâ hoû lai. Coácöôû: "Toá laøngöôû cuá
150 naên tröôû thì laøm gì couñoàng hoá". Thaá ra coá
ñáàu phaû laøgaù nhaøqueávaøxöa ñeán möù ñoû Cuõng
nhö taá caùnhöng ngöôû laøm vieä trong caù laøng laï
lung nay, coálaøngöôû cuá Chính phuûthueãñeãgiaù
ngöôû xöa, laøm nhöõng vieä xöa, trong nhöõng boáy
phuû xöa, gaù nhö ñoàng troùtreân saân khaáu. Tôøgiaõ
coá chuùng toâ raù böôû ñi xem laàn löôit möá loøren,
möá may xay boá chay baøng quaít giöù möá trai cöa
may dung söù nöôû chay, möá loøgoán, möá nhaøin,
möá tieân laøm ñoá da, möá noâng trai vôû nhöõng
chieá xe boøto töôùng, möá nhaøgiaù vôû nhöõng ban
gheábaây giöøkieán khöng ra, möá chuòng nhoá thuù
ñi laø vaøñeã bieã nhaá laøchoáxöùphaít "beá xaáu"
tröôû coàng chuùng. Caù bañ hay töôùng töôùng möá
caù saép ngoaù tröôû, cao ñoá5 taá, vuaøng vöù möá beá

ñoã2 thồôù. Trên sạp aáy, ngồôù ta trông mỗi cây
 trĩu hình chồõthạp, nhông cãnh ngang khoàng phau
 lam bàng mỗi khừ gồãmaobàng nhồõng mành vàn
 ghep lai, chia lam hai phau, còukhoet ba loã mỗi
 lôm ôugiốã, hai nhouhai bên. Sau khi ñoã toã nhân
 lên sạp ngồôù ta dồumành vàn trên lên, bae toã
 nhân chui coávaø loãgiốã vàñãe hai cồôm tay vàø
 hai loãnhou Xong ngồôù ta ghep miêng vàn lai vàø
 toã nhân bò ñau vàøtay ket vàø cây trĩu Bò ñoàng
 gông ñoàng nhồ theánay, tiếng Pháp gọi là "clouer
 au pilori". Lừ nhouñoẽ saùh, thay maáy chồõnay vàø
 cưỡg hieũ sô qua ñoũlam mỗi loã hình phau, nhông
 nay môũ hieũ "bên xaũ" lamhồ theáaáy.

Ñeũn trồa, chừng toã vàø mỗi quãm côm. Ai ñã
 ñoẽ nhồõng tieũ thuyet Pháp xồa cồuhình veõnhồõng
 cầ quãm trong lamg, vồũ táũn bẩng hieũ viet bàng
 chồõ "gothique" cãnh cầ hình hieũ quãm - hoặ con
 ngồã, hoặ quaũchuoâng - ae khoàng khoũ mãm cồoũ
 khi gặ lai cãnh nay trên thồc teá Vaø trong thì
 cưỡg nhồ ôũcầ nôi khầũ, toũn lam bẩn gheãmồẽ mãc,
 coãloãcuũ dó vàũg. Cầ coãcầ bẩñoàng môũ khầũ,
 soãn cầ thồũ aũ, ñeũ mãc nhồõng boãy phũc raũ lai
 mãc. Ôũñãay "bẩn bũng". Mỗi khầũ phau lam mỗi Myõ
 kim rồũũ, cồũtrầũñuũtiềũ roũ tha hòamuoũũ aũ bao

nhieâu laoaên, vôù ñieàu kieän laotröolaàn ñaàu còùngöôù
muè xuè cho mình com máý laàn sau thì mình pháù
töicung phüng.

Ấh xong, lên xe ñi quanh möi vong. Caù bãñ
ñöng töông laoaôoânheù Khoâng, lam gì thöü aý maø
còuôatöa Ñaý laomöi chieá xe bãñh goãdo hai con
ngöã möng to bãñg caù töakeù, chay chàñ chàñ,
tung buí möt tröü. Nôi thuñhaá trong lam còuleölaø
caù hoànöôù xanh lam cho nhöng con bãñh nga
theñ traéng, treñ còumöi chieá caù maù löp ngöü
nhö maù nhaø

Toá queñ nôi laø caù lam cóa nay ñang söng
ñöng, trong möi cô söüñeàu còùngöôù lam vieä vaø
lam theo löá cóa töönoäng traí cho ñeán lörem, maý
xay böá, lögoán, v.v... Möi buoá ñi thañ lam nay
com hôn ba nañ ñöc saùh veäthoñ xöñ vaøñöü söng
thöü xöa.

Ñeán 3 giööröôù chieàu, chúng toá tröü veä New
Haven.

Về năm New Haven, Ông Gard tiếp nối một
 thời của Ông Malalasekera như chuyên viên toàn
 thời tại New York gặp ông vào một lần thăm về
 tình hình Pháp giao ở Việt Nam. Hai ông và bà
 Gard cũng nối một lần làm việc ngay 17-9-62
 với hai ông và bà Malalasekera hay rằng toàn
 thời và sẽ về một lần thông dùm của toàn.

Hình như toàn năm nói rõ về một lần làm việc
 Ông Malalasekera và toàn. Ông làm ở Chuột chích năm
 tiên Hoa Pháp giao Thế giới và làm tiếp giữ chức
 này từ năm 1950 tới năm 1958, suốt bốn năm.
 Năm 1951, ông cùng thăm Pháp giao Việt Nam,
 làm Hoa Pháp hay Nam việc hoạt động một
 tháng. Năm năm long trọng tiếp ông tại trụ sở tại làm
 chùa Khánh Hưng một lần của Hoa Tộc Tâm, vùng
 Hoa Hưng, ngoài ô Sáo Gòn, theo lời yêu cầu của
 Thống đốc toàn Toàn Liên, làm việc làm năm của hoa
 Pháp giao Thế giới tại Việt Nam.

Sau khi một lần Sáo Gòn hai lần ông Chuột chích
 Hoa Pháp giao Thế giới ra Bắc, trở lại Huế rồi Sáo
 Gòn, trở về khi lên máy bay về Colombo. Một lần cho

năm 1956, tôi mới gặp ông trở lại quê hương Hoa
thảo Văn hoá Phố giáo tại Tân NhìLi, Ấp Nỗ Sau
này ông nói Chính phủ Tích Lan có làm Sứ thần
tại Moscow, nên vào năm sau nhận chức Nại biện
thông trở của Tích Lan tại Hoa kiều Liên hiệp
quốc, ngang hàng với Nại sứ

Tuy nhà và có thay đổi, con cháu của ông cũ
Chuộtch Hoa Phố giáo Theá giáo vẫn trở về sau nhà
mới. Chiều ngày hôm, tôi vào ban Kỳ nào gặp lại
ông tại tổ thất của ông, gồm nhiều phòng trong
mới tòa nhà là một máy tổng rộng lớn. Vẫn
giảm độ vui vẻ như máy này trở về trong chiếc
à dài giống như sô mi và chiếc "sa rô" màu cao
phêrô, ông Nại sứ nhà này còn hơn thêm tôi tin tức
Thống đốc Toá Liên và Phố sứ nói về như Rô cùng
Oá Gard, năm nay trở về với bạn cùng tôi bạn về đời
à thanh lại Trung tâm Văn hoá Phố giáo Theá
giáo, hoạt động của và Giáo sư Nại học nông Yale.
Năm 7 giờ tối, hai ông bạn Malalasekera mới cùng
tôi đi về nhà ăn cơm.

Xe ông Nại sứ có thể xe về với bạn phụ riêng.
Trên nhà Mỹ này là nhà tiên, tôi nói đi cùng
chủ trên một chiếc xe không phải chủ lại. Nhà

dòp lờu thông trong thanh phố Nỗũ Ôồ, toâ xin
nờu sô qua cầu xêủông vàphân khu ôủnây.

Còuấ cáulaởbản khu: Nỗng, Tây, Nam vàBaé.
Moa khu, ãông sàu ãoừ xêu dờ, xêu ngang. Trờ
mả vài trờng hờp ãæ biểấấ cáu cầ ãông
ngang và dờ ãeu kờng còumang teủ maở mang
chỗ hay soá hieủ. ãông dờ thì goi laỏ ãủi loỏ
(avenue) ãủnh daủ bằg A, B, C, v.v... ãông
ngang thì goi laỏ ãông (street), mang soá 1, 2, 3,
v.v... Loỏ ãủ teủ nhỏ theủnay rái tieủ cho kầu
muỏn tìm phố Thủ dủi bảủ muỏn ãeu mả nhỏ
và ãông soá 7, trong khi bảủ ôủ ãông soá 3. Bảủ
ãeu mả ngẩtỏ, nỏi tieủ xuừ củ mả ãủi loỏ và
ãông soá 3 bảủ ãông ãi. Bảủ bằ dủg, kờng
biểấ ãông soá 7 ôủ veỏ phỏa treủ hay phỏa dỏu
ãông soá 3, vì bảủ kờng còubằ ãỏchủ thanh
trong tay. Bảủ còuthỏreủsang tay mả ãủ ãi ãeu
ngẩtỏ keỏ cáủ nhẩ. Neủ bảủ thẩy con ãông
ngang mang soá 4, bảủ biểấ ngay laỏ bảủ ãi ãủg
hỏg, bằ thẩy soá 2 thì bảủ quay gỏu trỏulủi và
tỏnhieủ, bảủ seủ ãeu ãông bảủ muỏn tìm. Traủ lủi,
neủ ãông mang teủ nhỏg nhẩ vài lỏch sỏu thì tỏ
bảủ, bảủ kờng lam theủnaỏ tìm ra ãoừ. Lủi nỏủ,

con mỗi nhà nằm làm cho việc lười thông rất tiện
lười. Nhà loãluôn luôn có hai chiếc, mỗi chiếc phân
làm ba khoang rộng rãi cho ba hàng xe, và chỉ trên
mặt loãcổsaù hàng xe, ba chiếc lên, ba chiếc xuống.
Con cầu nông ngang, tuy khá rộng vì có nông ba
hàng xe, chạc mỗi chiếc. Nếu nông số 1 là chiếc
xuôi thì nông số 2 là chiếc nông, còn hồ thê cho
nhà cuả khu. Trên mỗi chiếc, xe chạy nhanh gần
nhờ ngoài nông trồng. Ở mỗi ngã rẽ bỏ nhà nói
chạy lại, xe nào xe này ra ngoài nhờ những con
thườđồchở vào mỗi, cầu bắt tay hai tay gần nhờ
nằm cùng tay lại, mặt đất lên trụi nhà, chân sâu
sáng nhà "ga". Nhà xanh và toảhoi cá nhân có vài
nhờ bay, tiếng máy nhà nhau gần nghe rõ mình.

Xe cùng toả nhà ở mỗi chiếc khá sang trọng.
Mặt trởchuyển toả quên xem bảng chiếc, những lúc
nhà chân lên tâm tâm thể lộ ông ông cô toả
thấy trên mặt tâm hai chỗ toả "Farm Food".

Farm cùng nhà là nông trại; Food là thờ ân.
Vậy Farm là Food những thờ ân lấy ông nông trại, y
nhiệm toả là rau củ

Chiếc ân này do ông của Ông Thiên Hồ
Nhà Ông thanh lập; toả bàn những môn ân

chay. Thấy cô sôucoùveũñoàsoã toã nghó chae phau tróng trâu laén, vì laon sao kieán ra ñoàng khauh ôu moã kinh ñoãhaø hoa vaølôm nhất theágiou. Nhöng khi xoácôã vaø ñeán phía trong, toã môu bieát laotoã ñão laén. Tuy caù ban chõa bò choãm heát, moã soá thõc khauh vaãn phau ngoã ñõĩ choã bõu leõnhõng ban tróng ñeàu ñõõc dañ trõõu heát. Ban danh cho oãng Malalasekera naèn ôugiõã moã phong roãng, nhõovaãy maotoã deãquan saù camh nõãn nhõp khauh aên ra vaø vaølieát xem nhõõng thõu aên do nhõõng anh boã aên mãe raát sang doñ cho nhõõng ban xung quanh. Chaug bieát com hieũ cõm chay naø khau bình dañ hôn khoãng, chõuõũñaãy thì thaít laø sang. Tõotaán thõc ñõn ñeán ly, muoãng, naø, nhất thieát ñeàu laøthõũñaé giãu Nhõõng mòm aên, tuy toan baøng rau caũ, vaãn ghi trên thõc ñõn võũ nhõõng teñ cuã caù mòm aên mãe. Thí dĩ thõt gaonaũ naãn, thõt boø naũ röõu chaũ, v.v... Chùng toã khoãng khoũ mãe cõõũ vaøai ai hình nhõ cõng tróng ñeãxem coi thõc teãnhõ theãnaø.

Sau mòm canh rau, boã doñ mòm thõt boø Thì ra "mì cañ" nõã vaø naãn cho giõng nhõ moã mieãng thõt boø Añ vaø, thay khoãng mãe vaø ngon ngoĩ nhõ õucaù hieũ chay Saõ Gõn. Com mòm thõt

gạo thóc ra lạt khoai tây tằm nhềuvaonaén thanh nũu gạo trong thì nếp nhong cuong khoing ngon mieing. Theamañaé gheá Moá dĩa töohai Myõkim röôú ñeá ba, boá.

Trong lườ àn côm, ông Malalasekera hóu toá veà nhõng hoat ñõng củ ông Chan Htoon, Hoá trõõng Hoá Phaá giav Theágiõu lườ áy. Toá toúthá lạt khoing thay lạt gì, duó Ñáí hoá kyó thõu6 táí Nam Vang cõu nhieu quyeá nghò càn pháú thõc hieá. Ông Malalasekera baó: "Toá seóvieá thõ ñoá thũ ông Chan Htoon. Theágiõu ñang ñi tõi hieá hoá chieá tranh, hõn lườ nao củ Phaá giav chung ta pháú hoat ñõng gáp vaonhanh ñeácoábaó veáhoa bình. Phán ông, ông ñeá láy tö cườ PhõuChuítõch maonhaé nhõuông Chan Htoon. Neá ông Chuítõch lạt ngõ, ông cõuboá pháú trieá táp cườ vò Phõu Chuítõch khàv vaochung sõu hoat ñõng ñõng ñõí chõlaá ñõá..." Toá õhõuáõgiáo, khoing ñeá ñõõc trong thán táu củ suy nghó nhõ sau: "Ông phan nao ông Chan Htoon khoing lạt gì, cõ ông, ñá thi thõáñõõc ñieu nao suó táu ñeá cháp quyeá Chuítõch?" Thá váy - vaó quaá lạt moá ñieu ñang buón - töó 1950 ñeá 1962, möõ hai ñeá ñang ñang troá qua má Hoá Phaá giav Theágiõu, võ hai

lần thay nĩa Chuýtòch, chõa còumoả thanh tích nạo ãnàng keàngoả sõi lieân keá, trên ãnõ tình, nhõõng daân toả vaøquoá gia tu theo Phaỉ giaò. Khoâng Nãi hoả nạo laokhoâng cònhõõng quyeyá nghò nhaén vaø muố ñích khueáth trõõng ãnõ Phaỉ trên mọi phõõng dieãn, nhaá laõñaõ ñõừ, giaò dưc, tõõthieãn. Nhõõng chõa thay mọi quyeyá nghò nạo ñõõừ thờ hieãn mọi phàn, ñõõng noù tron veãn. Phaỉ chaõng hoãn áy, ông Malalasekera cuõng thay nhõ vaý vaø trong thaãn taãn ông ãnõ hoả tiec cho neãn coátinh muoả còumoả sõi thay nĩa toả ñeép? Nhõõng duøtheá nạo, ông ãnõtoúra thanh thờ khi, sáp bá tay nhau tõõgiaõ ông noù vừ toả: "Ông nhõuvié thõ cho ông Chan Htoon như Neá ông áy vaãn khoâng chõu hoát ñõõng, kyõNãi hoả tõu, ông hay ra õõng cõũñi, toả sẽ uõng hoả ông heá tình." Toả như nhõõõng ñáp: "Toả khoâng ñuũkhaũnaõng laõh nhieãn vui quan trõõng củ mọi Chuýtòch Hoả Phaỉ giaò Theágiõu. Vaũlaĩ, toả khoâng noù ñõõừ tieõng Anh thì laõn theá nạo ñieũ khiẽn cừ cuõ thõ luãn cho ñõõừ."

- Khoâng ngãi, ông Malalasekera haõng hai ñáp, toả sẽ kieãn cho ông mọi thõõng dõch vieãn xõõng ñãõng. Coá yeá khoâng phaỉ õuvaãn ñeãnay maõõuchoá noãlõc laõn vieũ.

Toá hoân sau, chùng toá láy xe hoá trôulái Hoa
Thánh Nõán, thu xếp moi vieä, tröôù khi sang Anh.

Ngày 18 tháng 9 năm 1962, chùng toá veañeán
Hoa Thánh Nõán bàng xe hoá ñeâm.

Khi rôö Nöü Ööü, chùng toá ñaögäp phau moi
khoukhañ, tuy không lôm lao, vañ ghi vaø kyüöü toá
moi kyünieñ không ñeëp. Ñeãtranh moi ngay tien
phong voácöü chùng toá rôö khauh sañ sôm, tröôù giöø
mañ hañ hai hoâm. Ñeã nhaøga, bañ Kyøbañ vôü toá
neã göü hañh lyütai ga, thaũñi chôi vasañ côm toá roá
lieäi giöøtrôulái cho kòp chuyeñ xe. Toá ñoàng yuvaø
töông rañg chùng toá phau khuañ taá caüröông trap
ñem giao cho moi phong nao ñöü nhöng không, bañ
Kyødañ toá lai moi cau tuúto bàng saé, möông töông
moi keäthuoc Baé, chia töng hoä lôm couñamh soá
ngoai moi hoä coutreo sañ chia khoà. Môuhai hoä ra.
Bañ Kyøñaé vaø ñaý taá cauhañh lyü khoà lai, caí
chia khoà roá chùng toá ra ñi. Com ñoãnoä giöølastöü

boãn phu. Bãn Kyølaĩ chấy xuoáng haàm, ra xe roá trôu lên vôi moả ngôô Myõda tráng com treu Ông nay nhanh nheñ vaù chieát va lịch to lên vai, tay xauh moả chieát khâu, com chieát thöuba thì toá vaøbãn Kyø cung khiêng vôi nhau. Theá laos söi raé roá ñaõ ñöôc giaũ quyé. Hoũ bã Kyø vò còm tinh kia laos ai, bã bã: "Ông Chef de train ñay".¹

Chuyéa nay ôu Hoa Thành Ñoá nhö kinh nghién, toá không láy phong quañ ñaé ôu Winsord Park, maos ôu moả khâu sañ nhu ít phong lêu hôn, nhöng cung khâu sách se ñay ñuú tieñ nghi cañ thieát, ngay ñeñ chæ phaũ boúra còu boá Myõ kim. Vañ ñeãa ñ uoáng cung ñöôc giaũ quyé eñ ñeñ hôn, khoũ phaũ moả ngay hai buoả ñeñ "Cafeteria" dung nhöng dóc rau caũ lañh leõ. Cành choá toá troĩ ñoã möôi phut ñi chañ, còu moả quañ côm Tam, vôi nhöng baũ côm, baũ canh rau noòng hoả.

Ñeñ phong giáy tiep toá lúe möi sang, toá gặp laĩ nhöng ngôô quen, caũ hai vôi chöng Giavõ sö Leidecker. Oã Abbey hoũ thañ cuoũ hanh trình cuã toá vaos töve ñung söomg vaos hañh dieñ, khi nghe toá ca ngöi tính hieũ khâu cuã nhöng ñoàng baos oàng

---

1. Chef de train: Ông tröomg ga, chæhuy ñoam xe.

maø toâ ñãõ ñõõc tiep xuù, cuõng nhõ nhõõng gì lai lung, xinh ñeõp, ñàng hoõc, maø toâ ñãõ maé thay tai nghe. Oâ Abbey hoù toâ nghó theá naø veà vieã taõng bõu chaõn dung baõng sôn maõ cho Toõng thoõng J. Kennedy maø toâ ñãõ cho ñõõng khung xong. Luù ñãõ, toâ cõy ù muoá vaø Baõch cung maõ chuyeá cho bieá, nhõõng sau nghe Oâ Abbey baõu phaõ lam nhõõng thuù tuõc cõu phaõn phõu taõp, toâ ñõõ yù vaø quyey ñõõnh ñeá lai maõ bõu thõ cam ñõõ vòu taõn tranh, nhõõ Boã Ngoai giao Hoa Kyø chuyeá.

Theo chõõng trình, toâ phaõ ñeá thãõn maõ vaø toáchõu toãn giao vaø xõm Harlem củã ngõõõ da ñeõ. Nhõõng hoù lai thì ngõõõ phaõ tiep chùng toã lai vaõng maé. Giao sõ Leidecker ngoy ùmõ toã trõu lai queõ õng õu Fraderichsburg ñeá dieõ thuyey veà Phaõ giao taõ trõõõng nõõ hoõc õng ñàng daõy. Toã nhaõ ngay lôõ mõõ, nhõõng võõõng phaõ caõ trõõngã tìm khoõng ra maõ thoõng dòch vieã ñãõ ñõõkhaõnaõng. Baõ Kyø thuõ nhaõ laõ khoõng ñãõ ñõõng nõõ công vieã. Ñeõ nay lam toã theã nhõõ tieá Oâ Grayson, vieã thoõng dòch vieã ñãõ tieã củã toã treõ ñãõ Myõ

Thay khoõng com gì lam õu Hoa Thanh Ñõõ, toã ban vòu Oâ Abbey sãp ñãõ cho toã leõ ñõõõng sang

Anh quốc. Ông hòa với tôi hai hôm xong, vào rừng nhô vầy, báo mỗi tám giờ sau, tôi nhận nếu giấy tờ về tàu bay cho chuyển về ngang Anh, Thụy Điển, Pháp, Đức, Ý v.v..., luôn cả một ngàn phiếu 40 Myōkim của Bồ Đào Nha giao tặng năm mua sừng lợn kỳ lân.

Chiều ngày 23 tháng 9 năm 1962, ban Kyōvato ra sân bay trở lại tại Nōn Ōn, nên tôi lấy phi cô P.A.A. sang Luân Đôn. Trở về tôi có biết thò cho Ông Grayson, yêu cầu ông ra nhìn tôi nhà hàng huyền thoại trước trở về khi chia tay nhau có lẽ là vĩnh viễn.

Tôi Nōn Ōn, năm 7 giờ tối, những trò chơi sân mô Phi trở về ô nhiễm làm lao động tại Công ty hàng không có một tòa nhà riêng, mỗi tòa mỗi về làm bằng ba tầng báo phi công Tân Sơn Nhất, hai ba tầng lầu, nguy nga tráng lệ không tởm tởng. Tại đây những nhà này cái theo một vòng tròn. Những ô nhiễm chúng tôi, thấy lòng lạnh nhả của P.A.A. trở về mặt những không làm sao qua nữa, nếu không dùng xe taxi, vì không khà da, phải hành lý kèm theo. Chúng tôi nhanh bỏ ra 3 Myōkim thuê một taxi.

nha, duổtô côuốáè. Mỗi gông ngay thấ vổcồ
thế nồ lổtổi trống mổngồ. Vieấ chừng ta nể
chieấ nghiể.

Toấ ñỏ ñỏ chểSổuquầ Vieấ Nam cho bàt tấ
xem, bàt nhấ lổbiể vổrồmắy cho xe chấ. Trồ
lủ nắ ñỏkhaừsắng rồ, nhồng nhắcồ hai beấ
ñổng vắ cồ ñổng, ngoắ lổ chỏ mắ
ngồ, mắ xe qua lắ. Khoắ khí buồ bính mính
thấ lổtrống sắch, giồlắnh tắng ñỏrắ nhanh, tồ
phầ kồ hai cầnh cồắ lể vổchoắg khầ "lẻ"
mồ bồ rừn.

Tồ Sổuquầ - mắ ngoắ nhắ hai tắng thắ
thắ, nằ trong mắ vắng cồvểngoắ oắ khoắ
sắg khoắ hể - tồ bắch chuoắg. Mỗi ngồ Anh
mắ mồmắ nhắ ra mồcắg. Tồ hó cồai trong
Sổuquầ khoắ. Anh bắ chể cồ mắ tắ phầ
ngồ Vieấ thồ. Tồ nhồanh hótồ khườ hắh lý
vổ trong vổtổi giồ thể lổbắ củ hai oắ ñể
nhắ vổ ñểnhồ Tham vể Mắ chắp sắ, bàt tắ
phầ phầ sắ ñỏ ra, tồ nhồkể đắ nồ cho hai
bắ tồ hay. Hai oắ ñỏ lổ cho nhau, oắ nắ
tồng oắ kớ ñỏ tồ, rồ cuố hai oắ ñể
khoắ nồrồ chể chầ á.

Ngày 9 giờ gặp nhau ở nhà. Tôi chờ cho biệt lập phòng nhà máy xong tại mỗi khách sạn cùng Hội quán Hội Phật giáo Luân Nôn vào mỗi thời kỳ ma tha. Thế thì tiền qua Chủng tôi và bạn T... ở ngoài ra xe nên nội trú rồi

Đợt nghỉ, tôi cùng khách sạn qua những năm khách biệt của Luân Nôn và các thành phố lớn ở Mỹ. Những công việc, như việc, các xe nên chạy phía tay trái, xe buýt hai tầng, nhà cửa hiện buôn cả kính, không khách Sài Gòn bao nhiêu. Hotel Eccleston, chỗ tôi trú nằm vào góc Square Eccleston là một khu vực như ma hoa thật cũng nhỏ cả thôi không có gì nữa biệt. Phía trong, khách sạn cùng anh, phòng tra theo lối cả nên, sang vào bãi trung. Ngay nên, kẻ luôn bỏ cả anh sáng, giá vào số 7 Mỹ kim. Thế là nên hôn ở Mỹ vì phòng như hôn, mỗi giờ, lại không có ra-doa hay vật dụng truyền hình. Tôi kẻ dạy nói cho Hội Phật giáo vào tin tôi nên tôi và xin nên vào khoảng 4 giờ nên nên thán.

roài thoài, không chài nếm, không lö höông, cũng không dóa quai Tinh thài chung cuài Phai töu Taý phöông thieài veà choãi hoẽ vaø hánh giài lyühôn lao thöông. Gặp dòp lao hoĩ nhai löi di chuè cuài Phai: "Sau khi ta nhai Nieài ban roài, hay lấy giài lyù cuài ta lam thay.

Hoẽ thì Phai töu Luai Nöi, döôi söi diu dat ñay ñuôi khai nai cuài ông Humphreys, cö thö viei raí nhieui saüh qui, möi tap chí tên Middle Way (Trung ñai) möi thäng xuai ban möi kyø ban vöu cö gia trö, möi thiein nöông lao choãi hoĩ thö Phai vaø lam læ nhai ngay Phai ñai. Ngoai ra hoĩ con cö möi phong hoĩ cö the ai thanh giäng nöông vaø möi cö quan phai hánh kinh saüh.

Ñai löi hoĩ cuài töi, Bao cho biei Hoài Phai giài Luai Nöi ñöng ñö 600 hoài viei, không cö chi namh öu cöi tanh, nhöng söng öi Anh theo ñai Phai khai ñöng, ñö möi trên ngai ngöi chia raü raü cho tai cö 16 ñöi thei hai do Tai giài laih ñai (English Sangha Association vaø The London Buddhist Vihara) vaø 14 ngoai Luai Nöi, hoan toan cö sæ Ñai biei cö hai hoài lai tên Cambridge University vaø Oxford University, nhöng nhöng

ngõ không phải sinh viên của hai trường Nại học cũng gia nhập nữa.

Toà hội thân nên mua một số kinh sách Phật giáo bằng Anh văn. Bao cho biết tại Phong Phát hàng cò gà nếu cần sách, con phần kinh điển dèch từ chỗ Ba li ra, thì phải tiếp xúc với cô Horner, Tổng Thư ký của Hội "Pali Text Society". Bao khuyên toà ngay hôm sau nên trở lại sớm nên có nhu cầu thì ghé xem qua cần sách và lựa chọn. Nên không mất thời giờ toà nhờ Bao cho kêu một xe taxi và cho toà nhà của cô Horner. Cần thân, bao kêu nên thoải mái sau khi có cô Horner nhận tiếp toà, bao mới kêu xe và đưa đến nhà tiếp toà, bao mới kêu xe và đưa đến nhà tiếp toà, bao mới kêu xe và đưa đến nhà tiếp toà, bao mới kêu xe và đưa đến nhà tiếp toà.

Xe chạy nữa một phút và nữa trở về một gian nhà lầu, nên vào một phòng khách riêng. Toà bán chuông. Nghe tiếng mõ của nhà trong, rồi thì cô ra. Một bà lão gây gổ từ gần bà hết, thu hình bên ngoài hôm khom trong một chiếc áo bà mầu, lúi lúi ra giữa hai cánh cửa ra ngoài. Toà chào Bao và cho biết ý toà muốn gặp cô Horner, Tổng Thư ký của Hội Pali Text. Nạp lời bằng một chút tiếng Pháp cũng vào khách sạn, Bao tới giới thiệu Bao chính là cô

Horner. Thả beucau nhàn cho tôi: cõuñinh ninh lao
 Bạ nay môu biế laoCoả Lai Sao maôuẤu Mỹ chæcõu
 nhõng Bạmaô Coả vaô Coảmaô BạToing Thô kyùnhõ
 theánay? Máy anh ñõr rõa ñãu? Khoing cõumoả bả
 may raũ naô ñam bõuthõ giõsõu khoũ của mình
 ra lam vieũ cho ñãõ sao? Ñõulaõnhõng tõ tõõng ñãõ
 ñeũ võu toũ treũ ñõõng vaô nhaô CoảHorner... xin loũ
 cho toũ goũ Bạñeũñõng khoũchõu võu toũ, vì Coảlam
 sao ñõõr moả Bạlaũ treũ saũ möõi... BạHorner
 ñõa toũ leũ gaũ vaôvaô vaũ phong của Bạmaôñeũ
 ñieũ laõsaũh võũtõ beũ lõp ñam trong tuũkĩnh, lõp
 chõng chũũ treũ của bũ.

Chũng toũ bũ ñãũ ñõũ chyeũ trong möũ vaũg
 laũg hoũ toũ. Trõũ saũ toũ, toũ cõng cãm thũũ của
 khoing khí laũh leũ của gian phong khãũroũg.

- Giõnay maôCoảcõm lam vieũ ở Toũ ñõũ - Võũ
 Coũ toũ phũ xõng hoũ nhõ theũ maô khoing cõũ veũ
 nõõng ñõũ, vì toũ ñõũ tieũg Phũp.

- Biế lam sao bũũ giõũ Coũñũp.

Toũ laũ möũ giũũ suy ñõũ. Coũñũhieũ thũũ cho
 Ñãũ hay khoing lam ham khoing nhũ maôCoũñũthõũ
 ra của aũ?

Baý laâu töng nghe danh vaõnoõc ñoõc moã vaõ cuoán saùh cuâ Coãdòch, toã thaã heã söù ngaõ nhieân tröõu söù lam vieã cuâ moã ngöõõ ñam bascoùtuoa vaõyeá ñuoa nõ Coã moã trong nhöõng dòch giaõnoã danh theã giõu. Toã hoũ sô Coã veã công trình dòch thuaã cuâ Coãvaõtoũyumuoa mua moã soãkinh saùh chöõAnh vôũ soãtieã 60 ngaõ baõ maõtröõu khi ñi toã ñaõ ñoõc Hoã Vaõ hoã Aũ chaũ (The Asia Foundation) tröi giup. Coãsoãñ vaõtrao cho toã moã xaõp muõ lüõ, toã caõn daõ nhöõng ñieã caõn lam ñeã thöõc hieã vieã mua saùh maõthuũtuõc khaõphöõ tap. Trong lüõ löõ qua tieãg laã, Coã hoũ toã bieã huõ thuoã laũkhoãng vaõmõõ toã moã ñieã. Ngoũlaã caõ bình tro thuoã, toã thaã nõuñayõ ngaõp. Thì ra Coã cuõng moã beãñ vôũ toã, khoãng coũñieã thuoã lam baõ trong nhöõng khoãng vaõ canh daõ, khoũ coũ höõng maõvieã hay haõg haũ maõdòch thuaã ñoõc.

Caũ chueãn mua saùh xong, toã caõ töõra veã Coãñoã toã ra töõ cõã, khoãng queã, tröõu nõu dung ñieã thoã keã hoãtoã moã chieã taõ xi.

Döõ ñoõng, ñeõ phoãñaõñoũ phoãbaõ moã caõh gaõ traũ ngöõc vôũ caũ ñoã thanh löõ beã Myõ Ñöõng ít saõg hõn, nõuõheõ vaõít ngay thaõg hõn,

xe coãvaønhieàu nôï laï quaùthòa thồu.

Veàtồu khaih sañ laøtreân 7 giồøtoá. Toá töï vaán: chieàu nay aên côm ôũñaâu? Coutheaãaên ngay tại hieàu côm cuá khaih sañ, nhöng nhôũneá nhöõng dóa rau caù laï leõ beãn Myõ toá thaý ngàm quaù Moøtuù tìm maùm giaáy ghi maý ñòa chænhaøhang côm chay, toá couyùthồømg thồu möï böã cho bieá muõ, nhöng laï ngàm tieãn xe vì hieàu naø cuõg ôũxa choã toá truù Thoá thì còuxuoa chôn ra phoáñeamaẽ cho "con taõ" noùloá mình ñi ñaàu laøñi. Möõ laên phutù sau, toá tìm ñööc möï hieàu côm Taø, hay quaù nhoũnhö Vañ Loã, Taãn Trai cuá mình ôũñaây, nhöng baøn toaøn thồu aên mañ. Toá xem thöc ñôn, löã nhöõng möm rau caù nhieàu, baø cho nhöõng möm aáy maø"noá mít, noáphích", nghĩa laøñöng ñeãthòt, ñeãcaù Anh taø phuùvoï mieãg hoũ: "Nò xöù chai?" - oãg aên chay? Toá gañ ñaàu. Anh ta hoũ toá ngööõ nöõu naø, khi nghe toá noũ laø ngööõ Vieã, anh ta la buøn buøn... roá cööõ bouñi. Yũanh muoá noũ: Anh töøcaù xöùchieã tranh ñeã ab

Chieàu hoãn sau, ñùng 3 giồø toá ñaõcoumaẽ tại truï sôũ Hoã Phaï giaø Luañ Ñoãn. Oãg Christmas Humphreys ñaõñeã trööù toá, caũbaøvaønhieàu nhaãn

vài khau trong Hoã. Baw Toang Thô kyütöôi cöôö giöü
 thieü toã vôü taí caü Daung ngöôö cao thong, cöüchæ
 quý phau, ông Humphreys – maocöungöôö nou laocöa
 van phap luaü cuã Hoang gia – laomoã Phaü töüxuaü
 saé. Không bieá công phu hái thuücuã ông nhö theá
 nao, chöüveamaé hoë van, ông laomoã nhaü taü, tau
 giaümoã Phaü hoë Töi ñieü thoäng duäng, nhieü saüü
 noã danh vaos nhieü baü baü giaütrö. Baw thì cou veü
 phuë haü, ñaý ñaöhôn ông vaocöung nhö ông, nou
 tieäng Phap raü thaü. Sau khi troëchuyeü ñoã mööü
 phuü, ông xin löã toã sang phong canh ñeäcuüsoüü
 vieü sap ñaé cho buoã dieü thueá ñöüü vaü 5 giöü
 vaöan can möü toã döi thính. Toã sang qua ông Phou
 Thô kyülaöngöôö chuyeü traüü vieü phau haöh saüü
 baü. Cung ông, toã ñaüxem qua taí caüan pham vaü
 mua gaü heü tuü Trong phong chüüü toã nou
 chuyeü, treü tööüü cou treo möü caüü tröüü tröüü
 aüü cuã Thau hö Ñaü sö, ñöü Ñaü Lai Lai Ma, thanh
 Gandhi vaömoã vaü Ñaü ñöü Tich Lan.

Vì chieü hoän aý, toã ñöüü ông Ñaü söü Ngoã
 Ñinh Luyeü tieü taí tö dinh vaömoã baü lam taí Söü
 quan möü xöü cöü, toã phau töüchoá không döi buoã
 dieü thueá.

Nùng 5 giờ ban Phaim Huy T... lái xe nên nòn
 to. Phai ma ñoã15 phút môu tôi bieã thõie củi ông
 Nãi sõi nài vao ngoai oã Ngoã nhaokhoàng to vao
 không sang laén, nhõng khu võõn phía haũ khai
 roãg vaochaé chaén laõñaé giãu Ông Luyẽn tiep toã
 thaũ maũ, duoraẽg tötrõõu cho ñeũ luũ aý, toã chà
 gãp ông cõu mõi laũ tai phong Toãg thoãg Ngoã
 Ñinh Dieũ. Theãmaõkhi gãp laũ nhau naẽn sau naẽn
 sau, ông vaũ nhõu chaũg nhõõg theã com toũ tinh
 thieũ caũ. Caũ chuyẽn giõã ông vao toã khau daũ,
 treũ mõi giõõ ñoãng hoã không ngoaũ vaũ ñeũ vaũ
 chõõng, vaũ phaim. Ông toũ raũ tha thieũ võũ vaũ
 ñeũ caũ thieũ ñeũ vaũ chõõng Vieũ Nam vao trũnh
 bay nhieũ yũkieũ, thieũ thõũ cõu ít thieũ thõũ nhieũ
 hõn. Ñeũ thay ñoã không khi, toã hoũ thaũn cuõ ñeũ,
 ông baũ laõ ông mua võũ mõi giãu khau hõũ vao ông
 ñang cho sõũ soãũ khu võõn ñeũ ñeũ tieũ khi Toãg
 thoãg sang thaũn nõõu Anh.

Cũu bieũ ông Nãi sõi toã sang nhaõbaũ toã laõ Oã
 Phaim, õũbeũ caũ. Bõũ cõm chay hoãn ñõũlaõ mõi
 bõũ cõm trung phũg - chũng toã bieũ nhau töõ
 naẽn 1949 õũHaõNoũ - laũ sãp xẽp do mõi baõcõhay
 baõdì củi nõõchuũnhũn, töõ Ñaõ Ñaũg mõi sang chõũ

may ngay, cho nên rất lãng mạn. Tôi nhớ câu chuyện của ông Nãi sũthuaĩ laĩ cho vui, bãn tôi bãn: "Ông nói thì nghe hay, nhưng ông viết văn Viết thì ít ai hiểu nóa.."

Sáng ngày thõuba của báo hôm ôuLuan Nõn, tôi dùng thời giờrũn xem châu thành. Không nhận mua cho nên tuy có tiếng sa mỗn nhiều, thuũ nõa Anh quốc hôm ấy khá sáng sũa. Vĩa nĩ vĩa nĩnh phõng hõõng, màt tôi bõng chãm nĩn mỗi tán bãm quãm cà to của công ty xe "bus" chuyẽn chõu khũn nĩ xem châu thành. Cũtĩ củbãn lãtrĩnh khũn nhau, tuy khũn lõa chõn. Sau khi nõc kỹ tôi chõn hãm trĩnh số2 nĩtĩn màt xem nhõõng cãm hay dinh thõĩmĩtĩn nĩtõng nghe nũ tũn tũn, nhõ hoang cung, nhũ thõ Wesminster nũ tiếng vũ bũ chũng ngãn thành tiếng nhũ, công trõõng Trafalgar kyũnĩn mỗi trũn hũ chĩn lã lõng...

Xe "bus" nay cũng mỗi loại vũ nhõõng xe chõu bũhãm chũ khũp cà nũ nõõng trong thành phố

vào ngoài ô sơn màu nõu hai tầng, coi thì chòng
 chênh, ngái ngheai, nõng rai võng vang. Dàng có
 loã ão mã, không nhanh cũng không to vào này
 ãu tiẽ nghi bãng nõng xe cung loã ôu bên Myõ
 cầu xe nõa khầu du lịch này nõõc cầu hay la ngoài
 tõng trên, khầu đẽ xem phong cảnh phó phõng.
 Hã tiẽ hay thu cũu, không biết, nõng viẽ hiẽ
 nhiẽn trõu mã ão la cho toã ngái nhiẽn nhiẽu
 la xe không gãi mã vi âm, khiẽ ông hõng ão,
 nãng cãn nãng tuõ, phã luõn luõn chãy lên tuõ
 xuõng chĩe thang ãe giõu thiẽ vào nõu sõ lịch sõu
 cũ mã thãng cãn. Mã cho phõ cũ ông ta mã
 cũng mã cho loã cũ khầu: võ cũ giõng kãn
 kãn kãn ông có nõu to, nõng vãn chã nõng
 nõõ nõ ngoài gãn cho ão thang ông trõ lên tuõ
 xuõng nghe nõõc mã thõ.

Xe chã ngang sông Tamise, trên chĩe cũ
 "thãp" cũ the ão duy nhã trên the giõu. Ke cũ thãp vì
 hai nhõp chãn nõõc xãy võõ lên khõ mã cũ rã
 cao thãn bõ cũ võng laũ, nõu nhõ nhõ cũ có
 thãn thõ Trung cũ Hĩnh nhõ thu õu õ, cũ quãn
 lĩn trãn õu ãy ãe thu cũ nõõng vào thãn nõ
 ãu nõ nhõ sõ nhãn xũ cũ toã ãe trõu, Luãn

Nỗn ít cònhững ãnhng ngay thánng vớoảng lôn
 nhõ cầu chấu thánh tấn thõb beân Myõ Cầu hieũ
 buõn to nhấ cũng khoảg sầm bằg vớu Myõveảoả
 trang trí vớocầm táp nấp. Chấy ngang hoảng cung,
 toả ngòuvỏ, thấy ngõilấm quần rấ oai veởtrong boả
 ãnhng phũc ãn ãnh tuy xõ nhõng ãnh mấ, vớocầu
 mớ cầu gì khieũ ngõõb troảg thấ phầ kớnh phũc.
 Cồg trõõng Trafalgar quầbeừnhỏvớokhoảg cồg
 ãnh bieũ: mớ khoảh ãnh troảg vớoảng vớu, giõõ cầu
 mớ trũ ãnhng trầ cầumớ tồõng ãnh ãnh, toả cầu
 nhuõm mớ mầu xầu sớ vớu ãnh bấ chũ boảcầu
 kớnh ãnh dồũ ãnh xi mầg cũng xầu ãnh. Nhỏ
 thõ Wesminster cầ kớnh vớ vớ ãnh. Rấ tieũ khoảg
 ãnh ãnh tieũ chuoảg ãnh ãnh sớ sầm vớu tieũ
 ãnh cầ ãnhng chieũ ãnhng hoảtreo tồõng cầ
 "carillon Wesminster" mầchũng ta thõõng ãnh bieũ.
 Neũ trí ãnhng tồõng khoả sai, ãnh ãnh hoả ãnh, xe cầ
 chấy ngang qua trũ sớ cầ Quố hoả vớ mớ nhỏ thõ
 khầ vớu quầchuoảg cũng ãnh tieũ, gồ ãnh "Big
 Ben" mầ mớ hieũ ãnhng hoả ãnh ãnh ãnh ãnh
 cho ãnhng sầm phầ cầ ãnh.

Toả ãnh ãnh, toả ãnh choã ãnh vớ ãnh mớ hieũ
 ãnh, vớ loả ãnhng ãnhng vớ ãnh ãnh ãnh ãnh

Nam cuê chuùng ta ôu Sao Gom. Nùng vôi choã òu ñoam cuê toâ, hieäu nay còu nhöông mòu aên chay, nhöng mòu nao cuông còuca ri gia vì. Aên xong thay com sôm vaø khí trôu không lãnh không nôm, toâ thaüdab phoávaønhàén höông khauh sañ truùsôu toâ ñình yùtim mã con ñöông ngaén hôn ñeàtrôuveà Toâ tin rằng toâ không laẽ höông vaøcau tính cuê toâ không quaùnhàm, nhöng toâ ñaõñi laẽ, ñi laẽ thaẽ söi Nôi mãtoâ ñình laøphañ còumã con ñöông chay thámng xuóng con ñöông veàkhauh sañ, toâ laĩ gặp mã con ñöông ngaén baẽ toâ phañ reùsang tay mã. Còunhö theámãtoâ troâ giãt ra ñeán mã con ñöông cau to roäng, dañ thámng. Xa xa, trôu mã toâ vaøhình nhö trên mã bôsoàng cauh ñaĩ loãcaũtrên thöu, ñeñ ñuoá saùng tröng, ành böng mã khu vöc trong còutraĩ, còunhaø in heã mã camh chôi phiãñ. Nhöng quau, sao không thay mã böng ngöôu? Toẽ mãch, toâ muoán kieám loã ñeán coi camh gì cho bieã, nhöng xem laĩ ñoàng hoátay thay ñaõgàñ 10 giöø Toâ raũ böu ñi mã ñoã ñöã, vañ không tìm ra con ñöông ñoã veà khauh sañ. Ngou mong hai ñaũ tìm mã chieã taxi, không còu theã ña ñöông camg luũ camg vaंग ngöôu vaø xe coã Toã ñanh phañ boã làn döø theo loã cuõmaøveàphong, tính ra thì thay quaukhôn

toàn đai: thay vì mất nữa mỗi lần phải, tôi nào hoang phí gần mỗi giờ rỗi nào hoà Nhòng còu vậy, bỏ cơm ca ri mỗi buổi chiều

Sáng hôm sau, tôi đi bộ đến sân hàng. Không biết cầu khu phước hầu nữa ở tách chổ nhờ thế nào, chổ tại khu tôi ở thì lại khác hẳn. Chỉ nhanh bộ đến sân hàng cũng nằm trên mỗi phòng chính, cầu hầu sẵn tôi không hôn mỗi phải đi bỏ loa tiếp nữa nữa nữa, nhanh nên cầu nhà viên khiên tôi phải còu mỗi vào so sánh không lỗi cho loa làm việc ôu mỗi vào công sở tôi tôi nhào

Chiều lại, vào khoảng 6 giờ sáng L... làm việc ôu sòu quan còu nữa yù nên xe nên nữa tôi ra phi trường. Tôi phải lấy mỗi chiếc máy bay của Hãng Mã sang Copenhagen rồi tôi nữa sang mỗi chiếc hầu đi Malmö, mỗi châu thành ôu của phía Nam Thụy Điển.

Những không dài lắm, mất nữa giờ thôi. Máy bay cái cảm không bao lâu, cơm tôi nữa ở đi ra. Mỗi hầu phần, nữa biết còu đóa thờ bỏ "bíp te" mà me nó làm, trên phu mỗi lớp gì không biết nhòng lòng làm nhờ công, làm cho cái nó cầu mà thêm phần rung rần. Không biết nữa không,

toà ñoan couleõlaomoã thòumöü seã maøngöõø Phap goi laø "geleu". Toa sôudó couyùnghó nhö theá vì ñaõ töng nghe ngöõø phöông Baé bên Âu hay aên maên pha vôü ngoi. Toa boäng nhòuñeán oâng bãn thông dòch vieân ngöõø Myõ cuã toã. Moã hoãm, toã khoâng khoü laáy lam laï thay oâng ta aên thờ gaø quay vôü bành boäng lan. Veà sau, toã couñem caü chuyeñ nay thuaï laï cho caü con toã nghe, chùng khoâng toüyù ngaïc nhieñ chuù naø: "Thì cuõng nhö chùng ta aên thờ heo vôü bành boøngoi vãy thoã!"

Tôi Copenhagen trên 10 giòø phi tröông thóa thòu hañh khaih, nhöng phi cañg to lôm, coulaü, phong chöøoäng raõ, gheángoã sang tröng. Ñaë ñieñ ôu ñaý laø tañ bañg ghi giòø tôi, giòø bay cuã caü ñöông. Chöø vaø soá ñöõc ñeñ roï sañg trên maë bañg nhö trên mañ baë cuã caü rap xi neã Töng chaø, theo söi khöülai cuã phi cô, tañ bañg aý bieñ thanh moã maý voátuyeñ truyeñ hình; nhöõng hañg chöø vaø soálañg maã, nhöõng choã cho hình moã nõ xöõng vieñ noü chuyeñ vôü hañh khaih nhö moã tañ töüchieü boñg. Coã baø tin maý bay tôi hay saø ñi, chà ñañ cho hañh khaih vaø naë nhöñhöñg vieñ cañ lam. Trên ñaã Myõ toã chöa thay löã baø tin toã tañ nay.

cuả hãng lao ñoäng ít tiề. Theo lô con toả noù - noù
 lam kiẻn truề sỏ, phũ tàumỏ ñoàng nghiẻp cung
 quốc tồch Thuỷ Niẻn vồ vồ noù- nhaocỏu cá cho
 thồ thày thueáphaủ tuản theo ñoảm cuả ñoảthanh
 vaởnày ñuểtiẻn nghi; beỏ nằu bằg hỏ, mằy sỏoủ,
 mỏ khu nhaỏphaủ cỏumỏ thỏ vỏm cho treủcon
 chỏ. Ngoả ñỏoẻng khoẻng thày cánh trằg hỏp tỏp
 vỏ vang cuả nhiều chằu thanh khằu, chỏng tỏumỏ
 ñỏ sóg thằnh thỏ, an nằn, khoẻng quằvỏ loẻ
 vồ sinh ké Coủleỏnhỏvỏy mỏ khoẻng cỏusỏ gian
 tham ỏn cỏp vằ.

Mỏmo nguyẻn lao mỏ cỏa thanh, nhiều đằu
 tích con toả tằ. Hiẻ ñỏỏcảnh tằn vaocỏumỏ hỏ
 cáng khằuquan trỏng, Mỏmo vỏ hoỏn tằ mỏ nhaỏ
 hỏ tằ thỏ vaỏ ñằg noỏ ñỏ toỏ chỏ leỏ khằnh
 thanh vồ sỏ tham gia cuả ñỏn vuỏnỏđanh tiẻng
 ba leỏ Tiẻng noủ cuả ngỏỏ Thuỷ Niẻn pha ñỏ vỏ
 Anh, cỏiveủkhỏhỏ. ñỏủ nay vaỏNa Uy (Norvege)

naên trong vung Baé cöc, còu mua ngay daò hôn ñeân raí nhieàu, cho neân còu tieáng laoxöu cuâ "maë tröô hoà 12 giöø khuya".

Tröôu khi sang ñây, toâ còu yù ñeên leân thaên thuì ñeên Stockholm ñeên tìm möi bañ ñeên. Nhöng luù ra ñi laí queân mang theo laù thieáp cuâ vò Phaï töu áy, thanh ñeên boù qua vieä döi tính. Thaý toâ còu dö thöu giöø con toâ ñeên ghè ñeên toâ töø Malmo sang Paris baèng ñeên boá treân chieác xe cuâ noù ñeên toâ còu döp traù qua quang cañh cuâ Ñeên Mãch, Taý Ñeên, Hoa Lan, Bæ quoaé. Toâ nhaân löu, nhöng khoàng khoù laý lañ laí Lañ sao dung ñeên boá ñeên, khi Thuý Ñeên caùh Ñeên Mãch möi eo bieñ röng löm? Con toâ giaù thích laø còu tañ chöu xe, chaúng nhöng xe hôi maø luôn caù möi ñeên xe hoà, chaý töø Stockholm sang ñeên lieñ Ái chaù, ñeên röa, treân ñeên Ñeên, chia ra hai nhañh, möi hööng veà phöông Nam, möi chaý veà Hoa Lan.

Trong möi hoãn löu truù Malmo, toâ ñeên ñeên ba lañ möi ñeên chöi vaø ñeên côm taí gia ñeên beñ vöi con toâ. Vöø qua ñeên möi, öng vaø baø thoàng gia toâ laø gööu cuâ giöu thöông maø, ngoaø caù khaiñ sañ vöø xaý xong, còu möi hieäu bañh to, tañh tình

hiền lành, ít nói và có một lối sống gần gũi với người. Việc chúng ta: ông lo việc ngoài, bà lo việc trong. Ông vào một khu biệt thự nhà không to không nhỏ có vườn rộng xung quanh, sân có cầu xem trời đẹp. Chính bà làm bếp và trong bữa ăn, cha mẹ nói chuyện với một bà chủ nhà ở nhà của cô phong Việc Nam. Các gia đình rất thích nghe nói về xã hội của chúng ta và họ mong các gia đình của mình đừng nên sang chảnh một chút. Trong khi tiếp xúc, tôi chưa biết một việc nào ngoài ngoài, thanh ra các chuyện làm khi phải nói ra, nếu thiếu sự hiểu biết của con tôi hay của cô dâu.

Một chiều tôi thấy, con dâu tôi nói tôi về ngoài quê cảnh bãi biển rất đẹp và đẹp như chúng tôi, tôi sẽ chờ và trang trí ngoài nhà chúng tôi mua xong, ông ngoài ngoài thanh. Ngoài ngoài tôi nói lại một việc tôi nghe về của gia đình, trong một xóm có nhiều việc tôi khác. Trong vườn tôi chỉ là chỉ; tôi chỉ cần tôi nghe nói về xe máy của tôi con, nó có xe và nhiều việc khác ngoài là là, thế mà không ai biết, không ai làm việc. Cảnh nhà tôi, có một cái trai con, trong nhà tôi, ghé thăm... cuối cùng tôi nói tôi nói về tôi không ai thêm. Những

nhân xe cũm con aáy chæcho toái thấy mồi sống cao
 cũm dân trong xõu Đaí theo ñõõng xe chấy, laâu laâu
 cũng thấy mồi ít nhæ nghe. Giỏi laø nghe vì
 không to lỏm, không võõn hoa thắm cũm nhõng nhæ
 naø cũng gách ngoi, tõõng trảng sách sẽ Couleõ
 không nhæn mua gieo trảng hay gặt hái cho neân
 vãng bõng ngõõi trên nhõõng cãnh ñõõng bát ngát,
 theo theá ñáá mæ choã troá, choã trũng, trảng nhiều
 thõu hoa mau lá mác. Cháng biế ôủ ñááy cũp hái tác
 ñáá la tác vãng không mæ cháng thấy mồi khoa m
 naø bõu hoang.

Vào giõõ thàng mồi, trong không khí giãu lảnh
 sa muø chùng toái lên xe rôí Malmo hoà 5 giõõ sa m.
 Chùng toái tác cũm laø 4, hai vớ chõng con toái, thàng
 chầu nõái lên sầm vớ toái. Chieá tầu hai tàng chõu xe
 vớ biế tháá laø to, gáp ba gáp bõn nhõõng chieá
 ferry-boat ôủ Hongkong hay Nõõ Öõ. Phía dõõ
 chõu tõu 60 chieá xe, phía trên danh cho hai phong
 aẽ, cầ hieủ hõu tũ, bầm thuó, bầm rõõ, sũ nhan
 saé, quám cầ... Tuy toái ñõ cũm tầu khàu nhanh,
 chùng toái phầ má ba giõõ ñõõng hoàm mũ tũ bõ bẽ
 kia, trên ñáá cũ Ñan Mãch.

Tõu mồi ngầ ba, chùng toái rẽ sang tay má,
 nhæn Hambourg trõ chæ Tõõ ngay tầ Sai Gon

ñeân nay, hôn ba tháng ñaõtroá qua, ñây laolà ñaù tieân toá thấy moá ñoam xe nhaobình, nhõng chieá GMC, chấy vum vuít, trên chõubình số, suùng óng. Tính ra bieá ràng toá ñang õutruên ñaá Ñõù, trõõng tranh chấp giõõ hai yùthõù heä y nhõ õunõõù nhaõ Bõng ðõng toá tõi thấy kem vui vaõnhieàu hình aính tang thõõng, nhieàu kyüõù ñau khoánoá nhau hieân ra trong tâm trí toá.

Vaõ ñõã4 giõõchieàu, chùng toá tõi Hambourg, ñõãxe laĩ nghẽnõã giõõngay tã moá coãng trõõng to. Phaân nhieàu nhaõcõã, dinh thõõ õũñaây com giõõveü củã thõõ trung coã cao laén laõvaõ ba tãng, moá mau xãm saãn, trái vôi củã tõi saùng củã nhõõng ñõãthõ taân thõõ. Con ñõõng chính khaurõng, õũgiõã cõù ñõõng xe ñieân möõng tõõng ñõõng xe ñieân Gallieni củã Saõ Gom trõõù ñây. Củã xe taé xi ñeàu mang hieäu Mercedes, chấy ðaù. Nghæxong, chùng toá laĩ lên xe chấy ñõã, ñeãgheùnguũñeãm tã moá chaâu thanh khaur. Neáu trong cuoã vieãn du nay cõù moá kyünieãm khoãng ñeãp, ñõùlaõñeãm nguũtroĩ tã moá quãm nõuõ củã chaâu thanh nay. Vì chấy raõ máy nõi maõkieãm khoãng ra phong, chùng toá phaân ñaõnh vaõ õũñaây, trong moá củã nhaõxe cuõñõõõ sõã sõ ñeãlam phong cho thueã Trõõ laĩnh, khoãng loõ

khoàng mây sồi, phàn nên tháp an oot, toà trên
trở cũnên không an giá nööc.

Sau giỗsàng, chúng toà ããñiêm tâm xong vào
lên xe dung ruoi trong cánh tòmôo Ñeã ñeã phan
Hoa Lan, phong cánh thấy rõ thay ñeã. Hai bên
ñööng - khauröng, träng nhöã, eãn phäng gãn nhö
nhöng xa loãbeãn Myõ còucaây cao bòng lóp - nhöng
cành ñöng bát ngai, ranh bãñ nay hang thäng loã
cuöng nhö nhöng con kinh dãñ thuy nháp ñiẽ. Toà
hoã nhö ñeã nhöng ñöng ruöng mieãn Tây Nam
Viẽ còbay thäng cánh, nhöng öũñay không còcũ
cánh còlũ man dã vaophuũthũ cho thiẽñ nhiẽñ,
mãñãũ ñãũ mãũ chũ ñeãycũng nhãñ ra veã chãn
nom sãn sũ cũ bãñ tay con ngöũ.

Tröũ cang veã chieũ, chúng toà cang tieãn veã
thanh Amsterdam, kinh ñeãHoa Lan, vaocũng cang
tieãn veãmieãn duyeãn hũ vöũ nhöng ñeãñieũ nhiẽũ
vong. Ñeãñieũ öũñay laovãn ñeãtoã quan tröng, cò
theãhôn Bãẽ Viẽ. Phãn lõm dieãn tích Hoa Lan laõ
ñãũ phuõsa, boã ñãp lan trên hũ phãn, ráũ tháp,
neãũ không cònhieũ vong ñã ñeãñieũ ngãn giöũthi
deãbò nööũ biẽñ tran ngãp tan phũũtũ cũ Do ñãũ
Hoa Lan con nööũ gọi laõxöũÑãũ Tháp (Pays Bas).

Nhiều nông trại với những bãi bờ sông nông
 ruộng, con nạo con náy no thơm, nhái toái sỡi quan
 trông của kynghealaáy sỡi cheásỡi ôủnáy. Laủ laủ,
 toái cuống nhìn ñõõc taủ maẻ những coái xay boái mì
 với cãnh quai to tởmng, ñõmng cao ñõn ñõủ giõủ
 ñõmng, nhõ những anh chàng khoáng loủ tay
 muoủi baẻ maỷ bay. Con ñõủhai chửc cẩi soángam
 ñõủ tởi chẩi thanh, quang cãnh lai mỗi phen ñõủ
 ñõủ: những thõủ võm thay cho ñõmng ruõmng, vaỏ
 ñõủ tiếp nhau khoáng ñõủ, trong mỗi võm cõuhoẻ
 mỗi bẻi thõi hoẻ mỗi quẻm giửi khaủ, hoẻ mỗi oủ
 ten, mỗi nhaỏ mỗi veủvủi kyỏ hoa dỏ thaủ, taủ ñẽn
 những bởi tranh linh ñõmng, nhiều maủ saẻ. Theo
 veủñõmng, dỏõủi bõmng cẩi, trên thẩm cõủ tởmng nhõm
 ngõõủ, giaỏtreủ beủlỏm, quẩi quẻn ngoỏ hoẻm maủ,
 ñõủ chuyẻn hay aẻn uỏng. Toái laủ nhõủcẩi Thuủ ñõủ
 vủi cẩi quẻm nem, gaỏ quay, vaỏ cẩi xa loủ của
 chẻi thõủbẩi, của chũnhõủ. Con mỗi ñẽm ñõủ
 lam cho Hoa Lan raủ gaủ vủi Nam Vieủ laỏsỡi thoẻng
 dửng của xe mỗi toủ xe gaủ maỷ, maỏ con soảlõu
 hẩh trên khoáng ñõmng nay ñõủ aẻ ñõủ soả oủ toủ
 Hỡnh nhõ cõủ xe gaủ maỷ rong chõi laỏ thuủ tieủ
 khiẻn hay mỗi theỏthỏo thớch nhẩi của ngõõủ Hoa
 Lan. Hỡi cuống chẩi thẩn toủ, hỡi cuống ñõủ baẻ

nhau, hồi cũng noãnua trông giồi nhö nhöng thanh niên của ta, nhöng phàn ñöng can thán hôn: anh náo cũng ñoã nom cao su tron bao ñaui, ñeakhi teù khoi beasoĩ Cai loá chöunhau oãm ngang eo eáh cũng ñöör nhieu cap thanh niên nam nöõap düng.

Laý phong vaõñaẽ hanh lyuxong, chúng toã thâu ñi ñã phóá Lan ñaui tieãn toã ñöör thay mã chãu thanh cõuhai thõudaãn, vaõcũng cõutheãnõu cõuhai loá xeãdõch. Mã thõudaãn sóng treãn ñãã, vôi nhaõcõu y nhö cãu nôĩ khãu tõi lui treãn nhöng ñöõng saũkhãu rõng; mã thõũkhãu sóng treãn nhöng chieã thuyẽn mãbeãn trong ñöör sãp ñãẽ vaõtrang trí nhö cãu nhaõ treãn ñãã lieãn. Song song vôi ñöõng phóá lã nhöng con kinh, lõp dõ lõp ngang, nöõu khãusaĩch seõ Ngoã nhöng tãu nõũchõũhang hoã, cõu nhöng chieã du thuyẽn loã ca nõãto củã nhieu công ty, mã công ty cõubeãn riẽng. Neũ õuAnh, khãu muõã ngãn cãm chãu thanh thì phãũ leãn xe buyũ, thì õu ñãũ phãũ xuoãng nhöng chieã ca nõãũy, sõũ chõũneãn saũ, bãũ möõi nõõũ. Giãũcãũtũy lãõtrĩnh ñãũ ngãũ.

Sáng hôm nay, sau khi niềm tâm vào củi bò
thờu ăn đở nõông, chùng lái lên xe, trở chæ
Bruselles, thuũnõnõu Bæ

Qua khoũ ranh Hoa Lan rồi, phong cảnh thấy
mãi lừ mãi thay ão, cái xanh tõi sum mảu làn
làn phai nhất, nõông choãcho cái càn cõ uà vang.
Nến Bruxelles, chùng toũ phũ chũy ngang mãi khu
phoá kyõ ngheã hai bên nõông xan xũ nhao mũy
phun khoũ, tung bụi, không mãi bõng cũy, àn ì
tiếng xe tiếng mũy. Chùng toũ chæ cõu mãi õũ
võng: mau ra khoũ choãn nay.

Nõmõũ lên phũ sau, chùng toũ thoũ "nãn"
võnẽn mãi ngaũba, chùng toũ cho xe chũy vào mãi
con nõông mòm cũy cao bõng mũ vào ãũ lái ăn
trõa. Con Tung toũ nhæc lái nõõng cuõũ ãi chõi củ
gia ãnh lừ anh em chùng cõm nõũ nõõng bõũ
ãn ngoãn trõũ, hoã trẽn nõõng chĩc thũyẽn thũra
khõ hay trẽn ven sông Cõũ Long. Toũ bũ: nay
lãm sao kiãn lái cảnh thanh bình ấy, cái gì ãũqua
ũũng lãmũ giaũ mũng.

Ấũ xong, chùng toũ lái tiếp tuũ cuõũ hành trẽn.
Tũng bũ ãũchĩũ toũ lãtũũ Paris, nõõng khi ãũng

hoạt tay chạ 5g30, chùng toâ con cầh ñích ñẻn 200 cây soángam. Chùng toâ ñoãxe, laý nõõu ra uoáng. Trên cầh ñoàng khaurõng, choãcao choãtháp, mỗi bàu nõng phu ñang cay may, cầh veãñõõng ñoãvaã chừ thõõu. Ñeãlaý laĩ cầ thõ thau củ ñoã chãn bò bõu goá cầ ngay, toâ ñi bàh boã đã theo ven loã Bõng nhieãn toâ tháy bàu nõng phu nõõng may, nhay xuoáng leĩ lang vaõchay nhanh chup bẻ mỗi vaĩ gì dõõu luoáng cay. Toâ nghi laocon chuoã. Anh ñõõng dầy tõõ cõõ, tay mả ñõa leãn cao võu mỗi con vaĩ gì khoãg bẻ, vaõchay laĩ hõõng toâ miẽng oang oang. Tháy cõũchã thãn thieãn củ anh, toâ bõu loã bõõu vaõ miẽng ñaĩ ñang cay vaõ ñi ngay veã phía anh.

- Con gì ñõõ anh? Toâ hoũ.
- Thõõ con, xin bẻ õng ñaỹ, bàu nõng phu ñaỹ.
- Cầ õn bàu, ñõõng toã lao khaurõ qua ñõõng.
- Thì õng cõũ laý cho thaurõ beũ nõõ chõ.

Bầu toũ mả thã, bầu tháy trên xe cõũ thaurõ chaurõ nõã toã.

Toã cầ õn bầu vaõ xin tõõ laý leõ chùng toã ñang du lờ, raĩ xa queã hõõng.

- Ông ôuxöinao, bàu nông phu hoit.
- Toa ôuVieã Nam.

Söi ngac nhieän hieän roötreän göong maë hoac haü nam muö söong naäng. Trong luè aý, couätieäng keü töötrung ñaá thap vang lai. Bàu ngoüveàhööông tieäng goi, toa cuöng ngoütheo. Moá coágau ñoã12 tuaü vaü moá caü beüleän 10, lam luõ ñang tieän bööü veàphia chùng toa. Bàu nông phu giöü thieäu:

- Maý ñoà con toa, chùng ñem böä ñieäm taäm chieäu cho toa. Thàng beüñaõñi hoë vaüthay couäaý moän ñoà dö, chae noubieã Vieã Nam öüñaâu con toa thì thuüthai không bieã.

Hai ñoà beüñaõñeän, chùng chao toa roä trao cho ba chùng moá bình caöpheañen, không ñöông. Bàu nông phu möü toa uoäng, toa ñap laövöa möü uoäng nööü trên xe. Bàu tu vaü nguim, coágau lai trao möü goü maöbàu töitay möüra, bay træn hai khoanh bành mì không ñööë tráng laén, loaü bành dung lam sandwich, Bàu nou:

- Ông coudung vöü toa möü mieäng?
- Cam ôn bàu, toa chöa ñöü.
- Toa phau aën nhö theänay möü couöü lam vieã.

- Bàu làm tôu máy giôê
- Tôu bâu, tằm giôtoá, không chông. Con thấy ãông laotoá con cay.
- Theáthì meá nhôc quaù
- Ñãõ ñaanh, nhông bieá làm theá nao, toá con ñông, pháù nuoa chùng.

Tôu ñây, con toá ra hieá khôu haanh, toá tögiaõ bàu vaohai ñòà beù Baan tay bàu gaân guoa vaochai cõng couleõ to baeng hay hôn baan tay cuá nhõng ñông bao noâng phu cuá chùng ta. Toá làm luõ trôu laí xe, long không ngôu suy nghó: ngôõ ngheo xõu nao cũng vậy, pháù tay laán chân bua, lao công cáu ngay lañ ñeâm vaothieá thoá möi beà Nhõng mieáng baanh mì không möi chuá "böa" hay không möi laù thờ coukhaù nao bàu cõm nguoa không nõõu maén, không cáu cuá nhao noâng Vieá Nam, con cao pheá loaõng không ñông laochem nõõu voá hay traohueá hai ñaúng cuá nõõu nhao Nhõng couthay hói phan nan hay toúra buoàn khoáñaá. Gañ hói nõu chuyeá vôu hói thay hóiraí vui veù raá baeng long vôu cuoá ñõ cuá hói Nhaá laosõi thanh thaá cõu môucúa hói pháù làm cho mình thàm phuc, luon cáucái toá buing cuá hói Laí camg ngheo, tình töõng thán töõng keá

càng mạnh! Phaû chãng trong cãm thieáu thoá, trô troi, ngôô ngheo môu ñãm giãu ñuông sô ñoan ké vaogiu ñôôn nhau? Toá lai liên töômg ñeá nhöng caú ngãn göö "toá löa tá ñeá", "moá göu khi ñoú".

Toá quay ñaú ngoú lai, hai ñöa beú ñaõ xaý löng veá lang, in lên ñeá trôú xãm hoang hoán, thân hình mãm khãm cuá chùng, con ba chùng ñoú ñaõ lên yeá cho máy chay rái rái.

Con cãm Paris ñoá hai giôø xe chay, chùng toá gheú moá trãm láy thêm xaõg vaomöôn máy ñoú veá Paris báø tin cho gia ñinh em gãm toá. Lúe áy ñaõ ngoá tám giôø toá, không có ai tá phoõg chöá ráng cuá chãm toá.

Ñeá gãm Paris, con vaõ ñaú toá ñoá xe, lai hoá ñoá ra tìm xãm ôú cuá Coá chùng, theo ñoá chã ñaõ cho vaõ thaõ luá ñoú nhau coi phaû vaõ cöa ñoá cuá kinh ñoá ñãm sãm ñeá ñi tôú xãm áy khoú má ñieú thöú giôø Quyé ñoú xong, lai chay ñoá, nhöng khi vaõ chãm thanh roá, con phaû ñoú ñi tính lai ñoá phen môú không lã ñoómg. Ngoú ñoú hoát tay, toá thaý chã trên möôú giôø Nhieú cöa hãm ñaõ ñoúmg, nhöng ngoá ñoómg, xe có vaõ tôú lui ñoá ñoú. Cãm báø tá Pháp lai "áú" quá ñaõ chay mau má con lai

qua neulãi, cháng sôĩ ñuõng chãm, không nhö ngöõĩ Myõraĩ can thaĩ, heĩchãỹ hang nao laogioõhang aỹ maõ vaokhi muoán ñoĩ hang thì phaũ ngoùvaõ kieáng chieũ haũ. Khi thaỹ phía sau không còuxe ñuoĩ theo môũ baĩ ñeõ hieũ vaõñoĩ vò trí.

Tôũ Le Pecq. Lãi moĩ phen laũ doõnõõ môũ tìm ra khu cõ xaucũ gia ñinh em toũ. Nãm treãn moĩ ngoĩ ñoĩ cao vöõ, toãn khu khaũroãng goãn nhieũ dãỹ nhaõba taõng, môũ tinh haũ, ñõõng saũsãch seõ còuvõõm hoa baõ cõũ Lãi phaũ maĩ ñoãmöõi phũũ môũ tìm ra nhaõ Em toũ chãỹ xuoãng ñõm chũng toũ, ngoãĩ maẽ moĩ àõ laũh xung xĩh. Laũh thaĩ, trõõ ñãõcuoĩ thu, phaũ õũtreãn ñoĩ, giõũnhieũ.

Hoãn sau, toũ toõmoõĩ khaũ saũ khu cõ xaũ Cũũ "moĩ" tieũ lõĩ cũũ Myõ ñãõ nhaõ cũng sang ñãỹ. Toãn khu laõmoĩ lang ñãỹ ñũũphõõng tieũ tõi tuũ veãgãũ moĩ maẽ. Ngoãĩ cũũ dãỹ nhaõõũ cõũmoĩ saũ cũõroãng cho cũũ treũchõĩ, cũũ beũ cũũkhu theãthao, khu hoĩ ñõõng vaõkhu thõõng maĩ. Tãĩ ñãỹ, naõ laõ phong mãch cũũ Baũ số, phong chõõ raõng, hieũ saũh baõ, hieũ may, hieũ giãỹ, hieũ hõũ toũ... vaõ ñãẽ bieũ nhaũ laõhai cõũ hang to, baũ ñũũmoĩ thõũ ãũ uoãng vaõvaũ dũng trong nhaõ toãchõũ vaõhoãũ

ñoàng theo loá Myõ Ngöôô Phạp dung danh töø
 "Super Marche" thay cho hai chöô "Super Market"
 củá Hoa Kỳø Thạá laotieñ lờĩ cho ngöôô lờm ñĩ mua
 saén củng nhö cho con nít ñĩ hờ. Vạñ ñeàvạñ taũ
 khoũ ñaẽ ra vaønhöõng tai nañ ñĩ ñöông, nhạá laøcho
 caũ hờ sinh, củng khoũ tìm phöông giaũ quyeyá.
 Muoáñ ñĩ xa thì còu "buyũ". Taé xi khoũkieán, pháũ
 keáũ ñieñ thoạĩ xuoáng Le Pecq môũ goĩ ñöô. Nghe
 ñaũ thò xỏParis còm nhieũ dờĩ àm Cö xaũnhö theá
 nay, ñeá dờũ bôũ daũ trong trung taũm ra ngoạĩ oạ
 củng nhö ñeáthoũ maũ nhu caũ nhaøôũcho soádaũ
 ngay camg taũng.

Taá cáuchũng toá ôũtaĩ nhaøem vaøchạũm toá, taĩ
 xỏm goĩ laøGrandes Terres, noá lieũ vờũ Paris bạũg
 xe löũ, xe buyũ, ñöông thöông vaø xa loá Töø ñaũ
 vaø ñeũn trung taũm kinh thaũh pháũ máĩ khaũnhieũ
 thöũ giöũ báĩ luaũ xeá dờũ bạũg loá vaø ñöông naø.
 Ôũ ñaũ, toá khoũg keálaĩ nhöõng buoũn vui trong cuoũ
 trung phũng củá ngöôô củng maũ huyeyá. Toá xa
 Tung, con toá, bao laũ thì toá xa chạũm Hieũ củá toá
 báỹ laũ: 15 naũm. Củng nhö anh noũ Hieũ nay laøgia
 tröông, dờũ goá còũhai con, moũ trai, moũ gạũ, ñaũ
 tũũ tuoá ñĩ hờ heá. Còm hai vờũchòũg em toá, chũng

trên cô nàng then gái. Trông xong, tôi mới thôi cười
lại hỏi cô Tông Tô kìa cô Hai ra xem lại. Trong
ảnh sáng mờ nhạt của hoàng hôn, tôi nhớ lại nhà
chạ ruộng rồi. Lại mỗi phen kiếm soát cầu bằng
nàng, lại mỗi lần thất vọng nữa. Những hôm mình
vô duyên vô cầu bán Phaï tầu Phaï, tôi nhìn ra về
những ngày lười vờ sắp xây lũng, tôi thoáng thấy
phía sau cánh cửa song sắt ô cửa ngõ vào, bỗng
mỗi người nào bước ra, day nấp nấp san lười bỗng
nghe sỏi sỏi. Tôi đứng bần thần, nhìn chôn bầy ra hồi
thăm. Cô môu huyên nữa, bầy thoa nữa ra hồi

- Xin lỗi ông, phải ông lao ông Mai không?

- Vâng, chính tôi này, tôi mang này. Kính chào
cô phải tôi nhớ hẳn hẳn tiếp chuyện vô Cô.
Tông Tô kìa cô Hai Phaï giao Aï hời Phaï?

- Chào ông Mai, chúng tôi đang mong ông
này. Chắc ông nào mới nhiều giờ tìm cô vào trụi sủ
chúng tôi!

- Chính thế thôi cô tôi nhớ nên này hôn môu
phủ rồi...

- Lỗi tại tôi, chúng tôi ôphía trong cánh vôôn
sau cô này, môu ông vào.

Coã ñöông qua möi bên, nhöông choã cho toã vào röi cãm thãm khoã trãu cõu lã. Tröõu mãe chùng toã laø möi thõa vöõn cõu vào cây coã thõi löa thõa cãm laø vĩa tãm phía trong laø möi nha laø möi tãng, dãm cõ ñõ saũ gian. Trên ñöông söi saũ vào nhaø Coã cho toã bieã ñây tö thã củ bõ Lounsbery – leõ ra phã laø cõ vì duõ gãm 70 tuõ, bõ vãn ñõ thãm. Chũ nhãm laø Hoã tröõng. Thãy hoã quãng heo, bõ ñã cho möõn phãm nõa nhaø bõ töng döõ ñã, ñẽ ñã trũ söu Hieã bõ ñang ñau beõh gião khoãng cõ lo vieã Hoã ñõõ, khiã Hoã laãm vào möi tình trãng sa sũ. Laø göõ Anh, bõ cãm mãy chũ ñãm veã tröõ ñõõ Thã hõ Ñã sö chã giã, khi Ñã sö sang Phãp vã dieã thuyã tã Ñã hõ ñöõng Sorbonne.

Coã Toãng Thõ kyũ ñõ toã vào möi phong phía tay mãe, khã röõng, cõ veũ möi thõ vieã kieãm phong ñõ saũ. Ñõ trên hai chũ göõ cõ mãe õu ñõ nõ ít, ñãm nhõ, trong sö ñã toã thoãng thãy möi thanh ñieãm Vieã Nam. Coã giõu thieũ toã tröõu võ hai õng mã sau toã bieã tên laø Barbarin vã A...(?), keã võ tã cãm hõng göõ hieã dieã. Võ tö cãm Phõ Hoã tröõng, õng Barbarin cho toã bieã sö tình trãng củ Hoã: do bõ Lounsbery thanh lãp ñãm 1929, Hoã

soáng rái khoá cöc, không phaut triển noi vì hoan
 camh nòa phöông; may năm tröôù, nhöösöi üng hoä
 cuä Cam-boä, Thai Lan vaonhieäu Phaä töüVieä Nam
 truùnguäi tai Pháp, Hoä hoät ñoäng khaüquan, cöuxuäi
 baüm ñöôc ñoä ba cuoán saùh cöugiäutrö vaotäp chí "La
 Penseè Bouddhique" Nhöng töenaën 1958, vöü caü
 cheä cuä baøLa Fuente, chuünhieäm, vaosöi ñau oám
 lieän mieän cuä baøLounsbery, täp chí noi trên phäü
 im hôi laëng tieáng vaø soá hoä vieän, chaüg nhöng
 khoäng taëng maømoä luè moä süä daäm. Söi sinh hoät
 cuä Hoä, luè toä thään, thu heäp lai vaø hai buoä hoäp
 maë vaø moä chieäu thöüba vaøthöünaën, töö5 ñeän 8
 giöotoä. Ñäc ñieän cuä buoä hoäp chieäu thöünaën laø15
 phut tham thieän. Tröôù khi öng Barbarin noi döü
 caü nay, cöütieáng kieäng ñaäm, Öng noi vöü toä:

- Ñäy, giöøtham thieän cuä chüng toä ñaõ ñeän.
 Xin löä öng Chuütöch - Öng göi toä nhö theä- xin
 öng cho pheäp chüng toä vaéng maë 15 phut, vaøxin
 öng cam phieän goä ñaây chöi.

Nhöng, ngay ñoüöng lai ñoä yü

- Hay xin möö öng vaø thieän ñööng xem chüng
 toä tu täp.

- Hãy có ghi nhận những nét ấy... môu maé cho lôm, nhìn cho thaá kyõ ñeà ghi ñaän nhöõng nét ấy trong tâm khâm cầu bãñ... Cầu bãñ ñaõ laøn nhöõng vieäc ấy xong chöa?... Bây giöø cầu bãñ hãy nhaén maé lại vaø có thaáy cho ñöõc chôn dung của Ngai nhö cầu bãñ ñaõ thaáy lưù này, ñöõng nghó nhöùtôi mỗi vieäc gì khau, mỗi hình töõng nào khau...

Heá "quan töõng" cầu maé ñeán quan töõng cầu thaän caän xöõng của ñöù Phaá.

Trong lưù này, tôi ñöõc möø ngoai trên mỗi cầu gheá banh, cảnh phong phía trái, ngang choã ông A...

Möø laøn phưù sau, buoi tham thieän xong. Mỗi hoai kieäng bàu tin vaø tá cáu ñöõng đay sáp ra ngoai phong. Ông Barbarin lấy tay ra đáu möø tôi ñi tröù, nhöõng ông nghó theá nào không bieá lại nưù

- Xin ông Chuùtòch hoan hyù nưù vào lôù gọi khuyeán khích anh em chùng tôi trên ñöõng tu hoä.

Thaá laø boai roai, tôi chöa heàng hó ñeán vinh döi này. Nhöõng tôi ñaøn phau vaàng lôù ông, vì tá cáu "thieän khau", sau khi nghe lôù ông möø tôi, ñaõ quay veà ngoai choã cũ

- Thõa quý bảñ, toã nõu, tõVieã Nam, moã xõu xa xaẽn nhõng khoẽng xa laĩ vòu quý bảñ, toã ñeã ñãy chà còu moã mừc ñích laõthaẽn hoũ vaõkeã giao. Quý bảñ ñãõdamh cho toã cầu vinh dõitham gia moã buoã ngoã thieã maõ quang cãmh trang nghiẽm ñãõ ñem laĩ cho toã rái nhiẽu an bình sau gần boã thãm xoãng pha giòu buĩ trên ñõõng ngao du, traũ qua nhiẽu nõõu, thaý cầu bảñ chõu khoũñeã ñãy... mình trong sõitõch tónh của Thieã ñõõng, giõã cãmh nãu nhiẽ của thuũõõBa Lêậ toã khoẽng khoũ.. nõõñeã ñeã Phãĩ giaõ cãmh nguyẽn của ngõõõ Vieã chũng toã. Thõa quý bảñ, Phãĩ giaõ của õng cha chũng toã xõa kia thuõ veãthieã tõng, traũ qua nhiẽu triẽu ñãĩ, daõ hõn ngãm ñeã. Nhõng ñeã nay bõ thãĩ truyẽn vaõtoã ñãĩ ñã soãhiẽ bãy giõõtu theo phãp moã Tõnh ñõã Thieã tõng của chũng toã, tõõTrung Hoa truyẽn sang, vì vãy ñõõng moã tĩnh cháĩ vòu Thieã tõng của ñãĩ quõc nay. Chũng toã ñãõ còu nhõõng thieã sõ loã laĩ, vaõThieã tõng ñãõthu huũ mãnh ñeã nõã cõuhai nhaõvua Vieã Nam ñãõtõngõã ñeãleã non tu hãmh ñeã choãchõng ngoã Theo cầu sãũh ñõõõ ñõõ, toã thaý nõũ con ñõõõng Thieã cõu nhiẽu giai ñõãñ. Neãu toã khoẽng làm thì giai ñõãñ cầu bảñ ñang ñĩ laõgiai ñõãñ ñãũ, cõm nõõng dõã

trên hình tống. Qua mấy giai đoạn sau, phải làm
hoà bằng rồi những niềm tin của tâm hồn, của
suy tư, niềm tin cho không ngờ, hoàn toàn vắng
lặng, gần như không còn trên đây sự, trở lại con
nông vào đây niềm tin chân, vào giây niềm tin quân
bình, kẻ thù bỏ tay, tiếp theo dung
hai vai lại qua lại. Xa hơn nữa là tôi lui thoang
thoang mà không cần phải giữ quân bình, niềm tin
của họ với làm họ không mất đi, làm xuống
tôi do. Còn theo lời sách, những giai đoạn tuy là luôn
của cùng nay thuộc về Nãi thối. Tôi thanh thản
cái chủ quý bản thân nhất niềm tin những giai đoạn kỳ
đó này.

Một trang phải tay chân đôi mắt của tôi
vào làm một chùm tôi bỏ đi sang phòng thờ. Nhiều
những người tôi muốn biết sai khác giữa
Thiền tịnh thối vào nãi thối. Tôi chờ đợi này,
những nhà này nữa xe lại niềm tin và Tôi xin phép
còn tôi và họ sẽ trở lại trong tuần sau.

mỗi văn nghệ sĩ mà thi hào nay còn nằm trên đất Pháp, tại mỗi nghĩa trang nào sẽ vào ba thuê công phu. Tại chỗ Tôòng De Gaulle này chôn lên đất nòi quê hương, mỗi bia này nòi dồng với máy dòng ký niệm. Cảnh này mỗi Ba tang viên trong chòi cầu máu binh chúng nòi mình, cầu kiến súng, máy bay, tàu chiến, nòi tên không thiếu mỗi vài gì có liên quan nên cuộc nòi báo này làm lung lay nòi quyền của Hitler. Trong nhà Ba tang, còn có mỗi phòng chiến ảnh, cho công chúng xem những cuốn phim nhiếp ảnh nòi tời nòi tàu chiến nòi vào các địa điểm hải phận Anh quốc cho nên khi cuộc nòi báo này này chôn đất, với những cảnh bán phá hủy không thể tưởng tượng.

Ô! Lizieux, có nên thờ Bà thành Therese nòi thế giới biết tiếng vào tên kính, vì vậy cháu thanh này cũng là mỗi trong những thành nòi còn nhiều khách hành hương lui tới trên đất Pháp. Nên nay xây theo kiến trúc Sacre Coeur ở Paris, nòi sang trọng vào toàn mỗi màu trắng. Cảnh này, có Viên Ba tang thu góp tất cả những bàn và có quan hệ nên nòi sống của Thành, còn dựa theo nòi ông trời nên, nhiều tiền bạc và ký niệm rất là mỹ thuật.

Tõs Aromanche veà Lizieux, chùm toâ còu gheù thân Nãi hoặ ñõông Caen môu tài taõ. Thải ra, không chạtrõông nay bò trañ theáchieá thõuhai tam phạu maõluoán cáuchañ thanh Caen. Bạy giõotạ cáu ñeàu ñõõc xạy đõng trõulạ rong raõ vastotạ ñep hõn trõõu ñhieàu. Ấh hõõng của quan ñieãm kieá trũ Myõ roõ reá ôu ñạy. Ñõõng saù rong raõ, Nãi hoặ ñõõng chieám mải khu ñạ tá rong, cầ khoa ñeàu quy veàmải mải.

TrõuveàParis, toâ ñõõc em chạu, con cầ, ñõa ñi xem ñhõng ñoi thạng cầh. Vì tõnhoũñaõquen vớu hình ảnh của Versailles, Louvres Champs Elyseùs, thạp Effeil, v.v...vì ñả ñõõc xem treñ mản bắ, trong saùh vớu bầu chí, toâ không thạy cõuhạ hõng ñhieàu khi gặ lạ treñ thờ teánhõng quang cầh kyõcõng ạy. ÔỦVersailles, cầ thanh của cầ triề ñạ vua chườ xõa, toâ chạng ñhõng không vui trõõu cầh lạ ñỏ vớ ñạ, hoa thậ muoán mảu, mả lạ hõi buoñ buoñ khi nghó tồ thõi xa hoa, của cầ vì thieãn tồthũõxõa, treñ mả hoả, ñõõu mả, vạ biế ñạu không treñ xõng mầ của đầ chùm.

Heá du ngoañ, lạ tồ lữ ñi raõ xem cầ hieàu saùh ôu xõm Sinh vieãn (Quartier Latin). Hieàu rá

nhieu, saùh vôukhoàng keaxieá. Toá pháu phí moá ngay troñ ñeámua gañ ba chuñ ngañ bañ saùh cho Thö vieñ Chua XaùLôi, toáñ noñ veàPhaá giao vao trieá hoñ Ñoàng phöông.

Toá lai, cung vôñ hai vôñ choàng chàù toá, toá ñi nghe moá buoá thuyéá pháp cuá Ñaí ñöù W. Rahula, taí moá Caú lañ boávañ hoà maotoá queñ maá teñ, trên taàng thöùba cuá moá ngoá nhaokhoàng thang ñieñ. Leo leñ ñöôñ tôñ trên laømuoáñ huñ hôi. Phong không roäng, ñuñchoácho ñoámoá trañ ngöôñ, ña soácaù gheáñeù ñaõbò chieáñ khi chuñg toá tôñ. Ngöôñ óáñ yeá, mang kính, nöù da ngañ, Ñaí ñöù noñ tieáng Pháp vôñ moá gioñg cöng cöng khoñhañ. Thaí ra, Ñaí ñöù ít noñ maøchæñoñ moá ñoáñ trong cuoáñ saùh cuá Ñaí ñöù bañg Anh vañ veàPhaá giao, ñaõñöôñ dòch ra Pháp vañ. Trong phong, nam phui laõ aá, ñay ñuñ Ñoñ xong, Ñaí ñöù yeá caù thính giaùchá vañ, neá muoáñ. Nhieu óáñ nhieu baõ ñaõ ñaé moá soácaù hoñ không quan troñg lañ, Ñaí ñöù ñeù giaù ñaùp ñöôñ. Vì thay trong luè giaù thích moá ñoáñ cuá baõ ñoñ. Ñaí ñöù còu vaùp pháù moá maù thuañ veàgiao lyùraá troñg heá Toá ñoá tay vaõñöôñ pheù trình bay quan ñieñ cuá toá. Ñaí ñöù nhìn

nha. Sau ñoùmొi ngöô Phap, ñoä40 tuai tröuläi, bäch: "Thöa Ñäi ñöü, Ñäi ñöü dö bieät räng ngöô Phap chung toä coumöi möi Ñäi coätruyền. Nay Ñäi ñöü ñeän ñäy, vạy Ñäi ñöü cougì läi ñeä ban cho chung toä không?" Vöa nghe xong, Ñäi ñöü Rahula gän nhö giaÿ này: "Xin öng ñöng làm, toä ñäi couyü truyeän giäv. Toä ñeän ñäy lañeäkhav cöu ñeän Trieät hoä Taÿ phöng tai Sorbonne. Ñäi ba phen ñöüc möi, hoän nay ñeälän toä möi nhaän löi löüc trình Phaät giäv möi cäv khäv quan thoä..." Toä öü quäv vavköng hieü tai sao Ñäi ñöü không nhaän cô hoä maätình bay nhöng cäv hay, cäv ñeä cuä Phaät giäv.

Buoi noü chuyeän cav chung. Ñäi ñöü ra veä tiep sau laocav thính giäv Nhöông ñöông cho hoä toä öü läi sau, chöi báe gäv cav öng chäv vav luä này. Öng chäv tay cuä ñäi chäv toä: "Chäv öng Chuütöc (Monsieur le President)". Toä läy lam läi quäv Öng laoi maöläi chäv mình möi cäv kính cav nhö the? Toä ñäv leäläi. Öng ta noü: "Toä laömöi Phaät töü ñäv haän hañh gäv Öng Chuütöc öühoä quäv chung toä hoän tuaän roä". Toä xin löi không nhaän ra öng. Öng tiep: "Öng Chuütöc thay couöü không, toä chöi cho Ñäi ñöü noü maö Ñäi ñöü läi töö chäv. Thoä roä!

Chùng ta mái mỗi dờp may ñeáp hoả bay nhõng tở
tở ông sieu viei cuả Phai giaò." Toi gài ñaui, ra yu
tạm thanh, vaø chùng toi xuong thang.

Hoan sau, laø ngay ñi mua saem moi ít thõu can
dung vòu em gài toi. Lai moi ngay thaui rong toø saung
ñeai chieui, heai nhõng hieui nay ñeai hieui khai, raø cau
hai chaui. Nhõng hieui maø mình quen hôi bieai tieang
toø khi com hoøc õu Trung hoøc Myõ Tho, nhõ
Samaritaine, Au Bon Marcheù La Fayette, vaui vaui,
ñeai ñoøc mình ñeai tham. Hang hoai nhieui, toi ñeap
vaø thanh nhaø nhõng tieai laø cau ngoai nhaø döng hieui
ñeai coai loai dau couchap vaui ñoøi rong hay thoøi trang
hoai, vaui khoing lam sao trõ thanh hap dau ñoøc.
So saung vòu cau coai hieui Myõ theo loai nay thì thaai laø
quaø kem. Chang khai moi baø ñaø ñeai tuoai maø oøp
da dung maø coucoatretui phai thoa son, ñeai bõu kem
ñeap canh nhõng coai con gài ñang ñoø thanh xuaui.

Toi ñaui, toi com cau ngay veai couba hoan. Cung
moi ngoøi bai cou phong õu gan Traim Des Invalides,
toi ñi giõo choa vaø laai cau tin toø can thieai. Nhan tieai
cuing vaø tham Ñeai Invalides, noi an nhaø cuoi
cung cuai nhõng anh hung dau toi. Ñaø bieai nhaai
cou leai ngoai moai ngoai bao can thach hoing cuai

khàt giöõ hai toâng Nam, Baé. Toâ nhaân dõp ñính chàmh nhöõng hieäu laàn veàcân baâm của Ñaï thöa vaø chànhöõng neù quan tröng của Toâng nay. Toan thea ñeàu chuýynghe còuveûsay meâ BaøDonald toúyùmõõ toâ dieñ thuyet möõ hoân. Toâ ráá tiec baù baøbieá seõ leân may bay trong 24 giöõvaossöi hieñ dieñ của toâ hoân aáy chàñeàcàù bieá. Táá caũñeàu ra chieàu aân hañ, vì neàu möõ toâ hoân tuàn tröõu thì còuleõhoân nay ñaõcòumöõ cuoã luañ ñaõ haø höng.

Do möõ chuyén may bay của hang không Pháp, toâ ñaõveañeñ Táñ Sôn Nhaá hoà 10 giöõñeân, ngay 1 thàng 11 naén 1962, döõu möõ trañ möa tañ taõ Theámaøchö Thöõng toã, Ñaï ñöù, Ban Quãm trò Hoã Phaá hoã Nam Vieá vaømöõ soãñoàng ñaõ höõ ñaõchòu khoùñeñ ñom toâ táá phi tröõng. Toâ cam ñöõng voácung vaøcuõng tri aân laén laén. Không deø ngay toâ tröüveañá táá hai naén sau láá laøngay càù chung của chính theaNgoãÑình Dieñ.

Heát

NHÀ XUẤT BẢN TÔN GIÁO

Yên Hòa – Cầu Giấy – Hà Nội

ĐT: 04-37822845 – **Fax:** (04).37822841

Email: Nhaxuatbantongiao@gmail.com

&

Chịu trách nhiệm xuất bản

NGUYỄN CÔNG OÁNH

Biên tập

LÊ HỒNG SƠN

Sửa bản in

TRẦN ĐỨC HẠ

Trình bày

NGỌC HUỆ - CẨM HÀ

Bìa

ĐẶNG VĂN THÀNH

Liên kết xuất bản:

**CTY TNHH VĂN HÓA
PHÁT QUANG**

ĐT: 08.38.114.009 – 38.110.211

Fax: 08.62.938.562 – **ĐD:** 0903.310.145

Email: phatquangco@gmail.com

Số lượng in 500 bản, khổ 14,5x20,5cm. In tại Công ty cổ phần in Khuyến Học phía Nam. Số xuất bản 635-2012/CXB/12-63/TG ngày 04/06/2012. In xong và nộp lưu chiểu quý 3 năm 2012.